

Gemeente
Sliedrecht

Jaarstukken 2024

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	4
Voorwoord	5
Algemeen	7
Programma 1 - Samenleving	10
Programma 2 - Economie, onderwijs, sport en cultuur	26
Programma 3 - Ruimte	37
Programma 4 - Bestuur en organisatie	56
Programma 5 - Financiën van Sliedrecht	67
Basisset beleidsindicatoren	71
Paragrafen	75
Paragraaf Lokale heffingen en belastingen	76
Paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing	85
Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen	95
Paragraaf Financiering	103
Paragraaf Bedrijfsvoering.....	110
Paragraaf Verbonden partijen	117
Paragraaf Grondbeleid	132
Paragraaf Grote projecten	135
Paragraaf Wet Open Overheid	138
Jaarrekening	139
Grondslagen voor waardering en bepaling van het resultaat	140
Gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten	144
Analyse van financiële afwijkingen per programma.....	145
Overzicht van incidentele baten en lasten	159
Overzicht van structurele baten en lasten	161
WNT-verantwoording	162
Balans	165
Reserves en voorzieningen	174
SiSa overzicht	178
Specificatie overhead	185
Gebeurtenissen na balansdatum	187
Rechtmatigheidsverantwoording	188
Totaaloverzicht baten en lasten per taakveld	191
Overige	194
Investeringsoverzicht	195
Interbestuurlijk toezicht.....	198

Voorwoord

Voorwoord

Voor u liggen de Jaarstukken van de Gemeente Sliedrecht over het jaar 2024. Dit document biedt een overzicht van de activiteiten, prestaties en financiële resultaten van onze gemeente in het afgelopen jaar. Het is bedoeld om transparantie te bieden aan onze inwoners, de gemeenteraad, partners en belanghebbenden, en om verantwoording af te leggen over de wijze waarop wij in 2024 onze middelen hebben ingezet om de doelen van de gemeente te bereiken. Door terug te kijken en te leren van het verleden, kunnen we in de toekomst beter presteren.

Het beleid en de uitgaven van 2024 zijn het resultaat van een zorgvuldig democratisch proces. De gemeenteraad van Sliedrecht, gekozen door de inwoners, heeft in november 2023 de Programmabegroting 2024 vastgesteld. Deze begroting bepaalde het beleid en de beschikbare financiële middelen voor 2024. Binnen deze kaders heeft het college verantwoordelijkheid genomen voor het dagelijkse bestuur van onze gemeente.

Tijdens een begrotingsjaar kunnen er ook onverwachte ontwikkelingen plaatsvinden die niet te voorspellen, te voorkomen of uit te stellen zijn. Daarom zijn er altijd zaken die niet in de begroting zijn opgenomen, maar waarvoor wij wel samen met de raad verantwoordelijkheid hebben moeten nemen. Ook over deze ontwikkelingen leggen wij in de Jaarstukken verantwoording af.

2024 was een jaar vol onrust in de wereld. Conflicten wereldwijd zorgden voor veel vluchtelingen. De toenemende spanningen verhoogden ook de zorgen over de veiligheid in ons eigen land. Klimaatverandering bleef een actueel onderwerp, met opnieuw een warmterecord en meer dagen met zware neerslag. De opkomst bij de verkiezingen voor het Europees Parlement was in ons dorp slechts 43,8%, wat benadrukt dat we veel te doen hebben om de betrokkenheid tussen inwoners en politiek te vergroten. Digitale ontwikkelingen, vooral kunstmatige intelligentie, gingen in 2024 razendsnel. Hoewel deze technologieën veel positieve toepassingen hebben, nam ook de dreiging van cyberaanvallen, digitale desinformatie en online oplichting toe.

Hoewel mondiale en landelijke ontwikkelingen ons dagelijks leven beïnvloeden, richten de Jaarstukken zich op wat er in Sliedrecht gebeurde en de taken waar de lokale overheid verantwoordelijk voor is en invloed op heeft. We hebben in Sliedrecht belangrijke stappen gezet op verschillende gebieden, waaronder woningbouw, het sociaal domein, duurzaamheid en economische ontwikkeling. Deze jaarstukken geven inzicht in de voortgang die we hebben geboekt en de uitdagingen die we zijn tegengekomen.

Een veilige en inclusieve samenleving stond voorop. Er is geïnvesteerd in de versterking van de sociale structuur en de dienstverlening vanuit het Bonkelaarhuis. Dankzij de SPUK GALA-regeling konden we onze preventieve structuur verder versterken en een gezonde leefstijl bevorderen. Speciale aandacht ging uit naar kwetsbare groepen, zoals ouderen en jongeren, en we hebben sterk ingezet op lokale en regionale samenwerking om passende ondersteuning te bieden. De opvang van Oekraïense vluchtelingen leverde een onverwacht financieel voordeel op.

We hebben ons ingezet voor een beter ondernemersklimaat en een levendig centrum. Onze bedrijven, vooral in de maritieme sector, zijn wereldwijd actief en bieden veel werkgelegenheid. We hebben de samenwerking tussen onderwijs en bedrijfsleven versterkt om de aansluiting op de arbeidsmarkt te verbeteren. Ook hebben we de maatschappelijke verantwoordelijkheid van bedrijven benadrukt, wat resulteerde in meer partners voor het certificaat Ondernemen met Impact.

We maakten verdere stappen in de grote ambities rondom Sliedrecht- Noord en de herstructurering van Sliedrecht Oost. We hebben onze plannen om de ruimtelijke kwaliteit te verbeteren met groene longen en parkachtige groenstructuren verder uitgewerkt. Klimaatadaptatie en energietransitie waren belangrijke speerpunten, evenals het stimuleren van fietsgebruik en het verminderen van verkeersoverlast.

Wij werkten verder aan een slagvaardige en flexibele organisatie. Stappen zijn gezet in het verbeteren van onze dienstverlening en het klantcontact met onze inwoners. Inwoners hebben actief deelgenomen aan onze plannen, en we hebben een sterk netwerk van partners opgebouwd. Als blijvend lerende organisatie zijn belangrijke stappen gezet om de stabiliteit en samenwerking binnen onze organisatie te versterken, zoals het versterken van het managementteam en de start van een leiderschapsprogramma. Daarnaast hadden we ook in 2024 aandacht voor de hoge werkdruk en hoe deze aan te pakken en hebben we stappen gezet om de samenwerking binnen de regio Drechtsteden te versterken.

Ook in 2024 werkten wij aan het structureel in evenwicht houden van de gemeentelijke financiën. Dit is essentieel om onze doelstellingen te realiseren en de kwaliteit van voorzieningen te behouden. In de Jaarstukken geven wij inzicht in de algemene dekkingsmiddelen, onvoorziene kosten, en reguliere werkzaamheden en ontwikkelingen. In lijn met het collegewerkprogramma streven we ernaar om vanaf 2026 een structureel sluitende meerjarenbegroting en voldoende weerstandsvermogen te hebben.

We zijn trots op wat we samen met inwoners, ondernemers, vrijwilligers en medewerkers in 2024 hebben bereikt. Deze jaarstukken laten zien hoe we samen hebben gewerkt om Sliedrecht een betere plek te maken voor iedereen. We danken alle betrokkenen voor hun bijdrage en samenwerking. We kijken uit naar de uitdagingen en kansen die het huidige en volgende jaar zullen brengen.

Sliedrecht, 10 juni 2025

Burgemeester en wethouders van Sliedrecht
De secretaris,

De burgemeester,

N.H. Kuiper mca mcm

mr. drs. J.M. de Vries

Algemeen

Inleiding

Sliedrecht sluit het jaar 2024 af met een positief resultaat van € 6.085.368. In de Winternota 2024 hielden we rekening met een positief resultaat van € 1.021.000. Er is een voordeel van € 4.612.544 tussen de gewijzigde begroting 2024 en de jaarrekening 2024.

Financiële samenvatting

Sliedrecht sluit het boekjaar 2024 financieel af met een voordeel van afgerond € 6.085.000 ten opzichte van de (gewijzigde) begroting. De verschillen per programma worden verder toegelicht in het hoofdstuk "Analyse van financiële afwijkingen per programma".

	Totale begroting 2024		Rekening 2024		Afwijking
Lasten	N	98.018	N	94.855	V 3.163
Baten	V	99.619	V	101.892	V 2.273
Saldo van baten en lasten	V	1.601	V	7.037	V 5.436
Storting in reserve	N	6.537	N	5.015	V 1.523
Onttrekking aan reserve	V	6.409	V	4.062	N 2.347
Saldo verrekening met reserves	N	128	N	952	N 824
Resultaat	V	1.473	V	6.085	V 4.613

Afwijkingen per programma

In onderstaand overzicht staan de financiële afwijkingen per programma (inclusief verrekeningen met reserves). Voor een verdere toelichting op de afwijkingen verwijzen we naar de toelichting op product niveau in het hoofdstuk "Jaarrekening".

Realisatie per programma, incl. verrekening met reserves

Nr.	Programma	Totale begroting 2024		Rekening 2024		Afwijking
Lasten:						
1	Samenleving	N	51.119	N	49.691	V 1.428
2	Economie, onderwijs, sport en cultuur	N	10.127	N	9.148	V 979
3	Ruimte	N	22.116	N	21.848	V 268
4	Bestuur en organisatie	N	13.732	N	13.261	V 471
5	Financiën	N	924	N	907	V 17
Totaal lasten		N	98.018	N	94.855	V 3.163
Baten:						
1	Samenleving	V	15.862	V	16.304	V 442
2	Economie, onderwijs, sport en cultuur	V	2.947	V	2.618	N 329
3	Ruimte	V	13.927	V	15.438	V 1.511
4	Bestuur en organisatie	V	389	V	825	V 436
5	Financiën	V	66.495	V	66.707	V 212
Totaal baten		V	99.619	V	101.892	V 2.273
Saldo van baten en lasten		V	1.601	V	7.037	V 5.436
	storting in reserve	N	6.537	N	5.015	V 1.523
	onttrekking aan reserve	V	6.409	V	4.062	N 2.347
Gerealiseerd resultaat		V	1.473	V	6.085	V 4.613

Resultaatbestemmingen

In het begeleidende raadsvoorstel zijn de volgende voorstellen ten aanzien van de resultaat bestemming opgenomen:

Gemeentekantoor en Raadhuis € 1.520.000

Vanwege regelgeving vanuit het BBV kan een bedrag van € 1.520.000 in de Voorziening buitengewoon onderhoud gebouwen daar niet blijven staan. Dit bedrag is daarom vrijgevallen in het resultaat 2024. Het bedrag is echter nodig ter dekking van een gedeelte van de kosten van de verbouwing van het gemeentekantoor (€ 800.000) en het raadhuis (€ 720.000)

Energietoeslag, € 411.659

Voorgesteld wordt het overschot van de energietoeslag en de vangnetregeling, in totaal € 412.000, in te zetten om inwoners met een laag inkomen de mogelijkheid te bieden een duurzaam witgoedapparaat, specifiek een koelkast, aan te kunnen schaffen. Deze regeling sluit aan bij de achterliggende gedachte en doelgroep van de energietoeslag en zal resulteren in een verlaging van de energierekening van deze betreffende doelgroep. Ook draagt dit bij aan de verduurzamingsslag die we als gemeente willen maken.

Fietsenstallingen treinstations, € 296.000

Op station Baanhoek West en op station Sliedrecht worden in een gezamenlijk project met ProRail nieuwe fietsenstallingen gerealiseerd. Het project is nog niet uitgevoerd. Voorgesteld wordt het resterende budget uit 2024 van € 296.000 door te schuiven naar 2025.

Woonvisie, € 35.000

In de Winternota 2024 is een budget van € 35.000 aangevraagd voor het opstellen van een woonvisie. De werkzaamheden konden niet meer plaats vinden in 2024, maar zijn begin 2025 gestart.

Flankerend armoedebeleid, € 27.516

In 2024 is besloten om een deel van het restbudget van "Flankerend beleid energiearmoede en dienstverlening" (€ 28.000) in te zetten voor het verlenen van werkgeversdienstverlening 'Geldzorgen op de werkvloer.' Sinds medio 2024 zijn voorbereidende gesprekken gestart en de overeenkomst hiervoor is, later dan gepland, eind 2024 afgesloten. De kosten ontstaan hierdoor in 2026.

Mantelzorg, € 27.000

Als gevolg van de herijking van het mantelzorgwaarderingsbeleid wordt voorgesteld € 27.000 te bestemmen ter ondersteuning en waardering van mantelzorgers.

Voorgesteld wordt het resterende saldo van het resultaat € 3.768.193 toe te voegen aan de reserve Koers 2030.

Onvoorzien

In de primitieve begroting 2024 is voor onvoorzien een bedrag van € 61.100,- opgenomen. Gedurende 2024 waren er minimale uitgaven op deze post.

Leeswijzer

Met de jaarstukken legt het college van Burgemeester en Wethouders verantwoording af aan de gemeenteraad over het gevoerde beleid. Er wordt inzicht gegeven in wat in 2024 is bereikt, wat daarvoor is gedaan en wat dat heeft gekost. De jaarstukken 2024 bestaan uit een jaarverslag en een jaarrekening. Bij het maken van de jaarstukken volgen we de instructie van het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten en de financiële verordening. Het jaarverslag is opgebouwd uit programma's en paragrafen.

Jaarverslag

In het jaarverslag wordt beschreven in hoeverre de beleidsdoelstellingen die in de begroting zijn opgenomen, zijn behaald.

Programma's

In de programma's wordt het werkveld van de gemeente beschreven. Er zijn vijf programma's waarbij elk programma bestaat uit één of meerdere thema's. Ieder programma begint met een inleiding en een toelichting op de uitgevoerde activiteiten en de ontwikkelingen in 2024. Daarna volgt een overzicht van de financiële realisatie van de speerpunten.

Per programma geven we antwoord op de vragen:

- Wat hebben we bereikt?
- Wat hebben we gedaan?
- Wat heeft het gekost?

Deze vragen komen overeen met de vragen zoals opgenomen in de begroting. Dit geeft zowel de gemeenteraad alsook de inwoners inzicht in hoeverre voorgenomen activiteiten zijn uitgevoerd en in hoeverre doelen zijn bereikt. Ook zijn per programma de lokale beleidsindicatoren opgenomen.

Indicatoren

Naast de programmaverantwoording wordt inzicht gegeven in de wettelijke beleidsindicatoren. De verplichte indicatoren die uit wetgeving voortvloeien worden gebruikt om trends te ontdekken op basis waarvan nader onderzoek gedaan kan worden of maatregelen kunnen worden genomen.

Paragrafen

De paragrafen zijn een verplicht onderdeel van het jaarverslag. Ze tonen een 'dwarsdoorsnede' van de begroting vanuit een bepaald perspectief. De paragrafen zijn daarmee een belangrijke aanvulling op de verantwoordingsinformatie over de programma's.

Jaarrekening

De Jaarrekening is de financiële verantwoording, het zogenaamde huishoudboekje van onze gemeente. In de jaarrekening staan de cijfers, met een uitgebreide onderbouwing en toelichting op hoe de gemeente er financieel voor staat.

Financiële tabellen

In de financiële tabellen ronden we bedragen – tenzij anders aangegeven – af op € 1.000. We noteren een bedrag met een V of een N. Daarbij staat V voor 'per saldo voordeel' en N voor 'per saldo nadeel'. Een V kan zowel lagere lasten als hogere baten betekenen, een N zowel hogere lasten als lagere baten. In de financiële tabellen kunnen beperkte afrondingsverschillen voorkomen.

Programma 1 - Samenleving

Onze visie

In Sliedrecht is de samenleving veilig en inclusief. Er zijn sterke verbindingen en de tolerantie is groot. Iedereen doet mee naar vermogen en niemand valt tussen wal en schip.

Inleiding

De ontwikkelingen binnen het sociaal domein zijn ook in 2024 dynamisch geweest. In lijn met de uitgangspunten van onze sociale visie en de ambities uit Koers 2030, hebben we verder geïnvesteerd in de versterking van de sociale structuur en de doorontwikkeling van de dienstverlening vanuit het Bonkelaarhuis. We hebben het aantal ondersteuningsvragen toe zien nemen, terwijl de financiële middelen onverminderd onder druk stonden.

Als gemeente waren we aan zet om duidelijke keuzes te maken en prioriteiten te stellen. Tegelijkertijd hebben ruimtelijke ontwikkelingen en de SPUK GALA-regeling kansen geboden om onze preventieve structuur verder te versterken en een gezonde leefstijl bij onze inwoners te bevorderen. Deze preventieve inzet is en blijft noodzakelijk omdat de zorg en ondersteuning voor onze inwoners onder druk staan door de krapte op de arbeidsmarkt en de dubbele vergrijzing. Er zijn steeds minder professionals beschikbaar om de benodigde ondersteuning en/of zorg te bieden, terwijl de zorgvraag van vooral ouderen en andere kwetsbare inwoners toeneemt.

Voor inwoners met een kleinere draagkracht zijn we een passend vangnet blijven bieden voor (tijdelijke) ondersteuning. Vroegtijdig signaleren en preventieve inzet, volgens de principes van positieve gezondheid en normaliseren, bleven belangrijk om grotere problemen te voorkomen. Passende ondersteuning moest beschikbaar blijven voor iedereen die dit nodig had, en hiervoor hebben we zowel lokale als regionale partners hard nodig gehad. Daarom hebben we bijgedragen aan sterke regionale samenwerking met ruimte voor lokaal maatwerk. Dit hebben we mede gerealiseerd door actief deel te nemen in de overlegstructuren van onze gemeenschappelijke regelingen en daarin gevraagd en ongevraagd advies te geven.

Kernopgave Veilig en Inclusief

Ook in 2024 hebben we ingezet op een sterke sociale infrastructuur. We vinden het belangrijk dat inwoners voor zichzelf én voor elkaar zorgen. En wij zorgen voor een passend vangnet als er een steun in de rug nodig is.

Om onze sociale structuur betaalbaar te houden en te kunnen blijven investeren in inclusieve en veilige buurten, hebben we in 2024 - in lijn met het collegewerkprogramma - de volgende vier speerpunten gehanteerd:

- A. We maken werk van een veerkrachtige samenleving
- B. We verstevigen het 'normale leven' door verbinding aan te brengen tussen gezondheid, sport, welzijn en onderwijs
- C. We verstevigen de bestaanszekerheid en ontwikkelkansen van onze inwoners
- D. We maken werk van veilige en veerkrachtige buurten

Wat hebben we gedaan?

Bewegen, sporten en gezonde voeding zijn van cruciaal belang voor een gezonde leefstijl en dragen bij aan de gezondheid van onze inwoners. In 2024 hebben we, gebaseerd op de SPUK GALA-regeling, extra aandacht kunnen besteden aan preventie met betrekking tot onder andere mentale gezondheid en gezond gewicht.

Een sterke verbinding tussen zorg, sociaal en ruimtelijke ontwikkeling is essentieel om vanuit ieders rol en verantwoordelijkheid innovatie en passende ondersteuning en zorg te blijven bieden. In 2024 is gestart met de uitwerking van de woonzorgvisie en deze zal hier ook in 2025 mede richting aan blijven geven.

We werken aan voldoende beschikbaarheid van huisartsenzorg voor onze inwoners. Samen met Drechtdokters, huisartsen en de zorgverzekeraar zoeken we naar passende oplossingen.

Het blijft belangrijk dat onze inwoners prettig samenleven in Sliedrecht, elkaar helpen en naar elkaar omkijken. Daarom hebben we ook in 2024 geïnvesteerd in een sterke, veilige en gezonde leefomgeving met logische ontmoetingsplekken voor een stevig pedagogisch klimaat, waar kinderen en jongeren prettig kunnen opgroeien en hun talenten kunnen ontwikkelen.

We hebben speciale aandacht gehad voor de behoeften van jongeren, met ontmoetingsplekken zoals de in 2024 vernieuwde multifunctionele accommodatie Elektra. Naast ontmoetingsplekken hebben we een breed aanbod van verenigingen en sociale en culturele voorzieningen aangeboden, mede dankzij de vrijwillige inzet van vele inwoners. Passend aanbod en de bekendheid hiervan zijn ook in 2024 belangrijke aandachtspunten gebleven.

Een veilige woonomgeving was ook in 2024 een prioriteit voor een prettig en veilig leven in Sliedrecht. Via ons Integraal Veiligheidsplan hebben we gewerkt aan ondermijning, leefbaarheid, sociale stabiliteit, jeugd en fysieke veiligheid. De samenwerking met ketenpartners en vrijwillige toezichtteams was essentieel om snel en effectief in te spelen op onverwachte situaties. Op het gebied van BOA's hebben we gewerkt aan een toekomstscenario dat aansluit bij de ambities van Sliedrecht. In 2024 hebben we de inzet van suswachten gecontinueerd. Zij spelen een cruciale rol in het voorkomen van escalatie en verminderen van ongewenst gedrag in de horecagebieden en bij evenementen. Echter is de structurele financiering voor de suswachten nog niet geregeld.

Ambities

Ambitie 1: We maken werk van een veerkrachtige samenleving

Binnen het Sociaal Domein hebben we op dit moment te maken met vele uitdagingen, denk bijvoorbeeld aan de dubbele vergrijzing, kansenongelijkheid, tekorten in de zorg, de vluchtelingencrisis, de energiecrisis en de hoge inflatie. Door al deze ontwikkelingen zien we een continue stijgende vraag naar ondersteuning, zien we dat de uitgaven binnen het Sociaal Domein blijven groeien en dat de houdbaarheid hiervan steeds meer onder druk staat. Tegenslagen in het leven worden vaak opgelost met individuele hulp- en ondersteuning, waarbij we geneigd zijn om alledaagse problemen te 'problematiseren'. We brengen een verandering op gang binnen onze samenleving, waarbij problemen niet per definitie vanuit de 'zorgbril' worden bekeken, maar waarbij we met een brede blik kijken naar onze inwoners en vooral ook zien wat er wél kan, vanuit het gedachtegoed van positieve gezondheid. Er mogen verschillen zijn en 'het normale leven' moet meer ruimte krijgen. We maken deze beweging samen met het onderwijs, professionals en vrijwilligers in het sociaal domein, de (sport)verenigingen, geloofsgemeenschappen, werkgevers én onze inwoners – een ieder die in Sliedrecht woont, werkt en recreëert. Het vraagt om aanpassing in communicatie, houding en gedrag en draagt ook bij aan een inclusieve samenleving. Met de nieuwe Wmo-verordening (2023) en investeringen in het voorveld zetten we de omslag naar normaliseren verder in gang.

Speerpunten

We faciliteren en stimuleren het principe normaliseren

Wat wilden we gaan doen:	Wat hebben we bereikt:
Professionals in het sociaal domein gaan eerst uit van de kracht van inwoners en hun omgeving en op basis daarvan maken zij de afweging óf en zo ja, welke voorziening en/of ondersteuning passend is bij de aard van vraag van de inwoner(s).	Professionals in het sociaal domein beoordelen hulp- en ondersteuningsvragen zorgvuldig en stimuleren waar mogelijk oplossingen binnen de eigen kracht en netwerk van inwoners. Gespecialiseerde hulp wordt alleen ingezet waar nodig. Zo versterken we de zelfredzaamheid en voorkomen we onnodige afhankelijkheid van professionele hulp. We hebben een visiedocument opgesteld voor het hele Bonkelaarhuis hoe om te gaan met vragen rondom diagnostiek, waarbij de nadruk wordt gelegd op normaliseren en inzetten op begeleiding van gedrag in plaats van (alleen) onderzoek naar. Hetzelfde document hebben we me de huisartsen besproken en zij hanteren dezelfde werkwijze en verwijzen naar het Bonkelaarhuis bij twijfel. Als het duidelijk is, dat onderzoek noodzakelijk is, verwijzen zij gelijk door. Dit is voor iedereen efficiënt. Ambulante hulpverlening is uitgebreid, zodat we vroegtijdig voor aanvraag jeugdhulp begeleiding ingezet kan worden op praktisch ondersteuning. Zo voorkomen we aanvragen jeugdhulp. SMW zet meer in op groepswork en op sociaal emotionele vaardigheden, in plaats van individuele trajecten, waardoor kinderen met en van elkaar kunnen leren.
Vanuit het Bonkelaarhuis wordt een integrale communicatiestrategie opgezet en uitgevoerd, waarbij bewust aandacht is voor het teweeg brengen van een verandering in denken en gedrag zowel intern als extern.	Binnen het Bonkelaarhuis is er aandacht voor de impact van communicatie. Er wordt bij interne en externe communicatie ook in berichtgeving aangesloten bij het principe 'normaliseren'. Dit betekent dat er zorgvuldig wordt gewogen of de communicatie uitingen niet bijdragen aan het 'problematiseren' van het alledaagse leven. Dit bewustzijn wordt ook bij professionals gestimuleerd, zodat denken en handelen steeds meer aansluit bij het principe normaliseren.
We verstevigen de rol en functie van ons accounthouderschap in de subsidierelaties met onze partners, om zo te blijven sturen op de gewenste ontwikkeling.	Het accounthouderschap met subsidierelaties is versterkt en beter afgestemd op de nieuwe subsidieverordening en bijbehorend beleid.

Een passend vangnet borgen voor inwoners die dat nodig hebben.

Wat wilden we gaan doen:

Voor jeugdigen waarvoor op dit moment gezien de complexiteit van de ondersteunings- en hulpvragen geen passend jeugdhulpaanbod is, realiseren we in regionaal verband (Zuid-Holland Zuid) passende voorzieningen door middel van het programma Passend Jeugdhulplandschap.

Om inhoud te geven aan de transformatiebeweging binnen het sociaal domein blijven we inzetten op het doorontwikkelen van nieuwe vormen van ondersteuning (o.a. Wmo naar de voorkant).

Wat hebben we bereikt:

Er is ook in 2024 weer gewerkt langs drie ontwikkellijnen: 1. verbeteren trajectgerichte samenwerking, 2. verbeteren ambulante hulp en 3. verbeteren jeugdhulp met verblijf. Er is onder andere een nieuwe kleinschalige woonvoorziening opgezet. We hebben ervoor gezorgd dat harmonica voorziening de Break gecontinueerd wordt.

Voor de algemene dienstverlening is de focus op het voorliggend veld en de preventieversteviging doorgezet en verder uitgebreid. Concreet hebben we in 2024 een duurzame, centrale locatie gerealiseerd voor de GGZ-inloop, waardoor de continuïteit gewaarborgd is. Er zijn lichtere vormen van de maatwerkindicatie voor begeleiding afgeschaald naar het voorveld. Zo is er ook extra preventieve thuisbegeleiding vanuit het Bonkelaarhuis bijgekomen, waarbij inwoners zonder indicatie thuisbegeleiding kunnen ontvangen voor diverse hulpvragen.

Ambities

Ambitie 2: We verstevigen het 'normale leven' door verbinding aan te brengen tussen gezondheid, sport, welzijn en onderwijs

We willen het 'normale leven', zoals al omschreven onder de ambitie 'We maken werk van een veerkrachtige samenleving', verstevigen door een sterkere verbinding aan te brengen tussen gezondheid, sport, welzijn en onderwijs. De regeling Brede SPUK biedt ons kansen om dit goed vorm te geven en uitvoering te geven aan de landelijke afspraken die gemaakt zijn in het Integraal Zorgakkoord (IZA) en het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA). Hierdoor zetten we in samenhang in op preventie, gezonde leefstijl en een gezonde, inclusieve sociale en fysieke leefomgeving, met als doel om onze inwoners toekomstperspectief te bieden en zoveel mogelijk te voorkomen dat zij nu of in de toekomst aangewezen zijn op sociale zekerheidsvoorzieningen. Lokaal is in 2023 het Sportakkoord II gesloten. We stellen een coördinator Sport en Preventie aan, die nadrukkelijk de opdracht heeft om de verbindingen te verstevigen.

Speerpunten

We stimuleren een gezonde leefstijl met voldoende beweging voor alle doelgroepen.

Wat wilden we gaan doen:	Wat hebben we bereikt:
Bij ruimtelijke ontwikkelingen binnen Sliedrecht is nadrukkelijk aandacht voor de inrichting van een gezonde leefomgeving die uitnodigt tot bewegen en ontmoeting. Dit betekent dat er nadrukkelijk aandacht is voor wandel- en fietsroutes, ontmoetingsplekken in de openbare ruimte en voldoende voorzieningen om de gezonde leefstijl te stimuleren.	We zijn nauw betrokken bij de ruimtelijke ontwikkelingen binnen Sliedrecht, waarbij opgelet wordt of er voldoende aandacht is voor een gezonde leefomgeving die onder andere uitnodigt tot bewegen en ontmoeting.
We stimuleren inwoners om in het dagelijks leven meer te gaan bewegen om zo bij te dragen aan een gezonde leefstijl & gezond gewicht en tevens een bijdrage te leveren aan valpreventie. Dit gaan we onder andere doen door een beweegroute in Sliedrecht uit te zetten.	We zijn in 2024 gestart met de ketenaanpak Valpreventie in Sliedrecht. Vanuit Fysiodordt worden in samenwerking met het Bonkelaarhuis diverse activiteiten georganiseerd, waar er een brug gelegd wordt tussen een ontspannen activiteit om vervolgens ook informatie en activiteiten met betrekking tot valpreventie aan te bieden.
We blijven mede vanuit het Lokaal Sportakkoord onze sportverenigingen faciliteren, zodat we voldoende laagdrempelig en passend sportaanbod voor onze inwoners behouden.	Er is uitvoering gegeven aan het Lokaal Sportakkoord II, hiermee zijn onze sportverenigingen gefaciliteerd om te blijven werken aan een laagdrempelig en passend sportaanbod.
We zetten in op het voorkomen van mentale problemen en versterken van mentaal welbevinden, waarbij we rekening houden met de uitgangspunten van positieve gezondheid en normaliseren.	We hebben samen met de werkgroep mentale gezondheid een inventarisatie gemaakt van alle activiteiten en initiatieven die onze partners al uitvoeren rondom dit thema. Dit heeft ons waardevolle inzichten opgeleverd over wat er al gebeurt en waar overlap of hiaten zitten. Op basis van deze inventarisatie zijn we in gesprek om te bepalen welke onderwerpen of doelgroepen extra focus en aandacht verdienen. Deze gesprekken vormen de basis voor verdere samenwerking en gerichte acties om mentale gezondheid in Sliedrecht te bevorderen.
We starten met de uitvoering van het plan van aanpak dat in het kader van de Brede SPUK is opgesteld.	In 2024 is op verschillende deelthema's uitvoering gegeven aan het plan van aanpak in het kader van de Brede SPUK. Er is onder andere gewerkt aan de thema's valpreventie, gezond gewicht en mentale gezondheid.
Samen met partners zetten we in op een integrale aanpak om een gezond gewicht te bevorderen, hierbij hebben we speciale aandacht voor de doelgroep jeugd.	De combinatiefunctionaris sport heeft een divers aanbod van activiteiten in de wijk, op de scholen en in het jongerencentrum georganiseerd. Het jongerenwerk heeft verschillende sportieve activiteiten georganiseerd voor jeugdigen en

jongeren, buiten schooltijd en in vakanties.

Het welzijnswerk organiseerde verschillende bewegings- en ontspanningsactiviteiten voor ouderen.

Er zijn (extra) buurtsportcoaches ingezet die wekelijks sportactiviteiten hebben georganiseerd in de wijken van Sliedrecht voor de jeugd.

Er is in 2024 een coördinator sport en preventie aangesteld, die aan de slag gaat om zoveel mogelijk inwoners te bereiken rondom een gezonde leefstijl.

We voeren in samenwerking met relevante partijen (o.a. jongerenwerk, politie, onderwijs en verslavingszorg) aan de hand van een uitvoeringsprogramma de acties uit die in het Preventie -en handhavingplan Alcohol en Drugs zijn opgenomen.

Ook in 2024 is in samenwerking met de betrokken partners uitvoering gegeven aan de acties uit het Preventie -en Handhavingplan Alcohol en Drugs. Zo heeft Youz samen met de jongerenwerkers voorlichting op scholen gegeven rondom verslavingsproblematiek.

We stimuleren ontmoeting en interactie tussen mensen om sociale netwerken te verstevigen.

Wat wilden we gaan doen:

Ruimtelijke vernieuwing draagt bij aan aantrekkelijke beweeg -en ontmoetingsplekken in de openbare ruimte. Hierbij denken wij aan het faciliteren van meer fysieke ontmoetingsmogelijkheden in de wijken. Hiermee willen we faciliteren dat mensen naar elkaar (blijven) omkijken waardoor de informele structuur in Sliedrecht wordt verstevigd. Daarnaast willen we borgen dat de signaleringstructuur aansluit, zodat mensen die (tijdelijke) ondersteuning nodig hebben deze ook krijgen.

Wat hebben we bereikt:

In het afgelopen jaar is het pand aan de Stationsweg opgeleverd en is het multifunctioneel inzetbaar. Deze multifunctionele accommodatie (MFA) moet ruimte bieden aan verschillende maatschappelijke partners, waardoor het nog beter benut kan worden voor uiteenlopende activiteiten en initiatieven in lijn met de sociale visie, koers 2030 en het CWP. Het jongerenwerk heeft in het MFA en buiten in de wijken (ambulant) verschillende activiteiten georganiseerd. Deze activiteiten bieden jongeren niet alleen de mogelijkheid om hun talenten te ontwikkelen, maar dragen bij aan het versterken van de onderlinge band tussen de kinderen en jongeren. Verder zijn de afgelopen periode gesprekken gevoerd met SOJS over de gewenste doorontwikkeling en richting t.a.v. uitvoering van het jeugd- en jongerenwerk en haar cultureel maatschappelijke functie. Het multifunctionele karakter stimuleert ontmoeting en samenwerking tussen diverse doelgroepen in Sliedrecht. Deze ontwikkeling draagt bij aan de sociale cohesie en biedt een centrale plek waar inwoners elkaar kunnen ontmoeten.

Yulius biedt in de MFA inloopactiviteiten. Hiermee

wordt een laagdrempelige toegang geboden tot ondersteuning en zorg. Deze opzet versterkt de lokale signaleringsstructuur, zodat inwoners snel en adequaat de juiste hulp kunnen ontvangen.

Samen met partners hebben we de ontwikkelroute voor kinderen van 2-6 jaar vastgesteld. We gaan deze uitbreiden naar -9 maanden tot 18 jaar.

Ambities

Ambitie 3: We verstevigen de bestaanszekerheid en ontwikkelkansen van onze inwoners

Bestaanszekerheid is een grondrecht dat is opgenomen onder artikel 20 van de grondwet. Dit is vertaald naar wetten en regels die de sociale zekerheid moeten garanderen en bijdragen aan een eerlijke verdeling van de welvaart. Als gemeente dragen we bij aan de bestaanszekerheid door uitvoering te geven aan de Participatiewet, Wet maatschappelijke ondersteuning, de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening, maar ook door het lokaal voeren van minimabeleid. In aanvulling hierop geven we in 2024 invulling aan het Gezond en Actief Leven Akkoord via de brede SPUK. Centraal staat dat we inwoners ondersteunen in het kunnen zorgdragen voor het voorzien in de basisbehoeften. Daarvoor investeren we ook in de persoonlijke ontwikkeling en participatie van inwoners om zo (financieel) zelfredzaam te kunnen worden, zijn en blijven.

Dit is belangrijk omdat we zien dat steeds meer Sliedrechtse inwoners gebruik maken van een uitkering en dat een groot deel van deze uitkeringsgerechtigden een grote afstand tot de arbeidsmarkt hebben. Dit komt onder andere door de hogere instroom van statushouders, de stagnatie van (lopende) ontwikkeltrajecten tijdens de coronapandemie en de concurrentie met beter gekwalificeerde werkzoekenden.

Daarom blijven we ook in 2024 onverminderd inzetten op het bevorderen van een opwaartse doorstroom op de participatieladder en de uitstroom van het uitkeringsbestand te vergroten. Dit vraagt om een bredere (en meer gezamenlijke) aanpak van onze uitvoeringsorganisaties Drechtwerk en Sociale Dienst Drechtsteden met meer inbreng van meer specialistische kennis van het netwerk van deze twee uitvoeringsorganisaties en hun positie in de arbeidsmarktregio. Denk daarbij onder andere aan zorg- en onderwijsinstellingen en meer gedifferentieerde praktijkomgevingen bij specifieke werkgevers (sociale ontwikkelingsbedrijven en lokale initiatieven), een meer op de doelgroep toegespitst instrumentarium en daarmee ook een bredere financiering (o.a. WMO, WLZ).

Dit betekent onder andere herijking en aanpassing van methodieken, instrumentarium en ontwikkelprogramma op de (toenemende) zwaarte en specifieke (doelgroep)kenmerken van de uitkeringsgerechtigden, bevorderen van maatschappelijke participatie en parttime werk en pro actief benaderen van kwetsbare jongeren om hen een zo groot mogelijke kans te bieden op een zo zelfstandig mogelijk bestaan.

Speerpunten

Armoede is overdraagbaar. Daarom investeren we in onze kinderen, zodat ze maximale ontwikkelkansen krijgen aangeboden.

Wat wilden we gaan doen:	Wat hebben we bereikt:
We dringen gezondheidsachterstanden terug onder kinderen met de inzet van het programma Kansrijke Start waarbij we in de eerste 1000 dagen extra ondersteuning bieden.	Vanuit het programma Nu Niet Zwanger zijn gesprekken gevoerd en is ondersteuning geboden aan (potentiële) ouders in een kwetsbare situatie. We hebben zowel voorzorg (vanaf zwangerschap) als nazorg (na de geboorte) geboden aan zwangeren die zich in een kwetsbare positie bevonden. Praktische ondersteuning aan deze groep is mogelijk gemaakt door samen te werken met stichting Babyspullen. We nemen deel aan de regionale coalitie Kansrijke Start, waar we samen met gemeenten en andere (zorg)partners samenwerken om kinderen een gezonde en kansrijke start te bieden. Hier worden regionale behoeften geïnventariseerd, wordt beleid afgestemd en kennis met elkaar uitgewisseld.
We werken aan de doorontwikkeling van het jongerenwerk in relatie tot haar preventieve functie.	In 2024 is er gewerkt aan een goede plek voor het jongerenwerk in het pand Elektra. De jongerenwerkers hebben intensief samengewerkt met de Sliedrechtse VO-scholen en diverse netwerkpartners op het gebied van preventie. Ze hebben samen met een netwerkpartner (Youz) gastlessen op de scholen gegeven. Door deze versterkte samenwerking is het jongerenwerk meer zichtbaar op de scholen om preventieve kennis te verspreiden.
We geven lokaal invulling aan het opdrachtgeverschap voor uitvoering van het SMS Kinderfonds. Dit doen we in lijn met het vastgestelde minimabeleid. Het bieden van ondersteuning om de ontwikkeling en participatie van kinderen uit financieel kwetsbare gezinnen te stimuleren.	We hebben stichting Leergeld opdracht gegeven om het SMS kinderfonds uit te voeren, conform het vastgestelde minimabeleid.
Het niet-gebruik van het SMS Kinderfonds dringen we terug door de voorziening actief onder de aandacht te brengen. Hierbij streven we naar een bereik van 60% (360 kinderen) ten opzichte van 53,5% (321 kinderen) in 2022.	We zien een stijging in het bereik van het SMS kinderfonds. Tot en met november 2024 hebben 351 kinderen gebruik gemaakt van het SMS kinderfonds. In 2023 waren dat er 320 en in 2022 waren dat er 321.

We bieden ondersteuning aan financieel kwetsbare inwoners.

Wat wilden we gaan doen:	Wat hebben we bereikt:
De financiële begeleiding en hulpverlening wordt lokaal aangeboden in samenhang en samenwerking met het totaal aan voorzieningen van de juridische hulpverlening, vroegsignalering schulden en schuldhulpverlening (Sociale Dienst Drechtsteden).	In het Bonkelaarhuis is ook in 2024 weer samengewerkt tussen de diverse betrokken partijen om inwoners met financiële vragen goed te helpen. De partijen zijn vrijwilligers, budgetcoach, juridisch loket, vroegsignaleerders schulden en schuldhulpverlening vanuit de SDD. Daarbij is in 2024 een doorontwikkeling geweest in de samenwerking met vrijwilligers. Daarnaast is in het Bonkelaarhuis in 2024 gestart met de cirkel sociaal materieel, om inwoners met financiële vragen nog beter te kunnen ondersteunen. We hebben meegewerkt aan het regionale deel van het beleidsplan schuldhulpverlening. Dit maakt ter zijner tijd deel uit van het nieuwe lokale beleidsplan schuldhulpverlening.
De dienstverlening is laagdrempelig, integraal, stress-sensitief en draagt bij aan het duurzaam vergroten van de financiële zelfredzaamheid van de inwoner.	De dienstverlening was ook in 2024 beschikbaar in het Bonkelaarhuis, waarbij integraal wordt gekeken naar wat nodig is. Het duurzaam vergroten van de financiële zelfredzaamheid is daarbij altijd het uitgangspunt.
Op de lange termijn versterken we de financiële zelfredzaamheid van inwoners door in te zetten op het verhogen van het gemiddelde onderwijsniveau, de arbeidsparticipatie en het welvaartsniveau.	Het onderwijsachterstandenbeleid is in 2024 herijkt. Dit beleid draagt bij aan het vergroten van onderwijskansen voor kinderen. Daarnaast hebben we als gemeente in 2024 ook ingezet op het bestrijden van laaggeletterdheid. Naast inzet van de SDD hebben ook de trajectbegeleiders participatie van het Bonkelaarhuis, de projectleider van de wijkaanpak energietransitie en arbeidsmarkt en onze lokale leerwerkbedrijven zich ingezet om inwoners te laten participeren en waar het kan door te ontwikkelen naar (vrijwilligers)werk.

We zetten in op participatie.

Wat wilden we gaan doen:	Wat hebben we bereikt:
We herijken het beleid op de Participatiewet en implementeren wetswijzigingen die voortkomen uit het programma Participatiewet in balans en het Breed Offensief.	Besluitvorming rondom de Participatiewet in Balans is vertraagd. Dat betekent dat we de beoogde wijzigingen nog niet hebben kunnen verwerken in de verordening Werk en Inkomen.
We zetten in op het verruimen van het aanbod van lokale leer-, werk-, en ontwikkelplaatsen voor inwoners met een afstand tot de arbeidsmarkt.	In 2024 is de pilot Klavertje Vier uitgevoerd. Dit project bood vrouwen met een migratie-achtergrond de mogelijkheid om, met behulp van gerichte taallessen, te ontdekken of (vrijwilligers) werk in de zorg wat voor hen was.
In aanvulling op de reguliere inzet van de Sociale Dienst Drechtsteden en Drechtwerk begeleiden we; - o 5 – 10 inwoners met een bijstandsuitkering richting werk. - o 25 - 30 inwoners met een afstand tot de arbeidsmarkt richting onderwijs, vrijwilligerswerk of een andere vorm van participatie.	De trajectbegeleider participatie van het Bonkelaarhuis heeft 38 inwoners geholpen waarvan er in 2024 18 zijn uitgestroomd naar vrijwilligerswerk, onderwijs of werk. Vanuit de Wijkaanpak arbeidsmarkt en energietransitie zijn 24 mensen naar werk begeleid. In de pilot Klavertje vier hebben 9 inwoners meegelopen met een taal-stage traject. 3 daarvan doen nog vrijwilligerswerk en 4 willen of hebben inmiddels een betaalde baan.

Ambities

Ambitie 4: We maken werk van veilige en veerkrachtige buurten

Iedereen moet prettig en veilig kunnen samenleven. De ene wijk/buurt heeft op het gebied van veiligheid en leefbaarheid meer uitdagingen dan de andere. Dat heeft onder andere te maken met het type woningen, de bevolkingssamenstelling en de voorzieningen in een wijk. Daarom gaan we in 2024 verder aan de slag met wijkagenda's en zetten we samen met onze partners blijvend in op de veiligheid van onze wijken en buurten. In het kader van de regiodeal hebben we daarvoor samen met Zwijndrecht een aanvraag gedaan voor extra middelen voor kwetsbare wijken. En we maken gebruik van de kennis die Dordrecht heeft opgedaan door deelname aan het Nationaal Programma Leefbaarheid en Veiligheid.

Samen met onze ketenpartners pakken we ernstige woonoverlast aan door per casus een integraal maatwerkplan te maken waarin we ieders expertise en bevoegdheden optimaal benutten. Hetzelfde geldt voor drugsoverlast. Verkeersveiligheid nemen we mee het verkeers- & mobiliteitsplan en in aansluiting daarop de naleving van verkeersregels. In lijn met het Integraal VeiligheidsPlan werken we toe naar een passende BOA-capaciteit. In 2024 werken we samen met onze buurgemeenten in Drechtsteden Buiten verder aan een Bestuurlijk Interventie Team, waardoor gemeente-overstijgend beter misstanden en ondermijning kunnen aanpakken.

Speerpunten

We investeren blijvend in veilige wijken en buurten.

Wat wilden we gaan doen:	Wat hebben we bereikt:
We implementeren de Aanpak Voorkomen Escalatie (AVE) om effectiever en efficiënter samen te kunnen werken met onze ketenpartners.	Er is een offerte opgevraagd voor het implementeren van het AVE model in de gemeente Sliedrecht. Vanwege de hoge kosten hebben we besloten om in samenwerking met andere gemeenten een alternatieve werkwijze te hanteren.
We werken integraal samen om (woon)overlast aan te pakken. Het uitvoeringsplan woonoverlast wordt geactualiseerd en het bestaande convenant wordt aangevuld zodat informatiedeling correct plaats kan vinden.	Het convenant woonoverlast is door Tablis en de gemeente ondertekend. Het uitvoeringsplan is gezamenlijk met de partners geactualiseerd.
We continueren de inzet van buurtbemiddeling.	De inzet van buurtbemiddeling is gecontinueerd.
De omgevingswet zorgt voor een verschuiving van vergunningsverlening naar toezicht en handhaving. We blijven monitoren of de vrijheid die de omgevingswet onze inwoners biedt, niet leidt tot meer burenruzies of overlastsituaties. Indien nodig treden we toezichthoudend en handhavend op.	We kunnen (nog) niet achterhalen of er meer burenruzies of overlastsituaties zijn als gevolg van de Omgevingswet (1 januari 2024). We zien dat de cijfers 'burengerucht' in het 1 ^e half jaar van 2024 zijn gestegen t.o.v. 2023. Een burenruzie is echter vaak complexer dan het oplossen van burengerucht en vereist o.a. mediation of een juridische interventie.
We pakken handel en gebruik van drugs aan door het integraal verzamelen en analyseren van signalen. Deze signalen dienen als basis voor aanpak en interventies. Naast de strafrechtelijke aanpak wenden we onze bestuurlijke middelen aan om vanuit verschillende sporen handhavend te kunnen optreden.	We verzamelen integraal signalen over ondermijnende criminaliteit (inclusief handel van drugs). Deze signalen worden geanalyseerd en gewogen om te kunnen bepalen wat voor handhaving hier het beste bij past. Afgelopen jaar zijn er geen bestuurlijke maatregelen ingezet rondom drugshandel.
We werken integraal samen om het middelengebruik onder jongeren terug te dringen.	In het Coördinatie Overleg Overlast Sliedrecht (COOS) overleg worden de jongeren besproken die overlast veroorzaken. Als drugsgebruik hier aan de orde is, wordt dit meegenomen in de interventies. De verbindingsfunctionaris gezondheid en verslaving heeft goed contact met de VO scholen hierover.
We zetten in op het voorkomen en zoveel mogelijk beperken van jeugdoverlast.	In het Coördinatie Overleg Overlast Sliedrecht (COOS) overleg wordt het beperken van de overlast van jeugd en jongeren besproken. Dit heeft geleid tot de inzet van meerdere maatregelen: o.a. een samenscholingsverbod in november 2024 op het Burgemeester Winklerplein en extra inzet van politie, toezichthouders en jongerenwerk op de bekende overlastplekken.

We werken samen met onze ketenpartners aan het voorkomen van jonge aanwas in de criminaliteit.	In nauwe samenwerking met onze ketenpartners wordt onderzocht hoe voorkomen kan worden dat jongeren binnen jeugdgroepen niet verder de criminaliteit in groeien.
We investeren in een veilige inrichting van de buitenruimte en gaan daarmee verloedering tegen.	Er zijn 2 buurtschouwen geweest in buurten waar leefbaarheid een thema is. Samen met onze partners en inwoners wordt de buurt geschouwd op verloedering van de openbare ruimte.
We werken nauw samen met ketenpartners en inwoners om de leefbaarheid in Sliedrecht te monitoren. De signalen die hieruit voortkomen, worden vertaald naar de wijk- en buurtagenda's.	In 2024 zijn we gestart met de vormgeving van een plan van aanpak voor de buurtagenda's. Er zijn twee dorpsgesprekken georganiseerd om met inwoners en maatschappelijke partners het gesprek te voeren. Tijdens de gesprekken is informatie opgehaald over hoe buurtagenda's tot stand kunnen komen in Sliedrecht.
We werken nauw samen met zorginstellingen om een veilig leefklimaat te realiseren voor al onze inwoners.	Twee keer per jaar vindt er bestuurlijk overleg plaats, waar ook de politie aanschuift. Daar waar nodig wordt er ambtelijk geschakeld op casusniveau.
We gaan spookbewoning tegen middels de Landelijke Aanpak Adresfraude.	Maandelijks worden er adressen geselecteerd die gecontroleerd worden op onder andere spookbewoning.
Met de VRZHZ realiseren we een nieuwe brandweerkazerne in Sliedrecht.	Na afronding van het ontwerp is de aanbesteding voor de nieuwe kazerne uitgevoerd. Dit heeft geleid tot de selectie van een aannemer.
Zowel in- als extern vergroten we het kennisniveau op het gebied van sociale stabiliteit. Samen met ketenpartners krijgen we inzicht in de dynamiek en processen die een rol spelen bij sociale stabiliteit.	We hebben in september 2024 vertegenwoordigers van de religieuze organisaties uitgenodigd voor een kennissessie over polarisatie en maatschappelijk ongenoegen. Hierbij werkten wij samen met vertegenwoordigers van Movisie en de Expertiseunit Sociale Stabiliteit (ESS). De opkomst was goed en de bijeenkomst werd door de deelnemers zeer gewaardeerd.
We voorkomen zoveel mogelijk dat maatschappelijk ongenoegen en polarisatie op gewelddadige wijze wordt geuit. We zetten hierbij in op signalering en in verbinding blijven met de inwoners voor wie dit geldt. We werken hierin samen met partners en sluiten aan bij het project bondgenoten van de politie.	Periodiek heeft de gemeente overleg met sleutelfiguren van verschillende gemeenschappen en andere partners rondom thema's in de lijn van sociale stabiliteit. De actualiteit speelt hierin een belangrijke rol.
Op basis van de ervaringen in voorgaande jaren bereiden we ons voor op toekomstige demonstraties en ongeregelheden.	Er is nauw contact met de partners die hier een rol in hebben (vergunningen, politie, waaronder de digikamer die online monitort). De tools die ook regionaal worden ontwikkeld (online aangejaagde ordeverstoringen en een barrièremodel) worden indien nodig ingezet.

We vergroten de weerbaarheid van zowel inwoners en ondernemers als het gaat om cybercriminaliteit en babbeltrucs.	Voor ondernemers en inwoners zijn er in samenwerking met de wijkagenten bijeenkomsten georganiseerd om voorlichting te geven over digitale of cybercriminaliteit en babbeltrucs. Daarnaast hebben we op de markt gestaan en op sociale media aandacht gegeven aan dit thema.
We focussen in onze ondermijningsaanpak op de kernthema's bedrijventerreinen, watergebonden locaties en het buitengebied.	We richten ons op de kernthema's binnen onze ondermijningsaanpak. Dit komt onder andere tot uiting door de integrale controles met het gezamenlijk Bestuurlijk Interventie Team (BIT) van Drechtsteden Buiten.
We vergroten de interne- en externe bewustwording op het gebied van ondermijning,	We communiceren zoveel mogelijk over de aanpak van ondermijning. Dit doen we samen met onze partners. Zo is de mobiele escaperoom van de VAR over crimineel pandgebruik ingezet door Tablis Wonen (januari 2024). Hier namen zorgpartners, aannemers, HVC, politie en gemeenteambtenaren aan deel. Daarnaast hebben we o.a. op sociale media tips en informatie over bijeenkomsten en campagnes gericht op het aanpakken van ondermijning gedeeld.
We versterken onze informatiepositie ten aanzien van ondermijningssignalen en werken hierin nauw samen met onze ketenpartners.	We roepen altijd op tot melden, via de politie, dan wel via Meld Misdaad Anoniem. Dit zijn onder andere signalen die onze informatiepositie versterken. Ook de digikamer van de politie en signalen van andere ketenpartners helpen in het versterken van deze positie.
We stellen samen met inwoners, maatschappelijke partners en andere partijen wijk-/buurtagenda's op.	
Wat wilden we gaan doen:	Wat hebben we bereikt:
We analyseren beschikbare data en gaan op wijk- en buurtniveau in gesprek met inwoners, maatschappelijke partners en andere relevante partijen. Samen met inwoners formuleren we (strategische) doelstellingen en realiseren we plannen om de veerkracht en leefbaarheid in de wijk/buurt te versterken of te behouden. In 2024 starten we met een pilot in twee wijken/buurtten.	We zijn in 2024 gestart met de vormgeving van een plan van aanpak voor de totstandkoming van buurtagenda's. We hebben twee dorpsgesprekken gevoerd met inwoners en maatschappelijke organisaties in Sliedrecht hoe we met elkaar tot buurtagenda's kunnen komen.
We benutten ruimtelijke ontwikkelingen om in samenhang sociale doelstellingen voor gezondheid, bewegen/sport, welzijn en veiligheid te realiseren: Gebalanceerd woningbouwprogramma per buurt. Schone, aantrekkelijke en veilige buitenruimte.	Bij de planuitwerking van ruimtelijke ontwikkelingen is oog voor sociale doelstellingen voor gezondheid, bewegen/sport, welzijn en veiligheid. Zo worden particuliere plannen aan de Omgevingstafel beoordeeld en geadviseerd ten aanzien van deze thema's. Ook in onze eigen

Meer groen en ontmoetingsplekken in de openbare ruimte.

projecten vanuit het programma ruimtelijke vernieuwing krijgt het creëren van groen en sociale doelstellingen nadrukkelijk aandacht.

We blijven inzetten op het enthousiasmeren en verbinden van burgerinitiatieven. We faciliteren initiatieven zo, dat ze zich op eigen kracht blijven ontwikkelen.

In 2024 is gewerkt aan het online platform Sliedrecht Doet. Dit platform is de plek voor inwoners en organisaties om te ontdekken welke mogelijkheden en middelen er zijn om iets te doen met en voor elkaar.

We zetten in op het verstevigen van toezicht en handhaving.

Wat wilden we gaan doen:

Per 1 januari 2026 stopt de huidige inhuurconstructie van BOA's bij de gemeente Papendrecht. In 2023 heeft een verkenning plaatsgevonden naar een alternatief om de kwaliteit en continuïteit van onze BOA-inzet te waarborgen en waar mogelijk te verbeteren. In 2024 maken we de definitieve keuze voor de organisatie van de BOA-inzet en brengen dit in de praktijk. Daarbij nemen we mee dat we willen toegroeien naar BOA-capaciteit die passend is bij de doelen van het Integraal Veiligheidsplan.

Samen met de andere gemeenten in het basisteam Drechtsteden-Buiten verkennen we, in opdracht van de driehoek Drechtsteden-Buiten, de mogelijkheden om een Bestuurlijk Interventieteam op te richten. Dit interventieteam zal zich gaan richten op complexe misstanden en uitwassen van ondermijning.

We werken nauw samen met de diverse toezichtteams die actief zijn in de gemeente Sliedrecht.

We sluiten aan bij regionale- en landelijke toezicht en handavingsinitiatieven, zoals het Regionaal Controleteam Mensenhandel (RCTM) en het LSI (Landelijke Stuurgroep Interventieteams).

Wat hebben we bereikt:

In 2024 zijn we gestart met de inhuur van BOA's bij de gemeente Dordrecht. De inhuurconstructie met de gemeente Papendrecht is beëindigd. Er is een dienstverleningsovereenkomst (DVO) gesloten voor 2 vaste boa's voor de gemeente Sliedrecht tot eind 2027. De BOA's werken vanuit het gemeentekantoor en zijn zichtbaar op straat aanwezig door veelvuldig gebruik van de fiets. Er is een goede samenwerking met de politie en de gemeentelijke diensten.

Het Bestuurlijk Interventieteam (BIT) is opgericht en gestart in 2024.

We werken nauw samen met Buurttoezicht en het Preventieteam. Zij zijn een waardevolle aanvulling op ons toezichtsvraagstuk. Het afgelopen jaar hebben wij ons vooral gericht op het versterken van de relatie met de vrijwilligers. Er zijn in 2024 weer nieuwe vrijwilligers toegetreden.

In afstemming met de 5 gemeenten uit Drechtsteden Buiten werken we samen, ook in de regionale en landelijke toezicht- en handavingsinitiatieven: we onderzoeken bijvoorbeeld of we 1 toezichthouder aan kunnen wijzen voor het RCTM.

Reguliere werkzaamheden en overige ontwikkelingen

Reguliere taken

- We bevorderen een gezonde leefstijl.
- We behouden toegankelijke en betaalbare voorzieningen op het gebied van sport, cultuur en sociaal.
- We organiseren ondersteuning en hulp voor kwetsbare mensen in de samenleving.
- We voeren helder en transparant subsidiebeleid met duidelijke resultaatafspraken.

Beleidsindicatoren

Naam indicator	Meest recente waarde Sliedrecht	Streefwaarde
% van de inwoners dat problemen zelf of samen met bekenden (eigen sociaal netwerk) kan oplossen	90% (2021)	92%
Gemiddelde cijfer dat klanten aan de dienstverlening in het Bonkelaarhuis geven	8,4 (2022)	8,4
% huishoudens met een bijstandsuitkering	4, 7% (sept 2024)	4%
Gemiddeld cijfer dat inwoners geven voor het prettig wonen in de buurt	7,5 (2023)	7,5

Overzicht van baten en lasten

Programma 1: Samenleving

Product	Rekening 2023	Begroting 2024	Totale Begroting 2024 (1)	Rekening 2024 (2)	Verschil tussen (1) en (2)
Lasten:					
Veilig en inclusief Sliedrecht	N 1	N 55	N 271	N 271	N 1
Alg. maatschappelijke dienstverlening	N 1.116	N 1.113	N 1.314	N 1.067	V 247
Inburgering	N 2.628	N 555	N 3.040	N 2.897	V 142
Welzijnswerk	N 409	N 532	N 604	N 589	V 15
Jeugd- en jongerenwerk	N 390	N 528	N 456	N 392	V 65
Jeugdzorg	N 12.001	N 12.731	N 12.632	N 12.193	V 439
WMO	N 95	N 62	N 52	N 51	V
Individuele voorzieningen WMO	N 868	N 849	N 953	N 611	V 342
Algemene gezondheidszorg	N 659	N 845	N 689	N 678	V 11
Bijstand, participatie, etc.	N 25.804	N 24.866	N 26.608	N 26.466	V 142
Burgerzaken	N 888	N 1.019	N 1.301	N 1.337	N 36
Openbare orde en veiligheid	N 3.180	N 3.185	N 3.198	N 3.138	V 61
Totaal lasten	N 48.040	N 46.340	N 51.119	N 49.691	V 1.428
Baten:					
Veilig en inclusief Sliedrecht	-	-	-	-	-
Alg. maatschappelijke dienstverlening	V 129	V 10	-	N 127	N 127
Inburgering	V 5.278	V 265	V 4.853	V 4.782	N 72
Welzijnswerk	V 7	-	V 17	V 18	V 1
Jeugd- en jongerenwerk	V 20	-	-	-	-
Jeugdzorg	V 191	-	V 27	V 27	N
WMO	-	-	-	-	-
Individuele voorzieningen WMO	V 1.179	V 258	V 549	V 1.010	V 461
Algemene gezondheidszorg	V 276	V 488	V 395	V 396	V 2
Bijstand, participatie, etc.	V 8.799	V 8.521	V 9.555	V 9.648	V 92
Burgerzaken	V 291	V 464	V 464	V 548	V 84
Openbare orde en veiligheid	V	V 5	V 1	V 2	V 1
Totaal baten	V 16.170	V 10.012	V 15.862	V 16.304	V 442
Saldo van baten en lasten	N 31.869	N 36.327	N 35.257	N 33.387	V 1.870
storting in reserve	N 954	-	-	N 36	N 36
onttrekking aan reserve	V 738	V 377	V 1.304	V 1.242	N 62
Gerealiseerd programma resultaat	N 32.085	N 35.950	N 33.953	N 32.181	V 1.772

Voor de toelichting op de tabel, zie het onderdeel "Analyse van de financiële afwijkingen per programma" onder het hoofdstuk "Jaarrekening".

Programma 2 - Economie, onderwijs, sport en cultuur

Onze visie

Sliedrecht is een ondernemersdorp pur sang met een karakteristiek ondernemersklimaat. De bedrijven(terreinen) zijn vitaal en het centrum is levendig.

Inleiding

In het programma Economie, onderwijs, sport en cultuur staan alle beleidsvelden van onze gemeente die gaan over werken, bedrijvigheid en vestigingsklimaat. Binnen dit programma zijn er twee hoofdonderdelen:

- economie en
- onderwijs en arbeidsmarkt.

We werken daarbij primair aan de kernopgave 'ondernemend en betrokken Sliedrecht', maar er zijn belangrijke raakvlakken met de kernopgave 'ruimtelijke vernieuwing'.

Kernopgave Ondernemend en Betrokken

Ondernemend en betrokken zijn zit diep geworteld in Sliedrecht. Binnen onze samenleving doen mensen veel zelf. Daar zijn we niet alleen trots op, we hebben dit jaar ook gewerkt aan de versterking hiervan. Bijvoorbeeld door het borgen van de vitale economie en het levendig centrum. De rode draad daarin is verbinden, organiseren en promoten.

Sliedrecht is een ondernemersdorp pur sang. Verschillende Sliedrechtse bedrijven, met name die in de maritieme sector en de aanverwante maakindustrie, zijn actief over de hele wereld en bieden werk aan veel Sliedrechtse. Ook de vele zorginstellingen, de detail- en groothandel en de ondernemers in het centrum leveren een grote bijdrage aan Sliedrechts vitale economie. De lokale en regionale arbeidsmarkt is cruciaal: het lokale en regionale bedrijfsleven heeft immers behoefte aan gekwalificeerd personeel. Niet voor niets werkten onderwijs en bedrijfsleven samen aan een goede aansluiting van het onderwijs op het werk dat gedaan moet worden. Er ligt lokaal een belangrijke opgave om sterker in te zetten op het kapitaliseren van de maatschappelijke waarde van de Sliedrechtse bedrijven. Als we onze inwoners maximale kansen willen bieden, is het belangrijk een nog sterker appel te doen op de maatschappelijke verantwoordelijkheid van die bedrijven. Dit hebben we o.a. gedaan door op Drechtsteden niveau een samenwerking te starten met Stichting Maatschappelijk Betrokken Ondernemen. Ook hebben we de sociale ambities benadrukt bij bedrijfsbezoeken en dit heeft geresulteerd in de aanmelding van diverse partners voor het certificaat Ondernemen met Impact. Daarmee hebben we bijgedragen aan de maatschappelijke opgaven zoals opgenomen in het programma 'Veilig en Inclusief Sliedrecht', waarin onder andere het verhogen van de participatie van onze inwoners richting de arbeidsmarkt centraal staat. (zie 3.1).

Natuurlijk houdt een gunstig ondernemingsklimaat ook in dat er voldoende ruimte is voor bedrijven. En dat bedrijven op de juiste plek gevestigd zijn. Ook een goede uitstraling van de terreinen en het centrum zijn daarbij van groot belang. Deze uitgangspunten zijn terug te vinden in de kernopgave ruimtelijke vernieuwing en zijn onlosmakelijk verbonden met het bedrijvenbeleid en het vestigingsklimaat. Ze moeten dan ook in samenhang gezien worden.

We hebben in 2024 gewerkt aan de volgende vijf ambities vanuit het raamwerk van het collegewerkprogramma (CWP):

- A. We hebben in 2026 samen met ondernemend Sliedrecht uitvoering gegeven aan de Economische Visie
- B. We hebben in 2026 een stap vooruit gezet in optimaal ruimtegebruik voor bedrijven
- C. In 2026 bruisen de winkelgebieden in Sliedrecht en zijn ze (nog) verder opgeknapt

D. In 2026 is ons lokale onderwijs verstevigd in aansluiting op maatschappelijke- en arbeidsmarktontwikkelingen

E. In 2026 staan er sterke samenwerkingsstructuren van ondernemers, (sport)verenigingen en maatschappelijke organisaties. Samen hebben ze een passend aanbod van voorzieningen gecreëerd en is de bekendheid hiervan vergroot

Wat hebben we gedaan?

Het Ondernemersfonds is in korte tijd uitgegroeid tot een vaste waarde binnen de ondernemersgemeenschap van Sliedrecht. Samen met maatschappelijke partners wordt actief gewerkt aan een betere leef- en werkomgeving. In 2024 hebben we een duidelijke toename gezien in de organisatiegraad op alle bedrijventerreinen, met grote investeringen in een schoon, veilig en goed onderhouden Sliedrecht.

In lijn met de ambities van Koers 2030 hebben we ingezet op het versterken van de gemeenschapszin, met extra aandacht voor vitale bedrijventerreinen en een aantrekkelijk centrum. Als gemeente namen we een faciliterende, aanjagende en verbindende rol op ons, waarbij we de creatieve kracht van ondernemers en inwoners benutten om gezamenlijke ambities waar te maken.

Ambities

Ambitie 1: We hebben in 2026 samen met ondernemend Sliedrecht uitvoering gegeven aan de Economische Visie

Samen met de ondernemers stelden we een nieuwe Economische Visie 2021-2030 op die tal van ambities bevat om de lokale economie nog beter te laten functioneren. Uitgangspunt is de algemene versterking van het vestigingsklimaat. Prioritaire thema's zijn vitale werklocaties en slim ruimtegebruik, innovatie, verduurzaming en digitalisering, arbeidsmarkt-onderwijs en bereikbaarheid. De visie én de ondernemers vragen voor de nieuwe collegeperiode niet om nieuwe plannen, maar om uitvoering. We realiseren daarom de volgende zaken.

Speerpunten

We zetten per 2023 een gemeentebreed ondernemersfonds op, voor en door ondernemers.

Wat wilden we gaan doen:	Wat hebben we bereikt:
Samen met het Ondernemersfonds zetten wij in 2024 de volgende stappen. Wij werken samen bij het opstellen van een uitvoeringsagenda voor de opstart van diverse projecten, zoals parkmanagement voor bedrijventerreinen. Na het opstellen volgt de uitvoering.	Het fonds handelt aanvragen adequaat af en ondersteunt ondernemers bij het verwezenlijken van gezamenlijke ambities. Met deze stappen blijven we bouwen aan een toekomstbestendig Sliedrecht, waar ondernemerschap en betrokkenheid hand in hand gaan. In 2024 zijn diverse aanvragen voor projecten ingebracht en een deel is goedgekeurd, zoals camerabeveiliging op diverse locaties, sfeerverlichting Kerkbuurt en Winklerplein, Verduurzaming Kerkerak en gelieerde bedrijventerreinen, nieuwe banieren reclamezuil Winklerplein en uitbreiding parkmanagement op diverse locaties. Tevens zijn er vanuit de provincie subsidies

verkregen voor de verdere ontwikkeling van
bedrijventerreinen

**In samenwerking met onze regio (via DEAL) hebben we als gemeente actief
accountmanagement richting Sliedrechtse bedrijven.**

Wat wilden we gaan doen:

In 2024 werken we met de partners in de regio een aanpak uit voor strategisch regionaal accountmanagement. De aanpak is aanvullend op het lokaal bedrijvencontact van de gemeenten.

Wat hebben we bereikt:

De strategische accounts zijn in kaart gebracht en diverse bedrijven zijn bezocht. Er is gericht en thematisch contact met ondernemers in Sliedrecht en de regio geweest. Daarnaast is het contact met de nieuw opgerichte Ondernemersfederatie Sliedrecht (OFS) vorm gegeven.

Er is een start gemaakt met de inventarisatie van de beschikbaarheid van en behoeften aan watergebonden locaties in de regio om te bepalen welke bedrijven kunnen worden benaderd voor eventuele verplaatsing. Daarvoor is het van belang dat er voldoende budget beschikbaar komt vanuit de regio. Voor de lange termijn concurrentiepositie wordt nadrukkelijk onderzocht hoe we ruimte kunnen bieden aan de circulaire economie.

We werken aan verduurzaming van de Sliedrechtse bedrijventerreinen.

Wat wilden we gaan doen:

In 2024 werken we met private partners aan de verdere realisatie van een Greendeal. Op de agenda staan onder andere de volgende punten om te komen tot duurzame energieopwekking en -mobiliteit op de bedrijventerreinen. van Sliedrecht:

- uitwerken business plan
- bepalen rechtsvorm
- uitwerken organisatievorm en
- het opstellen van een roadmap voor de fasering van de werkzaamheden

Wat hebben we bereikt:

De eerste stappen zijn gezet: analyses tonen gunstige vooruitzichten, en het proces voor rechtsvormbepaling is gestart, waarbij nu conform de keuzes in andere Drechtsteden onderzocht wordt of een energiecoöperatie kan worden opgericht.

In de Smart Delta Drechtsteden zetten we ons actief in op innovatie en versterking van het maritieme cluster.

Wat wilden we gaan doen:

In 2024 herijken wij de GroeiAgenda (op weg naar 2040) en krijgen de genoemde onderdelen een prominente plek in het regionale uitvoeringsprogramma.

Wat hebben we bereikt:

De structuur van de regionale uitvoeringsorganisatie is vastgesteld, en een kwartiermaker is aangesteld om deze verder op te zetten.

Ambities

Ambitie 2: We hebben in 2026 een stap vooruit gezet in optimaal ruimtegebruik voor bedrijven

Het programma Ruimtelijke Vernieuwing krijgt steeds verder vorm. Duidelijk is dat wij nog steeds slim moeten omgaan met onze beschikbare ruimte. Optimaal benutten en kwaliteit verhogen blijven uitgangspunten. Dit geldt voor zowel de bestaande bedrijventerreinen als voor de (her)ontwikkeling van de laatste braakliggende (private) locaties. Hoe de ruimtelijke puzzel zal worden gelegd, kun je terugzien in de planvorming van het programma Ruimtelijke Vernieuwing.

Speerpunten

We realiseren parkmanagement en gebiedsbeheer op alle Sliedrechtse bedrijventerreinen.

Wat wilden we gaan doen:

In 2024 werken wij in nauwe samenwerking met het Ondernemersfonds de kaders uit voor de opdrachtverstrekking voor gebiedsbeheer/parkmanagement van de Sliedrechtse bedrijventerreinen.

Wat hebben we bereikt:

Samen met het Ondernemersfonds zijn kaders opgesteld voor de opdrachtverstrekking rondom gebiedsbeheer en parkmanagement.

De opdracht is verstrekt, de pilot parkmanagement succesvol afgerond, en de uitbreiding staat gepland voor 2025.

We zetten in op (her)ontwikkeling van verouderde terreinen of niet ontwikkelde locaties.

Wat wilden we gaan doen:

In 2024 werkt ROM-D in opdracht van de gemeente Sliedrecht aan de (her)ontwikkeling van ten minste één nader aan te wijzen bedrijfslocatie (bij voorkeur aan het water) ten gunste van de bedrijvigheid in Sliedrecht.

Wat hebben we bereikt:

ROM-D speelt een belangrijke rol in de herontwikkeling van het Plaatje.

We bereiden de ontwikkeling van Stationspark III voor inclusief een strategisch uitgiftekader.

Wat wilden we gaan doen:	Wat hebben we bereikt:
Samen met onze regiopartner DEAL stellen we in 2024 een strategisch uitgiftekader op voor Stationspark III.	Het opstellen van het strategisch uitgiftekader is verplaatst naar 2025. Dit komt onder andere door het bestemmingsplan proces rondom Sliedrecht Buiten/ Stationspark III.

Ambities

Ambitie 3: In 2026 bruisen de winkelgebieden in Sliedrecht en zijn ze (nog) verder opgeknapt

De afgelopen jaren is al veel werk gestoken in het versterken van de drie grotere winkelgebieden in Sliedrecht: het Burgemeester Winklerplein, de Kerkbuurt en de Woonboulevard. Die opgave is echter nog niet af en vraagt ook de komende jaren nog volle aandacht.

Speerpunten

Structureel centrummanagement op de Kerkbuurt

Wat wilden we gaan doen:	Wat hebben we bereikt:
In samenspraak met de ondernemersvereniging(en) in het centrum en de centrummanager geven we verdere invulling aan de structurele afspraken over de bekostiging.	We hebben in overleg met de ondernemersvereniging(en) gewerkt aan een gedeeld beeld over de bekostiging. De verordeningen voor een gedifferentieerde bijdrage zijn goedgekeurd en gaan voor 2025 gelden.

De Leeghwaterstraat als hoofdstraat van de Woonboulevard wordt opgewaardeerd.

Wat wilden we gaan doen:	Wat hebben we bereikt:
Na het ontvangen van het aanvullend krediet voor de herinrichting van de Leeghwaterstraat werken we in 2024 aan de verdere uitwerking van het ontwerp (VO) tot een bestek en uitvoeringsontwerp. Dit ontwerp voorziet in nieuwe riolering en bovengrondse inrichting. Hierbij wordt de Leeghwaterstraat ingericht als hoofdstraat van de Woonboulevard.	Het eerste deel van de rioleringsopgave is uitgevoerd en afgerond; dit deel had prioriteit in verband met de slechte onderhoudsstaat. Het tweede gedeelte van de rioleringsopgave is een integraal project samen met de riolering in de Beijerinckstraat en het opwaarderen van de Leeghwaterstraat tot hoofdstraat van de woonboulevard. In 2024 hebben hieraan voorbereidingen plaatsgevonden en gaat richting uitvoering zodra het krediet beschikbaar is.

We geven verder uitvoering aan de herontwikkeling van het Burgemeester Winklerplein.

Wat wilden we gaan doen:

In 2024 is de raad tijdens een afzonderlijke bijeenkomst geïnformeerd over de stand van zaken.

Wat hebben we bereikt:

De overeenkomst met de ontwikkelaar is ontbonden. We zijn in gesprek over een nieuwe overeenkomst voor Blok B en beoordelen het principeverzoek dat door een derde partij is ingediend voor Blok C.

Ambities

Ambitie 4: In 2026 is ons lokale onderwijs verstevigd in aansluiting op maatschappelijke en arbeidsmarktontwikkelingen

De komende jaren stijgt de vraag naar arbeidskrachten. Dit komt door de groei van de economie en de toenemende vergrijzing. Voor een gezonde lokale arbeidsmarkt is het daarom belangrijk om arbeidspotentieel te benutten. Dit doen we door leerlingen enthousiast te maken voor een carrière in de techniek of de zorg. Het onderwijs moet daarbij aansluiten bij wat lokale bedrijven en zorginstellingen nodig hebben. Dit vergroot tegelijk de kans dat inwoners in de toekomst een baan kunnen krijgen en verstevigt het sociaaleconomische fundament van Sliedrecht.

Speerpunten

We hebben zicht op onze toekomstige opgave voor onderwijshuisvesting

Wat wilden we gaan doen:

Het Integraal Huisvestingsplan Onderwijs 2024-2044 wordt uiterlijk Q2 2024 ter besluitvorming voorgelegd.

Wat hebben we bereikt:

Het project Integraal Huisvestingsplan Onderwijs 2024-2044 is in de afrondingsfase. Tevens zijn de meest urgente vraagstukken opgepakt.

We zetten in op het kapitaliseren van de maatschappelijke waarde van bedrijven voor Sliedrecht

Wat wilden we gaan doen:

Tijdens bedrijfsbezoeken zijn onze sociale ambities nadrukkelijk onderdeel van gesprek. Doel daarvan is het aantal lokale stage- en leerwerk- en participatieplekken bij bedrijven te vergroten.

Wat hebben we bereikt:

Het benadrukken van onze sociale ambities heeft geresulteerd in de aanmelding van diverse partners voor het certificaat Ondernemen met Impact. Door een goede voorbereiding in 2024 kan er in 2025 een vliegende start gemaakt worden.

We zoeken regionale samenwerking voor het verstevigen van de onderwijs-arbeidsmarktstructuur en sluiten aan bij initiatieven die een bijdrage leveren aan onze lokale onderwijs-arbeidsmarktstructuur

Een samenwerking met Stichting mbo Drechtsteden is in gang gezet, gericht op versterking van de lokale onderwijs-arbeidsmarktstructuur.

Ambities

Ambitie 5: In 2026 staan er sterke samenwerkingsstructuren van ondernemers, (sport)verenigingen en maatschappelijke organisaties. Samen hebben ze een passend aanbod van voorzieningen gecreëerd en is de bekendheid hiervan vergroot

Sport, cultuur en recreatie zijn de sociale bindmiddelen van een samenleving. Sportieve, culture en recreatieve voorzieningen, activiteiten en initiatieven zorgen niet alleen voor reuring in ons dorp, maar zorgen er ook voor dat inwoners mee kunnen doen en elkaar kunnen ontmoeten. Hiermee draagt het bij aan de veerkracht van de samenleving. Participatie binnen een vereniging, initiatief of voorziening zorgt niet alleen voor een (potentieel) sociaal netwerk. Het is ook een plek om levenslessen op te doen waar je de rest van je leven wat aan hebt. Sociale interactie, talentontwikkeling, afspraken nakomen en verantwoordelijkheid nemen bijvoorbeeld. Daarom faciliteren we de samenwerking tussen cultuur-, sport- en recreatiepartijen, zodat er nieuwe initiatieven en nieuw aanbod ontwikkeld kunnen worden. We hechten er belang aan dat zoveel mogelijk mensen bekend zijn met het aanbod in Sliedrecht.

Speerpunten

We blijven culturele organisaties en sportverenigingen ondersteunen om (meer) samen te werken en in gezamenlijkheid initiatieven te ontplooiën en de bekendheid hiervan te vergroten.

Wat wilden we gaan doen:	Wat hebben we bereikt:
We zorgen ervoor dat er in de fysieke buitenruimte meer zichtbaar is wat er in Sliedrecht te doen is (met bewegwijzering, maar ook via actieve communicatie op de digitale borden).	Ook dit jaar zijn maandelijks de vlaggenparades op 3 locaties gewisseld. De jaarkalender werd opgesteld aan de hand van de komende evenementen. Met de vlaggenparade geeft de gemeente winkelgebieden, verenigingen en lokale evenementen de gelegenheid zich (en daarmee Sliedrecht) te promoten.
Er wordt uitvoering gegeven aan de rijksregeling Cultuureducatie met Kwaliteit (CMK) om onder andere meer samenwerking tussen het onderwijs en culturele organisaties te stimuleren (dit is wel afhankelijk van of de subsidie wordt toegekend door de overheid).	Er is een mooi, divers cultuurmenu gemaakt dat met ingang van schooljaar 2024-2025 wordt aangeboden aan alle basisscholen inclusief het speciaal onderwijs.
De combinatiefunctionarissen worden ingezet om ontmoeting te faciliteren tussen culturele organisaties en sportverenigingen onderling.	De combinatiefunctionaris sport neemt deel aan de stuurgroep van het lokaal sportakkoord. Vier keer per jaar wordt een bijeenkomst georganiseerd voor alle sportverenigingen op algemene thema's. Deze bijeenkomsten dienen als netwerkvond voor de verenigingen. Zij kunnen op thema de samenwerking zoeken met elkaar. Vanuit de rijksregeling Cultuureducatie met Kwaliteit (CMK) heeft de combinatiefunctionaris cultuur een verbindende rol tussen scholen en culturele organisaties.
Structurele afspraken worden gemaakt met	Er zijn afspraken gemaakt met betrekking tot de

Comité 4 en 5 mei voor de dodenherdenking en viering van de bevrijding in Sliedrecht.

structurele subsidiëring van de herdenking en viering op 4 en 5 mei. Daarnaast zijn afspraken gemaakt over een éénmalig extra budget in het kader van 80 jaar vrijheid.

We verbinden sport, cultuur en recreatie met een veilig en inclusief Sliedrecht en ruimtelijke ontwikkeling

Wat wilden we gaan doen:

Bij de planvorming voor de ruimtelijke (her)ontwikkeling van Sliedrecht besteden we nadrukkelijk aandacht aan het faciliteren en stimuleren van bewegen/sporten en mogelijkheden voor recreatie.

Om lokale sportaanbieders te stimuleren en faciliteren om meer samen te werken, onderzoeken we de mogelijkheden voor de oprichting van een lokaal sportplatform. Dit gebeurt in samenwerking met de partners van het Lokaal Sportakkoord.

De ontwikkelingen rondom een energieneutraal zwembad in Sliedrecht worden verder uitgewerkt met gebruik van onder andere de inzichten uit het behoefteonderzoek (2023) naar een energieneutraal zwembad.

Wat hebben we bereikt:

Bij de vernieuwing van de sportparken is aandacht voor het ontwikkelen van open sportparken, de aanleg van fiets- en wandelroutes en sport- en speelplekken voor jongeren.

Op www.sliedrechtdoet.nl kunnen inwoners en organisaties hun activiteiten plaatsen. Hier is ook de sportgids van de gemeente Sliedrecht te vinden.

In april 2024 heeft de gemeenteraad het besluit genomen om een nieuw zwembad te realiseren. Tegelijk is er een motie aangenomen waarin verzocht wordt samen met de gemeenten Hardinxveld-Giessendam en Molenlanden een gezamenlijk zwembad te onderzoeken als alternatief. Dat onderzoek is in uitvoering.

We faciliteren de ontwikkeling van de Wonders of Water Experience van het Nationaal Baggermuseum, met aandacht voor kansen op recreatief, economisch en educatief gebied.

Wat wilden we gaan doen:

We ondersteunen het Nationaal Baggermuseum bij het opzetten van een WOW-Keet

- Bij de ontwikkeling van de WOW-Keet is de rol van de gemeente faciliterend.

Uitgangspunt is een concrete bijdrage op economisch en educatief vlak, gericht op de verbinding met het onderwijs.

Wat hebben we bereikt:

Voor 2024 is, net zoals voor 2023, een subsidie verstrekt voor de inrichting en exploitatie van de WOW-Keet.

We hebben opnieuw leermiddelen gesubsidieerd.

Gemeentelijk vastgoed wordt benut om de beleidsmatige doelstellingen van Koers 2030 te realiseren.

Wat wilden we gaan doen:

Wat hebben we bereikt:

Doelstelling Vastgoed:

- Het gemeentelijk vastgoed wordt gebruikt waarvoor is bedoeld: het moet maatschappelijk toegevoegde waarde hebben.

- We richten ons op de kernportefeuille. De niet kernportefeuille moet afgestoten worden. We hebben geen gebouwen omdat we die toevallig hebben, maar alleen nog vastgoed dat maatschappelijk toegevoegde waarde heeft. We starten met het afstoten van woningen en het slopen van de woningen onder de hoogspanningsmasten. De panden uit de niet kernportefeuille (die van strategisch nut is) worden meegenomen in de betreffende planontwikkelingen. We starten met de Maaslaan en de Middeldiepstraat.

- Voor de strategische inzet van het vastgoed uit de niet kernportefeuille bepalen we de richting en planning.

Er is een begin gemaakt met het aanvragen van de vergunningen voor en het slopen van vastgoed onder de hoogspanningsleidingen.

Voor de locatie Groen van Prinsterer zijn stedenbouwkundige kaders vastgesteld

De locaties Maaslaan en Middeldiep zijn onderdeel geworden van planvorming en ontwikkeling binnen BHS.

Doelstelling Beheer:

- Er is een strategische keuze gemaakt hoe we het beheer van multifunctionele gebouwen (Stationsweg 4, Dr, Langevelplein 30 en de sporthallen) structureel willen beheren, zowel gebouw technisch als voor wat betreft de (horeca-)exploitatie. Hiervoor zijn de voorbereidingen voor de oprichting van een beheer BV gestart (BAES). Daarbij zijn gebruikers tevredenheid, flexibiliteit en functionaliteit belangrijke afwegingskaders. De gemeente zal daarvoor op de juiste afstand worden gezet, zodat het gebouw optimaal gebruikt kan worden. Hierdoor kan flexibiliteit en maatwerk worden toegepast richting gebruikers.

- De exploitatie van het vastgoed wordt hierdoor goed geborgd. Het vastgoed zal beter benut worden, c.q. multifunctioneler worden ingezet.

In 2024 is een projectleider aangesteld voor de oprichting en invulling van BAES. De voorbereidingen zijn vervolgd waardoor naar verwachting in 2025 een besluit kan worden genomen over de nieuwe beheerconstructie.

Reguliere werkzaamheden en overige ontwikkelingen

Reguliere taken

Economie

- Bedrijfsbezoeken en accountmanagement
- Bedrijfsleven faciliteren

Onderwijs

- Zoveel mogelijk mensen aan het werk helpen
- Goed onderwijs voor alle kinderen faciliteren
- Onderwijsachterstanden bestrijden
- Leerlingenvervoer organiseren

Sport

- Voldoende sporten en bewegen stimuleren
- Sportverenigingen ondersteunen

Beleidsindicatoren

	Naam indicator	Meest recente waarde Sliedrecht	Streefwaarde
2a	% van jongeren onder 23 jaar zonder startkwalificatie en niet (meer) ingeschreven op een school	2% (2021)	1,5%
2b	% van de inwoners dat lid is van een organisatie	85% (2021)	87%
2c	% van de inwoners dat activiteiten buiten verenigingsverband doet	56%	70%

Bijdrage van verbonden partijen aan dit programma

GR Sociaal

De GR Sociaal voert voor de Drechtstedengemeenten gedelegeerde en gemandateerde taken uit op het gebied van de sociale zekerheid. Het betreft de uitvoering van taken op het gebied van de Participatiewet en daarmee samenhangende wetten zoals de Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijke arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW), de Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAWZ), Wet sociale werkvoorziening (Wsw) en de Wet structuur uitvoeringsorganisatie werk en inkomen (SUWI). Tevens betreft het de uitvoering van taken op het gebied van Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) en de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening. (Wgs).

Daarnaast voert zij op basis van een dienstverleningsovereenkomst taken uit op het gebied van de Wet inburgering 2021, de ondersteuning van de gedupeerden van de toeslagenaffaire en het verstrekken van leefgeld aan Oekraïense vluchtelingen. Tot slot levert de GR, op basis van een dienstverleningsinkomst, personeel voor het Startpunt in het Bonkelaarhuis (informatie en advies).

Dienst Gezondheid & Jeugd (GR)

De GR Dienst Gezondheid & Jeugd bestaat uit vier organisatieonderdelen: de GGD ZHZ, Leerplicht en Voortijdig schoolverlaten (LVS) ZHZ, Veilig Thuis ZHZ en de Serviceorganisatie Jeugd (SOJ) ZHZ. Zij voert wettelijke taken uit op grond van onder andere de Wet Publieke Gezondheid, de Leerplichtwet en de Jeugdwet. De GGD ZHZ is de gemeenschappelijke dienst voor publieke gezondheid en beschermt, bewaakt en bevordert de gezondheid van de inwoners van Zuid-Holland Zuid. LVS ZHZ geeft uitvoering aan het handhaven van de Leerplichtwet en wetgeving op het gebied van voortijdig schoolverlaten. Het organisatie onderdeel Veilig Thuis ZHZ zet zich in voor het voorkomen en stoppen van huiselijke geweld, kindermishandeling en ouderenmishandeling. De Serviceorganisatie Jeugd ZHZ tenslotte draagt zorg voor het organiseren van de jeugdhulp in de regio.

Overzicht van baten en lasten

Programma 2: Economie, onderwijs, sport en cultuur

Product	Rekening 2023	Begroting 2024	Totale Begroting 2024 (1)	Rekening 2024 (2)	Verskil tussen (1) en (2)
Lasten:					
Ondernemend en betrokken Sliedrecht	N 14	N 100	N 200	N 91	V 109
Cultuur	N 398	N 380	N 462	N 411	V 50
Bibliotheek	N 576	N 591	N 673	N 766	N 93
Maatschappelijk vastgoed	N 464	N 575	N 663	N 776	N 113
Sport	N 936	N 685	N 1.229	N 1.205	V 24
Sportaccommodaties	N 2.332	N 1.587	N 1.583	N 1.229	V 354
Onderwijshuisvesting	N 1.289	N 1.291	N 1.316	N 1.291	V 25
Onderwijs- en leerlingzaken	N 1.545	N 1.650	N 1.649	N 1.333	V 316
Economische zaken	N 1.308	N 1.749	N 1.964	N 1.705	V 259
Beschut werk	N 78	N 102	N 102	N 80	V 22
Kinderopvang- en peuterspeelzalen	N 328	N 316	N 286	N 261	V 25
Totaal lasten	N 9.268	N 9.025	N 10.127	N 9.148	V 979
Baten:					
Ondernemend en betrokken Sliedrecht	-	-	-	-	-
Cultuur	V 95	V 84	V 116	V 145	V 29
Bibliotheek	-	-	V 66	V 83	V 17
Maatschappelijk vastgoed	V 314	V 392	V 416	V 340	N 76
Sport	V 260	-	V 220	V 232	V 12
Sportaccommodaties	V 1.198	V 1.019	V 1.079	V 959	N 119
Onderwijshuisvesting	V 18	V 44	V 25	V 18	N 7
Onderwijs- en leerlingzaken	V 948	V 971	V 806	V 657	N 149
Economische zaken	V 203	V 184	V 219	V 219	V -
Beschut werk	-	-	-	-	-
Kinderopvang- en peuterspeelzalen	V 91	-	-	N 36	N 36
Totaal baten	V 3.127	V 2.694	V 2.947	V 2.618	N 329
Saldo van baten en lasten	N 6.141	N 6.331	N 7.180	N 6.530	V 650
storting in reserve	N 290	-	-	N 102	N 102
onttrekking aan reserve	V 51	V 123	V 347	V 343	N 4
Gerealiseerd programma resultaat	N 6.380	N 6.208	N 6.833	N 6.289	V 545

Voor de toelichting op de tabel, zie het onderdeel "Analyse van de financiële afwijkingen per programma" onder het hoofdstuk "Jaarrekening".

Programma 3 - Ruimte

Onze visie

In de omgevingsvisie is onze visie ten aanzien van de openbare ruimte verwoord. De Kernopgave Ruimtelijke vernieuwing is hiervan een belangrijke uitwerking. De ambities hierin richten zich onder andere op een aantrekkelijke ruimtelijke inrichting, het realiseren van meer woningen, afgestemd op woonbehoeften en een meer energieneutraal Sliedrecht. Een voorbeeld hiervan is het toevoegen van een aantal groene longen waarmee de ruimtelijke kwaliteit wordt verbeterd. Daarnaast richten we ons op minder verkeersoverlast, meer verkeersveiligheid, is de barrière van A15 en het spoor in de ontwikkeling van Sliedrecht opgeheven en zetten we in op het stimuleren van fietsgebruik.

Inleiding

Het programma Ruimte gaat over alle beleidsvelden van onze gemeente die betrekking hebben op ruimtelijke ontwikkeling en het beheer van de openbare ruimte. Het gaat dan om woningbouw, ruimtelijke kwaliteit, duurzaamheid, bereikbaar en verbonden, onderhoud van de openbare ruimte, afvalinzameling en gemeentelijk vastgoed. We zien de uitwerking van de kernopgave 'Ruimtelijke Vernieuwing' terug in dit hoofdstuk.

Kernopgave Ruimtelijke Vernieuwing

In Koers 2030 is een toekomstbeeld van Sliedrecht geschetst waarbij we werken aan een inclusiever, mooier en levendiger Sliedrecht. We doen dat door woningen te bouwen en vernieuwen in een nieuw te ontwikkelen wijk boven het spoor (Sliedrecht-Noord) en via Binnenstedelijke Herstructurering (met name Sliedrecht Oost). In het kielzog van woningbouw is niet alleen het toevoegen van verbindingen en ontsluitingen van groot belang, maar ook het creëren van ruimtelijke kwaliteit via parkachtige groenstructuren. Klimaatadaptatie is daar belangrijk bij, net als beheer en onderhoud. Ook de energietransitie en het versterken van het vestigings- en ondernemersklimaat zijn onderdeel van de opgave.

Binnen het sociaal domein ligt de focus op verder bouwen aan de sociale infrastructuur, veiligheid en het benutten van de kracht van de samenleving. Dat laatste punt is cruciaal, omdat samenwerken de sleutel tot succes is. We hebben onze inwoners, ondernemers, het maatschappelijk middenveld en regionale partners dan ook heel hard nodig om de ambities te kunnen realiseren.

In 2024 hebben wij (verder) gewerkt van de volgende vijf ambities:

- A. Op basis van het Programmaplan en de Omgevingsvisie hebben we in 2026 de noodzakelijke voorbereidingen getroffen en de eerste projecten gerealiseerd voor de ruimtelijke vernieuwingsopgave.
- B. We voegen ruimtelijke kwaliteit toe voor een gezonde en aantrekkelijke woonomgeving.
- C. We maken Sliedrecht duurzaam.
- D. We verduurzamen de mobiliteit in Sliedrecht en daarbij heeft de fiets(infrastructuur) prioriteit.
- E. In 2026 is er vanuit provincie en rijk draagvlak om Sliedrecht-Noord te ontwikkelen en hebben we voldoende fondsen voor de uitvoering van het Programmaplan, de energietransitie en de bereikbaarheidsopgave in de periode 2026-2030.

Wat hebben we gedaan?

In 2024 hebben we gewerkt aan de doelen in de Koers 2030 en het CWP. Er zijn belangrijke kaders, visies en ambities vastgesteld, zoals het verkeers- en mobiliteitsplan, het water- en rioleringsprogramma en de stedenbouwkundige kaders voor de locatie Groen van Prinsterer. Daarnaast is er gestart met het voorbereiden van de nota grondbeleid dat ter vaststelling word aangeboden aan de raad in 2025.

Er zijn belangrijke stappen gezet in diverse projecten, zoals de vaststelling van het bestemmingsplan voor Stationspark III en Sliedrecht Buiten door de raad. Inmiddels zijn er 1.633 woningen op het warmtenet aangesloten en is met de aanleg van een warmteleiding onder de Beneden-Merwede een belangrijke mijlpaal gezet voor het warmtenet. Daarnaast zijn nieuwe woningen gebouwd of in voorbereiding in Baanhoek-West.

Met deze sterke basis kunnen we bouwen aan de toekomst van Sliedrecht.

Hiervoor is echter ook een slagvaardige organisatie nodig. Daarom is ingezet op de uitbreiding van de capaciteit, talentontwikkeling en het versterken van de samenwerking in de regio.

Ambities

Ambitie 1: Op basis van het Programmaplan en de Omgevingsvisie hebben we in 2026 de noodzakelijke voorbereidingen getroffen en de eerste projecten gerealiseerd voor de ruimtelijke vernieuwingsopgave

Met het Programmaplan en de Omgevingsvisie zijn de lijnen en uitgangspunten voor de kernopgave ruimtelijke vernieuwing uitgezet. Vanuit het Programmaplan staan de doelen van de binnenstedelijke herstructurering, de realisatie van Sliedrecht-Noord en de realisatie van een nieuwe Noord-zuidverbinding met Sliedrecht Noord over de A15/spoor centraal. De komende bestuursperiode willen we die doelen en de daarbij horende uitgangspunten rondom bijvoorbeeld kwaliteit, bereikbaarheid en duurzaamheid via een integrale werkwijze verder brengen. Daarbij is het nodig de samenhang tussen deze doelen én met de andere kernopgaven scherp te houden. De fysieke en sociale infrastructuur zijn immers nauw met elkaar verbonden en beïnvloeden elkaar.

De komende jaren zetten we in Sliedrecht vol in op ruimtelijke vernieuwing. Het gaat dan bijvoorbeeld om het woningbouwprogramma, de kwaliteit van de buitenruimte en de ontmoetingsplekken. We willen die ontwikkelingen echter ook ten behoeve van de sociale infrastructuur benutten. Omdat we bij ruimtelijke projecten als herstructurering of de aanleg van een warmtenet veel in contact komen met mensen, ligt er vanuit 'signalering en preventie' ook een kans om goede verbindingen te leggen tussen het fysieke en het sociale.

Speerpunten

We maken een ontwikkelstrategie om tot een gebalanceerd woningbouwprogramma te komen voor de bouw van 2.500 woningen tot 2040.

Wat wilden we gaan doen:	Wat hebben we bereikt:
We stellen een ontwikkelstrategie op voor Sliedrecht-Noord en de binnenstedelijke herstructurering op basis van het Programmaplan.	In 2024 is er in samenwerking met marktpartijen een basis gelegd voor de ontwikkelstrategie door alle uitgevoerde onderzoeken en studies voor het masterplan van Sliedrecht-Noord. Met behulp van participatie zijn er concept ontwerpen gemaakt en is een concept stedenbouwkundig kader opgesteld voor de BHS. Op basis van dit kader is er opnieuw gerekend aan de plannen en zijn de afspraken uit de samenwerkingsovereenkomst herijkt/vertaald naar een concept realisatie overeenkomst (ROK). De ROK BHS geeft o.a. antwoord op de vraag welke partij en hoe elk van de locaties ontwikkeld worden.

We zetten de maatschappelijke adviesgroep (MAG) in om de afstemming en het draagvlak met belanghebbende verder te organiseren.

De maatschappelijk adviesgroep heeft op alle grote raadsbesluiten binnen het programma Ruimtelijke Vernieuwing geadviseerd en heeft hierdoor een belangrijke rol in de participatie gespeeld.

De maatschappelijke adviesgroep heeft o.a. geadviseerd op het concept stedenbouwkundig kader BHS. Daarnaast is de MAG actief op de hoogte gebracht van de stand van zaken t.a.v. Sliedrecht-Noord.

We werken onze ambities verder uit met de partners. Zo houden we ons aan de reeds gemaakte prestatieafspraken voor 2023 en 2024 met Tablis Wonen en zetten we de samenwerking waar mogelijk voort via vervolgovereenkomsten met marktpartijen voor Sliedrecht-Noord en de binnenstedelijke herstructurering.

We hebben een 'Vervolgverklaring tot samenwerking' gesloten met de 6 ontwikkelende partijen. Dit is een vervolg op de eerder gesloten Intentieovereenkomst, het Addendum en de verklaring tot Samenwerking. Dit is een opstap naar de samenwerkingsovereenkomst.

Er is een sterke behoefte aan flexibele woonvormen voor spoedzoekers. Dat geldt zowel voor flexibele woonruimte als voor flexibele woonvormen. In 2024 werken wij deze woonvormen verder uit met relevante partijen in de markt.

Voor Sliedrecht-Noord is de potentie van flexwoningen voor onder andere spoedzoekers onderzocht in samenwerking met marktpartijen en Tablis Wonen.

In de uitwerking van Sliedrecht-Noord zijn diverse woonvormen onderzocht op basis van de ambities uit het ambitiedocument.

Daarnaast zijn er in samenwerking met het COA stappen gezet in het realiseren van asielopvang.

In 2024 moet iedere gemeente een woonzorgvisie hebben met een analyse van de woon-, zorg- en ondersteuningsbehoefte van aandachtsgroepen. In 2023 geven we samen met Tablis Wonen en zorgorganisaties inhoud aan deze visie en maken we aanvullende prestatieafspraken.

De verplichting van een woonzorgvisie is opgeschoven naar 2026. We hebben hierdoor meer tijd om een woonzorgvisie te ontwikkelen.

We hebben in december 2024 nieuwe prestatieafspraken gemaakt met Tablis Wonen voor de jaren 2025 en 2026.

Sliedrecht Oost: vernieuwing via meerjarig bouwprogramma

Wat wilden we gaan doen:

In 2024 vindt nadere uitwerking plaats van de in 2023 vastgestelde Stedenbouwkundige Visie Binnenstedelijke Herstructurering Sliedrecht (BHS), met als doel stedenbouwkundige kaders te laten vaststellen door de gemeenteraad.

Wat hebben we bereikt:

In 2024 heeft de gemeente, in samenwerking met Tablis Wonen, de stedenbouwkundige kaders voor de zeven deellocaties van BHS in concept gereed gemaakt en deze voorgelegd aan de raad tijdens een beeldvormende vergadering.

In 2024 vindt een participatietraject plaats waarin belanghebbenden input kunnen leveren op de totstandkoming van het stedenbouwkundig kader, met als doel breder draagvlak onder de samenleving te creëren.

Een omvangrijk participatietraject heeft plaatsgevonden. Vanuit brede bewonersbijeenkomsten zijn klankbordgroepen gevormd. Een iteratief proces heeft plaatsgevonden waarbij, mede dankzij input vanuit de klankbordgroepen, eerst verschillende scenario's, daarna een voorkeursscenario's en uiteindelijk het concept van de stedenbouwkundig kader is opgesteld.

Nadat de samenwerkingsovereenkomst door beide partijen is getekend en de samenwerkingfase is gestart, ambiëren we in 2024 te werken aan het opstellen van een realisatieovereenkomst met Tablis Wonen en/of een nader te bepalen marktpartij.

In 2024 hebben Tablis Wonen en de gemeente uitvoering gegeven aan de afspraken uit de Samenwerkingsovereenkomst (SOK). In aanloop naar de realisatiefase van de BHS wordt een Realisatieovereenkomst (ROK) opgesteld, waarin afspraken uit de SOK worden herijkt en aangevuld met afspraken over de uitvoering van het project, zoals planning, te behalen doelen en onderlinge verrekening tussen Tablis en de gemeente.

Sliedrecht Noord: publiek-private samenwerking

Wat wilden we gaan doen:

We stellen een masterplan voor Sliedrecht-Noord op met de kaders en ambities voor de ontwikkeling in de polder, inclusief de aansluiting op de Noord-zuidverbinding.

Wat hebben we bereikt:

We hebben geconstateerd dat er een verdiepingsslag nodig was door middel van onderzoek en nadere afstemming met partners, zoals onder andere Waterschap Rivierenland en Provincie Zuid-Holland.

Deze verdieplings- en kwaliteitsslag was nodig, maar had tijd nodig. Deze verdieplings- en kwaliteitsslag is in 2024 grotendeels afgerond.

We werken de ontwikkelstrategie uit voor Noord.

In het kader van de ontwikkelstrategie heeft raad een voorkeursrecht gevestigd voor Sliedrecht-Noord Oost en Sliedrecht-Noord West. Hiermee hebben we meer regie op de gronden in het gebied en dit vergroot de haalbaarheid van het project.

Gedurende het jaar zijn er project- en stuurgroepen geweest met de ontwikkelende marktpartijen om toe te werken naar een haalbare ontwikkelstrategie.

In het masterplan wordt de fasering van de ontwikkeling uitgewerkt.

We werken samen met marktpartijen toe naar een samenwerkovereenkomst en ontwikkelafspraken.

We hebben een 'Vervolgverklaring tot samenwerking' gesloten met de ontwikkelende marktpartijen. Dit is een vervolg op de eerder

gesloten Intentieovereenkomst, het Addendum en de verklaring tot Samenwerking.

Dit is de opstap naar de samenwerkingsovereenkomst.

We zetten ons beleidsinstrumentarium proactief in voor de ruimtelijke vernieuwingsopgave.

Wat wilden we gaan doen:

We stellen een nieuw Verkeers- en Mobiliteitsplan op.

Wat hebben we bereikt:

Het Verkeers- en Mobiliteitsplan is vastgesteld in de raad van 24 september 2024.

Implementatie omgevingswet

We werken de komende jaren verder aan de 28 acties die minimaal nodig zijn voor de implementatie van de Omgevingswet. Sommige acties hebben een doorlooptijd tot 2032. We werken samen met de regio en ketenpartners verder aan de implementatie van de Omgevingswet.

Wat wilden we gaan doen:

Het voortzetten van opleiden van collega's die te maken krijgen met de Omgevingswet en de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb).

Wat hebben we bereikt:

in 2024 hebben we 4 opleidingsdagen hiervoor gefaciliteerd voor de betrokken medewerkers.

Een eerste versie van het Omgevingsplan verder uitwerken.

De voorbereidingen voor het opstellen van het Omgevingsplan 1.0 zijn gestart.

De uitgewerkte en ingerichte DSO processen monitoren.

Het is een continue proces. Er is een periodiek regio overleg Omgevingsplan en Regelbeheer waar dit ook aan bod komt wanneer nodig.

De inrichting van de systemen voor VTH monitoren.

Dit is een continue proces. Update van de VTH applicatie (RX mission) maakt deel uit van dit proces

De gemaakte afspraken met de ketenpartners monitoren.

Continue proces. 2-wekelijks overleg waarin de voortgang en aansturing wordt besproken.

Ambities

Ambitie 2: We voegen ruimtelijke kwaliteit toe voor een gezonde en aantrekkelijke woonomgeving

Een aantrekkelijke en veilige openbare ruimte is een randvoorwaarde voor een prettige en gezonde leefomgeving. Een leefomgeving waar onze inwoners zich graag in begeven. Om ergens naar toe te gaan, om elkaar te ontmoeten, om te bewegen en om te recreëren. De kwaliteit en inrichting van de openbare ruimte is het visitekaartje van Sliedrecht.

Bovendien hebben we een opgave als het gaat om te zorgen voor een klimaatbestendige openbare ruimte. Kwaliteit toevoegen is de eerste stap. Maar we willen deze kwaliteit ook zo houden. Een belangrijk onderdeel daarin is ook het strategisch nadenken over onderhoudswerkzaamheden als het gaat om planning en prioritering. Met name als het gaat om de koppeling met de projecten uit het Programmaplan Ruimtelijke Vernieuwing. Ook is het voor een gezonde woonomgeving van belang te blijven strijden tegen de uitstoot van PFAS en de gevolgen daarvan.

Speerpunten

We voegen minimaal twee groene, parkachtige verbindingen toe tussen de polder en de Merwede.

Wat wilden we gaan doen:	Wat hebben we bereikt:
We werken de groen-recreatieve verbinding verder uit met diverse mogelijkheden voor klimaatadaptatie: o We werken aan de realisatie van de Noord-zuidverbinding wat de Merwede via een groene verbinding verbindt met de polder. Waarbij de provinciale weg (N482) via een parkachtig viaduct over de A15 aansluit op de Thorbeckelaan en de groene verbinding aansluit op het Burgemeester Feitsmapark met een aftakking langs de PC Hooftlaan richting de waterbus.	- In 2024 is de voorkeursvariant van de Noord-zuidverbinding en een passend voorbereidingskrediet vastgesteld door de gemeenteraad. - De benodigde onderzoeken voor een Voorlopig Ontwerp van de Noord-zuidverbinding zijn uitgezet. - We hebben een klankbordgroep opgericht bestaande uit direct belanghebbenden die meewerken aan het inrichtingsplan voor de Noord-zuidverbinding. Daarnaast hebben we een-op-een gesprekken gevoerd met verschillende belanghebbenden. - We zijn in samenwerking met het Ingenieursbureau Drechtsteden gestart aan de civieltechnische uitwerking van de Noord-zuidverbinding.

We realiseren Sliedrecht Buiten waar we naast de verplaatsing van VV Sliedrecht ook inzetten op openbaar sporten en recreëren (bijv. via een baggerjungle).

Wat wilden we gaan doen:	Wat hebben we bereikt:
We werken toe naar de vaststelling van een de bestemmingsplan	Het bestemmingsplan voor Stationspark III en Sliedrecht Buiten is in 2024 vastgesteld door de raad. Er loopt een beroep bij de Raad van State.
We werken toe naar een definitief ontwerp	We hebben in 2024 een start gemaakt met de voorbereiding van een definitief ontwerp.
We verwerven grond	Ten aanzien van de te verwerven gronden lopen gesprekken.

We zetten in op een meer groenblauwe, klimaatadaptieve inrichting van de buitenruimte.

Wat wilden we gaan doen:	Wat hebben we bereikt:
We willen de leefomgeving klimaatadaptief maken en zetten onder andere in op een meer groenblauwe inrichting van de buitenruimte. We haken hierbij aan bij landelijke en regionale ontwikkelingen, waarbij de Regionale Adaptatie Strategie richtinggevend is.	Het WRP 2024-2028 is vastgesteld welke invulling geeft aan de stedelijke watertaken. Hierbij heeft specifiek ook klimaatadaptatie een plek gekregen, waardoor de bekostiging van initiatieven voor een belangrijk deel is geborgd.
We geven – ook bij onderhoud en (her)inrichten van de openbare ruimte - zelf het goede voorbeeld bij de uitvoering van het vigerende beleid waaronder de omgevingsvisie, het groenbeleidsplan en het gemeentelijk rioleringsplan. Denk daarbij aan projecten en maatregelen als het aanbrengen van infiltrerende voorzieningen, het vergroten van waterberging, de toevoeging van grote bomen en meer ruimte voor water en groen.	Verbeteringen koppelen we vaak aan wijkrenovaties. Zo zijn in de Stormrand en de Sperwerstraat infiltrerende voorzieningen en groeiplaatsverbeteringen voor bomen aangebracht waardoor deze duurzaam oud kunnen worden.
We stimuleren ketenpartners, ondernemers en inwoners tot een klimaatadaptieve inrichting van hun percelen en gebouwen.	In ruimtelijke projecten van derden hebben we gestuurd op een groene en klimaatadaptieve inrichting. Met projecten als geveltuintjes en de plantactie (uitdelen van bomen en planten aan inwoners) stimuleerden we inwoners om hun tuinen te vergroenen.

We maken het openbaar gebied in Sliedrecht schoon en aantrekkelijk en houden dat ook zo.

Wat wilden we gaan doen:	Wat hebben we bereikt:
Bij ruimtelijke ontwikkelingen verbeteren we de kwaliteit van de openbare ruimte integraal en duurzaam. Dat doen we door rekening te houden met toekomstig beheer en onderhoud, klimaatadaptatie, duurzaamheid, gezondheid/beweging en ontmoeting. We borgen dit door het bepalen van normen (bijvoorbeeld beeldkwaliteit) en streefdoelen.	Om te voldoen aan klimaatadaptieve opgaven, duurzame instandhouding en het juiste onderhoud, zijn bij renovatie en projecten groeiruites voor bomen vergroot. Dit is belangrijk voor duurzame instandhouding van bomen in de openbare ruimte. Tevens zijn er 2 wadi's aangelegd in de Staatsliedenbuurt waardoor de klimaatadaptieve opgave (waterberging) is vergroot. In 2024 is het ecologisch beheerde groenareaal uitgebreid in de parkenzone, Tiendwegzone en het Noordoostkwadrant. Voor het borgen van normen en kwaliteit is er gewerkt aan een leidraad voor de inrichting van de openbare ruimte. Hiermee geven we eisen mee aan in- en externe partijen om de door ons gewenste inrichting van de openbare ruimte te

krijgen.

We houden de kwaliteit van de openbare ruimte op peil waarbij enkele locaties een impuls krijgen door het kwaliteitsniveau te verhogen of te kiezen voor een nieuwe inrichting. Het gaat dan in ieder geval om de entrees van Sliedrecht en een aantal sociaaleconomisch kwetsbare buurten. We koppelen dat aan de buurtagenda vanuit Veilig en Inclusief. Om de kwaliteit van de entrees structureel te verhogen en te borgen, maken we in 2024 een (integraal) plan met aandacht voor participatie. Daarbij worden ook de beeldkwaliteitseisen voor het groen van de entrees verhoogd.

Voor de entrees van Sliedrecht is in concept een integraal plan gemaakt voor het verbeteren van de kwaliteitsniveaus van de entrees van Sliedrecht.

We actualiseren het afvalbeleid om te voldoen aan wettelijke regelgeving.

Om te voldoen aan de normen en eisen op het gebied van veiligheid zijn alle ondergrondse containers gekeurd. Hierbij inspecteerden we ook de veiligheidsvloeren en putten. Waar nodig zijn reinigings- en reparatiemaatregelen getroffen.

De actualisatie van het afvalbeleid is in de planning doorgeschoven.

We zetten in op proactief beheer van de 'assets' in de openbare ruimte.

Wat wilden we gaan doen:

We geven nadere invulling aan assetmanagement om zicht te krijgen op het areaal, de staat ervan en welke werkzaamheden we te doen hebben.

Wat hebben we bereikt:

De implementatie van assetmanagement, ook wel slim beheer, is een meerjarig proces. Dit doen we aan de hand van een routeplan. Als onderdeel hiervan zijn in 2024 verschillende vacatures ingevuld om uitvoering te geven aan het assetmanagement hierdoor hebben we stappen kunnen zetten binnen het assetmanagement waardoor we meer zicht hebben gekregen op de arealen, onderhoudsstaat en benodigde maatregelen.

Het onderzoek van de rekenkamer was overwegend positief en hierover zijn nadere afspraken gemaakt met de gemeenteraad die zijn uitwerking krijgen met verantwoording over meetbare doelen bij de jaarrekening 2025.

We blijven actief op het dossier Chemours/DuPont in de strijd tegen de uitstoot van PFAS en de gevolgen ervan voor de leefomgeving.

Wat wilden we gaan doen:	Wat hebben we bereikt:
We zetten het juridische traject waarin de bedrijven aansprakelijk zijn gesteld voor geleden en nog te leiden schade door de uitstoot door. (De wijze waarop is afhankelijk van de uitspraak op 27 september 2023).	De bedrijven zijn verantwoordelijk gesteld voor het onrechtmatig handelen in de periode van 1984-1998. Dit is voor Sliedrecht een mooie eerste stap. Nu Chemours verantwoordelijk is gesteld voor het opruimen van de vervuiling zal de aandacht vooral uitgaan naar hoe en wanneer dat wordt aangepakt. Er is een gezamenlijke aanpak dossier Chemours vastgesteld in het college. In december heeft het bevoegde gezag Wbb ingestemd met een pilot waarbij de eerste moestuinen worden hersteld.
We dragen bij aan een sterke netwerk organisatie van alle bij de Pfas problematiek betrokken overheden en werken daarbij aan één gezamenlijk informatiepunt voor de inwoners in de regio.	Er is centraal informatiepunt, PFASinfo.nl, gelanceerd. Tevens zijn er een tweetal informatiemarkten georganiseerd voor de inwoners van de vier gemeenten.
We adviseren de DCMR actief en kritisch over vergunningsaanvragen van en vergunningverlening aan de bedrijven.	Samen met de samenwerkende gemeenten op het pfas dossier zijn verschillende adviezen gegeven aan de DCMR Milieudienst Rijnmond.
Milieu- en gezondheidskundige onderzoeken blijven we uitvoeren als die leiden tot handelingsperspectief voor onze inwoners en ondernemers. Naar aanleiding van het in 2023 uitgevoerde moestuinenonderzoek vinden in 2024 diverse aanvullende onderzoeken plaats.	Er heeft een uitgebreid onderzoek plaats gevonden naar het voorkomen van Pfas in de eieren van hobby kippen. Tevens is aanvullend onderzoek uitgevoerd naar de waterkwaliteit in de directe omgeving van moestuinen.
We actualiseren het regionaal bodembeleid samen met de andere gemeenten in Zuid-Holland Zuid. (De omgang met) PFAS bij grondverzet is daar onderdeel van.	Er zijn in het kader van de nieuwe Omgevingswet aanvullende regels opgesteld. Het participatietraject is in uitvoering.

Ambities

Ambitie 3: We maken Sliedrecht duurzaam

We voeren de Regionale Energiestrategie en Transitievisie Warmte uit. Met de inzet van de beschikbare Rijksmiddelen versterken we de organisatie en realiseren we de ambities. De focus ligt op energiebesparing, het opwekken van duurzame energie, duurzame warmte (waaronder het warmtenet) en een passende laadinfrastructuur.

Speerpunten

In 2030 is het energieverbruik in Sliedrecht met 20% afgenomen.

Wat wilden we gaan doen:	Wat hebben we bereikt:
We geven invulling aan de in 2023 opgestelde Isolatieaanpak door in regionaal en lokaal verband subsidies, diensten en acties te organiseren waarmee bewoners worden aangezet, gefaciliteerd en waar nodig ontzorgd bij het isoleren van hun woning.	We hebben ons in begin 2024 aangesloten bij een regionale samenwerking om een meerjarige isolatieaanpak te ontwikkelen en uit te besteden. De uitvoerende intermediaire partij is geselecteerd. Eind 2024 zijn alle voorbereidingen getroffen om in januari 2025 te beginnen met acties voor woningeigenaren. Daarnaast hebben we een ecologisch bureau opdracht gegeven om een Soortenmanagementplan op te stellen zodat de isolatieopgave op natuurvriendelijke en wetmatige manier kan plaatsvinden.
We richten een fysieke energiedienstenwinkel waar bewoners informatie ontvangen over algemene verduurzamingsmaatregelen en wijkgerichte aanpakken met het oog op isolatie en aardgasvrij.	Er is opgehaald hoe andere gemeenten hun fysieke energieloketten hebben gerealiseerd, de projectleider nam deel aan een landelijke werkgroep die adviseert hoe de Europese EPBD IV-richtlijn het beste in Nederland geïmplementeerd kan worden en er zijn potentiële locaties verkend voor het fysieke energieloket.
We hanteren de Label C aanpak op kantoren.	Gedurende het jaar heeft de OZHZ de Label C aanpak voor de gemeente uitgevoerd. Er zijn 28 controlebrieven verstuurd naar labelplichtige kantoren in Sliedrecht. Hiervan is bij 7 kantoren een geldig label geregistreerd en zijn 9 kantoren als (voorlopige) uitzondering beoordeeld. Voor de overige kantoren lopen nog zaken.
We geven het goede voorbeeld door vastgoed in de kernportefeuille te verduurzamen (gemeentekantoor/ raadhuis en wettelijk verplichte maatregelen)	In maart hebben we de "Intentieverklaring verduurzaming klein maatschappelijk vastgoed" van de provincie Zuid-Holland ondertekend en ons aangesloten bij het provinciale ontzorgingsprogramma om meerjarig te onderzoeken hoe we gemeentelijk vastgoed kunnen gaan verduurzamen. Daarnaast hebben we zonnepanelen geplaatst op het NME-centrum.
We zetten structureel in op communicatie en afstemming met de inwoners en bedrijven.	We hebben regelmatig gecommuniceerd via de duurzaamheidsspread in het Kompas, social media en de website. Ook hebben we meerdere keren het Duurzaamheidscafé in Café voor Elkaar georganiseerd in samenwerking met het Bonkelaarshuis en de Bibliotheek AanZet.
We zetten de pilot 'arbeidsmarkt en energietransitie' door.	De pilot 'arbeidsmarkt en energietransitie' is verlengd tot december 2024. In totaal zijn 24 mensen uitgestroomd naar betaald werk. Een aantal hiervan werken nu mee aan de

energietransitie in eigen wijk, of zijn opgeleid bij de Beroepentuin en bij Sliedrechtse ondernemers aan de slag gegaan. Gebaseerd op het succes van de pilot is in de prestatieafspraken met Tablis Wonen en Slim Wonen 2025-2026 vastgelegd dat de partijen zich blijven inzetten om sociale kansen te benutten bij (ontwikkel)projecten in een buurt.

In 2026 zijn we succesvol in het opwekken van duurzame energie.

Wat wilden we gaan doen:	Wat hebben we bereikt:
We blijven inzetten op grootschalig 'zon op dak' door via de in 2023 ondertekende greendeal met onder meer de Rabobank daken van Nijverwaard, Stationspark en Noord-Oostkwadrant van zonnepanelen te voorzien.	In samenwerking met Smart Delta Drechtsteden en Zenmo is een digital twin ontwikkeld om energiegegevens inzichtelijk te maken voor ondernemers. Ook heeft de gemeente via de Energieke Regio energiescans beschikbaar gemaakt voor ondernemers. In maart 2024 hebben de initiatiefnemers van de green deal een brede bijeenkomst georganiseerd voor ondernemers in het gebied.
We faciliteren de ingediende initiatieven voor zon-op-land in het uitwerkingsgebied Betuwelijn.	Er zijn diverse gesprekken met initiatiefnemers geweest en worden vervolgd in 2025.
Energiecoöperatie is actief met daken op maatschappelijk vastgoed (de Stoep), bij participatie in greendeal, bij zon-op-land activiteiten en er is samenwerking op het vastgoed van Tablis Wonen.	De gemeente heeft de ontwikkeling van één energiecoöperatie voor duurzame opwek en gebruik van energie op bedrijventerreinen gefaciliteerd.
We gaan door met de planontwikkeling voor de Driehoek om invulling te geven aan de gebiedsvisie die eind 2022 gepresenteerd wordt. Vaststelling zal begin 2023 plaatsvinden.	In 2024 zijn we bezig geweest met de voorbereidingen voor ontwikkeling van de Driehoek. Hiermee faciliteren we zowel de ontwikkeling van de geothermiecentrale als de waterstofelektrolyser.
Samen met Stedin ontwikkelen we regionaal een structuurvisie.	In oktober 2024 hebben de Drechtsteden-gemeenten en Stedin een samenwerkingsovereenkomst ondertekend om versneld het laagspanningsnet te verzwaren met het oog op naderende netcongestie op alle netvlakken. In december hebben Stedin en TenneT netcongestie op afname afgekondigd in een groot deel van de Drechtsteden, waaronder een groot deel van Sliedrecht.

We verminderen de afhankelijkheid van gas voor warmtevoorziening gestaag.

Wat wilden we gaan doen:	Wat hebben we bereikt:
We verduurzamen warmtenet door aansluiting op restwarmte van de slibverbrandingsinstallatie en faciliteren de ontwikkeling van een geothermiecentrale in de Driehoek.	In september 2024 is het project 'Boring onder de Merwede' voltooid, waarmee de aansluiting van het warmtenet van Sliedrecht op de rioolslibverwerkingsinstallatie van HVC in Dordrecht een stap dichterbij is gebracht. Verder heeft de gemeente gedurende 2024 afgestemd met HVC om de ontwikkeling van de geothermiecentrale mogelijk te maken.
Samen met HVC en Tablis Wonen zorgen we voor de aansluiting van huurwoningen op het warmtenet waarvoor SAH subsidie is verstrekt. Daarnaast sluiten we de eerste particuliere woningen in de proeftuin Sliedrecht Oost aan.	Eind 2024 zijn er 1633 woningen aangesloten op het warmtenet in Sliedrecht, ten opzichte van 1313 woningen eind 2023. VvE de Sperwerflat is definitief aangesloten op het warmtenet.
We ondersteunen in wijkgerichte aanpakken de overstap naar hybride en all-electric systemen waar het warmtenet op basis van de Transitievisie Warmte geen optie is.	We hebben een samenwerkingsovereenkomst getekend met Stedin om het laagspanningsnet buurtgericht versneld te kunnen verzwaren in samenhang met de Transitievisie Warmte.
We faciliteren de ontwikkeling van een waterstofelektrolyser op de Driehoek om industrieel aardgasverbruik terug te brengen.	Gedurende 2024 heeft in dit kader afstemming plaatsgevonden met de initiatiefnemers van de waterstofelektrolyser. Daarbij heeft de gemeente in maart 2024 een besluit genomen voor cofinanciering om een subsidieaanvraag voor een haalbaarheidsstudie mogelijk te maken.

Ambities

Ambitie 4: We verduurzamen de mobiliteit in Sliedrecht en daarbij heeft de fiets(infrastructuur) prioriteit

We optimaliseren de verkeersveiligheid en bereikbaarheid in Sliedrecht. We richten ons op het investeren in nieuwe verbindingen, waarbij de Noord-zuid verbinding over de A15/spoor prioriteit heeft. Ook kijken we naar het opwaarderen van bestaande verbindingen zodat een betere en veiligere verkeerscirculatie ontstaat voor alle vervoersmodaliteiten.

We stimuleren duurzame mobiliteit door elektrisch rijden te faciliteren, maar realiseren ook goede en veilige fietsverbindingen. Het uitgangspunt is duurzame mobiliteit stimuleren volgens het STOMP-principe (de focus ligt achtereenvolgens op Stappen, Trappen, OV, Mobiliteit als een service en de Particuliere auto).

Speerpunten

Verbinding over A15 en het spoor: ontsluiting binnenstedelijk én Sliedrecht-Noord.

Wat wilden we gaan doen:

Voor het ontwikkelen van Sliedrecht Noord en Buiten is naast een nieuwe Noord-zuidverbinding in de vorm van een breed viaduct een aantal infrastructurele investeringen nodig, zoals:

- Aanpak kruising Sportlaan - N482. In relatie tot het verplaatsen van de sportvelden (Sliedrecht Buiten) en woningbouw (Sliedrecht Noord).
- Aanpak van de Stationsweg. De Stationsweg is op dit moment de enige Noord-zuidverbinding. Wanneer de nieuwe Noord-zuidverbinding er komt, kijken we ook goed naar de inrichting van de Stationsweg.

Wat hebben we bereikt:

- Vanwege de beoogde noord-zuid verbinding wordt verkend hoe het kruispunt Sportlaan/N482/Stationsplein kan worden aangepast om de nieuwe verbindingsweg op dit kruispunt aan te sluiten. Het aan te passen kruispunt maakt onderdeel uit van de in augustus 2023 opgeleverde stedenbouwkundige visie op de Binnenstedelijke herstructurering Sliedrecht.
- Het project reconstructie Parallelweg is niet uitgevoerd. Voortschrijdend inzicht vraagt om een andere oplossing.
- In het vastgestelde Verkeers- en Mobiliteitsplan is opgenomen dat er in 2025 onderzoek wordt gedaan naar de mogelijkheid om de Stationsweg te ontlasten

In een nieuw Verkeers- en Mobiliteitsplan werken we een uitvoeringsprogramma uit naar aanleiding van de uitgevoerde risicoanalyse voor de verkeersveiligheid en met name fietsveiligheid van onze huidige 50 km wegen en belangrijke 30 km wegen. We stellen hierin een verkeerscirculatieplan op waar we de belangrijke fiets- en autoverbindingen opnemen (inclusief een wegcategorisering) en de wensen die daarbij horen.

Het Verkeers- en Mobiliteitsplan is vastgesteld in de raadsvergadering van 24 september 2024.

We stimuleren duurzame mobiliteit met een uitgebreide laadinfrastructuur.

Wat wilden we gaan doen:

We hebben een laadvisie vast laten stellen en geven daar proactief invulling aan zodat de transitie naar elektrisch vervoer geen vertraging oploopt.

Wat hebben we bereikt:

Er zijn verkeersbesluiten genomen om het aantal reguliere publieke laadpunten en de laadzekerheid verder te vergroten. Er zijn twee laadpleinen gerealiseerd bij de woonboulevard.

Laadzekerheid heeft aandacht gekregen in het vastgestelde Verkeers- en Mobiliteitsplan.

We zetten in op een beter gebruik van de waterbus door:

- vooral de first and last mile te verzorgen
- onderhoud aan de waterbushalte

De aanbesteding voor het groot onderhoud van de waterbushalte is niet gelukt en de voorbereidingen zijn getroffen om het opnieuw uit te zetten. Pas daarna kunnen we daadwerkelijk iets zeggen over het uit te

- in 2026 groot onderhoud te plegen aan het ponton.

voeren onderhoud.

We versterken de MerwedeLingelijn als alternatief voor de auto via de MLL alliantie en de (woningbouw)plannen in deze 'spoorzone'.

Dit hebben we gedaan door het faciliteren van een kwaliteitsimpuls bij de fietsenstalling station Baanhoek.

We versterken de fietsinfrastructuur en maken die veiliger

Wat wilden we gaan doen:

Wat hebben we bereikt:

We realiseren ontbrekende schakels binnen het fietsroutenetwerk (fietspad Leeghwaterstraat en Achterom).

Afgerond. We hebben de ontbrekende schakels binnen het fietsroutenetwerk aangebracht bestaande uit een betere fietsverbinding tussen station Sliedrecht en het centrum van Sliedrecht inclusief aansluiting op de snelfietsroute.

We dragen bij aan het realiseren van de provinciale snelfietsroute tussen Papendrecht en Gorinchem, de F15.

Afgerond. We hebben de doorstroming op de snelfietsroute tussen Papendrecht en Gorinchem geoptimaliseerd.

Er wordt een nieuw Verkeers- en Mobiliteitsplan opgesteld vanuit het STOMP- principe (stappen-trappen-openbaar vervoer - Mobilty as a service - personenauto).

Het Verkeers-en Mobiliteitsplan is vastgesteld in de raadsvergadering van 24 september.

Ambities

Ambitie 5: In 2026 is er vanuit provincie en rijk draagvlak om Sliedrecht Noord te ontwikkelen en hebben we voldoende fondsen voor de uitvoering van het Programmaplan, de energietransitie en de bereikbaarheidsopgave in de periode 2026-2030

Sliedrecht kan het Programma Ruimtelijke Vernieuwing niet alleen realiseren. De doelstellingen sluiten aan op de doelstellingen van de buurgemeenten: (1) versterken van de mobiliteitsfunctie van de MerwedeLingelijn door woningbouw langs de HOV-knooppunten en (2) accommoderen van economische groei in de Drechtsteden met geschikte woningbouw. Het is zinvol om proactief in te zetten op de MLL-alliantie en de Smart Delta Drechtsteden. Beide 'tafels' bieden een kapstok voor lobby (voor medewerking, toestemming en geld) bij provincie, rijk en Europa. Hiervan kunnen we lokaal profiteren, omdat ruimtelijke ontwikkeling lokaal plaatsvindt, maar dat vergt wel daadkrachtige sturing vanuit de eigen ambitie en inzet.

Speerpunten

Sliedrecht en haar plannen staan nadrukkelijk 'op de kaart' bij onze partners en (hogere) medeoverheden.

Wat wilden we gaan doen:	Wat hebben we bereikt:
We zetten de grensoverschrijdende samenwerking in de MLL alliantie en de Smart Delta Drechtsteden door.	In 2024 heeft Sliedrecht zoals in voorgaande jaren actief deelgenomen aan de samenwerking in de MLL alliantie en Smart Delta Drechtsteden. Daarnaast is de samenwerking aan de noordzijde van de Drechtsteden op ambtelijk en bestuurlijk niveau geïntensiveerd.
We bouwen aan een samenwerkingsagenda met onze buurgemeenten, ondernemers en/of maatschappelijke partners om (nieuwe) meervoudig lokale samenwerkingsverbanden op te zetten.	Het onderzoeksbureau Common Eye heeft in 2024 een advies afgegeven voor de doorontwikkeling van de ruimtelijk-economische samenwerking in de Drechtsteden. Binnen Smart Delta Drechtsteden is afstemming bereikt over een implementatieplan.
Samen met de Drechtsteden / Smart Delta ontwikkelen we een sterke propositie om de lobby te voeren richting Brussel en Den Haag. De MLL alliantie / Sliedrecht-Noord hebben hierin een prominente plek.	De lobby richting Den Haag wordt gericht vormgegeven door de agenda van de Tweede Kamer te spiegelen aan de regionale ambities. Op basis hiervan worden lobbyboodschappen ontwikkeld die laten zien hoe de regio bijdraagt aan nationale doelen en wat er vanuit het Rijk nodig is om deze ambities te verwezenlijken. Voor Sliedrecht-Noord en de MLL-alliantie (MerwedeLingeLijn) is een prominente plek gecreëerd binnen deze strategie. Dit heeft geresulteerd in een grotere zichtbaarheid van de regio, onder meer door werkbezoeken en evenementen zoals het netwerksymposium in Nieuwspoort in Den Haag in oktober. Tijdens dit symposium is specifiek aandacht besteed aan de rol van Sliedrecht binnen de regionale ontwikkeling. Daarnaast heeft de actieve lobby geleid tot belangrijke stappen, zoals het indienen van een motie die de belangen van de regio verder ondersteunt. Hoewel Smart Delta Drechtsteden voor de lobby richting Brussel voldoende mogelijkheden ziet, is het door veranderingen in de formatie van het team PA op dit moment niet mogelijk om hier actief op in te zetten.

We maken actief werk van het binnenhalen van subsidies en 'deals'.

Wat willen we doen:	Wat hebben we bereikt:
In samenwerking met het team externe betrekkingen van de Smart Delta inventariseren we de kansrijke opties voor subsidies en deals. Deze inventarisatie actualiseren we jaarlijks om de komende jaren zicht te houden op de mogelijkheden.	De subsidiescan door ERAC vormt de kern van de inventarisatie van kansrijke financieringsopties voor Sliedrecht en de regio. Deze scan is een strategisch overzicht van de mogelijkheden om externe subsidies en deals aan te vragen. Dit overzicht sluit aan bij de thema's die Smart Delta Drechtsteden heeft vastgesteld en dient als een belangrijk instrument voor het versterken van de financiële slagkracht van de regio. De subsidiescan door ERAC is in 2024 afgerond en opgeleverd. Maar ook voor de mogelijke ontwikkeling van een testlocatie voor waterstof, passend binnen de toekomstige ontwikkelingen op de Driehoek, is een subsidietraject bij RVO doorlopen.
Aan de hand van de inventarisatie stellen we een actieplan op om aan de slag te gaan met kansrijke subsidies/deals.	Het actieplan is niet opgesteld.
Vanuit het principe meervoudig lokaal samenwerken benutten we kansen die zich voordoen met partners om ons heen. Dit kan zowel vanuit Smart Delta constructie als vanuit andere constructen plaatsvinden.	Binnen Smart Delta Drechtsteden is in 2024 een team public affairs gestart dat o.a. als taak heeft om kansrijke subsidies en andere financieringsvormen te identificeren. In 2024 heeft het Rijk een tweede regiodeal toegekend aan onze regio. Hiermee hebben we € 25 miljoen ontvangen om te werken aan bestaanszekerheid en kansengelijkheid van onze inwoners, gezonde en verbonden oevers én inwoners en toegepaste innovatie voor een duurzame delta.

Reguliere werkzaamheden en overige ontwikkelingen

Reguliere taken

Wonen

- Zorgen voor een passende woningvoorraad

Verkeer en Mobiliteit

- Uitvoeren van de korte termijn maatregelen uit de verkeers- en mobiliteitsplan

Herstructurering en revitalisering woon- en werkgebieden

- Doorlopen van ruimtelijke procedures
- Beoordelen en afhandelen vergunningsaanvragen (deels programma 4)

Duurzaamheid

- Samenwerken aan behalen klimaatdoelstellingen

Buitenruimte

- Efficiënt beheren van de openbare ruimte

Omgevingswet

- Transitie Omgevingswet tot 2032

Milieu

- Borgen wettelijke eisen voor luchtkwaliteit, geluid etc.

Beleidsindicatoren

Naam indicator		Meest Recente Waarde Sliedrecht	Streefwaarde
3a	Aantal woningen (wonen)	11.418 (25.10.2024)	12.000 in 2025
3b	Hernieuwbare energie	5,9% (2022)	20% in 2026
3c	Aantal woningen aangesloten op het warmtenet (duurzaamheid)	1633 (2024)	2500 (2026)
3d	Aantal kg restafval per inwoner per jaar (duurzaamheid)	189 (2023)	75 (2025)
3e	Percentage van het totale huishoudelijke afval wat per jaar wordt gescheiden (duurzaamheid)	59% (2023)	Meer dan 75% in 2025

3a

In de lokale uitvoeringsparagraaf wonen staat dat we in de periode 2016 tot 2025 met 1000 woningen willen groeien. Dat betekent dat we tot 2025 streven naar totaal 12.000 woningen (gegevens: 36 waarstaatjegemeente.nl). Het aantal woningen betreft het aantal geregistreerde woningen in de gemeente (CBS).

3b

Hernieuwbare energie is schone, duurzame en onuitputtelijke energie die het leefmilieu niet schaadt. Voorbeelden zijn windenergie, zonne-energie, biomassa, waterkracht en geothermische energie. In het percentage hernieuwbare energie wordt rekening gehouden met biobrandstof vervoer, hernieuwbare warmte en hernieuwbare energie. De indicator wordt ontleend aan de in de klimaatmonitor opgenomen waarden in de databank.

3c

Een duurzaam warmtenet draagt bij aan een forse CO₂-reductie en draagt daarmee bij aan onze duurzaamheidsdoelstellingen. Het warmtenet is een ondergronds leidingnet dat warmte verspreidt om huizen, bedrijven en instellingen te verwarmen. Op lange termijn verdwijnt het gas als warmtebron uit de huizen in Nederland. Restwarmte, bijvoorbeeld uit de industrie, maar ook geothermie of warmtepompen bieden een duurzaam alternatief. Het streven is om in 2026 2500 woningen op het warmtenet te hebben aangesloten.

3d - 3e

De streefwaarde van het aantal kilo restafval per inwoner per jaar en het percentage afval dat wordt gescheiden wordt vastgelegd in het te actualiseren afvalbeleidsplan.

Bijdrage van verbonden partijen aan dit programma

Smart Delta Drechtsteden

Smart Delta Drechtsteden is de merknaam voor de ruimtelijk-economische samenwerking in de Drechtsteden. Binnen Smart Delta Drechtsteden wordt door de gemeenten Alblasserdam, Gorinchem, Hardinxveld-Giessendam, Zwijndrecht, Papendrecht, Sliedrecht, Dordrecht en Hendrik-Ido-Ambacht samengewerkt aan beleid en projecten op de volgende domeinen: bouwen en ruimtelijke ontwikkeling, wonen en volkshuisvesting, bereikbaarheid en mobiliteit, werken en economie en energie en duurzaamheid'. Soms wordt er ook in wisselende, kleinere verbanden samengewerkt wanneer de onderwerpen en de belangen van de gemeenten daarom vragen. Een voorbeeld van zo'n meervoudig lokale samenwerking is de isolatieactie die de gemeenten Alblasserdam, Hardinxveld-Giessendam, Papendrecht, Sliedrecht en Zwijndrecht in januari 2025 op hebben gezet om de komende 4 jaar ongeveer 3.800 huiseigenaren te ontzorgen bij het isoleren van hun woning. Naast beleidsvorming en het initiëren en managen van projecten is Smart Delta Drechtsteden ook aan zet om namens de gezamenlijke Drechtsteden te lobbyen bij het rijk en de provincie

Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid (GR)

De Omgevingsdienst verricht in mandaat adviserende, ondersteunende en uitvoerende werkzaamheden op het gebied van de zorg voor het milieu en de leefomgeving. De omgevingsdienst voert VTH-taken uit op het gebied van milieu. Daarnaast adviseert de Omgevingsdienst over onderwerpen zoals geluid, lucht, externe veiligheid en bodem bij projecten en in individuele gevallen.

ROM-D N.V.

ROM-D N.V. versterkt de economische ontwikkeling van de Drechtsteden.
MerwedelingLijn BV MerwedelingLijn BV (her)ontwikkelt (omgevingen van) treinstations.

GEVUDO/NV Huisvuilcentrale NH (GR)

GEVUDO/NV Huisvuilcentrale NH (GR) verwerkt het huishoudelijk afval van Sliedrecht en levert daarmee vanuit het oogpunt van milieuverantwoord afvalbeheer een bijdrage aan een duurzame leefomgeving. De gemeente zamelt het afval zelf in en transporteert dat naar de HVC opvanglocatie in Dordrecht.

Overzicht van baten en lasten

Programma 3: Ruimte

Product	Rekening 2023		Begroting 2024		Totale Begroting 2024 (1)		Rekening 2024 (2)		Verschil tussen (1) en (2)	
Lasten:										
Ruimtelijke vernieuwing	N	1.300	N	500	N	723	N	662	V	61
Ruimtelijke ordening	N	544	N	675	N	1.053	N	745	V	307
Faciliterend grondbeleid	N	245	N	63	N	263	N	116	V	147
Bouw- en woningtoezicht	N	628	N	517	N	697	N	714	N	17
Wonen	N	119	N	118	N	170	N	218	N	47
Bereikbaarheid	N	540	N	730	N	1.545	N	700	V	845
Bouwgronden in exploitatie	N	654	N	4.298	N	924	N	1.653	N	728
Grondzaken	N	151	N	105	N	109	N	180	N	71
Overig vastgoed	N	170	N	78	N	258	N	256	V	2
Milieu	N	766	N	847	N	878	N	1.005	N	127
Duurzaamheid	N	641	N	1.151	N	2.580	N	2.221	V	359
Huishoudelijk afval	N	2.493	N	2.682	N	2.569	N	2.808	N	239
Bedrijfsafval	N	268	N	288	N	364	N	380	N	16
Openbare ruimte	N	4.808	N	5.328	N	6.094	N	6.056	V	38
Riolering	N	2.886	N	3.079	N	3.285	N	3.535	N	250
Begraven	N	435	N	429	N	602	N	597	V	5
Totaal lasten	N	16.648	N	20.889	N	22.116	N	21.848	V	268
Baten:										
Ruimtelijke vernieuwing	V	198		-	V	100		-	N	100
Ruimtelijke ordening		-	V	10	V	10		-	N	10
Faciliterend grondbeleid	V	12	V	285	V	250	V	154	N	96
Bouw- en woningtoezicht	V	628	V	497	V	347	V	420	V	73
Wonen	V	1		-		-	V	77	V	77
Bereikbaarheid	V	97	V	105	V	629	V	79	N	550
Bouwgronden in exploitatie	V	680	V	4.396	V	704	V	1.106	V	402
Grondzaken	V	107	V	131	V	131	V	97	N	34
Overig vastgoed	V	520	V	154	V	227	V	210	N	17
Milieu	V	14		-		-	V	249	V	249
Duurzaamheid	V	273	V	764	V	1.954	V	1.809	N	145
Huishoudelijk afval	V	3.574	V	3.681	V	3.681	V	3.862	V	181
Bedrijfsafval	V	385	V	492	V	492	V	508	V	15
Openbare ruimte	V	823	V	426	V	686	V	2.220	V	1.534
Riolering	V	3.396	V	3.790	V	3.922	V	3.892	N	30
Begraven	V	734	V	792	V	792	V	754	N	38
Totaal baten	V	11.442	V	15.524	V	13.927	V	15.438	V	1.511
Saldo van baten en lasten	N	5.205	N	5.365	N	8.189	N	6.410	V	1.779
storting in reserve	N	1.014	N	623	N	2.514	N	784	V	1.731
onttrekking aan reserve	V	2.330	V	955	V	1.934	V	1.784	N	149
Gerealiseerd programma resultaat	N	3.889	N	5.033	N	8.769	N	5.409	V	3.360

Voor de toelichting op de tabel, zie het onderdeel "Analyse van de financiële afwijkingen per programma" onder het hoofdstuk "Jaarrekening".

Programma 4 - Bestuur en organisatie

Onze visie

Om slagvaardig te kunnen werken aan de kernopgaven, is de organisatie gericht op "samen realiseren in Sliedrecht". De gemeente werkt opgabegericht en wendbaar en werkt graag voor én samen met de inwoners aan de resultaten die voor de Sliedrechtse samenleving merkbaar zijn.

Inleiding

Programma 4 Bestuur en Organisatie omvat alle beleidsvelden van de gemeente Sliedrecht op het gebied van organisatie en bestuur. Vanuit programma 4 werken we daarmee primair aan de randvoorwaarde voor de kernopgaven: Een slagvaardige organisatie die het mogelijk maakt om de ambities voor Sliedrecht waar te maken.

Ambities en ontwikkelingen

Om de ambities binnen Koers 2030 te realiseren is een slagvaardige organisatie een randvoorwaarde. Sliedrecht wil een stabiele, flexibele, lerende en opgabegerichte organisatie zijn die meebeweegt met veranderingen in de maatschappij. Een organisatie die aansluit op behoeften en meedenkt en meewerkt aan goede initiatieven van inwoners en waar met plezier wordt samengewerkt met en voor de Sliedrechtse samenleving. We zijn in 2024 doorgestaan waarmee we in 2020 gestart zijn: de ontwikkeling naar de toekomst is gericht op het duurzaam en werkenderwijs optimaliseren en het kwalitatief en kwantitatief versterken van de organisatie. Daarmee maken we het mogelijk om de ambities voor Sliedrecht waar te maken.

In 2024 hebben wij (verder) gewerkt aan de hand van de volgende drie ambities:

- A. In 2026 is onze dienstverlening mensgericht, transparant en helder en weten inwoners/ondernemers wat zij van ons kunnen verwachten.
- B. In 2026 participeren inwoners actief in onze plannen en hebben we een sterk netwerk van partners waarmee we samen werken aan Koers 2030.
- C. In 2026 heeft Sliedrecht een prettige, professionele en flexibele organisatie.

Wat hebben we gedaan?

In 2024 is op verschillende manieren gewerkt aan het behouden, verbeteren en ontwikkelen van ons dienstverleningsniveau. Er is gewerkt aan het formuleren van een concept visie op Dienstverlening voor de uitvoeringsorganisatie. Voor de totstandkoming van het concept is gebruik gemaakt van input vanuit de organisatie en inwoners. In onze communicatie uitingen is gewerkt op basis van het vastgestelde communicatiebeleid. Op basis hiervan is ingezet op het transparant en in begrijpelijk taal informeren van onze inwoners en partners door aan te sluiten op de door hen meest gebruikte kanalen.

Daarnaast is ingezet op het verbeteren van het klant contact met inwoners. Een verbetertraject voor de inzet en het gebruik van Fixi en de afhandeling van web en telefonie is ingezet. Hierdoor worden inwoners in het eerste contact beter geholpen en weten zij nog beter wat ze van ons kunnen verwachten.

Zowel in beleid- als planontwikkeling heeft in 2024 op verschillende manieren actief en intensief inwonerparticipatie plaatsgevonden. Gesprekken zijn gevoerd met inwoners en belangengroepen. Ook vindt daarvoor actieve afstemming plaats met de Adviesraad Sociaal Domein en de Maatschappelijke adviesgroep. Daarnaast hebben dorpsgesprekken plaatsgevonden als input voor het opstellen van een plan van aanpak voor de wijk en buurtagenda's.

De regionale communicatieaanpak 'Focus op communicatie' borgen we binnen de projectaanpak en passen we na evaluatie, waar nodig aan.

De omvang en de complexiteit van onze opgaven nemen toe en vraagt andere benaderingen en werkwijzen dan we gewend waren. Brede samenwerking is noodzakelijk, zeker gezien de schaalgrootte van onze organisatie. Dit betekent ook iets voor hoe we als organisatie denken en doen. En voor de kwaliteit en competenties die we in huis hebben of willen halen. Met het oog op de krappe arbeidsmarkt is het niet eenvoudig de organisatie kwalitatief en kwantitatief op sterkte te hebben en te houden. Beide zijn echter nodig om de Koers 2030 te realiseren. Daarnaast zal de organisatie mee moeten (kunnen) groeien met de groei van Sliedrecht.

In 2024 hebben we belangrijke stappen gezet om de stabiliteit en samenwerking binnen onze organisatie te versterken. Een belangrijke mijlpaal was de afronding van de bezetting binnen het managementteam, wat zorgt voor meer continuïteit en het beter kunnen inspelen op de complexe opgaven voor Sliedrecht. Tegelijkertijd is gestart met een leiderschapsprogramma dat managers ondersteunt in contextgericht werken en integraal samenwerken, zodat zij verbindingen kunnen versterken en teams beter aansturen. Daarnaast hebben we de eerste stappen gezet naar een lerende organisatie, waarin we continu evalueren en verbeteren om toekomstbestendig te blijven.

Op basis van de uitkomsten van het medewerkerstevredenheidsonderzoek, waarin werkdruk een centraal thema was, zijn maatregelen in gang gezet om deze problematiek aan te pakken. We hebben een Sociaal Medisch Overleg opgericht, waarin HR en de arbodienst regelmatig samenwerken met managers om ziekteverzuim en verzuimrisico's te bespreken. Daarnaast hebben we een HR-dashboard ontwikkeld om continu inzicht te bieden in belangrijke thema's zoals werkdruk, verzuim en duurzame inzetbaarheid. Dit geeft ons beter stuurinformatie om gericht verbeteringen door te voeren.

Tot slot blijft de samenwerking binnen de regio Drechtsteden een belangrijke pijler. We nemen deel aan initiatieven zoals het mobiliteitsprogramma, het integriteitsbeleid en het traineeprogramma, waarmee we onze organisatie versterken en bijdragen aan een gezamenlijke regionale aanpak. Deze inspanningen dragen bij aan het behalen van een prettige, professionele en flexibele/ wendbare organisatie.

Ambities

Ambitie 1: Onze dienstverlening is mensgericht, transparant en helder

Als gemeente zijn we er voor onze inwoners en ondernemers. We leveren daarbij tal van diensten. Indirect via diverse (algemene) voorzieningen, beheer/onderhoud van de openbare ruimte, realiseren van allerlei projecten, etc. Maar vaak ook direct door het verstrekken van paspoorten, afgeven van vergunningen, verlenen subsidies, doorverwijzen naar zorg of ondersteuning, etc. Het is belangrijk dat onze dienstverlening voor iedereen toegankelijk en begrijpelijk is. En dat mensen weten waar ze terecht kunnen met (hulp)vragen en wat ze van ons kunnen verwachten. En dat wij daarover transparant en helder zijn (ook als iets niet kan). Het betekent dat we actief feedback ophalen en luisteren naar de individuele behoefte van mensen. Waar mogelijk houden we daar rekening mee. Het uitleggen en stevast terugkoppelen van afwegingen en keuzes is daar belangrijk in.

'We zeggen wat we doen (en waarom) en we doen wat we zeggen'. Het is een cliché, maar uiteindelijk wel de essentie om als betrouwbare partner van onze inwoners te functioneren. Om dit vorm te geven gaan we concreet aan de slag met de volgende beleidslijnen en projecten.

Speerpunten

We ontwikkelen een kwaliteitshandvest met daarin een set beloften (servicenormen) over onze kwaliteit van dienstverlening.

Wat wilden we gaan doen:

In 2023 zijn er servicebeloftes geformuleerd over wat inwoners, ondernemers en organisaties van de gemeente mogen verwachten met betrekking tot klantgerichtheid, responstijd, toegankelijkheid, helder taalgebruik, tijdige participatie etc. Een belangrijk project daarbinnen is een aanpak voor het afhandelen van verzoeken, vragen en meldingen van inwoners (regie op klantcontact).

Om te achterhalen of we onze servicebeloftes in de praktijk realiseren, verzamelen en analyseren we klantsignalen over de kwaliteit van onze dienstverlening en onze contacten met inwoners en ondernemers. Deze data en signalen halen we op binnen klanttevredenheidsonderzoeken, de berichtgeving op (social) media, de klachtenafhandeling, uitgevoerde 'klantreizen', enz.

Wat hebben we bereikt:

In 2024 is een concept visie voor de uitvoering van de gemeentelijke dienstverlening opgesteld waarin de basis bestaat uit een set van servicebeloften. Dit met als doel om de gemeentelijke organisatie te laten werken vanuit gemeenschappelijke waarden en uitgangspunten.

De geformuleerde servicebeloften zijn het resultaat van een interactief proces tussen medewerkers, management, bestuur en waarbij gebruik gemaakt is van input van inwoners doormiddel van rapportages en afstemming met de adviesraden.

We stroomlijnen de afhandeling van verzoeken, vragen en meldingen.

Wat wilden we gaan doen:

In 2023 is een nieuwe visie op dienstverlening ontwikkeld met als doel dat deze mensgericht, transparant en helder is. In een actieprogramma zijn projecten benoemd om concrete stappen te zetten om de dienstverlening te verbeteren. Een belangrijk project daarbinnen is een aanpak voor het afhandelen van verzoeken, vragen en meldingen van inwoners (regie op klantcontact).

Wat hebben we bereikt:

In 2024 is een concept visie voor de gemeentelijke dienstverlening opgesteld. Onderdeel van de totstandkoming betrof het verkrijgen van inzicht in en op onze dienstverleningsprocessen en het in beeld brengen van mogelijke verbeteringen. Daarvoor hebben we in 2024 meerdere acties in gang gezet.

We hebben een klantreis ingezet voor Fixi. Fixi is de website en App waar inwoners een melding kunnen doen over zaken in de buitenruimte of die de gemeente aangaan. Als gevolg van de klantreis hebben we in 2024 de borging van het afhandelen van meldingen verbeterd.

Binnen de organisatie zijn verschillende teams sessies georganiseerd over de concept servicebeloftes. In deze sessies is stilgestaan bij het concept dienstverlening en hoe de geformuleerde servicebeloftes zich daartoe verhouden en wat dit betekent in het dagelijks

werk van de medewerkers.

Vanuit Dienstverlening Drechtsteden is aan de organisatie een presentatie geven over hoe we de kwaliteit van dienstverlening aan inwoners verder kunnen verhogen door het delen en beschikbaar stellen van de juiste informatie voor de afdeling Web en Telefonie. Zij zijn verantwoordelijk voor een groot deel van het eerste lijn contact met onze inwoners.

Daarnaast wordt actief zicht gehouden en regie gevoerd op ons zaakstelsel zodat aanvragen van inwoners en organisaties tijdig afgehandeld worden.

We communiceren transparant en helder over wat we doen, waarom en wanneer.

Wat wilden we gaan doen:

We werken volgens het communicatiebeleid 2023-2026 zodat we onze inwoners tijdig en helder informeren via het kanaal dat zij gebruiken. Hierbij wordt de regionale communicatieaanpak 'Focus op communicatie' vanuit de SGD gehanteerd die zorgt dat de capaciteit ingezet wordt op projecten en ontwikkelingen waar we met communicatie echt het verschil kunnen maken.

Wat hebben we bereikt:

In 2024 hebben gewerkt op basis van het vastgestelde communicatiebeleid. Op basis hiervan is actief ingezet op het transparant en in begrijpelijk taal informeren van onze inwoners en partners door aan te sluiten op de door hen meest gebruikte kanalen (sociale en lokale media). In communicatie hebben we vanuit de strategie 'Focus op communicatie' ingezet op berichtgeving op dossiers als duurzaamheid, programma ruimtelijke vernieuwing, PFAS en de totstandkoming voor een Plan van Aanpak voor de buurtagenda's.

Ambities

Ambitie 2: Inwoners participeren actief in onze plannen en we hebben een sterk netwerk van partners waarmee we samen werken aan Koers 2030

We hebben iedereen nodig om onze plannen te laten slagen. Om nieuwe ideeën en initiatieven te creëren, om andere inzichten en invalshoeken te krijgen en (soms) om tegengestelde belangen inzichtelijk te maken. Participatie is daarom belangrijk. Aan de voorkant van beleidsvorming, projecten en ontwikkelingen. Een gedegen en transparant proces leidt tot zorgvuldige afwegingen, ook als dat betekent dat niet iedereen tevreden kan worden gesteld. Het creëren van draagvlak en/of begrip bij belanghebbenden aan de voorkant levert in het verdere proces veel voordeel op.

Vaak gaat het ook verder dan alleen participeren. Bij de uitvoering van onze taken is actieve samenwerking met inwoners, ondernemers, maatschappelijke partners, etc. aan de orde van de dag. Om dit succesvol te doen is investeren in het netwerk noodzakelijk. We moeten elkaar actief opzoeken, weten wat er speelt, welke belangen en agenda's iedereen heeft en hoe we die kunnen koppelen. Vanuit een open en constructieve houding om gezamenlijk aan doelen te werken en elkaar successen te gunnen. In een dergelijke samenwerking is ook ruimte voor een eerlijke en kritische kanttekening als daar aanleiding toe is.

Als bestuur willen we het goede voorbeeld te geven door elkaar in positie te brengen. Dat vraagt vertrouwen, rolbewustzijn en goede communicatie tussen college, gemeenteraad en ambtelijke organisatie.

Speerpunten

We werken voor en samen met onze inwoners om de resultaten voor Sliedrecht te realiseren.

Wat wilden we gaan doen:

De gemeente heeft iedereen nodig om plannen te laten slagen. De ambitie is daarom dat inwoners actief participeren in de gemeentelijke plannen en dat samengewerkt wordt met een netwerk van partners aan Koers 2030. Het in 2022 vastgestelde participatiebeleid wordt in 2024 doorontwikkeld. Met als doel actief de samenwerking met inwoners, ondernemers en maatschappelijke partners op te zoeken. We gebruiken daarbij de ervaringen die we in 2023 hebben opgedaan met het nieuwe beleid en de inzichten van medewerkers die participatietrainingen hebben gevolgd. We zoeken ook aansluiting met de Buurtagenda's voor inzicht wat er leeft in de Sliedrechtse buurten. Daarbij wordt niet alleen gekeken naar hoe inwoners kunnen participeren, maar juist ook hoe de gemeente kan helpen om plannen uit de buurten te realiseren. We gaan daarvoor experimenteren met verschillende vormen van participatie om zo te ontdekken wat werkt voor Sliedrecht.

Wat hebben we bereikt:

In 2024 zijn we gestart met het opstellen van een plan van aanpak voor het uitvoering van buurtagenda's in Sliedrecht. Dit doen we in samenspraak met onze inwoners. Hiervoor hebben we eind 2024 twee interactieve sessies georganiseerd in de vorm van dorpsgesprekken.

In 2024 is vanwege het ontbreken van de benodigde capaciteit nog niet gestart met het ontwikkelen van nieuw participatiebeleid.

We ontwikkelen het raadhuis als centrum van de democratie en samenleving.

Wat wilden we gaan doen:

Na afronding van de aanbestedingsprocedure starten we in 2024 met de restauratie van het Raadhuis.

Wat hebben we bereikt:

In 2024 is verder gegaan met de voorbereidingen voor de renovatie van het raadhuis. Naast het aanvragen van de benodigde vergunningen, zijn ook subsidies aangevraagd en gedeeltelijk toegekend. Omdat het raadhuis tijdens de renovatie niet beschikbaar is als trouwlocatie, zijn het Baggermuseum en het Sliedrechts Museum aangewezen als alternatieve trouwlocaties.

Sliedrecht draagt bij aan de regio, en de regio draagt bij aan Sliedrecht.

Wat wilden we gaan doen:	Wat hebben we bereikt:
Onderzoeken en benutten van (nieuwe) kansen voor meervoudig lokale samenwerkingsverbanden.	De ruimtelijk-economische samenwerking in de Drechtsteden wordt in 2025 uitgebreid met Gorinchem. Daarnaast hebben we gewerkt aan twee projecten in het kader van de tweede regiodeal die het Rijk begin 2024 aan de Drechtsteden plus Gorinchem heeft toegekend; Groen-Blauwe Verbindingen in de Alblasserwaard en De Driehoek. Groen-Blauwe Verbindingen gaat over het realiseren van recreatieve fiets- en wandelpaden in een natuur- en waterrijke omgeving. De geografische scope van het project reikt vanaf de oever van de Merwede met uitzicht op de Biesbosch tot aan de landelijke polder van de Alblasserwaard. Dit project pakken we samen met Papendrecht op. De Driehoek, tenslotte, realiseert duurzame energieopwekking in het gebied van circa 12 hectare dat ingesloten ligt tussen de Betuweroute, Merwede Linge-lijn en de A15. Eind 2024 is een begin gemaakt met een inventarisatie van de overlegplatformen in de Alblasserwaard-Vijfheerenlanden. In 2025 kijken we waar we zelf aan tafel moeten zitten en waar we ons kunnen laten vertegenwoordigen door andere gemeenten. Door allianties te smeden met andere gemeenten proberen we, wanneer onze belangen gelijklopen, onze capaciteit slim in te zetten.
Onderzoeken en benutten van externe subsidiemogelijkheden om onze doelen kracht bij te zetten.	Een belangrijke stap in het versterken van de financiële basis voor regionale ambities is gezet met de uitvoering van een uitgebreide subsidiescan door ERAC. Deze scan biedt inzicht in de beschikbare financieringsmogelijkheden en sluit aan op de prioritaire thema's van Smart Delta Drechtsteden, waaronder maritieme industrie en infrastructuur. Daarnaast is er succesvol gebruik gemaakt van middelen uit het MIRT-programma, waarmee substantiële financiële ondersteuning is gerealiseerd voor projecten die bijdragen aan de ontwikkeling van 'de bereikbaarheid de regio. Door deze resultaten worden de mogelijkheden voor verdere samenwerking en nieuwe financieringskansen vergroot.

Ambities

Ambitie 3: Werken aan een prettige, professionele en flexibele organisatie.

Om te werken aan een prettige, professionele en flexibele organisatie is het van belang om kwantitatief en kwalitatief op sterkte zijn. De krapte op de huidige arbeidsmarkt stelt ons, als relatief kleine organisatie, voor uitdagingen en dat kan gevolgen hebben voor onze beleid- en uitvoeringskracht en ons ontwikkelvermogen. Door te investeren in het versterken van onze organisatie, goed werkgeverschap, portfoliomanagement en ondersteunende bedrijfsvoering, willen we de uitdagingen op de huidige arbeidsmarkt zoveel mogelijk het hoofd bieden en onszelf in staat stellen onze ambities waar te maken.

Daarmee ontwikkelen we ons naar een prettige, professionele en flexibele organisatie, waar mensen graag willen en blijven werken. Waar zij zich in hun kracht gezet en gewaardeerd voelen. Waar zij prettig kunnen werken met een goede werkplek, systemen, informatie en processen die hen ondersteunen. Waar duidelijkheid is waar we als organisatie naartoe werken, wat er van hen wordt verwacht en wat zij van ons kunnen verwachten.

Speerpunten

Sliedrecht is een aantrekkelijke werkgever die erin slaagt geschikte mensen te werven en te binden.

Wat wilden we gaan doen:	Wat hebben we bereikt:
We gaan aan de slag met de resultaten van het Medewerkerstevredenheidsonderzoek	In 2024 zijn de resultaten van het tussentijdse medewerkersonderzoek besproken met de teams. Per team wordt gekeken naar de specifieke behoeften, waarbij maatwerk wordt toegepast om werkdruk en andere aandachtspunten aan te pakken.
Er is extra aandacht voor talentontwikkeling in de organisatie, door inzet van trainees en junioren.	Gemeente Sliedrecht is een organisatie waar junioren zich kunnen ontwikkelen. Er is ruimte voor onboarding en opleiding. In 2024 is verdere invulling gegeven aan het onboardingsproces.
We benaderen de arbeidsmarkt, samen met onze buurgemeenten, actief om voldoende gekwalificeerde mensen te werven en te binden.	In 2024 zijn 33 vacatures geplaatst voor medewerkers in loondienst en 29 vacatures zijn vervuld door een proactieve benadering van de arbeidsmarkt, in samenwerking met buurgemeenten.
We vernieuwen het gemeentekantoor.	Op 5 maart 2024 is het uitvoeringskrediet voor de herinrichting van het gemeentekantoor beschikbaar gesteld. De uitwerking van het definitief ontwerp naar een technisch ontwerp en de aanbesteding heeft eind 2024 plaatsgevonden.

We ontwikkelen een aanpak waarbij we 'sturen en realiseren via portfoliomanagement'.

Wat wilden we gaan doen:

We evalueren de manier waarop we portfoliomanagement voeren, zoals we dat in 2023 zijn gestart. We onderzoeken daarbij of en hoe deze manier van sturen ons helpt om meer grip te hebben op het realiseren van onze ambities en waar nodig stellen we onze werkwijze bij.

Wat hebben we bereikt:

De werkwijze is geevalueerd en vertaald naar een Sliedrechtse werkwijzer.

We evalueren de instrumenten die ondersteunend zijn aan prgrammatisch werken en professioneel opdrachtgever- en opdrachtnemerschap en stellen waar nodig onze werkwijze bij en/of investeren in training en ontwikkeling van onze medewerkers.

Er heeft een training opdrachtgeverschap - opdrachtnemerschap plaatsgevonden.

We implementeren data-gedreven werken en bedden dit breed en structureel in binnen de organisatie.

Wat wilden we gaan doen:

Data gedreven werken wordt verder in onze organisatie ingebed door nieuwe projecten en initiatieven. Goed gebruik van data leidt tot heldere en nieuwe inzichten wat helpt bij het ontwikkelen en uitvoeren van beleid. We willen data nadrukkelijk betrekken in onze werkwijze zoals we dat al doen bij team Samenleving, Ruimtelijke Ontwikkeling & Beleid en Vastgoed.

Wat hebben we bereikt:

In 2024 is beperkt inzet geweest op data gedreven werken. Er is geconstateerd dat er onvoldoende capaciteit is om hier voortgang op te boeken. Op regionaal niveau is en wordt er wel gewerkt aan een dashboard ten behoeve van data gedreven werken.

Waar nodig en (financieel) mogelijk versterken we de organisatie, kwalitatief en kwantitatief.

Wat wilden we gaan doen:

We houden doorlopend inzicht in de capaciteit die aanwezig en nodig is om de ambities te bereiken naast de uitvoering van het reguliere werk. Portfoliomanagement helpt ons daarbij.

Wat hebben we bereikt:

Het capaciteitsoverzicht is ieder kwartaal, in het kader van portfoliomanagement, geactualiseerd.

Het nieuwe organisatie en sturingsmodel hebben we in 2023 onder leiding van de kwartiermakers samen met de organisatie verder uitgewerkt in o.a. teamplannen, rol- en functieprofielen en samenwerkingsafspraken. Ook dit evalueren we in 2024 en stellen we waar nodig bij. Evalueren en bijstellen zal een continue proces zijn in onze

Reguliere werkzaamheden en overige ontwikkelingen

**Reguliere
Taken**

Dienstverlening voor inwoners.

Beoordelen en afhandelen vergunningsaanvragen (deels programma Ruimte).

Handhaving WABO en APV (deels programma Ruimte).

Efficiënte bedrijfsvoering.

Volledig, tijdig en zorgvuldig informeren én betrekken van inwoners, verenigingen, bedrijven en instellingen.

Beleidsindicatoren

	Naam indicator	Meest recente waarde Sliedrecht	Streefwaarde
4a	Cijfer tevredenheid: KTO (1e lijn dienstverlening)	8,3	8
4b	% realisatie servicenormen (1e lijn dienstverlening) balie	91%	80%
	% realisatie servicenormen (1e lijn dienstverlening) telefonie	68%	70%
	% realisatie servicenormen (1e lijn dienstverlening) web	92%	80%
4c	eNPS-score medewerkerstevredenheid	16*	0

- 4a* Dit is opgebouwd uit 3 verschillende onderdelen: balie 9; telefonie 7,8 en web 8,3 (cijfers Sliedrecht derde kwartaal 2024).
- 4b* Servicenormen zijn opgebouwd uit 3 onderdelen: balie, telefonie en web. Voor balie geldt de norm dat op afspraak de klant binnen 5 minuten wordt geholpen, voor inloop is dat 15 minuten. Voor telefonie geldt de norm dat een gesprek binnen 25 seconden wordt beantwoord. Voor web geldt een toegankelijkheidsscore middels een monitoringtool die onder andere de toegankelijkheid, bruikbaarheid, geloofwaardigheid, betrouwbaarheid en vindbaarheid van de aangeboden informatie meet (cijfers Sliedrecht derde kwartaal 2024).
- 4c* Dit is het resultaat uit het tussentijds MTO van juni 2024.

4a t/m 4b

Dienstverlening loopt als een rode draad door de hele organisatie, het is iets van alle medewerkers. Elke medewerker heeft te maken met het leveren van diensten.

Dit kan voor een interne- of externe klant zijn, maar uiteindelijk werken wij allemaal voor de inwoners en ondernemers van de gemeente Sliedrecht. In het CWP is richting gegeven aan de manier waarop wij onze diensten willen leveren en hoe wij als betrouwbare partner willen (samen)werken. Om te toetsen of Sliedrecht als organisatie op de goede weg is, wordt een klanttevredenheidsonderzoek uitgevoerd. Daarnaast wordt geleerd van de ervaringen van onze klanten en partners zodat onze dienstverlening blijft verbeteren.

4c

Medewerkers die tevreden zijn over hun werk en de organisatie presteren beter en dragen bij aan het succes van de organisatie. Een medewerkers tevredenheidsonderzoek is een indicator die weergeeft of medewerkers betrokken, gemotiveerd of tevreden zijn en wat de gevolgen hiervan kunnen zijn zoals verzuim, verloop en effectiviteit.

Tot 2023 werd de medewerkerstevredenheid gemeten met een gemiddeld rapportcijfer. Dit cijfer gaf een algemeen beeld, maar gaf weinig inzicht in de verdeling tussen tevreden en ontevreden medewerkers. Om beter inzicht te krijgen in de medewerkerstevredenheid en betrokkenheid is de organisatie overgestapt naar de eNPS-methode. De eNPS (Employee Net Promoter Score) is een methode om medewerkerstevredenheid en loyaliteit te meten. Het werkt op basis van één vraag:

"Hoe waarschijnlijk is het dat je deze organisatie als werkgever zou aanbevelen aan anderen?"

Medewerkers geven een score van 0 tot 10, waarna ze worden ingedeeld in drie groepen:

- Promoters (9-10): Zeer tevreden medewerkers die de organisatie actief aanbevelen.
- Neutralen (7-8): Neutrale medewerkers, tevreden maar niet enthousiast.
- Criticasters (0-6): Ontevreden medewerkers die mogelijk negatief over de organisatie praten.

De eNPS-score wordt berekend als: % promotors -/- % criticasters. De eNPS-score van juni 2024 is -16, wat een lichte verbetering is ten opzichte van het vorige onderzoek van september/oktober 2023 (-19).

Bijdrage van verbonden partijen aan dit programma

De bijdrage aan de Servicegemeente Dordrecht wordt toegelicht in de Paragraaf Bedrijfsvoering.

Overzicht van baten en lasten

Programma 4: Bestuur en organisatie

Product	Rekening 2023	Begroting 2024	Totale Begroting 2024 (1)	Rekening 2024 (2)	Verschil tussen (1) en (2)
Lasten:					
Slagvaardige organisatie	-	-	-	-	-
Bedrijfsvoering	N 13.045	N 11.702	N 11.221	N 11.183	V 38
Huisvesting	-	N 120	N 363	N 363	-
Raad en griffie	N 1.019	N 1.037	N 1.099	N 505	V 595
Verkiezingen	N 198	N 83	N 83	N 89	N 6
Bestuur	N 1.024	N 990	N 966	N 1.122	N 156
Totaal lasten	N 15.287	N 13.932	N 13.732	N 13.261	V 471
Baten:					
Slagvaardige organisatie	-	-	-	-	-
Bedrijfsvoering	V 679	V 365	V 389	V 811	V 423
Huisvesting	-	-	-	-	-
Raad en griffie	V 34	-	-	V 14	V 14
Verkiezingen	-	-	-	-	-
Bestuur	-	-	-	-	-
Totaal baten	V 713	V 365	V 389	V 825	V 436
Saldo van baten en lasten	N 14.574	N 13.566	N 13.344	N 12.436	V 908
storting in reserve	-	-	-	N 70	N 70
onttrekking aan reserve	V 734	V 534	V 706	V 693	N 13
Gerealiseerd programma resultaat	N 13.841	N 13.032	N 12.638	N 11.813	V 824

Voor de toelichting op de tabel, zie het onderdeel "Analyse van de financiële afwijkingen per programma" onder het hoofdstuk "Jaarrekening".

Programma 5 - Financiën van Sliedrecht

Onze visie

Om de inhoudelijke doelstellingen te kunnen realiseren en het gerealiseerde kwaliteitsniveau van de voorzieningen in stand te kunnen houden dienen de gemeentelijke financiën structureel in evenwicht te zijn.

Inleiding

Het programma Financiën van Sliedrecht is ten opzichte van de vier eerder genoemde programma's een afwijkend programma. In dit programma worden de onderdelen met betrekking tot de algemene dekkingsmiddelen, onvoorzien en vennootschapsbelasting toegelicht en wordt inzicht gegeven in de reguliere werkzaamheden en overige ontwikkelingen.

In het collegewerkprogramma is de ambitie opgenomen dat er vanaf 2026 sprake is van een structureel sluitende meerjarenbegroting en afdoende weerstandsvermogen.

Wat hebben we gedaan?

Ambities

Ambitie 1: In 2026 en verder is er sprake van een structureel sluitende meerjarenbegroting en afdoende weerstandsvermogen

De Begroting 2024 is niet meer sluitend vanaf 2026. We zijn gestart met het proces om bij de kadernota 2025 en vervolgens bij de kadernota 2026 voorstellen te doen die leiden tot een sluitende meerjarenbegroting.

Tegelijkertijd spelen er aanzienlijke risico's, waardoor de bandbreedte waarbinnen het exploitatiesaldo moet worden gezien zich bevindt tussen € 4,0 miljoen positiever en € 4,0 miljoen negatiever, dan het exploitatiesaldo. De uitdaging voor de lange termijn is aan de structureel sluitende kant van deze bandbreedte te blijven.

Speerpunten

We volgen ontwikkelingen ten aanzien van het gemeentefonds op de voet en anticiperen hierop in de P&C-cyclus.

Wat wilden we gaan doen:

We continueren onze lobby (samen met de Drechtsteden/VNG) richting het Rijk om te komen tot een afdoende financiering voor aan gemeenten opgedragen taken.

Wat hebben we bereikt:

In 2024 wordt er door de VNG op alle mogelijke manier gelobbyd richting het Rijk voor 'afdoende' financiering van de toegekende taken. Focus ligt hierbij op een afdoende financiering voor aan gemeenten opgedragen taken. Daarnaast loopt de specifieke lobby op het vervolg van de herijking van het gemeentefonds. Er zijn diverse onderzoeken toegezegd door het ministerie, deze worden opgestart. Een van de onderzoeken betreft die naar de zogenaamde 'instellingsgemeenten'.

We verfijnen het denken in scenario's / bandbreedten ten aanzien van het exploitatiesaldo van de meerjarenbegroting, zodat we niet verrast worden door nieuwe ontwikkelingen. Hierbij wordt niet alleen gekeken naar risico's maar ook naar kansen.

Dit is een standaard onderdeel geworden van de P&C producten begroting en jaarrekening.

We houden het financiële beheersinstrumentarium (Financiële Verordening en bijbehorende nota's) op orde.

Wat wilden we gaan doen:

We geven invulling aan de door de accountant genoemde verbeterpunten in het Accountantsverslag 2022.

Wat hebben we bereikt:

We hebben de verbeterpunten van de accountant, zoals opgenomen in het accountantsverslag en de managementletter, samengevat en uitgewerkt in de verbeteragenda. Met deze verbeteragenda pakten wij de verbeterpunten van de accountant op.

We laten de lokale lasten op verantwoorde wijze meebewegen met de economische ontwikkeling en inhoudelijke ambities.

Wat wilden we gaan doen:

De onroerend zaakbelasting (OZB) opbrengst wordt naast de reguliere indexatie van 3,1% met een extra percentage van 6% verhoogd. Deze opbrengst maakt het mogelijk om ambities te realiseren.

Wat hebben we bereikt:

De onroerende zaakbelasting is naast de reguliere indexatie verhoogd overeenkomstig het collegewerkprogramma.

Er wordt gewerkt aan een nieuw Gemeentelijke Rioleringsplan 2024 - 2028. Duidelijk is dat er in deze periode extra investering noodzakelijk zijn. De effecten op het tarief worden in beeld gebracht.

De tarieven rioolheffing zijn met 10% verhoogd over het jaar 2024. Het nieuwe WRP heeft er toe geleid dat de in 2024 vastgestelde belastingverordeningen voor 2025 voor de rioolheffing geen stijging van het tarief kent.

Onvoorzien en vennootschapsbelasting

De verplichte overzichten onvoorzien en vennootschapsbelasting maken onderdeel uit van de Financiën van Sliedrecht. Gemeente Sliedrecht begroot jaarlijks € 61.100 onder de titel onvoorzien.

Voor te betalen vennootschapsbelasting is geen bedrag geraamd. De reden hiervoor is een verschil van inzicht tussen gemeenten en de Belastingdienst ten aanzien van diverse onderwerpen. Voor gemeente Sliedrecht heeft dit bijvoorbeeld betrekking op de vergoeding die we ontvangen voor de reclame op de driehoeksborden langs de toegangswegen. Jaarlijks ontvangt gemeente Sliedrecht een aanslag van circa € 10.000 voor de vennootschapsbelasting op de reclamebelasting. De fiscaal adviseur van gemeente Sliedrecht verrekend echter de reclameopbrengsten met een verlies op de grexten en doet derhalve een aangifte van € 0. De fiscaal adviseur van gemeente Sliedrecht stuurt

jaarlijks bezwaren naar de Belastingdienst namens gemeente Sliedrecht voor de aanslagen die de Belastingdienst gemeente Sliedrecht oplegt.

Reguliere werkzaamheden en overige ontwikkelingen

Reguliere taken

- Beheer van de gemeentefinanciën conform (wettelijke) kaders
- Belastingheffing en –invordering
- Vervullen van de Treasury functie
- Het up-to-date houden van de Financiële Verordening en bijbehorende nota's.

Beleidsindicatoren

Naam indicator	Meest recente waarde Sliedrecht	Streefwaarde
1 Netto schuldquote (zonder correctie)	37% (B2024)	< 90%
2 Solvabiliteitsratio	54% (B2024)	< 50%
3 Grondexploitatie	-3% (B2024)	< 20%
4 Structurele exploitatieruimte	0,16% (B2024)	> 0%
5 Belastingcapaciteit	94% (B2024)	< 100%

Dit betreft dezelfde beleidsindicatoren zoals (verplicht) opgenomen onder de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing. De nadere toelichting op deze indicatoren is in breder perspectief daar opgenomen.

Bijdragen van verbonden partijen aan dit programma

Servicegemeente Dordrecht voert voor de Financiën van Sliedrecht onder andere de volgende taken uit: de financiële administratie, de treasury functie en het innen van de gemeentelijke belastingen. Ook levert Servicegemeente Dordrecht expertise op de diverse aspecten van te betalen belastingen (denk hierbij aan BTW).

Meer specifiek voor Gemeentebelastingen en Basisinformatie Drechtsteden (GBD) betreft dit:

1. De efficiënte en effectieve heffing en invordering van belastingen, voor de heffing en invordering waarvan de gemeenteraden van de gemeenten belastingverordeningen en kwijtscheldingsregels hebben vastgelegd, elk voor zover het hun gebied betreft.
2. De uitvoering van de Wet Waardering Onroerende Zaken (Wet WOZ) waaronder ook wordt begrepen de administratie van vastgoedgegevens en het verstrekken van vastgoedgegevens aan de deelnemers en derden, elk voor zover het hun gebied betreft.

Overzicht van baten en lasten

Programma 5: Financiën

Product	Rekening 2023	Begroting 2024	Totale Begroting 2024 (1)	Rekening 2024 (2)	Verschil tussen (1) en (2)
Lasten:					
Algemene uitkering	-	N 1.274	N 61	-	V 61
Gemeentelijke belastingen	N 369	N 385	N 363	N 421	N 59
Treasury	N 346	N 425	N 439	N 420	V 20
Vennootschapsbelasting	N 18	-	-	N 9	N 9
Onvoorzien	N 28	N 61	N 61	N 57	V 4
Totaal lasten	N 762	N 2.145	N 924	N 907	V 17
Baten:					
Algemene uitkering	V 57.668	V 57.064	V 59.732	V 59.388	N 344
Gemeentelijke belastingen	V 5.066	V 5.254	V 5.270	V 5.542	V 272
Treasury	V 923	V 421	V 1.493	V 1.777	V 284
Vennootschapsbelasting	-	-	-	-	-
Onvoorzien	-	-	-	-	-
Totaal baten	V 63.657	V 62.739	V 66.495	V 66.707	V 212
Saldo van baten en lasten	V 62.895	V 60.594	V 65.571	V 65.801	V 229
storting in reserve	N 300	N 200	N 4.023	N 4.023	-
onttrekking aan reserve	V 486	-	V 2.118	-	N 2.118
Gerealiseerd programma resultaat	V 63.081	V 60.394	V 63.666	V 61.778	N 1.889

Voor de toelichting op de tabel, zie het onderdeel "Analyse van de financiële afwijkingen per programma" onder het hoofdstuk "Jaarrekening".

Basisset beleidsindicatoren

Landelijke indicatoren

Gemeenten nemen een uniforme basisset beleidsindicatoren op in hun begroting en jaarverslag. De set behandelt een breed spectrum van onderwerpen, van misdrijven en afval tot bijstandsuitkeringen en nieuwbouwwoningen. Zo kunt u zich een helder beeld vormen van de beleidsresultaten van de gemeente.

Voortijdige schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers)

2,2% *
Sliedrecht

DUO/Ingrado | 2023 | *Voorlopig

Sport, cultuur en recreatie

Niet-sporters

56,0%
Sliedrecht

Meerdere bronnen | 2022

Sociaal domein

Banen per 1.000 inwoners van 15-64 jaar

943,0
Sliedrecht

Meerdere bronnen | 2023

Volksgesondheid en Milieu

Omvang huishoudelijk restafval kg per inwoner

Sliedrecht

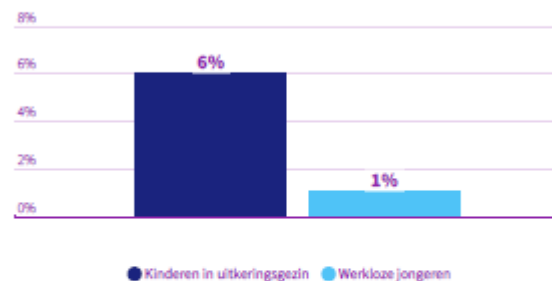
CBS | 2023

Jongeren met een delict voor de rechter

1%
Sliedrecht

CBS | 2023

Achterstand onder jeugd Sliedrecht

CBS | 2023

Percentage bekende hernieuwbare elektriciteit

11,3%
Sliedrecht

berekening | 2022

Netto arbeidsparticipatie

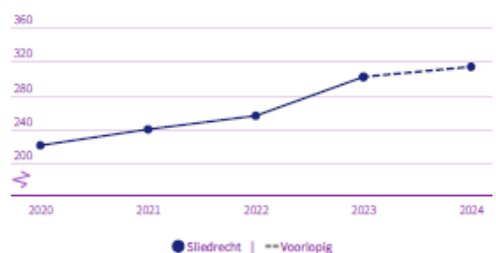
74,9%
Sliedrecht

CBS | 2024

Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

Gemiddelde WOZ-waarde x €1.000

CBS | 2020 - 2024

Personen met een bijstandsuitkering per 10.000 inwoners

Sliedrecht

CBS | 2024

Nieuw gebouwde woningen per 1.000 woningen

3,7

Sliedrecht

BAG/ABF | 2023

Lopende re-integratievoorzieningen per 10.000 inwoners van 15-64 jaar

143,8

Sliedrecht

CBS | 2022

Demografische druk

Sliedrecht

CBS - ABF | 2024

Jongeren met jeugdhulp % van alle jongeren tot 18 jaar

Sliedrecht

Voorlopig

CBS | 2024

Het meerjarig vergelijk van bovenstaande indicatoren is te raadplegen via de website:
<https://www.waarstaatjegemeente.nl/dashboard/Besluit-Begroting-en-Verantwoording>

Naam indicator	Peildatum	Waarde
Formatie gemeente Sliedrecht per 1.000 inwoners	31-12-2024	5,56
Bezetting gemeente Sliedrecht per 1.000 inwoners	31-12-2024	5,22
Apparaatskosten gemeente Sliedrecht per inwoner	31-12-2024	€ 354
Externe inhuur gemeente Sliedrecht (% van totale loonsom + totale kosten inhuur externen)	31-12-2024	18,44%
Overhead gemeente Sliedrecht (% van totale lasten)	31-12-2024	11,71%

Paragrafen

Paragraaf Lokale heffingen en belastingen

Inleiding

In deze paragraaf geven we inzicht in de tarieven en tariefontwikkeling voor de lokale heffingen en belastingen.

De lokale heffingen kunnen we onderscheiden in gebonden en ongebonden heffingen. Gebonden wil zeggen dat de besteding gerelateerd is aan een direct aanwijsbare tegenprestatie van de gemeente. Dit zijn retributies (bijvoorbeeld leges, marktgeld) of bestemmingsheffingen (bijvoorbeeld afvalstoffenheffing, rioolheffing). Deze heffingen worden verantwoord op de desbetreffende gemeentelijke programma's en worden niet tot de algemene dekkingsmiddelen gerekend.

Ongebonden lokale heffingen zijn zogenaamde zuivere belastingen. De opbrengsten hieruit kunnen door de gemeenteraad vrijelijk binnen het werkterrein van de gemeente worden ingezet. Het gaat hierbij om de onroerendezaakbelastingen (OZB), hondenbelasting. Deze heffingen zijn niet verbonden aan een inhoudelijk programma en behoren tot de algemene dekkingsmiddelen. Hondenbelasting is in de wet geregeld. De inkoop van poepzakjes, het legen van afvalbakken, de aanschaf, onderhoud en bediening van de hondenpoepzuiger worden gedekt uit deze inkomsten.

Deze paragraaf gaat over gebonden en ongebonden heffingen. We gaan achtereenvolgens in op:

- ontwikkelingen en rijksbeleid,
- overzicht opbrengst gemeentelijke heffingen,
- heffingen woonlasten (lokale lastendruk),
- overige lokale heffingen,
- kwijtscheldingen,
- kostendekkendheid.

Ontwikkelingen en rijksbeleid

a. Herziening gemeentelijk belastinggebied

In het Coalitieakkoord 2021 – 2025 "Omzien naar elkaar, vooruitkijken naar de toekomst" staat dat partijen een nieuwe financieringssysteem voor medeoverheden willen uitwerken voor de periode na 2025. Daardoor wordt een stabielere financiering voor de medeoverheden gerealiseerd en wordt hun autonomie vergroot. Ook de mogelijkheid voor een groter gemeentelijk belastinggebied wordt hierin betrokken, inclusief alternatieven voor OZB.

Eind 2024 bleek er in de tweede kamer geen meerderheid voor uitbreiding van het lokale belastinggebied.

b. Kostendekkendheid heffingen

Het 'Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV)' schrijft voor dat inzichtelijk gemaakt moet worden

- hoe we er bij de berekening van tarieven van heffingen voor zorgen dat de geraamde baten de geraamde lasten niet overschrijden,
- welke beleidsuitgangspunten ten grondslag liggen aan deze berekeningen en
- hoe deze uitgangspunten bij de tariefstelling worden gehanteerd.

Wij hanteren de volgende uitgangspunten voor de kostendekkendheid:

1. overhead toerekenen op basis van personeelslasten;
2. één systematiek van toerekening van overhead;

3. maximaal 100% kostendekkendheid;
4. toegroeien naar maximaal 100% kostendekkendheid van de lijkbezorgingsrechten in het jaar 2025 (conform de uitgangspunten van de begroting 2020);
5. de kwijtschelding ten laste te brengen van de heffing.

c. Ontwikkeling bezwaarschriften

Landelijk is sprake van een forse toename van het aantal ingediende bezwaarschriften op de WOZ-waarde. Het uitgangspunt is dat de gemeente alleen kostendekkend producten levert aan inwoners. Dat er nu verschillende bedrijven op basis van No-cure No-Pay bezwaar maken tegen de WOZ aanslag zorgt er voor dat de gemeente veel extra kosten moet maken om deze bezwaarschriften te behandelen. Omdat we onze ervaren regionale samenwerkingspartner inzetten is het aantal toekenningen op bezwaarprocedures procentueel minder dan voorgaande jaren. De extra kosten voor alle procedures moet de gemeente helaas wel ten koste laten gaan van de mooie dingen die we voor Sliedrecht en de Sliedrechtse kunnen doen.

Overzicht opbrengst gemeentelijke heffingen

Onderstaande tabel is een overzicht van de gerealiseerde opbrengsten (leges) over 2024 en, ter vergelijking, 2023. Wij merken op dat de verschillen tussen de verantwoording over 2023 en 2024 geen indicatie geven van de stijging of daling van de tarieven, maar wel van de totale opbrengst. Factoren zoals ontwikkelingen in de WOZ-waarde en areaaluitbreiding spelen bij de onroerende zaakbelastingen een belangrijke rol.

Algemene dekkingsmiddelen	Rekening 2023	Begroting 2024	Realisatie 2024
Onroerende zaakbelastingen woningen eigenaren	€ 2.511	€ 2.657	€ 2.698
Onroerende zaakbelastingen niet-woningen eigenaren	€ 1.298	€ 1.498	€ 1.580
Onroerende zaakbelastingen niet-woningen gebruikers	€ 1.140	€ 1.000	€ 1.140
Hondenbelasting	€ 115	€ 116	€ 123
Precariobelasting	€ 2	€ 0	€ 0

Bedragen x € 1.000

Bij de opbrengst van de niet-woningen is rekening gehouden met de opbrengst van het ondernemersfonds .

Gebonden heffingen	Rekening 2023	Begroting 2024	Realisatie 2024
Lijkbezorgingsrechten	€ 734	€ 792	€ 754
Afvalstoffenheffing huisvuil	€ 3.376	€ 3.517	€ 3.549
Containerrechten bedrijfsvuil	€ 373	€ 475	€ 478
Marktgelden	€ 53	€ 47	€ 54
Rioolheffingen	€ 3.391	€ 3.922	€ 3.881
Havengelden incl. huur watersportvereniging	€ 62	€ 72	€ 68
Leges	€ 1.125	€ 916	€ 1.117

Bedragen x € 1.000

Heffingen woonlasten (lokale lastendruk)

De lokale woonlasten bestaan uit OZB, de afvalstoffenheffing en de rioolheffing. Deze heffingen bepalen grotendeels de gemeentelijke opbrengsten en bepalen daarmee ook grotendeels de lokale lastendruk.

In onderstaande tabel wordt de ontwikkeling van de gemiddelde WOZ-waarde (= de basis voor het berekenen van de OZB-aanslag) en de woonlasten voor meerpersoonshuishoudens in euro's weergegeven over 2024 en de twee voorgaande jaren. Tevens zijn hierin de geldende tarieven voor de afvalstoffen- en de rioolheffing opgenomen. De gemiddelde woonlast OZB is berekend door de gemiddelde WOZ-waarde te vermenigvuldigen met het geldende tariefpercentage.

Woonlasten meerpersoonshuishoudens	2022	2023	2024
Gemiddelde WOZ-waarde	€ 256.000	€ 303.000	€ 314.000
OZB eigenaren woningen	€ 192	€ 216	€ 230
Afvalstoffenheffing meerpersoonshuishoudens	€ 316	€ 351	€ 365
Rioolheffing, eigenarendeel	€ 184	€ 184	€ 202
Rioolheffing, gebruikersdeel	€ 94	€ 94	€ 103
Totaal	€ 786	€ 845	€ 900
% stijging ten opzichte van vorig jaar		7,5%	6,5%

Bij de berekening van de woonlasten is uitgegaan van een eigen woning die wordt bewoond door een gezin. De gemiddelde woningwaarde is de basis voor berekening van de aanslag OZB. Deze waarde is berekend naar de peildatum 1 januari van het voorgaande jaar. De WOZ-waarden 2024 zijn dus berekend naar de waardepeildatum 1 januari 2023. De gemiddelde WOZ-waarden zijn ontleend aan de geactualiseerde gegevens uit de WOZ-administratie.

Bij de berekening van de woonlasten voor 2024 hanteerden we de volgende uitgangspunten:

Onroerendezaakbelastingen	+ 3% voor inflatie en verhoging conform collegewerkprogramma begroting 2024
Afvalstoffenheffing	maximaal 100% kostendekkend
Rioolheffing	maximaal 100% kostendekkend

Onroerendezaakbelasting

De onroerende-zaakbelastingen (OZB) is na de Algemene Uitkering uit het gemeentefonds de belangrijkste inkomstenbron voor de gemeente. Deze heffing bestaat uit een eigenarenbelasting voor zowel woningen als niet-woningen en een gebruikersbelasting voor niet-woningen (bedrijven, enz.). De opbrengst vloeit naar de algemene middelen van de gemeente. De gemeenteraad bepaalt de tarieven en daarmee de door belastingplichtigen te betalen belasting. De heffingsgrondslag is de waarde van de onroerende zaak. Deze wordt vastgesteld op basis van de Wet waardering onroerende zaken (WOZ). Voor de WOZ-waarden 2024 gelden de WOZ-waarden met als waardepeildatum 1 januari 2023. Sinds 2009 is de verschuldigde OZB een percentage van de waarde van de onroerende zaak. De volgende tabel geeft weer hoe de OZB-tarieven zich in de afgelopen jaren hebben ontwikkeld

Tarieven OZB	2020	2021	2022	2023	2024
Gemiddelde WOZ-waarde	220.000	239.000	256.000	303.000	314.000
Eigenaar woning	0,0879	0,0823	0,0751	0,0712	0,0733
Eigenaar niet-woning	0,1676	0,1605	0,1665	0,2212	0,2199
Gebruiker niet-woning	0,1316	0,1265	0,1310	0,1872	0,1788

Afvalstoffenheffing

Afvalstoffenheffing wordt geheven ter dekking van de kosten voor het inzamelen en verwerken van huishoudelijk afval. Wettelijk uitgangspunt is dat de opbrengst niet hoger mag zijn dan de kosten voor inzameling en verwerking van het huishoudelijk afval. De berekening van de kostendekkendheid wordt aan het eind van de paragraaf samengevat in een overzicht.

De tarieven hebben zich de afgelopen jaren als volgt ontwikkeld (x € 1):

Tarieven afvalstoffenheffing	2020	2021	2022	2023	2024
Meerpersoonshuishoudens	246,36	292,80	316,20	351,00	365,04
Eenpersoonshuishoudens	175,8	208,80	225,48	250,20	260,16
Wijziging	17,5%	18,8%	8,0%	11,0%	4,0%

Rioolheffing

Op basis van artikel 228a van de Gemeentewet kunnen gemeenten de kosten van de zorgplicht voor afval-, hemel- en grondwater verhalen via de rioolheffing. Welke kosten via de rioolheffing verhaald worden, moet in het Water Rioleringsprogramma (WRP) vastgesteld zijn. De berekening van de kostendekkendheid wordt aan het eind van de paragraaf samengevat in een overzicht.

Sliedrecht legt eigenaren van panden een vast bedrag aan heffingen per jaar op. Daarbij is de situatie per 1 januari bepalend. Ook gebruikers van panden ontvangen een rioolheffing.

De tarieven ontwikkelden zich de afgelopen jaren als volgt (x € 1):

Tarieven rioolheffing	2020	2021	2022	2023	2024
Eigenaar woning	156,48	168,00	183,70	183,70	202,07
Gebruiker niet-woning	79,8	85,68	93,60	93,60	102,96
% stijging ten opzichte van vorig jaar	1,20%	7,4%	9,3%	0,0%	10,0%

Vergelijking andere gemeenten

We vergelijken de woonlasten in Sliedrecht met die van andere Drechtstedengemeenten. De vergelijking is gebaseerd op de actuele gegevens van de Digitale Atlas van de lokale lasten 2024 op www.coelo.nl en betreft de woonlasten van meerpersoonshuishoudens (x € 1). Het betreft hier koopwoningen. De gemiddelde waarde voor alle woningen, waarvan in de tabel 'Woonlasten meerpersoonshuishouden' is uitgegaan, ligt lager

Tarieven	Gemiddelde WOZ waarde	Tarief OZB	OZB Eigenaar	Riool-heffing e/g	Afval-stoffen heffing	Totaal	Rangnr. meerpersoons huishoudens
Sliedrecht	€ 364.000	0,0712	319	277	0	947	124
Dordrecht	€ 382.000	0,0905	345	234	0	936	106
Papendrecht	€ 409.000	0,0991	404	169	-40	982	173
Alblasserdam	€ 465.000	0,0934	434	218	-76	986	176
Hardinxveld-Giessendam	€ 418.000	0,1054	440	207	0	991	181
H.I. Ambacht	€ 389.000	0,0866	337	322	0	1.027	220
Zwijndrecht	€ 400.000	0,1136	454	169	0	1.047	244
Landelijk gemiddelde	€ 484.000	0,0909	423	225	0	994	

Benchmark lokale lasten

Tot en met 2019 gold de zogenoemde 'macronorm'. Dit was een afspraak tussen de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) en de Rijksoverheid over de maximale stijging van de landelijke opbrengst onroerende-zaakbelastingen (OZB).

Deze macronorm bepaalde de maximale jaarlijkse stijging van de ozb-opbrengsten van alle gemeenten samen en stamde uit 2007.

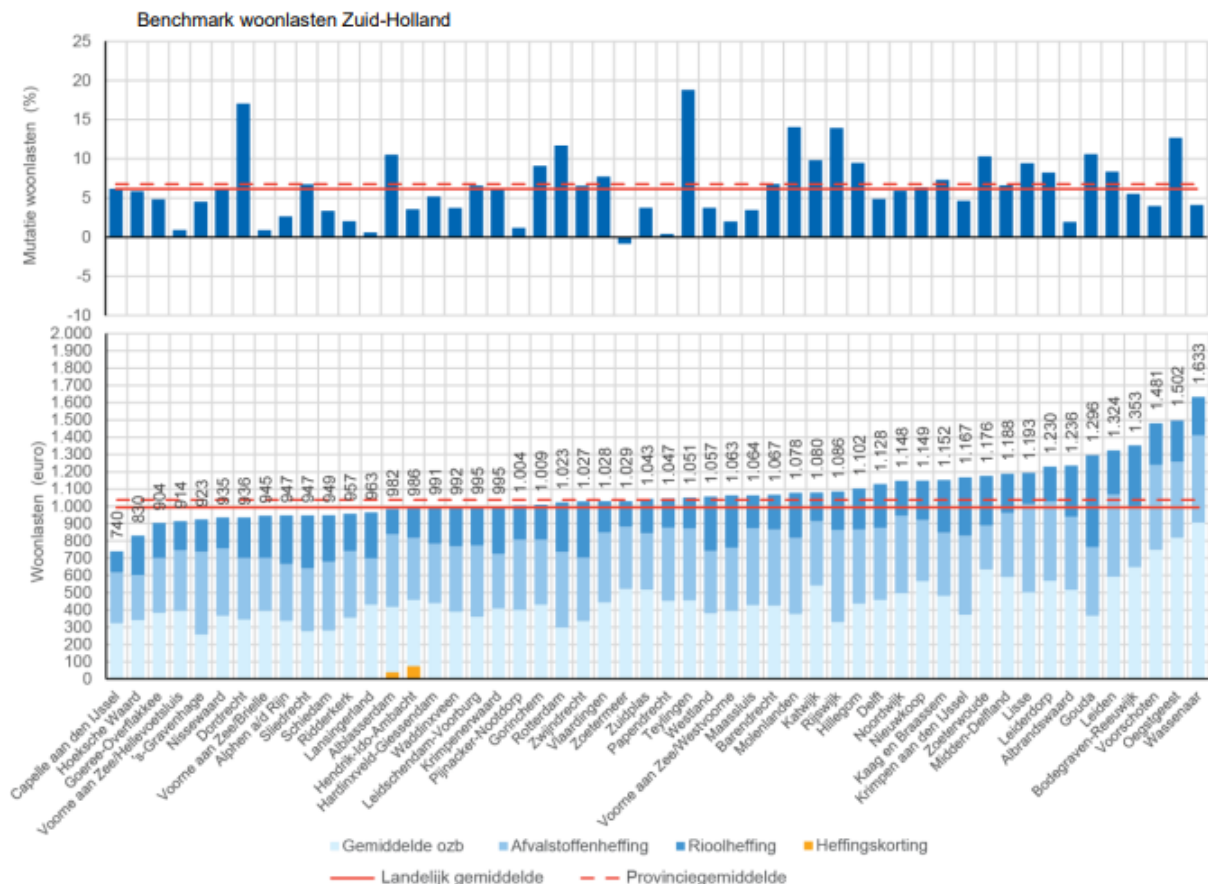
In 2014 is uit onderzoek gebleken dat de macronorm geen effectief instrument is, omdat de norm niet heeft bijgedragen aan de gematigde lastenontwikkeling, daar de besluitvorming over tarieven in gemeenten in de eerste plaats geënt is op lokale afwegingen.

Sinds die tijd is de vergelijking van de lokale lasten, OZB, afvalstoffen- en rioolheffing, tussen gemeenten volgens het Rijk beter mogelijk geworden. Onder meer door de jaarlijkse Atlas van de lokale lasten van het COELO en de wettelijke verplichting om in de gemeentebegroting de ontwikkelingen toe te lichten.

Vanaf 2020 is de macronorm vervangen door de jaarlijkse benchmark, waarin naast de ozb ook de riool- en afvalstoffenheffing worden vergeleken.

De benchmark beoogt door middel van meer vergelijking, de informatievoorziening over de ontwikkeling van de lokale lasten te bevorderen. De benchmark vergelijkt voor alle gemeenten binnen een provincie de hoogte van de woonlasten voor meerpersoonshuishoudens met een koopwoning. De woonlasten zijn de som van de gemiddeld betaalde ozb, de afvalstoffenheffing en de rioolheffing minus een eventuele heffingskorting.

In de benchmark voor 2024, opgenomen in de Coelo atlas 2024 vanaf pagina 188, wordt een vergelijking van de gemeentelijke woonlasten en de gemeentelijke tariefontwikkeling per provincie gegeven, net als de landelijke en provinciale gemiddelden. Middels de (grafische) vergelijking voor Zuid-Holland op pagina 197 worden de onderlinge verschillen tussen gemeenten inzichtelijk gemaakt. Het overzicht vergelijkt binnen de provincie het cumulatief bedrag van de drie heffingen per gemeente, minus de tegemoetkoming in de woonlasten (heffingskorting) voor 2024 en de tariefswijzigingen per gemeente ten opzichte van 2023.

De figuren bieden de mogelijkheid om de gemeenten op verschillende punten te vergelijken. De positie op de x-as (hoe ver naar rechts staat de gemeente?) geeft informatie over de hoogte van de gemeentelijke woonlasten in vergelijking met die van de andere gemeenten in de provincie. De horizontale rode lijnen laten zien in hoeverre de gemeentelijke woonlasten en de mutatie afwijken van het gemiddelde in Nederland (doorgetrokken rode lijn) en de provincie (gestippelde rode lijn). Het gemiddelde voor Nederland bedraagt € 994 en voor Zuid-Holland is dit € 1.038. Het stijgingspercentage ten opzichte van 2023 bedraagt landelijk 5,2% en voor Zuid-Holland ruim 6,3%. Verder kan de hoogte van de ozb, afvalstoffenheffing en rioolheffing worden vergeleken. Enkele gemeenten hanteren een korting op de totale aanslag (heffingskorting). De hoogte van de heffingskorting wordt weergegeven met een oranje balkje. Het bedrag van de heffingskorting is verrekend met de gemiddeld betaalde ozb, de afvalstoffenheffing en de rioolheffing in de gemeente door het gekorte bedrag te delen door drie en dit in mindering te brengen op de drie betaalde bedragen.

Overige lokale heffingen

Hondenbelasting

In de Gemeentewet is bepaald dat gemeenten een belasting mogen heffen op het houden van honden. Hondenbelasting is een zuivere belasting die, net als de onroerendezaakbelastingen, vloeit naar de algemene middelen van de gemeente.

Reinigingsrechten

Voor het ophalen van afval bij niet-woningen (winkels, bedrijven, buurtcentra, etc.) kunnen gemeenten reinigingsrecht heffen. Uitgangspunt is dat dit kostendekkend gebeurt. In tegenstelling tot het inzamelen van huishoudelijk afval hebben gemeenten niet de verplichting om afval bij bedrijven in te zamelen. Bedrijven moeten zelf zorgdragen voor het afvoeren van hun afval en kunnen hiervoor een contract aangaan met een erkende afvalinzamelaar of met de gemeente.

Reclamebelasting

Op grond van artikel 227 van de Gemeentewet kunnen gemeenten ter zake van openbare aankondigingen zichtbaar vanaf de openbare weg reclamebelasting heffen.

De reclamebelasting is een algemene belasting. De reclamebelasting kan mede worden gezien als een profijtbelasting, wanneer zij geheven wordt naar de mate waarin particulieren en bedrijven profiteren van overheidsvoorzieningen die het doen van openbare aankondigingen, zichtbaar vanaf de openbare weg, mogelijk maken.

Zo is bijvoorbeeld vanuit de profijtgedachte een hoger tarief denkbaar in het (winkel)centrum van een gemeente, waar immers het meeste effect wordt verwacht van de openbare aankondigingen (reclame-uitingen). Ook kan regulering worden nagestreefd met deze heffing door deze bijvoorbeeld te beperken tot - of een hoger tarief te hanteren in - bepaalde wijken, teneinde wildgroei van openbare aankondigingen tegen te gaan.

Verder kan de reclamebelasting zich beperken tot een deel van de gemeente, mits daarvoor een objectieve en redelijke rechtvaardiging bestaat.

In overleg met de desbetreffende ondernemersverenigingen heeft uw raad op 30 januari 2018 drie reclamebelastingen ingevoerd, namelijk voor Winkelgebied Kerkbuurt, Winkelgebied Burgemeester Winklerplein en Woonboulevard Sliedrecht. Deze reclamebelastingen zijn 1 februari 2018 ingegaan en sindsdien jaarlijks verlengd.

Het doel is om per gebied met een ondernemersfonds het ondernemers- en verblijfsklimaat en daarmee de duurzame economische vitaliteit van de gebieden te versterken.

De opbrengst van deze belasting wordt gestort in ondernemersfondsen voor deze gebieden, die beheerd worden door de betreffende ondernemersverenigingen. Afspraken hierover zijn vastgelegd in overeenkomsten tussen de verenigingen en de gemeente.

De belasting wordt geheven van de gebruiker van de onroerende zaak zijnde niet-woningen in het desbetreffende gebied. Als de onroerende zaak leeg staat en er wordt een reclame-uiting gevoerd dan zal de aanslag worden opgelegd aan de eigenaar.

Per 2023 is een nieuw, gemeente-breed ondernemersfonds ingesteld, maar dit staat los van de reclamebelasting.

Havengeld

Voor het gebruik van de gemeentelijke haven of andere openbare werken en voor het gebruik van alle binnen onze gemeente gelegen openbare wateren heft de gemeente havengeld. Het uitgangspunt daarbij is dat dit maximaal kostendekkend gebeurt.

Lijkbezorgingsrechten

Als gemeente heffen wij rechten voor het gebruik van de begraafplaats en voor het verlenen van gemeentelijke diensten in verband met de begraafplaats. Uitgangspunt is dat dit ten hoogste kostendekkend gebeurt.

Kwijtscheldingen

Als een belastingplichtige als gevolg van financiële omstandigheden niet in staat is een belastingaanslag geheel of gedeeltelijk te betalen, kan gehele of gedeeltelijke kwijtschelding worden verleend. De regels voor het toekennen worden bepaald door de Rijksoverheid. Deze regels komen erop neer dat kwijtschelding mag worden verleend aan belastingplichtigen die een inkomen hebben dat niet hoger ligt dan 90% van de bijstandsnorm.

Gemeenten mogen hier in die zin van afwijken, dat deze inkomensgrens wordt verruimd naar 100% van de bijstandsnorm. Wij hanteren de zogeheten 100%-norm, wat betekent dat inwoners met een inkomen op bijstandsniveau in beginsel voor kwijtschelding in aanmerking komen. Er vindt ook een vermogenstoets plaats.

Een groot deel van de kwijtscheldingen wordt geautomatiseerd getoetst. Het doel hiervan is de administratieve lasten voor de burger te verminderen.

Gemeenten mogen zelf bepalen voor welke belastingen kwijtschelding wordt verleend. Wij verlenen kwijtschelding voor:

- Onroerendezaakbelastingen;
- Afvalstoffenheffing;
- Rioolheffing;
- Hondenbelasting (tot maximaal de helft van de verschuldigde belasting voor de eerste hond).

De volgende tabel geeft weer hoeveel kwijtschelding voor 2024 verstrekt:

Kwijtschelding	Raming	Werkelijk	Verschil
Afvalstoffenheffing	161	172	-11
Rioolheffing	53	58	-5
Hondenbelasting	3	5	-2
Totaal	217	235	-18

Kostendekkendheid

Voor gemeentelijke heffingen geldt de wettelijke eis van maximaal kostendekkende tarieven. In de onderstaande tabel hebben we de kostendekking van de belangrijkste gemeentelijke heffingen voor 2024 inzichtelijk gemaakt.

Bedragen * 1.000	Afvalstoffenheffing 2024	Reinigingsrechten 2024	Rioolheffing 2024	Lijkbezorgingsrechten 2024	Havengelden 2024	Markt gelden 2024
Kosten taakveld	3.041	408	3.345	634	25	22
Inkomsten taakveld	418	1	12	106	27	11
Netto kosten	2.622	408	3.334	528	2	11
Overhead	951	185	389	489	52	35
BTW	297	-	158	-	-	-
Totale overige kosten	3.871	593	3.881	1.017	50	46
Opbrengst heffingen	3.549	508	3.881	754	40	43
Dekking	92%	86%	100%	74%	80%	93%

Bedragen * 1.000	Leges totaal 2024	Leges Hoofdstuk 1 2024	Leges Hoofdstuk 2 2024	Leges Hoofdstuk 3 2024
Kosten taakveld	2.028	1.341	684	3
Inkomsten taakveld	-	-	-	-
Netto kosten	2.028	1.341	684	3
Overhead	266	-	266	-
BTW	-	-	-	-
Totale overige kosten	2.294	1.341	950	3
Opbrengst heffingen	1.116	696	411	9
Dekking	49%	52%	43%	-270%

Gemiddeld genomen zijn de kostendekkendheidpercentages lager dan in de begroting opgenomen. De realisatie laat zien dat de toe te rekenen ambtelijke uren hoger zijn uitgevallen dan vooraf begroot. Bij de rioolheffing zijn de kosten lager uitgevallen, het WRP is gedurende 2024 vastgesteld. Aangezien de rioolheffing een gesloten systeem is, wordt het verschil (voordeel) gestort in de voorziening. Het dekkingspercentage van de Leges Hoofdstuk 3 valt op door de relatief lage hoeveelheid toe gerekende kosten (geen toerekening ambtelijke uren).

Over de kostendekkendheid wordt opgemerkt dat er voor gekozen is:

1. overhead toe te rekenen op basis van personeelslasten;
2. één systematiek van toerekening van overhead;
3. toegroeien naar 100% kostendekkendheid;
4. de kwijtschelding ten laste te brengen van de heffing;
5. bij het bepalen van de tarieven van de lokale heffingen wordt geen rekening gehouden met dotaties en onttrekkingen aan reserves;
6. de afkoopbedragen zoals opgenomen binnen de Verordening begrafenisrechten 2024 gemeente Sliedrecht worden direct in het verantwoordingsjaar als baat verantwoord. Het gevolg hiervan is dat de kostendekkendheid hierdoor positief beïnvloed wordt, dit is een consistente gedragslijn met eerdere jaren.

Paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Inleiding

In de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing wordt ingegaan op de bestaande risico's binnen de gemeente en het vermogen om deze risico's (financieel) op te vangen op het moment dat ze zich daadwerkelijk voordoen. De relevante kaders zijn vastgelegd in de nota Weerstandsvermogen en risicobeheersing (vastgesteld september 2020) en de nota Reserves en voorzieningen (vastgesteld in juni 2023).

De paragraaf is onderverdeeld in zes blokken:

- Het risicoprofiel, hier wordt ingegaan op de bestaande risico's;
- De weerstandscapaciteit, hier wordt bepaald wat de ruimte is om risico's op te vangen;
- De ratio weerstandsvermogen, hier wordt beoordeeld in hoever de risico's in verhouding staan tot de weerstandscapaciteit;
- De financiële kengetallen, hier wordt bovenstaande in een breder (vanuit het BBV) verplicht perspectief geplaatst;
- De bandbreedte, hier wordt het exploitatiesaldo in een bandbreedte geplaatst;
- De reserve Koers 2030

Risicoprofiel

Het risicoprofiel wordt bottom-up opgebouwd. Alle risico's met een ingeschatte impact van groter dan € 10.000 worden hierbij meegenomen. Per risico wordt vervolgens bepaald of het een incidenteel, of een structureel risico betreft. Een structureel risico wordt voor 2,5 jaar opgenomen in het risicoprofiel. Er is daarmee 2,5 jaar (gewogen) budget gereserveerd om voor een dergelijk risico een structurele oplossing te vinden. Dit is nodig omdat de weerstandscapaciteit niet structureel kan worden aangesproken. Naast risico's worden er indien aanwezig ook kansen opgevoerd.

Per risico wordt vervolgens bepaald hoe groot de kans van optreden is. Hierbij wordt onderscheid gemaakt in vier klassen:

klasse	Omschrijving	Percentage
I	"Onwaarschijnlijk / klein"	12,5%
II	"Mogelijk"	37,5%
III	"Aanzienlijk"	62,5%
IV	"Waarschijnlijk"	87,5%

Dit levert vervolgens per risico een bedrag op. Met behulp van zeven risico gebieden zijn deze in onderstaande tabel weergegeven:

Bedragen x € 1.000

Nr.	Risicogebied	JR2023	B2025	JR2024
1	Organisatierisico's	340	318	318
2	Algemene uitkering	0	0	5.494
3	Verbonden partijen	3.335	1.856	1.856
4	Garantstellingen	61	60	60
5	Dividend en renterisico's	1.563	2.063	2.063
6	Projectrisico's	2.057	2.371	1.916
7	Overige risico's	3.361	3.361	97
	TOTAAL ONGEWOGEN RISICO	10.717	10.030	11.804

	JR2023	B2025	JR2024
BENODIGDE WEERSTANDSCAPACITEIT (80% van het ongewogen risico)	8.573	8.024	9.443

* De berekening van het weerstandsvermogen is een statische berekening. Dit heeft tot gevolg dat je de ontwikkeling moet volgen aan de hand van de behandeling van de P&C documenten in de tijd. De meest recente berekening was die bij de B2025. Opeenvolgend hebben we het dan over de stand JR2023 (medio mei 2024), B2025 (medio augustus 2024), JR2024 (medio mei 2025).

Het laatste risicoprofiel van de gemeente Sliedrecht staat in de Begroting 2025. Het totale risico bedroeg op dat moment € 10,0 miljoen. Er is nu is voor € 11,8 miljoen aan risico's geïdentificeerd. Het totaal van de risico's stijgt daarmee met € 1,8 miljoen. De verklaring daarvoor ligt in het risico ten aanzien van de algemene uitkering (toegenomen) en de projectrisico's (afgenomen). Per abuis is in de Begroting 2025 het risico ten aanzien van de herijking gemeentefonds - suppletieuitkering gepresenteerd onder overige risico's in plaats van onder Algemene uitkering, dat is gecorrigeerd.

We lichten hier de vijf grootste risico's nader toe. Daarmee is 96% van het totale risico gemoeid.

1. Herijking gemeentefonds – suppletieuitkering, € 5.494.000 (Algemene uitkering)

De herijking van het gemeentefonds is doorgevoerd. Het effect werd in eerste instantie beperkt tot € 37,50 per inwoner met behulp van een zogenaamde suppletie uitkering binnen het gemeentefonds. Dit is ook het bedrag waarmee de uitkering voor Sliedrecht is verlaagd. De onderbouwing voor deze beperking tot € 37,50 per inwoner is een politieke afspraak. Wanneer afspraken anders komen te liggen dan bestaat het risico dat de suppletie uitkering wegvalt, danwel lager wordt. In het voorjaar 2025 is duidelijk geworden dat de politieke afspraak aan het schuiven is. De kans dat het risico optreedt is daarom verhoogt van 'mogelijk' naar 'aanzienlijk'.

2. Projecten, € 2.902.000 (Project risico's)

Het succesvol uitvoeren van projecten gaat naast het realiseren van doelstellingen over het beheersen van risico's. Bij het uitvoeren van projecten bestaan er altijd risico's, denk aan:

- risico's die verband houden met de aard van het plan (bijvoorbeeld omdat er technisch complexe onderdelen inzitten waarbij zich onvoorziene kosten kunnen voordoen);
- risico's die verband houden met het tijdstip waarop het plan gerealiseerd wordt (er kunnen zich nieuwe omstandigheden voordoen waarop geanticipeerd moet worden);
- risico's die verband houden met gehanteerde parameters (bijvoorbeeld indexering van prijzen en rentestanden).

3. Rente, € 2.063.000 (Dividend en rente risico's)

De in de begroting opgenomen ambities kennen een groot liquiditeitsbeslag, er is veel geld nodig. Geld dat niet allemaal op de bank staat. De uiteindelijk te betalen rente is afhankelijk van twee factoren. Het tempo waarmee investeringen gerealiseerd worden en de stand van de rente. Beide factoren zijn verre van stabiel en resulteren bij elke nieuwe berekening weer in een nieuwe waarde. Wanneer de rente hoger uitvalt dan begroot (ruim 3,0%) en wanneer alle investeringen conform planning worden gerealiseerd dan ontstaan er meer rentekosten dan begroot.

4. Gemeenschappelijke regelingen, € 1.338.000 (Verbonden partijen)

Er is sprake van een algemeen risico door deelname aan een gemeenschappelijke regeling. Negatieve exploitatieresultaten worden doorgelegd naar de eigenaren, de gemeenten. De totale bijdrage aan verbonden partijen bedraagt in 2025 naar verwachting € 57,1 miljoen. In het risico houden we rekening met een overschrijding van 2,5% van deze bijdrage. Dit komt bovenop het risico zoals genoemd onder 5.

5. Budget GR Sociaal, € 518.000 (Verbonden partijen)

Er is sprake van een dubbele vergrijzing (er komen meer senioren en mensen worden gemiddeld ouder). Dit heeft een stijgende tendens in de kosten van GR Sociaal tot gevolg. Het inschatten van deze stijging is een complexe aangelegenheid door de grote hoeveelheid variabelen. Er is daarom een risico opgenomen voor mogelijk hogere kosten dan begroot. Dit komt bovenop het risico zoals genoemd onder 4.

Weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit bestaat uit het saldo van de algemene reserve, de niet bekleemde bestemmingsreserves en de opgenomen post voor onvoorzien. Daarnaast tellen we voor de weerstandscapaciteit 20% van de niet benutte belastingcapaciteit en 20% van de stille reserves mee. Dat resulteert in de volgende beschikbare weerstandscapaciteit:

Bedragen x € 1.000				
	Onderdeel	JR2023 (31-12-23)	B2025	JR2024 (31-12-24)
1	Algemene reserve	13.363	9.971	15.630
2	Niet bekleemde reserves	35	0	0
3	Onvoorzien	0	61	0
4	20% van de stille reserves	1.833	1.833	1.839
5	20% van de onbenutte belastingcapaciteit	463	527	527
	Totaal	15.694	12.392	17.996

1. Algemene reserve

De stand algemene reserve bevat de stand van de algemene reserve op 31 december 2024 (€ 9,5 miljoen) en het rekeningresultaat zoals dat over 2024 gerealiseerd is (€ 6,1 miljoen). Op basis van de het voorstel resultaat bestemming wordt dit bedrag nog nader verdeeld.

2. Niet bekleemde reserves

Deze regel is nog enkel opgenomen voor de vergelijkende cijfers vanuit de JR2023. Er zijn geen niet bekleemde reserves meer.

3. Onvoorzien

De post onvoorzien is in de jaarrekening niet meer aanwezig. Het gemoeide bedrag is onderdeel geworden van het resultaat 2024.

4. 20% van de stille reserves

Er ontstaan zogenaamde 'stille reserves' doordat bezittingen tegen historische kostprijs moeten worden opgenomen op de balans (voorschrift BBV). We onderkennen twee stille reserves, namelijk het vastgoed- en het aandelenbezit.

Stille reserve vastgoed

We kunnen de panden van de gemeente opdelen in twee categorieën. De eerste categorie gaat over panden (denk aan kantoren) in een zogenaamde redelijke markt. Dat is een markt waarin sprake is van 'normaal' vraag en aanbod. De tweede categorie gaat over panden in een beperkte markt (denk zwembaden, sportcomplexen). Deze panden zijn niet eenvoudig te verhandelen.

We bepalen de stille reserve vastgoed door de WOZ-waarde (voor panden in een beperkte markt 70% van de WOZ-waarde) te verminderen met de boekwaarde. De totale stille reserve vastgoed bedraagt € 6,8 miljoen. Daarvan is € 1,4 miljoen meegenomen in de weerstandscapaciteit (20%).

Stille reserve aandelen

De gemeente bezit aandelen van de Bank Nederlandse Gemeenten, ROM-D, Oasen en Stedin. De aandelen BNG hebben volgens het jaarverslag 2023 een waarde van € 80,- per aandeel. Uitgaande van deze waarde, bestaat er een stille reserve van € 2,4 miljoen. Daarvan is € 0,5 miljoen opgenomen in de weerstandscapaciteit. De overige aandelen hebben naar verwachting geen hogere waarde dan de verkrijgingsprijs.

5. 20% van de onbenutte belastingcapaciteit

In de regelgeving over de eventuele artikel 12 status van een gemeente staat hoe we het gemoeide bedrag van de onbenutte belastingcapaciteit moeten bepalen. Om daarvoor in aanmerking te komen, moet de OZB opbrengst eerst worden verhoogd tot 120% van het landelijk gemiddelde. Voor Sliedrecht resulteert die berekening in een bedrag van € 2,3 miljoen en daarmee in een bijdrage aan de weerstandscapaciteit van € 0,5 miljoen.

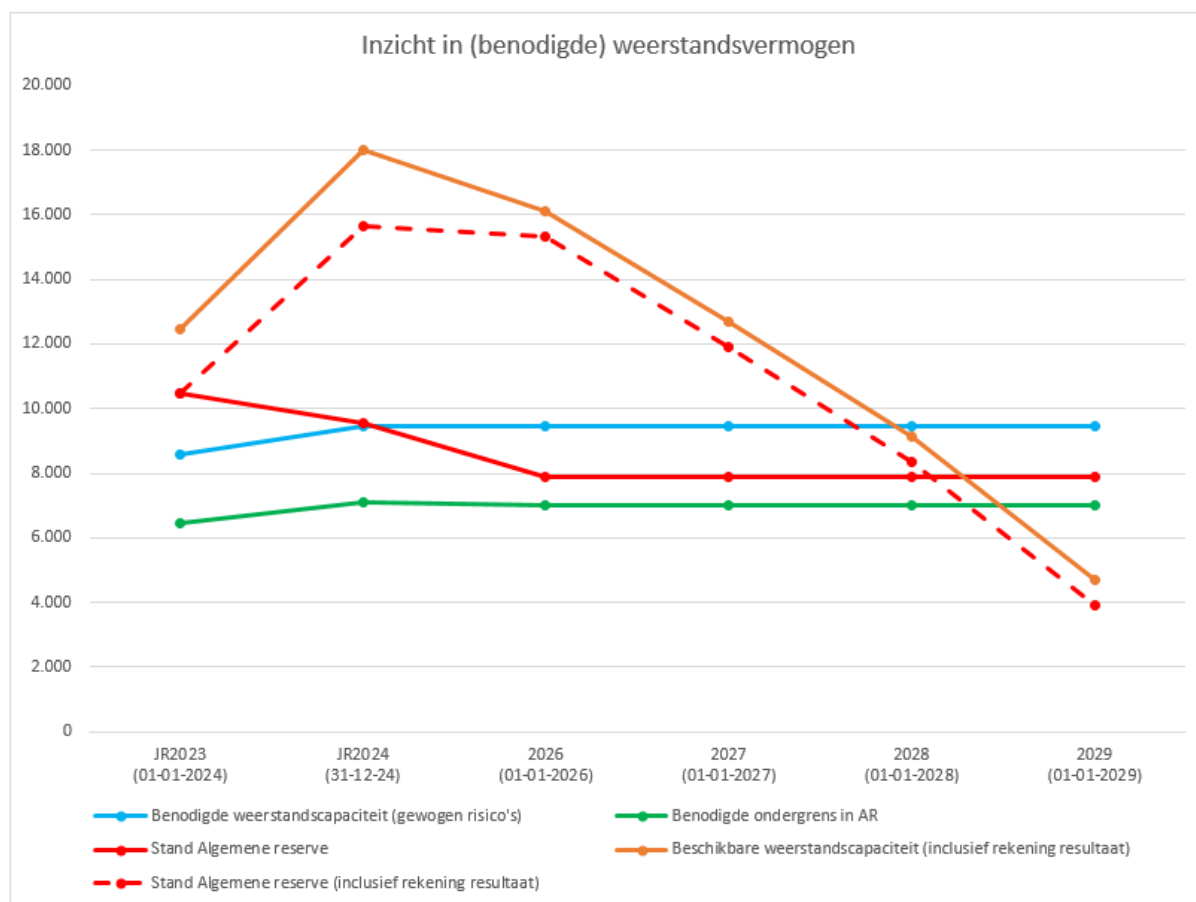
Ratio weerstandsvermogen

Om te bepalen hoe de verhouding is tussen de benodigde weerstandscapaciteit en de beschikbare weerstandscapaciteit gebruik je de ratio voor het weerstandsvermogen (weerstandsratio). De weerstandsratio bereken je door de beschikbare weerstandscapaciteit te delen door de benodigde weerstandscapaciteit. In Sliedrecht streven we een ratio na van minimaal 1,0. Daarmee is voldoende dekking voor het totale risicoprofiel aanwezig en wordt niet onnodig beslag gelegd op middelen die ten behoeve van de beleidsdoelstellingen kunnen worden ingezet. De berekening van de ratio weerstandsvermogen ziet er als volgt uit:

Bedragen x € 1.000				
	Onderdeel	JR2023 (31-12-23)	B2025	JR2024 (31-12-24)
1	Totaal ongewogen risico's	10.717	10.030	11.804
2	Afslag van 20%	-2.143	-2.006	-2.361
3	Benodigde weerstandscapaciteit (1-2)	8.574	8.024	9.443
4	Beschikbare weerstandscapaciteit	15.694	12.392	17.996
5	Ratio weerstandsvermogen (4/3)	1,83	1,54	1,91

Wanneer er conform de voorgestelde resultaatbestemming wordt besloten, dan zakt de ratio van 1,91 naar 1,26.

De bepaling van de weerstandsratio is per definitie gebonden aan een moment in de tijd. Het is daarom relevant beeld te hebben bij het verloop vanuit het verleden naar de toekomst. In onderstaande tabel brengen we dat in beeld:

In de grafiek valt één ding op:

- Vanaf 2026 loopt de beschikbare weerstandscapaciteit sterk terug. Dit wordt veroorzaakt door het niet sluiten van de jaarschijven 2026 en verder. Dit leidt ertoe dat in die jaren aanspraak gedaan zal moeten worden op de algemene reserve. Het opgestarte proces dat moet leiden tot een structureel sluitende begroting zorgt ervoor dat dit uiteindelijk niet gaat gebeuren, zie hiervoor de Kadernota 2026. In de Begroting 2026 zullen de dalende lijnen daardoor niet meer aanwezig zijn.

Financiële kengetallen

In de P&C-documenten moet een gemeente verplicht ingaan op de financiële kengetallen. Deze kengetallen geven een beeld van de financiële situatie waarin een gemeente zich bevindt. Het betreft de volgende kengetallen: netto schuldquote, solvabiliteitsratio, grondexploitatie, structurele exploitatie ruimte en de gemeentelijke belastingcapaciteit.

Netto schuldquote

De netto schuldquote is de netto schuld als aandeel van de inkomsten. Het geeft aan of een gemeente investeringsruimte heeft. Het zegt daarnaast iets over de flexibiliteit van de begroting: veel schulden en kapitaallasten leiden tot een inflexibele begroting. Een netto schuldquote tussen de 90% en 130% wordt gezien als voldoende. Een lagere netto schuldquote dan 90% wordt gezien als goed.

Solvabiliteitsratio

De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen op langere termijn te voldoen. Het geeft de verhouding tussen het eigen vermogen en het totale vermogen weer. Een percentage van 20% tot 50% wordt als voldoende gezien.

Grondexploitatie

Het kengetal grondexploitatie geeft een indicatie van de verhouding van de in exploitatie genomen gronden ten opzichte van de totale baten. Het geeft een indicatie of een gemeente veel geld in grond heeft geïnvesteerd, geld dat in de toekomst moet worden terugverdiend. Een kengetal grondexploitatie lager dan 20% wordt gezien als goed.

Structurele exploitatie ruimte

De structurele exploitatieruimte geeft weer hoe groot de structurele vrije ruimte binnen de jaarrekening. Een kengetal groter dan 0 duidt op structurele ruimte.

Belastingcapaciteit

De belastingcapaciteit maakt inzichtelijk welke mogelijkheden de gemeente heeft voor het genereren van hogere baten. Dit kengetal geeft weer hoe de belastingdruk zich verhoudt tot het landelijk gemiddelde. De woonlasten van een gezin bij gemiddelde WOZ-waarde worden afgezet tegen het landelijk gemiddelde. Is het kengetal lager dan 100%, dan zijn de woonlasten lager dan gemiddeld in Nederland. Het verschil tussen het kengetal en 100% geeft de ruimte aan om de belastingen te verhogen tot het gemiddelde.

In onderstaande tabel is dit schematisch weergegeven:

Kengetal	Categorie A	Categorie B	Categorie C
1. Netto schuldquote			
a. zonder correctie doorgeleende gelden	< 90%	90-130%	> 130%
b. met correctie doorgeleende gelden	< 90%	90-130%	> 130%
2. Solvabiliteitsratio	> 50%	20-50%	< 20%
3. Grondexploitatie	< 20%	20-35%	> 35%
4. Structurele exploitatieruimte	> 0%	0%	< 0%
5. Belastingcapaciteit	< 95%	95-105%	> 105%

Bij de Jaarrekening 2024 horen de volgende financiële kengetallen:

Sliedrecht	JR 2022	JR 2023	B2024	J2024
Netto schuldquote	22%	19%	37%	22%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen	20%	17%	35%	20%
Solvabiliteitsratio	50%	48%	54%	44%
Grondexploitatie	2%	2%	-3%	5%
Structurele exploitatieruimte	5%	5%	0%	7%
Belastingcapaciteit	91%	94%	94%	95%

Beschouwing financiële kengetallen

Eén kengetal in één enkel jaar geeft niet veel informatie. Het is belangrijk de kengetallen in samenhang te zien. Bovendien is naast de stand ook het verloop van de kengetallen relevant. Op één na vallen alle kengetallen bij de Jaarrekening 2024 in categorie A. Dat betekent dat er sprake is van een laag risico.

Netto schuldquote

De waarde van de netto schuldquote valt in categorie A. De waarde is drie procent hoger dan bij de JR2023, maar ook fors lager dan begroot. Het verschil met de begroting ontstaat, omdat er geen leningen zijn aangetrokken.

Solvabiliteitsratio

De solvabiliteitsratio valt in categorie B. Er is bij de solvabiliteit sprake van een dalende tendens en de voorziene stijging bij de B2024 is niet gerealiseerd. Dit verdient daarom enige nadere aandacht.

Voor de solvabiliteit deel je het eigen vermogen door het totale vermogen. Beide zijn gestegen ten opzichte van de JR2023, maar het totale vermogen aanzienlijk meer. Dit wordt voor een deel veroorzaakt door de subsidie van het Rijk voor de Noord-zuid verbinding. Door deze subsidie neemt

het vermogen toe met ongeveer € 20 miljoen (kasgeld - activa, vooruitontvangen - passiva). Wanneer we de subsidie inzetten neemt het solvabiliteitspercentage tot ongeveer 50%.

Grondexploitatie

Het kengetal valt in categorie A. De grondexploitaties vormen een zeer beperkt geheel ten opzichte van de totale exploitatie.

Structurele exploitatieruimte

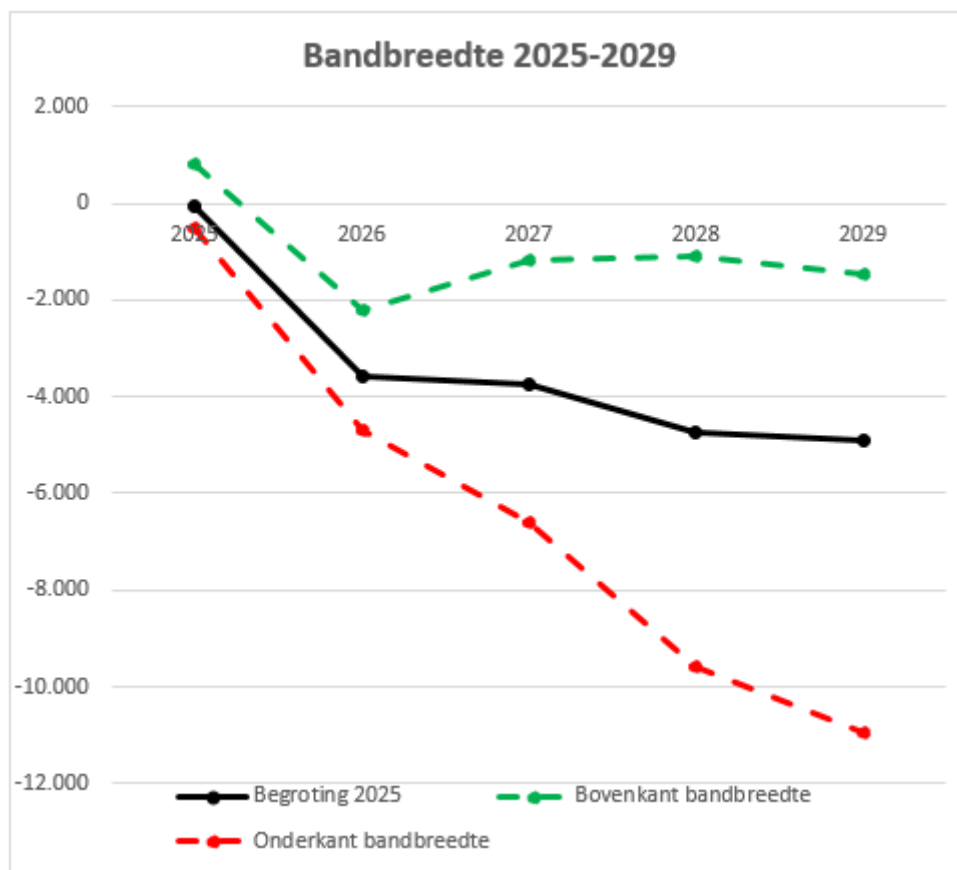
Het positieve jaarrekeningresultaat vertaalt zich eveneens in een hoger dan verwachte waarde voor het kengetal structurele exploitatie ruimte.

Belastingcapaciteit

Hoewel er bovenop de reguliere indexatie een aanvullende opbrengst van 6,0% is verwerkt in het OZB tarief 2024 blijft Sliedrecht gelijk oplopen met de rest van Nederland qua doorgevoerde stijging. De beschikbare belastingcapaciteit blijft daardoor stabiel.

Bandbreedte

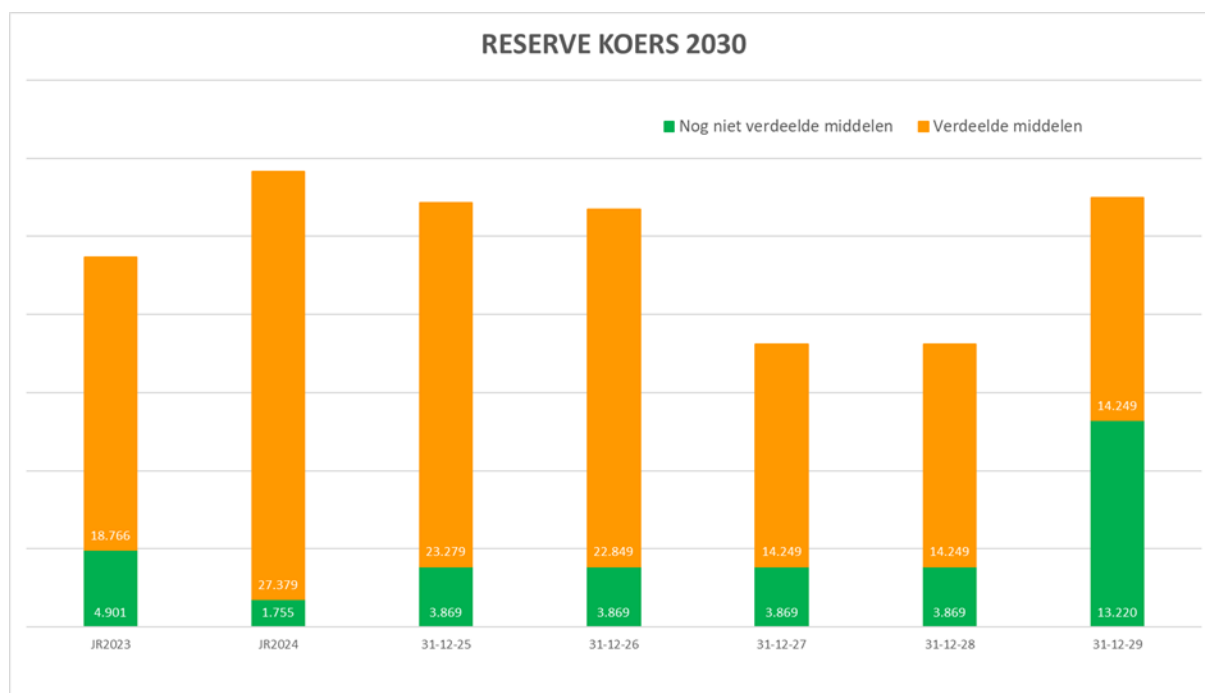
De paragraaf Weerstandsvermogen is van oudsher gebaseerd op risico's die zich vertalen in een bedrag. Waarbij je het gemoeide bedrag afzondert in je reserves, zodat je dit risico kunt 'opvangen'. Dit is een werkwijze die vooral past bij risico's die zich eenmalig voordoen. De reserve is tenslotte een incidentele dekking. In de werkelijkheid zijn veel risico's van structurele aard. In de berekening wordt het jaarbedrag van een dergelijk risico vermenigvuldigd met 2,5. Op deze manier wordt er 'tijd' gekocht om het risico te verwerken in de meerjarenbegroting. Wanneer het risico na 2,5 jaar nog steeds bestaat dan is er geen vermogen meer gereserveerd waarop aanspraak gedaan kan worden. Voor dergelijke risico's is het denken in bandbreedten / scenario's ten opzichte van het exploitatiesaldo een veel beter instrument. Voor de meerjarenbegroting geldt de volgende bandbreedte (slechts beperkt aangepast ten opzichte van de Begroting 2025, de volledige herijking zit bij de Kadernota 2026):

De grafiek laat zien dat het ravijn in 2026 ook dieper kan uitpakken en vervolgens ook nog eens dieper kan worden. Wanneer je naar de bovenkant van de bandbreedte kijkt dan zie je dat ook in positieve scenario's gemeentelijke ombuigingen nodig zullen zijn om tot een sluitende begroting te komen. In de bandbreedte zijn voor een vijftal dossier risico's uitgewerkt. Kenmerkend voor deze risico's is dat wat zich daadwerkelijk voordoet slechts beperkt beïnvloedbaar is. De onderliggende risico's betreffen: Serviceorganisatie Jeugd & de GR Sociaal, energie, afschrijvingslasten, rente en de financieringssysteem van gemeenten.

Koers 2030

Een volledig zicht op het vermogen is niet compleet zonder inzicht in de reserve Koers 2030. De reserve Koers 2030 is bedoeld om doelen uit de Koers 2030 te kunnen realiseren. Inzet vindt plaats voor specifiek goedgekeurde projecten, danwel programma's. In onderstaande staafdiagrammen is per jaar te zien voor welke projecten/programma's budget is gereserveerd en welk deel nog ingezet kan worden.

Dezelfde informatie ziet er in tabelvorm zo uit:

Bedragen x € 1.000

ONDERDEEL	JR2023	JR2024	31-12-25	31-12-26	31-12-27	31-12-28	31-12-29
Nog niet verdeelde middelen	4.901	1.755	3.869	3.869	3.869	3.869	13.220
Sliedrecht Buiten	10.056	10.056	10.056	10.056	1.456	1.456	1.456
Raadhuis / gemeentekantoor	4.000	4.000	0	0	0	0	0
Burgemeester Winklerplein	2.247	2.247	2.247	2.247	2.247	2.247	2.247
De Driehoek	0	0	350	350	350	350	350
Sliedrecht's schuldenvrij en actief	730	542	292	62	62	62	62
programma Ruimtelijke Vernieuwing - programmakosten	900	414	214	14	14	14	14
programma Ruimtelijke Vernieuwing - zwembad	0	450	450	450	450	450	450
programma Ruimtelijke Vernieuwing - Noord	0	2.145	2.145	2.145	2.145	2.145	2.145
programma Ruimtelijke Vernieuwing - Noord zuid verbinding	0	2.200	2.200	2.200	2.200	2.200	2.200
programma Ruimtelijke Vernieuwing - boekwaarde Lockhorst	0	4.500	4.500	4.500	4.500	4.500	4.500
programma Ruimtelijke Vernieuwing - BHS	700	700	700	700	700	700	700
Ruimtelijk vernieuwingsfonds	133	125	125	125	125	125	125
	23.667	29.134	27.148	26.718	18.118	18.118	27.469

De omvang van de 'staafjes' per project verschilt soms van jaar tot jaar. Dit komt doordat er middelen worden toegevoegd, danwel onttrokken. Waar er sprake is van dergelijke wijzigingen van omvang is dat het gevolg van door de gemeenteraad goedgekeurde onttrekkingen / toevoegingen. Het college is in deze gevallen bevoegd tot het doen van de bijbehorende uitgaven.

Andere 'staafjes' blijven gelijk qua omvang. In deze gevallen is er nog enkel sprake van een reservering en is het college niet bevoegd over te gaan tot daadwerkelijke besteding. Daarvoor is eerst een nader besluit van de gemeenteraad nodig. Dit is bijvoorbeeld het geval bij Burgemeester Winklerplein.

Het verschil tussen de JR2023 en de JR2024 wordt verklaard door de volgende toevoegingen en onttrekkingen (inzet):

Bedragen x € 1.000

nr.	ONDERDEEL	JR2023	Erin	Eruit	JR2024
1	Nog niet verdeelde middelen	4.901	6.149	-9.295	1.755
2	Sliedrecht Buiten	10.056			10.056
3	Raadhuis / gemeentekantoor	4.000			4.000
4	Burgemeester Winklerplein	2.247			2.247
5	Sliedrechtters schuldenvrij en actief	730		-188	542
6	programma Ruimtelijke Vernieuwing - programmakosten	900		-486	414
7	programma Ruimtelijke Vernieuwing - zwembad	0	450	0	450
8	programma Ruimtelijke Vernieuwing - Noord	0	2.145	0	2.145
9	programma Ruimtelijke Vernieuwing - Noord zuid verbinding	0	2.200	0	2.200
10	programma Ruimtelijke Vernieuwing - boekwaarde Lockhorst	0	4.500	0	4.500
11	programma Ruimtelijke Vernieuwing - BHS	700	0	0	700
12	Ruimtelijk vernieuwingsfonds	133	0	-8	125
		23.667	15.444	-9.977	29.134

1. Nog niet verdeelde middelen

De verhoging van de nog niet verdeelde middelen (erin) valt uiteen in vier bedragen. Allereerst is er vanuit de Begroting € 200.000 gestort. Dit bedrag is vanuit de exploitatie toegevoegd aan de reserve. Vervolgens is er € 2.118.000 gestort vanuit de bestemming van het resultaat 2023. Ten derde is er vanuit het resultaat dat ontstond in de Winternota 2024 € 3.823.000 extra gestort. Tenslotte is er vanuit 12. Ruimtelijk vernieuwingsfonds € 8.000 'teruggekomen'.

De bedragen die aan de nog niet verdeelde middelen zijn onttrokken (eruit) zijn niet uitgegeven, maar op basis van raadsbesluit gereserveerd voor een project. Het bedrag van € 9.295.000 is gelijk aan de bedragen onder 7. - 10. Dat zijn de betreffende projecten

5. Sliedrechtters schuldenvrij en actief

Er is € 188.000 uitgegeven aan Sliedrechts schuldenvrij en actief.

6. programma Ruimtelijke Vernieuwing – programmakosten

Er is € 486.000 uitgegeven aan het programmabureau Ruimtelijke Vernieuwing.

7. - 10. programma Ruimtelijke Vernieuwing – projecten

Door de gemeenteraad zijn diverse bedragen gereserveerd. Zie hiervoor het raadsbesluit Noord-zuidverbinding – De Groene verbinding, het raadsbesluit Een Sliedrechts zwembad en tenslotte het raadsbesluit Voorbereidingskrediet Noord – Zuid verbinding.

12. Ruimtelijk vernieuwingsfonds

De reservering voor het ruimtelijke vernieuwingsfonds stamt nog vanuit de tijd voordat de reserve Koers 2030 was gevormd. Het budget is bedoeld voor de implementatie van de Omgevingswet. In 2023 is € 8.000 van het beschikbare budget niet ingezet. Het is niet nodig dit gereserveerd te houden voor dit doel, daarom valt dit terug naar de 1. Nog niet verdeelde middelen.

Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen

Inleiding

De gemeente beheert de openbare ruimte waarin veel activiteiten plaatsvinden. Wonen, werken en recreëren bijvoorbeeld. Voor die activiteiten zijn kapitaalgoederen als wegen, riolering, kunstwerken, groen, verlichting en gebouwen nodig. Zowel de kwaliteit van de kapitaalgoederen als het onderhoud ervan zijn bepalend voor het voorzieningenniveau en de jaarlijkse lasten.

Dit onderdeel van de jaarrekening geeft aan voor welk ambitieniveau de gemeente heeft gekozen. Inclusief de financiële consequenties daarvan. Het door de raad gewenste onderhoudsniveau is van invloed op de lasten.

Het beleid op de kapitaalgoederen wordt vastgesteld met beleidsnota's. Deze nota's bieden de mogelijkheid om algemene beleidslijnen vast te stellen. Zowel voor inhoudelijke kaders (visie van de raad op de kwaliteit van de kapitaalgoederen) als voor procedurele kaders (afspraken tussen raad en college over besluitvorming en informatievoorziening).

Het gemeentelijk beleid voor het onderhoud van kapitaalgoederen is onder andere opgenomen in:

- het beheerplan Vastgoed 2021-2024 (vastgesteld in 2021);
- het onderhoudsbeleid Vastgoed 2021-2030 (vastgesteld in 2021);
- het Vastgoedbeleid 2021-2028 (vastgesteld in 2021);
- het Water- en rioleringsprogramma 2024-2028 (vastgesteld in 2024);
- het Beleidsplan onderhoud wegen 2015-2025 (vastgesteld in 2014) en het Onderhoudsplan Wegen 2021 t/m 2025 (vastgesteld in 2021);
- de notitie Uitgangspunten onderhoud openbare verlichting 2015 -2025 (vastgesteld in 2014);
- het Beheerplan onderhoud bruggen 2022-2026 (vastgesteld in 2021);
- het Beheerplan onderhoud binnenhaven 2022-2026 (vastgesteld in 2021);
- het Groenbeleidsplan 2021-2025 (vastgesteld in 2021);
- het Groenbeheerplan 2023-2026 (vastgesteld in 2024) en
- het Uitvoeringsbeleid speel- en sportruimte Sliedrecht (vastgesteld in 2016).

Op basis van beheerplannen ramen we jaarlijks budgetten voor het onderhoud dat we in het begrotingsjaar moeten uitvoeren. Het uitgangspunt is dat we voldoende reserveren (stortingen in onderhoudsvoorzieningen) of dat we investeringsbesluiten nemen voor het uitvoeren van toekomstig onderhoud.

Hieronder gaan we verder in op de beleidsvelden openbaar groen en speelvoorzieningen, riolering, waterbeheer, wegen, bruggen, openbare verlichting, gebouwen, binnenhaven, aanlegsteiger waterbus en reserveringen voor onderhoud.

Openbaar groen en speelvoorzieningen

Zoals in het vastgestelde groenbeleidsplan is opgenomen hebben we ook in 2024 extra aandacht gegeven aan klimaatadaptatie en biodiversiteit. Ook namen we maatregelen om invasieve exoten te voorkomen of te beheersen. In dat kader werken we inmiddels met het groenbeheerplan, waarin die doelstellingen geborgd zijn. Kansrijke plekken voor natuur zijn in 2024 in kaart gebracht en enkele plekken zijn al ingepland. De afgelopen jaren is het aantal bomen in de openbare ruimte hoger geworden. We proberen die hoeveelheid te handhaven of te vergroten met vooral voldoende grote bomen. Vanwege de leeftijd van veel bomen en de klimatologische omstandigheden hebben we in 2024 alle gemeentelijke bomen op veiligheid gecontroleerd. Normaal controleren we eenderde van de bomen per jaar. Dat leidt tot meer boomverzorging in 2025 en vervolgens een gezonder en veiliger bomenbestand. Bij (her-)inrichting en renovatie sturen we op een maximale oppervlakte aan groen met aandacht voor klimaatadaptatie en biodiversiteit. Bij wijkrenovaties is waar mogelijk wateropvang gerealiseerd in het groen. In de Staatsliedenbuurt zijn twee wadi's aangelegd.

In 2024 liepen het onderhoud en de herinrichting van het groen mee in onder andere de volgende projecten:

- Elzenhof-west. Daar vinden begin 2025 de laatste plantwerkzaamheden plaats.
- Het project Overlaat-Stormrand en omgeving.
- Het project gefaseerde uitvoering Vogelbuurt is nog in volle gang. In het project worden diverse boombesparende maatregelen getroffen en wordt de ondergrondse groeiruimte voor diverse bomen vergroot, zodat ze groter en ouder kunnen worden.
- De voorbereiding van het project Jacob Catsstraat-zuid en omgeving is in een ver gevorderd stadium. Middels een boomeffectanalyse bepalen we nu welke bomen gehandhaafd worden en welke we vervangen.

Met de inrichting van de speelplaats aan het Achterom in 2023 zijn de speelplaatsen in Sliedrecht, per buurt opgepakt volgens het Uitvoeringsbeleid speel- en sportruimte gemeente Sliedrecht en de motie "kwalitatief goede bovenwijkse sport- en speelvoorzieningen voor Sliedrechtse jongeren". De speelplekken zijn verbeterd en aangepast op basis van de onderhoudsstaat, vervangingsbehoefte en is er uitvoering gegeven aan de motie. Zo zijn o.a. de verlichting van een voetbalkooi verbeterd, trapveldje Reinenweer en Groeneweer opgeknapt en de Voetbalkooi P.C. Hooftlaan verbeterd. Ook is het project "Het Zwanenmeer" afgerond met de laatste speelvoorziening. Op deze wijze is er uitwerking gegeven aan en een vertaalslag gemaakt naar de visie: "Sliedrecht daagt haar inwoners van jong tot oud uit om in de hele openbare ruimte te spelen, te sporten, te recreëren en elkaar te ontmoeten. Wij faciliteren dit door informele speelruimte dicht bij huis en speel-, sport- en ontmoetingslocaties te verbinden in een structuur van wijk overstijgende plekken, centrale plekken in de buurten en steunplekken dicht bij huis. De speelplekken zijn opgeknapt waarna nu het reguliere beheer en onderhoud volstaat. Hiervoor is een structureel onderhoudsbudget beschikbaar.

Riolering

In 2024 is het nieuw opgesteld Water- en rioleringsprogramma gepresenteerd aan de gemeenteraad en vastgesteld door het college. In dit plan is beschreven hoe de gemeente Sliedrecht invulling geeft aan de zorgplichten voor afval-, hemel- en grondwater. Daarnaast is in dit programma onder andere vastgelegd welke doelen we nastreven, welke kaders we toepassen, welke maatregelen we gaan nemen en hoe we deze bekostigen.

In 2024 is ten aanzien van riolering gewerkt aan de volgende, integraal afgestemde, projecten:

- Riolvervanging Elzenhof.
- Realiseren hemelwaterafvoerstelsel Stormrand en omgeving.
- Reconstructie riolering Nijverwaard fase 1.
- Voorbereiding rioolreconstructie Nijverwaard fase 2
- Gefaseerde riolvervanging in Vogelbuurt Zuid.
- Voorbereiding hemelwaterriool in de Jacob Catsstraat en omgeving.
- Voorbereiding vervangen riolering in de P.A. de Genestetstraat en omgeving.

Naast de projectmatige activiteiten hebben in 2024 ook reguliere onderhoudswerkzaamheden en inspecties plaatsgevonden. Zo is de gemengde riolering in de Blankenstraat en de Marisstraat gerelined, de riolering vervangen in de IJsvogel en is de besturing van de drukriolering langs een deel van de Rivierdijk vervangen.

Ook is in 2024 gestart met het verminderen van de waterhinder in Baanhoek West door kolken te realiseren.

Om de onderhoudsstaat van het riool vast te stellen zijn er inspecties uitgevoerd, onder andere in De Hoven en De Wiel. Tevens is er klein onderhoud uitgevoerd aan het gemaal Dorlandsweer, de hemelwaterriolering in de Deltalaan en de hemelwaterriolering in de Goeman Borgesiusweg-west.

Waterbeheer

Sinds 1 januari 2015 is 75% van de watergangen in beheer en eigendom overgegaan op Waterschap Rivierenland. Deze watergangen hebben conform de keur en legger van Waterschap Rivierenland een A-status gekregen.

De gemeente Sliedrecht is verantwoordelijk voor het onderhoud van zowel de eigen watergangen als die van Waterschap Rivierenland. Voor het onderhoud van watergangen met een A-status ontvangt de gemeente jaarlijks een vergoeding die overeenkomt met de kosten van het onderhoud.

Wat betreft het krozen zijn volgens afspraak de kosten gedeeld tussen het Waterschap Rivierenland en de gemeente Sliedrecht. Ook voor het onderhoud van duikers heeft de gemeente Sliedrecht een vergoeding ontvangen.

Wegen

Eind 2014 is het Beleidsplan Onderhoud Wegen 2015-2025 vastgesteld. De belangrijkste uitgangspunten daarbij zijn:

- Het voorkomen van kapitaalsvernietiging.
- Het voorkomen van te grote hoogteverschillen met betrekking tot toegankelijkheidseisen;
- Het voorkomen van schadebeelden waarbij het risico van schadeclaims van toepassing is.

In 2021 heeft de gemeenteraad het Onderhoudsplan Wegen 2021 t/m 2025 vastgesteld. In dat plan zijn het onderhoudsniveau, de kosten en de planning opgenomen. Het klein en regulier onderhoud aan elementenverharding en asfalt loopt zoveel mogelijk via onderhoudscontracten die meerjarig aanbesteed worden. In 2024 is het raamcontract asfalt afgesloten voor de periode van mei 2024 t/m 2026.

Voor groot onderhoud en vernieuwing wegen vonden in 2024 de volgende, integraal afgestemde, projectmatige activiteiten plaats:

- De uitvoering van Elzenhof-west.
- De uitvoering van Overlaat-Stormrand en omgeving.
- Gestart met de gefaseerde uitvoering van de Vogelbuurt.
- De voorbereiding van de Jacob Catsstraat-zuid en omgeving.
- De voorbereiding van de P.A. de Genestetstraat-oost.

Als gevolg van nieuwe inzichten en ontwikkelingen hebben we aanpassingen doorgevoerd. Ten opzichte van de geplande projecten uit de begroting 2024 leidde dit tot de volgende wijzigingen:

- De uitvoering van Jacob Catsstraat-zuid en omgeving in 2025.
- De voorbereiding van de Parallelweg langs Nijverwaard in 2025.
- De uitvoering van de P.A. de Genestetstraat-oost in 2025.

Naast de projectmatige activiteiten hebben ook reguliere onderhoudswerkzaamheden plaatsgevonden. Onder andere aan het fietspad op de Thorbeckelaan-oost, het asfalt van de Deltalaan-oost en Thorbeckelaan-west. Tevens vonden er herstraatwerkzaamheden plaats in de Frans Halsstraat, Hobbemastraat, IJsvogel en Goeman Borgesiusweg.

Bruggen

Eind 2021 heeft de gemeenteraad het Beheer- en Onderhoudsplan bruggen 2022-2026 voor het vervangen en onderhouden van het bruggenareaal binnen de gemeente vastgesteld.

Als kader voor de staat van de bruggen wordt onderhoudsniveau 3 (redelijk) gehanteerd. Dit wordt bepaald aan de hand van de indicatoren Veiligheid, Functionaliteit/Beschikbaarheid, Duurzaamheid en Toonbaarheid.

Het groot onderhoud vindt planmatig plaats en is gericht op het tijdig structureel verbeteren van de brug om de beoogde levensduur te behalen. Voor de dekking van de kosten van groot onderhoud beschikken we over een voorziening onderhoud bruggen. Daarnaast is in de planperiode 2022-2026 de vervanging van een negental bruggen voorzien. Tegelijkertijd met de vaststelling van het beheer- en onderhoudsplan heeft de gemeenteraad hiervoor een investeringskrediet beschikbaar gesteld. De verwachting is dat aan het eind van 2025 de vervanging van de negen bruggen is afgerond.

In 2024 is groot onderhoud uitgevoerd bij de volgende bruggen:

- Weresteijn, een tweetal bruggen;
- Middenveer.

In 2024 zijn de volgende bruggen vervangen:

- Krommestoep, een tweetal bruggen;
- P.A. de Genestetstraat 31;
- 't Orleans, een tweetal bruggen.

In 2024 is de werkvoorbereiding voor de vervanging van de volgende bruggen voortgezet, in 2025 volgen de vervangingswerkzaamheden:

- Gildersweer ;
- Molshoefweer;
- Het Groenevelt;
- Smalweer.

Openbare verlichting

Het beheer en onderhoud van de openbare verlichting hebben we ondergebracht bij de gemeente Dordrecht. In 2014 zijn hiervoor uitgangspunten voor onderhoud openbare verlichting 2015-2025 vastgesteld. In 2024 is de voorbereiding van de nieuwe beleidskaders opgestart. De nieuwe beleidskaders bieden we in 2025 ter vaststelling aan.

Aan het speerpunt om energiezuinige ledverlichting toe te passen, is in 2024 wederom een grote slag geslagen. Hierdoor is inmiddels 69% van de verlichtingsarmaturen in led uitgevoerd.

Er waren 345 lampstoringen van de openbare verlichting in 2024, een toename van 135 ten opzichte van 2023. Dit houdt verband met het einde van de technische levensduur van een grote groep (conventionele) lampen, waarbij er in het laatste jaar altijd sprake is van een hoger uitvalpercentage. De conventionele lampen zijn eind vorig jaar vervangen.

Het aantal kabelstoringen van Stedin kwam uit op 78, hetgeen vergelijkbaar is met het voorgaande jaar.

De storingen zien we terug in het gestegen aantal Fixi-meldingen (486 stuks) voor openbare verlichting. Er zijn daarbij in 2024 relatief minder dubbele meldingen gemaakt omdat inwoners in Fixi controleren of de melding al is gemaakt. Met het doen van een Fixi-melding helpen inwoners ons om storingen sneller op te lossen.

Jaarlijks actualiseren we de afspraken met team Openbare Verlichting. Daarbij stemden we ook in 2024 de vervangingsplannen van de openbare verlichting integraal af op de uitvoering van projecten in de openbare ruimte.

Gebouwen

We beheren onze gebouwen vanuit het Vastgoedbeleid 2021-2028, het Onderhoudsbeleid Vastgoed 2021-2030 en het Beheerplan onderhoud Vastgoed 2021-2024. Deze beleidsdocumenten zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden en door de raad in 2021 vastgesteld.

Het Vastgoedbeleid 2021-2028 geeft niet alleen inzicht in de totale vastgoedportefeuille en de organisatie rondom het vastgoedbeheer. Het beleid vormt ook het afwegingskader voor eigendom of afstoten van vastgoed.

Sinds 2020 zetten we vol in op een nieuwe vorm van beheer, die zich voor wat betreft het onderhoud kenmerkt door 'preventie' in plaats van 'curatie'.

In het Beheerplan onderhoud Vastgoed staat een onderbouwing van de onderhoudsbudgetten voor gebouwen in de begroting van Sliedrecht. Het plan geeft inzicht in het (bouw)technisch onderhoud van het gemeentelijk vastgoed en de daarvoor benodigde middelen. Voor de financiële verantwoording gaan we uit van een doorkijk op basis van de meerjarenonderhoudsplanningen met een looptijd van 20 jaar die in 2020 zijn opgesteld (tot 2040). In 2024 is gestart met de actualisatie van het Beheerplan Vastgoed 2021-2024 naar 2025-2028.

In 2024 is daarnaast de accommodatievisie vastgesteld. Deze visie geeft inzicht in de huidige en toekomstige maatschappelijke opgaven en biedt handvatten om besluiten te nemen over welke activiteiten de gemeente in de toekomst wil huisvesten en welk vastgoed daarvoor nodig is.

Panden in kernportefeuille

	Adres	Type vastgoed
1	Burg. Feitsmapark 1	Kinderboerderij
1a	Burg. Feitsmapark 2	NME centrum
1b	Burg. Feitsmapark 4	Theehuis
2	Dr. Langeveldplein 30	Raadhuis
3	Dr. Langeveldplein z/n	Muziektent
4	Industrieweg 11	Gemeentekantoor
4a	Industrieweg 13	De Reling
5	Kerkbuurt 131	Kerktoeren
6	Kerkbuurt 21 nuts	Nutsvoorziening/trafo
7	Krommestoep 1 en PC. Hooftlaan 7	Sporthal De Stoep/Restaurant 'Kom aan tafel'
8	Lelystraat 111	Gemeentewerf
9	Lijsterweg 60 (recht van opstal)	Sportvoorziening IJsbaan
10	Lijsterweg 70 (recht van opstal)	Onderkomen moestuin
11	Maaslaan 2	Volière
12	Nic. Beetsstraat 2-6	Kantoorpand
13	Pickwaert 208	Sporthal 't Crayennest
14	Rivierdijk 144 nut	Nutsvoorziening/trafo
15	Scheldelaan 1 / Bonkelaarsplein 1	Bibliotheek

16	Sportlaan 1-1a	Sporthal De Lockhorst
16a	Sportlaan 1-1a	Zalencentrum + brasserie De Lockhorst
16b	Sportlaan 1-1a	Bronbad De Lockhorst
17	Sportlaan 3	Sportvoorziening Watersport
18	Sportlaan 7	Sportvoorziening Voetbal
19	Sportlaan 9	Drechtwerk
20	Sportlaan 11 (recht van opstal)	Sportvoorziening tennis
21	Stationsweg 4	Elektra multifunctioneel centrum
22	Thorbeckelaan 102 (recht van opstal)	Sportvoorziening Trimmen
23	Thorbeckelaan 104 (recht van opstal)	Sportvoorziening Korfbal
24	Thorbeckelaan 2	Wijkonderkomen begraafplaats
25	Valkweg 1	Sporthal De Valk
Huur	Bonkelaarplein 7	Kantoorruimte (aanhuur Tablis) sociaal

Panden in de niet-kernportefeuille

	Adres	Type vastgoed
1	Baanhoek 257	Woning
2	Baanhoek 269	Woning
3	Baanhoek 283	Woning
4	Baanhoek 285	Woning
5	Baanhoek 287	Woning
6	Baanhoek 289	Woning
7	Baanhoek 291	Woning
8	Baanhoek 293	Woning
9	Baanhoek 295	Woning
10	Baanhoek 309	Woning
11	Baanhoek 311	Woning

12	Baanhoek 313	Woning
13	Baanhoek 315	Woning
14	Baanhoek 317	Woning
15	Baanhoek 319	Woning
16	Beijerinckstraat 2a-2n	Bergingen bij standplaats
17	Burgemeester van Hofwegensingel 33-43	Bergingen bij standplaats
18	Burgemeester Winklerplein 11	Woning
19	Burgemeester Winklerplein 13	Woning
20	Burgemeester Winklerplein 17	Woning
21	Burgemeester Winklerplein 41	Winkelpand
22	Frans Halsstraat 1	Voormalig Schoolgebouw
23	Kerkbuurt 201	Woning
24	Maaslaan 6	Voormalig Schoolgebouw
25	Maaslaan 10	Voormalig Schoolgebouw
26	Middeldiepstraat 44-50	Brandweerkazerne
27	Parallelweg 22-24	Grond
28	Rivierdijk 42	Woning
29	Rivierdijk 52	Woning

Binnenhaven

In 2021 is het beheer- en onderhoudsplan binnenhaven 2022-2026 vastgesteld. In het beheerplan is het uitgangspunt opgenomen dat we het dieptepeil in de haven op een aanvaardbaar niveau houden zodat de scheepvaart ongehinderd naar binnen en buiten kan varen. Eens in de tien jaar worden hiervoor ondiepe plaatsen uitgebaggerd. Om tijdig ondiepe plaatsen en knelpunten te signaleren vinden om de vijf jaar peilingen plaats. Op basis hiervan zijn in 2024 peilingen uitgevoerd. Daaruit blijkt dat de diepte niet meer overeenkomt met de vastgestelde uitgangspunten. De resultaten worden gebruikt voor de geplande baggerwerkzaamheden in 2025.

Aanlegsteiger waterbus

Het vervoer met de Waterbus is geregeld in een contract tussen de Provincie en de vervoerder. De gemeente Sliedrecht betaalt hiervoor jaarlijks een bijdrage aan Servicegemeente Dordrecht. Het haltebeheer gebeurt op basis van de gezamenlijke haltevisie Drechtsteden uit 2019. Richtinggevend hierin zijn vindbaarheid, herkenbaarheid en bereikbaarheid van de Waterbus. Om dit te bewerkstelligen is een upgrade qua uitstraling gepland. Daarnaast is het Ponton van de Waterbus in Sliedrecht geïnspecteerd en daaruit bleek dat er groot onderhoud nodig is in 2026/2027.

Constructieve aanpassingen die nodig zijn voor het varen met de nieuwe boten zijn voor rekening van de vervoerder. De benodigde financiële middelen hiervoor waren dan ook opgenomen in het raadsvoorstel over het Verkeers- en Mobiliteitsplan Sliedrecht 2035 dat in september 2024 is vastgesteld. In november 2024 kregen we vanuit de regio het bericht dat de aanbesteding waterbuspontons niet gegund is omdat de inschrijving te hoog uit kwam doordat de aannemers de werkzaamheden als risicovol kwalificeerden. De aanbestedende dienst evalueert de huidige aanvraag, waarna een nieuwe aanbesteding wordt opgestart. De betrokken gemeenten worden op de hoogte gehouden van de voortgang.

Reserveringen voor onderhoud

In het hoofdstuk 'Jaarrekening' geven we de omvang van de verschillende voorzieningen op 31 december 2024 aan. In 2024 deden we de volgende stortingen in de diverse onderhoudsvoorzieningen:

Omschrijving	Categorie BBV	Programma	Begroting 2024	Gewijzigde Begroting	Rekening 2024
Zalencentrum De Lockhorst	Gebouwen	1	15.676	15.676	15.676
Diverse multifunctionele accommodaties	Gebouwen	1	10.377	10.377	10.377
Binnensportaccommodaties	Gebouwen	1	105.178	105.178	105.178
Zwemaccommodatie De Lockhorst	Gebouwen	1	49.213	49.213	49.213
Subtotaal Programma 1			180.444	180.444	180.444
Watergangen en sloten	Water	3	8.972	8.972	8.972
Onderhoud riolering	Riolering	3	1.422.000	1.551.508	1.422.000
Onderhoud wegen	Wegen	3	192.915	192.915	192.915
Bruggen	Wegen	3	45.500	45.500	45.500
Binnenhaven	Water	3	5.802	5.802	5.802
Ponton waterbus	Water	3	19.290	0	0
Subtotaal Programma 3			1.694.479	1.804.697	1.675.189
Raadhuis	Gebouwen	4	44.335	44.335	44.335
Gemeentekantoor	Gebouwen	4	125.000	125.000	125.000
Gemeentewerf	Gebouwen	4	48.497	48.497	48.497
Subtotaal Programma 4			217.832	217.832	217.832
Totaal generaal			2.092.755	2.202.973	2.073.465

Paragraaf Financiering

Inleiding

In deze paragraaf wordt verantwoording afgelegd over de uitvoering van het beleid op het gebied van treasury. Hierbij wordt ingegaan op de manier waarop de gemeente met het aantrekken en uitzetten van geldmiddelen, zowel op korte als op langere termijn, is omgegaan. Tevens worden de risico's in beeld gebracht en eventuele genomen maatregelen om deze risico's te beheersen vermeld.

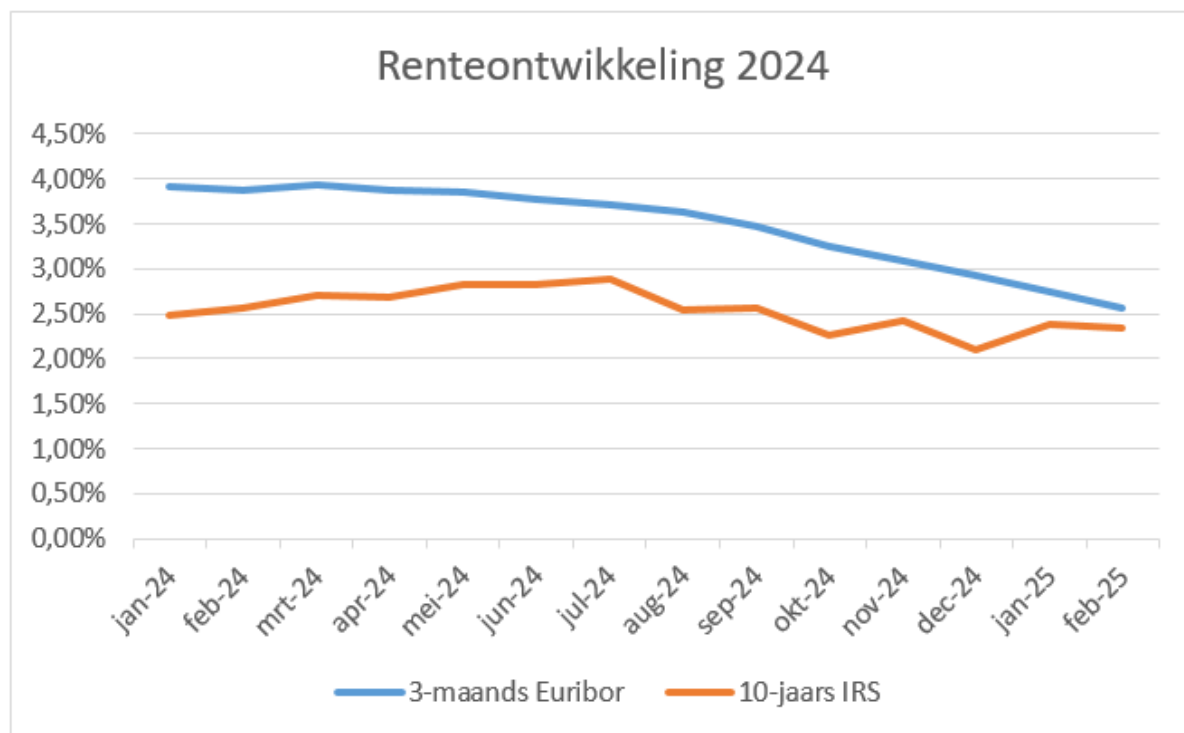
De advisering over en de uitvoering van de gemeentelijke financieringstaken wordt verzorgd vanuit de Servicegemeente Dordrecht (SGD). Besluitvorming over de financiering blijft bij de gemeente behalve als het specifiek gemandateerd is. De toedeling van de bevoegdheden (wie autoriseert, wie voert uit) is vastgelegd in het gemeentelijke Financieringsstatuut.

Economische ontwikkelingen

Het afgelopen jaar is de rente voor looptijden korter dan een jaar gedaald. Dit komt doordat de inflatie gedaald is en de ECB daarop de beleidsrente in stappen heeft verlaagd. De verwachting is dat de beleidsrente in 2025 verder zal worden verlaagd en de eerste verlaging is begin februari al doorgevoerd. De rente die we op schatkisttegoeden ontvangen beweegt mee met de beleidsrente waarbij de schatkistrente altijd circa 10 basispunten lager ligt dan de beleidsrente.

De rente op gemeenteleningen langer dan een jaar is iets gedaald. Wat opvallend is, is dat de onderliggende marktrente (IRS) scherper is gedaald dan de tarieven voor gemeenteleningen. De gemeente betaalt dus meer opslag als zij een nieuwe lening aantrekt. De opslag varieert van 20 basispunten voor een lening van 5 jaar tot 70 basispunten voor een lening van 30 jaar zonder tussentijdse aflossing. In een jaar tijd zijn de opslagen met circa 10 tot 20 basispunten toegenomen afhankelijk van de looptijd. Een verklaring voor deze hogere opslagen kan zijn dat overheidsschulden in Europa en wereldwijd toenemen waardoor er veel vraag is naar financiering. Dat geeft een opwaartse druk op de prijs.

In deze paragraaf is de grafiek opgenomen waarin het verloop van zowel de korte als de lange rente gedurende 2024 is weergegeven. Daarin komt naar voren dat de korte rente een stuk is gedaald en naar de lange rente toe is bewogen.

Bedacht moet worden dat, indien een langlopende lening daadwerkelijk wordt opgenomen er opslagen gelden bovenop het IRS-tarief zoals hierboven weergegeven. Voor een 10-jaars lening bedraagt dit op het moment van schrijven circa 60 basispunten.

Financieringspositie

Financiering activa

De activa van de gemeente Sliedrecht zijn per 31 december 2024 als volgt gefinancierd.

Financieringspositie		bedragen x € 1 miljoen	
Omschrijving	Bedragen per 31-12-2024		
Totale boekwaarde investeringen	€	90,2	
<u>Vaste financieringsmiddelen:</u>			
Reserves	€	63,2	
Voorzieningen	€	12,7	
Langlopende leningen	€	33,9	
		€	109,8
Verschil	€	19,6-	

Interne rente

Voor de interne doorberekening van de rentekosten naar de investeringen hanteren we een omslagrente van 0,01%. De BBV notitie rente schrijft voor dat indien de werkelijke rentelasten die over een jaar aan taakvelden hadden moeten worden doorbelast afwijken van de rentelasten die op basis van de voorgecalculeerde renteomslag aan de taakvelden zijn toegerekend, de gemeente kan besluiten tot correctie. Correctie wordt verplicht gesteld indien deze afwijking groter is dan 25%.

In onderstaand renteschema worden de werkelijke rentelasten uiteengezet, die gezamenlijk het renteresultaat bepalen.

Renteschema		Bedragen x € 1.000	
		B2024	JR2024
a.	De externe rentelasten over de korte en lange financiering	431	420
b.	De externe rentebaten over de korte en lange financiering	276	1.185
I	Saldo rentelasten en rente baten	155	-765
c1.	De rente die aan de grondexploitatie moet worden doorberekend	5	0
c2.	De rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	0	0
c3.	De rentebaat van doorverstrekte leningen indien daar een specifieke lening voor is aangetrokken	0	0
II	Aan taakvelden toe te rekenen externe rente	5	0
III	Bruto rentelasten	150	-765
d1.	Rente over eigen vermogen	0	0
d2.	Rente over vreemd vermogen	0	0
IV	Bespaarde rente	0	0
V	Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente	150	-765
e.	De aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)	10	37
f.	Verwacht Renteresultaat op het taakveld Treasury	-140	802
	Afwijking werkelijkheid versus berekening	-93,11%	-104,79%

Er is sprake van een voordelig rente resultaat van € 802.000. Dit is het gevolg van het feit dat we leningen hebben aangetrokken die nog niet zijn besteed. Daarnaast zijn er voor miljoenen beschikte subsidie bedragen door het Rijk voorgesloten. Als gevolg hiervan is de rente die we via de schatkist ontvangen is hoger dan de te betalen rente, waardoor er een positief resultaat ontstaat.

Per saldo is er hierdoor sprake van een afwijking van meer dan 25%, toch heeft er geen herberekening plaatsgevonden. Het verschil zou lager uitvallen wanneer we een negatieve rente zouden hanteren. De negatieve rente is echter het resultaat van treasury beleid en beheer en wordt dan ook niet daadwerkelijk aan de taakvelden toegerekend, maar blijft op het taakveld treasury als baat staan (bron Notitie Rente 2023 commissie BBV, pagina 4).

Leningenportefeuilles

Relatiebeheer

De Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) is huisbankier van de gemeente Sliedrecht. Naast de BNG houdt de gemeente een rekeningcourant aan bij de Rabobank.

Uitzettingen (verstrekke leningen)

Uitzettingen zijn binnen de Wet fido gedefinieerd als verstrekte geldleningen en beleggingen. De gemeente heeft geen beleggingen. In januari 2024 is de kortlopende lening van circa vier maanden verstrekt in 2023 aan gemeente Barendrecht terugontvangen. In december zijn er twee kortlopende leningen verstrekt, een aan GR Havenschap Moerdijk voor € 16,4 miljoen, met een looptijd van circa 2 maanden tegen een rentetarif van 3%. De tweede is verstrekt aan Gemeente Tilburg voor € 10 miljoen, met een looptijd van circa 3 maanden en een rentetarif van 2,9%.

In 2024 zijn er geen nieuwe langlopende leningen verstrekt. Voor een specificatie van de totale portefeuille aan lopende uitzettingen zie verderop in deze paragraaf onder kredietrisico's.

Aangetrokken leningen

In 2024 zijn er voor de gemeente Sliedrecht geen nieuwe langlopende leningen aangetrokken. De totale langlopende schuld bedroeg per 31 december 2024 afgerond € 33,8 miljoen. De gemiddelde rente over deze leningen bedroeg per eind 2024 1,21%.

Verloop leningenportefeuille			<i>bedragen x € 1.000</i>
Omschrijving	Bedrag		Gemiddeld percentage
Restantschuld per 1 januari 2024	€	36.908	1,30%
Nieuwe leningen	€	-	
Reguliere aflossingen	€	3.081-	
Restantschuld per 31 december 2024	€	33.827	1,21%

Risicobeheersing

De belangrijkste financiële risico's bij de uitvoering van het treasurybeleid zijn de kasgeldlimiet, de renterisico's en de kredietrisico's.

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet is het bedrag dat de gemeente per jaar maximaal met kort geld mag financieren. Volgens de Wet fido bedraagt deze limiet 8,5% van het totaal van de exploitatiebegroting. Gezien de omvang van de begroting 2024 (€ 93,3 miljoen) betekende dit dat de gemeente Sliedrecht haar financiële huishouding voor maximaal circa € 7,9 miljoen met kort geld mocht financieren. In onderstaande tabel is het verloop van de gemeentelijke kortlopende middelen in 2024 ten opzichte van de kasgeldlimiet weergegeven. Uit deze tabel blijkt dat de gemeente Sliedrecht deze limiet niet heeft overschreden.

Berekening kasgeldlimiet 2024:		bedragen x € 1.000						
Begrotingstotaal 2024	€ 93.324							
Relevant percentage	8,5%							
1 Kasgeldlimiet	€ 7.933							
		1e kwartaal	2e kwartaal	3e kwartaal	4e kwartaal			
2 Gemiddeld. netto vlottende schuld (+)	€	-	€	-	€	-		
3 Gemiddeld. netto vlottend overschot (-)	€	27.071	€	33.912	€	40.709	€	35.601
Totaal netto vlottende schuld (2-3)	€	-27.071	€	-33.912	€	-40.709	€	-35.601
Kasgeldlimiet	€	7.933	€	7.933	€	7.933	€	7.933
Overschrijding kasgeldlimiet		-		-		-		-
Ruimte onder de kasgeldlimiet		€ 35.004		€ 41.845		€ 48.642		€ 43.534

Renterisiconorm

De renterisiconorm heeft tot doel om binnen de portefeuille aan langlopende leningen een overmatige afhankelijkheid van de rente in een zeker jaar te voorkomen. Om dat te bereiken mag het totaal aan renteherzieningen en aflossingen op grond van deze norm niet meer dan 20% zijn van het begrotingstotaal. In 2024 bedroeg de renterisiconorm van de gemeente Sliedrecht € 18,7 miljoen. Uit onderstaande berekening blijkt dat de gemeente Sliedrecht in 2024 ruim binnen de renterisiconorm is

gebleven.

Renterisiconorm		<i>bedragen x € 1.000</i>
Renterisico's	2024	
Renteherzieningen	€ -	
Aflossingen	€ 3.081	
Renterisico	€ 3.081	
Berekening renterisiconorm		
Begrotingstotaal 2024	€ 93.324	
Percentage cf. regeling	20%	
Renterisiconorm	€ 18.665	
Toetsing renterisico aan norm :		
Renterisico 2024	€ 18.665	
Aflossingen 2024	€ 3.081	
Ruimte boven de norm	€ 15.584	

Kredietrisico's

De gemeente Sliedrecht loopt kredietrisico op uitzettingen (o.a. verstrekte geldleningen) en leningen waarop door haar een borgstelling is afgegeven.

Verstrekte leningen		<i>bedragen x € 1.000</i>	
Categorie		1-1-2024	31-12-2024
Uitzettingen			
	Openbare lichamen	€ 2.182	€ 2.253
	Woningbouw corporaties	€ -	€ -
	Deelnemingen	€ -	€ -
	Overige verbonden partijen	€ -	€ -
	Overige langlopende leningen	€ 14	€ 10
Totaal		€ 2.196	€ 2.264

Het in bovenstaande tabel weergegeven bedrag aan uitzettingen per 31 december 2024 van € 2.264.000,- kan als volgt worden gespecificeerd:

1. Stimuleringsfonds Volkshuisvesting:
 - o VROM Startersfonds € 1.489.000;
 - o Duurzaamheidsrekening € 693.000;
2. Diverse renteloze leningen t.b.v. lokale maatschappelijke organisaties: € 10.000.

De specificatie van afgegeven borgstellingen is als volgt:

Gewaarborgde leningen

bedragen x € 1.000

oorspr. bedrag geldlening	naam geldnemer	perc. waarborg	totaal begin 2024	door de gem. gewaarborgd	waarborg 2024	totaal aflossing	totaal einde 2024	door de gem. gewaarborgd
DIRECTE BORGSTELLINGEN								
1.204.142	St. Waardeburgh Vastgoed	100%	679	679		41	638	638
3.684.269	St. Waardeburgh Vastgoed	100%	1.858	1.858		125	1.733	1.733
294.957	Buurtver. "De Havik"	100%	260	260		0	260	260
75.000	Buurtver. "De Havik"	100%	43	43		0	43	43
9.700.000	St. Drechtstreek	100%	8.044	8.044		130	7.914	7.914
Diversen	HVC	0,85%	565.252	4.872	-40.438		524.814	4.444
1.769.742	St. Waardeburgh Vastgoed	100%	1.770	1.770		0	1.770	1.770
1.207.293	St. Sportaccommodatie Benedenveer	100%	1.073	1.073		21	1.052	1.052
500.000	St. Sportaccommodatie Benedenveer	100%	439	439		9	430	430
700.000	St. Sportaccommodatie Benedenveer	100%	610	610		14	596	596
			580.028	19.648	-40.438	341	539.249	18.879
ACHTERVANG WSW								
voor 1/8/2021								
127.497	St. Tablis Wonen	100%	104.732	104.732		1.384	103.348	103.348
na 1/8/2021								
51.024	St. Tablis Wonen	80,8%	51.024	41.632	20.129		71.153	57.469
359.725	Woonzorg Nederland	0,4%	353.922	555	140.501		494.423	1.813
45.685	St. Mooiland	0,0%	45.685	140	-45.685		0	0
			555.363	147.059	114.945	1.384	668.924	162.630
			1.135.391	166.707	74.507	1.725	1.208.173	181.508

Sinds 1 augustus 2021 geldt een nieuwe achtervangovereenkomst ten aanzien van de WSW (Waarborgfonds Sociale Woningbouw). De wijzigingen die zijn doorgevoerd in deze nieuwe overeenkomst leidt tot een andere toerekening van de achtervangpositie aan de gemeente. Dit betekent dat als een lening voor 1 augustus 2021 is afgesloten deze voor 100% meetelt in de verdeelsleutel (dit is identiek aan de systematiek van vorig jaar). Is de lening na 1 augustus 2021 afgesloten, dan is de verdeelsleutel gelijk aan het percentage van marktwaaarde van het DAEB-bezit van de betreffende corporatie dat in de gemeente Sliedrecht ligt. Daarnaast is nieuw dat de gemeente borg staat voor een obligolening. Deze lening kan worden aangesproken indien er geld nodig is om grote verliezen te dekken en de obligoheffing van corporaties niet voldoende is.

Schatkistbankieren

In 2024 mocht de gemeente bij het verplicht schatkistbankieren een bedrag van 2,0% van het begrotingstotaal buiten de Schatkist houden, het zogenoemde drempelbedrag. Het drempelbedrag mag als gemiddeld creditbedrag per kwartaal niet overschreden worden.

In onderstaande tabel staat per kwartaal aangegeven wat het gemiddelde positieve banksaldo was. Hieruit blijkt dat in 2024 het drempelbedrag van € 1.867.000 geen enkel kwartaal is overschreden.

Berekening drempelbedrag SKB 2024:					bedragen x € 1.000			
Begrotingstotaal	€	93.324						
Relevant percentage		2,00%						
Drempelbedrag (afgerond)	€	1.867						
Buiten 's Rijks schatkist gehouden middelen					Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
Op dagbasis buiten 's Rijks schatkist gehouden middelen	€	890	€	1.357	€	1.097	€	1.070
Drempelbedrag	€	1.867	€	1.867	€	1.867	€	1.867
Ruimte onder drempelbedrag	€	977	€	510	€	770	€	797
Overschrijding van het drempelbedrag	€	-	€	-	€	-	€	-

In 2024 werd er rente vergoed op positieve banksaldo's en de schatkistrekening bij het Rijk en was er rente verschuldigd op negatieve banksaldo's.

Paragraaf Bedrijfsvoering

Inleiding

Een solide bedrijfsvoering vormt de basis voor het leveren van hoogwaardige dienstverlening aan inwoners, instellingen en bedrijven. Dit sluit naadloos aan bij onze strategische doelstelling: 'Koersvast en ontwikkelingsgericht toewerken naar 2030'. Professionaliteit, efficiëntie, effectiviteit en voortdurende ontwikkeling blijven de kern van onze aanpak.

In deze paragraaf worden de resultaten van 2024 op het gebied van bedrijfsvoering toegelicht. We geven een overzicht van de belangrijkste behaalde resultaten, schetsen de impact van onze inspanningen en presenteren relevante kerncijfers.

Bedrijfsvoering algemeen

In 2024 heeft de gemeente Sliedrecht verder gebouwd aan een efficiënte en toekomstbestendige organisatie. De samenwerking binnen de Drechtsteden is doorontwikkeld, met aandacht voor een duidelijke rolverdeling, transparante financiering en flexibele dienstverlening.

Binnen HR stonden 'De basis op orde' en 'De lerende organisatie' centraal. Dit resulteerde in een verbeterd onboardingprogramma, de vervanging van interim-managers door vaste krachten en een aanpak van werkdruk via een HR-dashboard en sociaal medisch overleg. Tegelijkertijd is geïnvesteerd in ontwikkeling en preventief gezondheidsbeleid.

Op het gebied van digitalisering en informatieveiligheid zijn stappen gezet in ICT-beleid, privacybewustzijn en gegevensbescherming. De implementatie van wetgeving zoals de Wet open overheid en Wet digitale overheid blijft een belangrijk aandachtspunt.

In het financieel beheer bood Pepperflow meer grip op de P&C-cyclus en droeg bij aan efficiëntere rapportages. De invoering van de rechtmatigheidsverantwoording vroeg om verdere aanscherping van interne controlemechanismen.

Met deze ontwikkelingen blijft de gemeente zich richten op een wendbare, innovatieve en efficiënte bedrijfsvoering.

Servicegemeente Dordrecht

In 2024 is verder gewerkt aan de samenwerking met de servicegemeente Dordrecht. De ambitie blijft om een effectieve en efficiënte dienstverlening te realiseren, maar dit vraagt om een verdere uitwerking van de rolverdeling en de manier waarop taken en verantwoordelijkheden worden ingevuld.

Op dit moment wordt binnen de Drechtsteden gewerkt aan een heldere concretisering van het partnerschap, waarbij operational excellence en een transparant financierings- en dienstverleningsmodel centraal staan. De afspraken rondom kostenverdeling en samenwerking met de gemeenschappelijke regelingen (GR'en) zijn in ontwikkeling, met als doel een eerlijke en efficiënte financiering van de dienstverlening.

Daarnaast wordt onderzocht hoe de doorontwikkeling en innovatie binnen de dienstverlening het beste kunnen worden ingericht. Er wordt gekeken naar een jaaragenda voor innovaties en naar de manier waarop verbeteringen structureel kunnen worden geborgd. Ook wordt geëvalueerd hoe de afname van diensten flexibeler kan worden ingericht, zodat maatwerk beter aansluit op de behoeften van de organisatie.

Personeel

In samenwerking met het MT en op basis van een grondige analyse van de organisatiebehoeften, zijn in 2024 de twee strategische pijlers voor HR gedefinieerd. Uit de gesprekken en data-analyse kwam naar voren dat zowel een stabiele basis essentieel is voor continuïteit en kwaliteit ('De basis op orde'), als een werkomgeving waarin medewerkers en teams zich continu ontwikkelen en aanpassen aan nieuwe uitdagingen ('De lerende organisatie'). Deze pijlers sluiten nauw aan bij de koers en ambitie van de organisatie richting 2030."

De basis op orde

In het kader van "De basis op orde" zijn diverse initiatieven succesvol geïmplementeerd:

- Het onboardingprogramma is uitgerold, waardoor nieuwe medewerkers sneller en effectiever geïntegreerd worden in de organisatie.
- Interim-managers zijn vervangen door managers in loondienst, waarmee meer stabiliteit is gecreëerd.
- Het thema werkdruk blijft een belangrijk aandachtspunt. Dit is gemeten in het tussentijdse medewerkersonderzoek (MTO) in juni 2024. Op basis van de uitkomsten zijn gesprekken gevoerd met teams om hun specifieke behoeften in kaart te brengen.
- Er is een lokaal werkdrukplan opgesteld en voorgelegd aan de ondernemingsraad (OR). Hierin zijn concrete maatregelen opgenomen om werkdruk te monitoren en aan te pakken.

HR Dashboard en Sociaal Medisch Overleg

Onderdeel van het werkdrukplan is de introductie van een HR-dashboard, waarin per kwartaal belangrijke parameters worden gemonitord. Dit biedt inzicht in aspecten zoals verzuimcijfers, personeelsbezetting, en het evenwicht tussen vast en flexibel personeel. Dit dashboard ondersteunt zowel de pijler "De basis op orde" als "De lerende organisatie".

Daarnaast is in 2024 een sociaal medisch overleg geïntroduceerd. Dit multidisciplinaire overleg, met deelname van lijnmanagement, HR en de arbodienst, richt zich op het monitoren van verzuimcijfers, het uitwisselen van kennis, en vooral op preventie. Deze integrale aanpak draagt bij aan een gezonde en duurzame werkomgeving.

De lerende organisatie

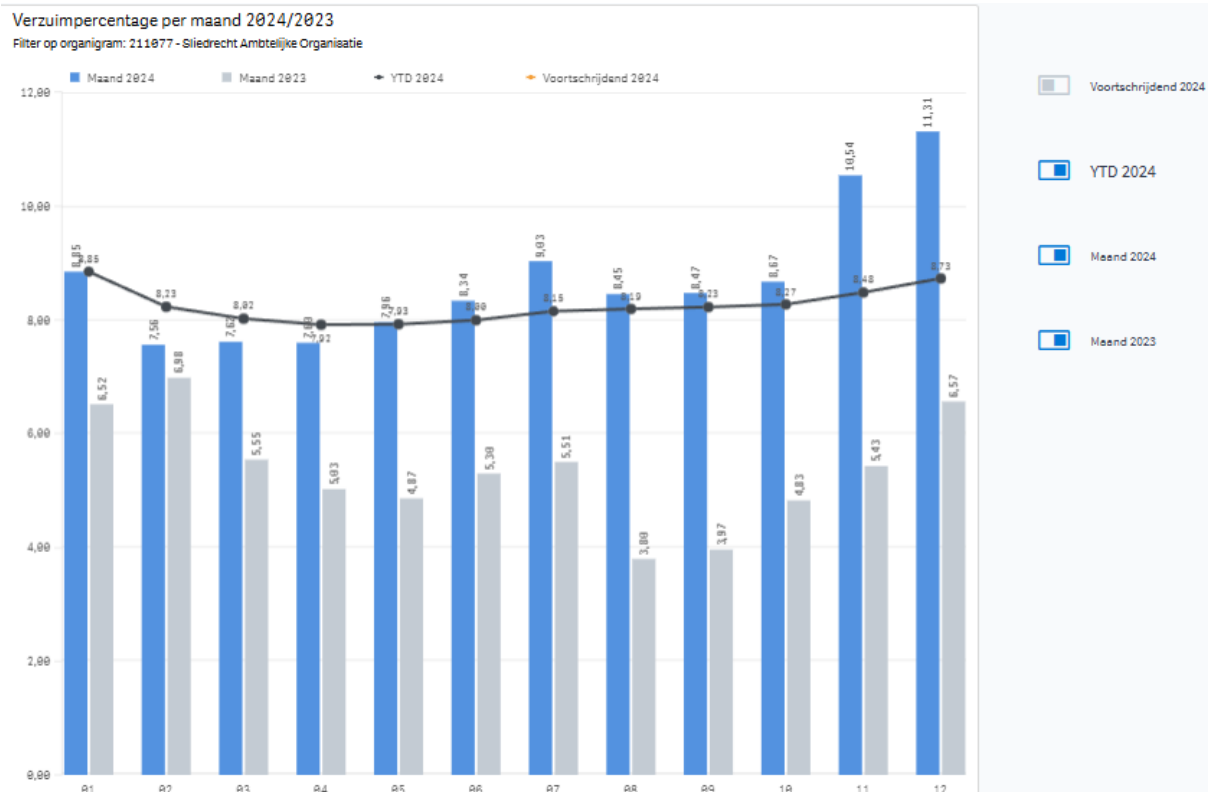
De organisatie heeft in 2024 verder geïnvesteerd in de ontwikkeling van medewerkers als onderdeel van de pijler "De lerende organisatie":

- Het opleidingsbudget is doelgericht ingezet om leer- en ontwikkeltrajecten te stimuleren, waarbij gebruik is gemaakt van DISCOVERY-profielen om gedragsstijlen en samenwerking te verbeteren.

Het aantal fte hebben we opgenomen in de volgende tabel:

Aantal Fte	Jaarrekening 2023	Begroting 2024	Jaarrekening 2024
Reguliere formatie	132,30	133,12	137,86
College van b&w	4,00	4,00	4,00
Griffie	4,16	3,16	4,16
Totaal	140,46	140,28	146,02

De verzuimcijfers zijn opgenomen in onderstaande grafiek:

In 2024 zien we helaas dat het verzuimpercentage is gestegen ten opzichte van 2023. Dit is zorgelijk en vraagt om directe actie en een brede aanpak, gericht op zowel het verminderen van huidig verzuim als het voorkomen van toekomstig verzuim. De komende tijd richten we ons op het aanpakken van oorzaken, het ondersteunen van medewerkers en het versterken van preventieve maatregelen.

Zo hebben we afspraken gemaakt over de invoering van een preventief spreekuur, waarmee we medewerkers de kans bieden om vroegtijdig gezondheidsproblemen te bespreken. Daarnaast zijn we in gesprek met teams om te achterhalen wat zij nodig hebben om gezond en met plezier te blijven werken.

Daarnaast betrekken we de huidige kennis en ervaring van de nieuwe managers bij het bepalen van hun ontwikkelbehoeften. Op basis daarvan passen we de inhoud van kennis- en themasessies aan, zodat zij beter toegerust zijn om effectief om te gaan met verzuim en het bevorderen van werkplezier binnen hun teams.

Juridische zaken

Invulling juridische functie

In 2024 is de invulling van juridische (control) werkzaamheden geëvalueerd en zijn we tot de conclusie gekomen dat een andere invulling gewenst is. De functie zal steviger verankerd moeten worden binnen de organisatie. Er is veel juridische kennis in huis, die niet altijd optimaal gebruikt wordt.

Privacy

Om te voldoen aan de vereisten van de Algemene Verordening Gegevensbescherming is binnen de gemeenten van de Drechtsteden het schrijven van een vernieuwd Privacybeleid afgerond. Iedere gemeente heeft hier op haar eigen manier kleur aangegeven. Voor de gemeente Sliedrecht zijn vertrouwen en verbinding belangrijke kernwoorden: het waarborgen van de privacy van haar inwoners, ondernemers, medewerkers en (keten) partners staat hierbij centraal.

Daarnaast is er aandacht aan bewustwording besteed middels interne berichtgeving en trainingen. Dit met als doel verantwoord en bewust gedrag te creëren onder medewerkers ten aanzien van het verwerken van persoonsgegevens van inwoners, ondernemers, medewerkers en (keten) partners.

Bezwaarschriften

In 2024 zijn er 33 bezwaarschriften behandeld door het JKC. 26 keer heeft een informeel gesprek plaatsgevonden tussen gemeente, bezwaarmakers en soms vergunninghouders. In alle 26 zaken heeft de bezwaarmaker na het gesprek zijn bezwaar ingetrokken. Dit jaar hebben er voor 7 zaken hoorzittingen plaatsgevonden, welke zijn afgedaan met een hoorzitting bij de regionale bezwarencommissie. In totaal zijn er 7 beslissingen op bezwaar genomen. In 6 zaken is het bezwaar ongegrond verklaard en bleef het bestreden besluit in stand. In 1 zaak is het bezwaarschrift niet-ontvankelijk verklaard. Tot slot heeft in 3 zaken nog geen behandeling plaatsgevonden in 2024.

Ten opzichte van 2023 zijn er meer bezwaarschriften ingediend (4), maar hebben er relatief minder hoorzittingen plaatsgevonden, omdat veelal zaken konden worden afgedaan met een informeel gesprek. Op alle andere punten is 2024 vergelijkbaar met het voorgaande jaar.

Informatiemanagement en Automatisering

In 2024 is verder gewerkt aan de versterking van informatiemanagement en -beveiliging binnen de organisatie. Er is ingezet op strategische ontwikkelingen zoals het ICT-middelenbeleid en de Regionale Data Strategie, met als doel een toekomstbestendige en veilige digitale werkomgeving te creëren.

Daarnaast heeft de transitie binnen ICT Beweegt veel aandacht gevraagd. Dit omvatte onder andere datamigratie en aanpassingen aan de ICT-infrastructuur. De samenwerking met interne en externe partners was hierbij essentieel om een stabiele en efficiënte IT-omgeving te waarborgen. Dit project is goed verlopen en heeft een goede uitkomst opgeleverd.

ENSIA

Het college van burgemeester en wethouders legt sinds 2017 verantwoording af over de status van informatieveiligheid aan de gemeenteraad en de landelijke toezichthouders volgens de Eenduidige Normatiek Single Information Audit (ENSIA) waarin landelijke en Europese wet- en regelgeving en landelijke normenkaders zoals de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO) zijn opgenomen. Ook over 2024 heeft deze verantwoording plaatsgevonden. Gebleken is dat de organisatie op veel onderdelen goed maar ook op onderdelen minder goed scoort. Over het algemeen kan worden gezegd dat net als in 2023 het nog ontbreekt aan een goed geborgd (regionaal) ENSIA proces, mede door de afhankelijkheid van onze leveranciers en samenwerkingspartners. Er kan gesteld worden dat het gewenste beveiligingsniveau nog niet behaald is. Dit heeft mede te maken met zaken die op regionaal niveau nog niet op orde zijn.

De strengere beveiligingseisen/audit vragen aanpassing in onze processen. De dreigingen nemen toe en waar het in het verleden binnen audits om het aantonen van opzet en bestaan ging, krijgt werking een steeds belangrijker rol. Dit betekent dat we informatiebeveiliging meer inzet op moeten plegen, waardoor we tijdig kunnen acteren, maatregelen kunnen implementeren en verbeteringen kunnen invoeren.

Een verkorte weergave van de uitkomsten treft u hieronder aan:
Verantwoording over de Baseline Informatiebeveiliging Overheid BIO

Baseline onderdeel	Resultaat
Personeel en Toegang	Voldoende
Continuïteit en Incidenten	Voldoende
Informatiesystemen	Voldoende
Databescherming	Voldoende
Verantwoording per ENSIA-stelsel:	

ENSIA Onderdeel	Resultaat
Suwinet (Structuur Uitvoeringsorganisatie Werk en Inkomen)	Ruim voldoende tot goed
DigiD	Ruim voldoende tot goed
BRP (deel 1: bestandscontrole op persoonslijsten)	Voldoende
BRP (deel 2: inhoudelijke controle op de persoonslijsten)	Net voldoende
BRP (deel 3: Uitvoering van de processen)	Net voldoende
PUN (Paspoort Uitvoeringsregeling Nederland)	Ruim voldoende tot goed
BAG (Basisregistratie Adressen en Gebouwen)	Ruim voldoende tot goed
BGT (Basisregistratie Grootchalige Topografie)	Ruim voldoende tot goed
BRO (Basisregistratie Ondergrond)	Voldoende

Financiën

2024 was het eerste volledige jaar waarin gewerkt is conform de in 2023 vastgestelde financiële verordening. De "tussentijdse rapportages" zijn vervangen door de voorjaars- en winternota en ook de gebruikelijke P&C producten zoals de jaarstukken, kadernota en begroting zijn opgeleverd. Al deze P&C producten zijn opgesteld in Pepperflow.

Pepperflow maakte het opstellen van de planning en control producten eenvoudiger en eenduidiger. Raadplegen van de producten kon via deze online tool, wat zorgde voor een reductie van het papier verbruik. De koppeling tussen Pepperflow en het financiële pakket is nog niet gerealiseerd.

Rechtmatigheid

In de, in deze jaarstukken opgenomen, rechtmatigheidsverantwoording legt het college zelf verantwoording af over de rechtmatigheid in 2024. In het vastgestelde controleprotocol 2024 is bepaald dat in de paragraaf bedrijfsvoering alle bevindingen boven de vastgestelde rapportagegrens van € 50.000 worden toegelicht en wordt aangegeven welke actie het college onderneemt om de vermelde afwijkingen in de toekomst te voorkomen.

Bevindingen rechtmatigheid 2024 groter dan € 50.000:

Er hebben **geen** overschrijdingen plaatsgevonden op exploitatielasten. Wel hebben er overschrijdingen plaatsgevonden op kredieten voor in totaal € 62.000. De individuele overschrijding op deze kredieten zijn allen onder de € 50.000.

Er hebben onderschrijdingen van lasten en baten en overschrijdingen van baten plaatsgevonden die niet tijdig zijn gemeld voor een bedrag van € 460.000 bestaande uit:

- Een overschrijding van de baten paspoorten van € 84.000. Deze overschrijding is toegelicht in de analyse van financiële afwijkingen per programma onder 11a in programma 1.
- Een onderschrijding van de lasten Ondernemend en betrokken van € 74.000. Deze onderschrijding is toegelicht in de analyse van financiële afwijkingen per programma onder 1b in programma 2.
- Een onderschrijding op het project Fietsenstalling op de Sliedrechtse stations van € 302.000. Deze onderschrijding is toegelicht in de analyse van financiële afwijkingen per programma onder 6a in programma 3.

Maatregelen

Er is geconstateerd dat onze Winternota zich vooral focust op overschrijdingen van lasten en minder op daar waar geld wordt overgehouden in baten of lasten. In de toekomstige winternota's zal hier meer expliciet aandacht voor zijn zodat deze over en onderschrijdingen tijdig kunnen worden gemeld aan de gemeenteraad.

Huisvesting

In 'Koers 2030, Groei en ontwikkeling' is richting gegeven aan de ontwikkeling van het raadhuis en gemeentekantoor. Niet alleen is het noodzakelijk om het gemeentekantoor en het raadhuis te moderniseren, verduurzamen en te laten voldoen aan de wettelijke eisen voor bijvoorbeeld brandveiligheid of ARBO normen, maar is het doel ook de band tussen de samenleving, bestuur en de gemeentelijke organisatie te verstevigen. Het raadhuis wordt een huis voor de democratie en het centrum van de samenleving. Een plek waar ontmoeten met buiten wordt gefaciliteerd. Het gemeentekantoor is een plek waar (interne) ontmoeting en het opgavengericht werken wordt faciliteert.

In 2024 is verder gegaan met de voorbereidingen voor de renovatie van het raadhuis. Naast het aanvragen van de benodigde vergunningen, zijn ook subsidies aangevraagd en gedeeltelijk toegekend. Omdat het raadhuis tijdens de renovatie niet beschikbaar is als trouwlocatie, zijn het Baggermuseum en het Sliedrechts Museum aangewezen als alternatieve trouwlocaties.

Op 5 maart 2024 is het uitvoeringskrediet voor de herinrichting van het gemeentekantoor beschikbaar gesteld. De uitwerking van het definitief ontwerp naar een technisch ontwerp en de aanbesteding heeft eind 2024 plaatsgevonden.

Fraudepreventiebeleid

In 2025 is een start gemaakt met de opzet van een frauderisicoanalyse. Binnen het MT is een fraudesessie gehouden en zijn de risico's in kaart gebracht. In Q3 van 2025 wordt deze frauderisicoanalyse aan het college aangeboden en ook besproken in de audit commissie. Intentie hierbij is om deze jaarlijks te updaten om zodoende frauderisico's in kaart te brengen en na te gaan welke maatregelen het college en de organisatie moeten nemen om deze risico's te beheersen en/of terug te brengen naar een (financieel) aanvaardbaar niveau. Het uitvoeren van deze analyse heeft een fundamentele rol bij het ontwikkelen, implementeren en borgen van de interne beheersingsmaatregelen. Tevens zorgt de frauderisicoanalyse er voor dat zwakke plekken in de processen in kaart worden gebracht en bewustzijn wordt gecreëerd.

Op het moment dat er een vermoeden is van fraude heeft de gemeente vertrouwenspersonen waar meldingen kunnen worden gedaan door medewerkers van de gemeente. Voor 2024 zijn geen gevallen van fraude bekend bij het management en college.

M&O-beleid

Sliedrecht heeft geen separaat beleid met betrekking tot misbruik en oneigenlijk gebruik (M&O). M&O gaat in op het feit dat burgers of instanties (dus van buiten de gemeente) onjuiste of onvolledige documentatie aanleveren om daarmee misbruik te maken van de gemeentelijke regelingen.

Gezien de grote diversiteit aan regelingen die de gemeente heeft is het lastig daar een eenduidig en goed beleid voor op te stellen. Dit betekent natuurlijk niet dat er geen aandacht is voor dit onderwerp.

Processen waar een risico aanwezig is voor M&O, die zelf door de gemeente worden uitgevoerd en een grotere geldstroom vertegenwoordigen, zijn subsidieverstreking & omgevingsvergunningen.

Voor beide processen zijn de werkstappen in kaart gebracht en is vastgesteld dat er voldoende maatregelen zijn opgenomen om het risico op misbruik zo goed als mogelijk te verkleinen door op de aangeleverde informatie voldoende controles uit te voeren. Uit de detailwaarnemingen die zijn uitgevoerd is vastgesteld dat de uitgaven en inkomsten tot stand zijn gekomen conform de vastgestelde gemeentelijke verordeningen en dat er controles zijn uitgevoerd op de aangeleverde informatie door derden. In het kader van M&O zijn dan ook geen fouten of onzekerheden geconstateerd.

Buiten deze controles zijn er geen andere signalen ontvangen van Misbruik of oneigenlijk gebruik.

Paragraaf Verbonden partijen

Inleiding

Sliedrecht droeg de uitvoering van een aantal gemeentelijke taken over aan verbonden partijen. De gemeente blijft verantwoordelijk, maar voert de taken dus zelf niet meer uit. De gemeente neemt deel in verbonden partijen om bepaalde taken efficiënter of met meer kwaliteit te kunnen uitvoeren. Natuurlijk is deelname gekoppeld aan specifieke doelstellingen.

Verbonden partijen zijn rechtspersonen waarin de gemeente een bestuurlijk én een financieel belang heeft (art. 1 Besluit Begroting en Verantwoording, BVV). Er is onderscheid tussen deelnemingen door de gemeente in publiekrechtelijke samenwerkingsorganisaties (gemeenschappelijke regelingen), in privaatrechtelijke samenwerkingsorganisaties (N.V.'s, B.V.'s, stichtingen, verenigingen etc.) en in publiek-private samenwerkingsorganisaties (PPS-constructies).

Het college bestuurt en beheert de Verbonden Partijen conform de kaders die de raad in 2022 in de Nota Verbonden Partijen heeft vastgelegd. In die nota heeft Sliedrecht vastgesteld dat de paragraaf Verbonden Partijen van de Begroting fungeert als vigerend register van de regelingen waaraan de gemeente deelneemt. Door bestuurlijke, beleidsmatige en/of financiële belangen en de risico's die daar mogelijk uit voortvloeien, besteden wij in de begroting en jaarrekening expliciet aandacht aan de verbonden partijen.

In deze paragraaf nemen we, rekening houdend met de wettelijk verplichte informatie, het volgende op:

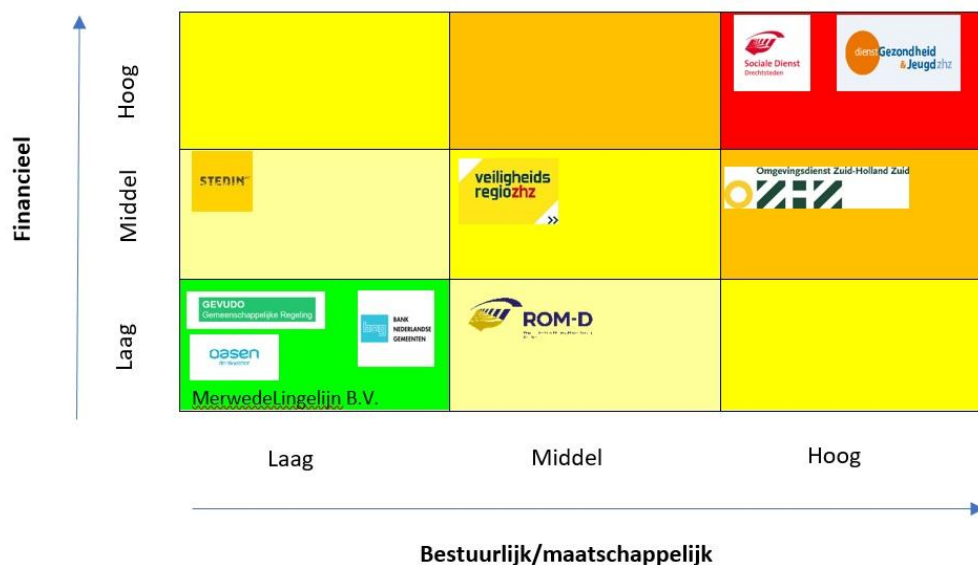
- naam en vestigingsplaats,
- deelnemers,
- type organisatie,
- doelstelling (openbaar belang),
- financieel belang van de gemeente bij GR Gevudo en de privaatrechtelijke samenwerkingen (separaat in een tabel staan de financiële bijdrage aan de overige GR-en, een overzicht van de verwachte omvang van het financiële resultaat van de verbonden partijen in het begrotingsjaar en een overzicht van de financiële positie -inclusief eigen en vreemd vermogen aan het begin en einde van het begrotingsjaar- van de verbonden partijen),
- bestuurlijk belang/ zeggenschap gemeente,
- bestuurlijk vertegenwoordiger,
- relatie met programmabegroting,
- ontwikkelingen en
- uittredingsregeling
- risicoprofiel

In de programmakaarten is de inhoudelijke bijdrage vanuit de GR-en aan de beleidsdoelen van de gemeente weergegeven en in paragraaf 3.2, 'Weerstandvermogen en risicobeheersing', zijn de risico's opgenomen. Daarnaast is voor de begroting 2024 een risicoclassificatie gemaakt van alle verbonden partijen, conform de gestelde kaders in de Nota Verbonden Partijen. Voor de visie op en de beleidsvoornemens omtrent de verbonden partijen verwijzen we naar de eerder genoemde Nota Verbonden Partijen.

Risicoanalyse

Per verbonden partij wordt volgens een risicoanalyse in beeld gebracht welke risico's de gemeente loopt in haar financiële, informatieverstrekende en bestuurlijke relatie met de verbonden partij. De wijze van risicobepaling is gebaseerd op basis van de Nota Verbonden Partijen 2022. Indien het bestuurlijk en/of financieel risico beperkt is, is de verbonden partij gekwalificeerd als een laag risico en kleurt deze groen. Kunnen enkele opmerkingen gemaakt worden, kleurt het oranje. Mocht de relatie met de verbonden partij risicovol zijn, dan is de verbonden partij

rood. Hieronder volgt de risicoanalyse van de verbonden partijen, waarbij classificeringen vanaf middel/hoog en hoog een nadere tekstuele duiding hebben gekregen.

Beknpte toelichting op de verbonden partijen met een risicoclassificatie van gemiddeld-hoog en hoog:

- De risicoclassificatie van de GR Sociaal wordt als hoog gekwalificeerd vanwege de hoge financiële bijdrage en de toenemende kosten in het sociaal domein.
- De GR DG&J ZHZ kent hoge financiële en inhoudelijke risico's. Het onderdeel Jeugd kent (financiële) zorgen en risico's omdat de vraag naar jeugdhulp onverminderd hoog is en enkele complexe casussen kunnen zorgen voor een relatief hoge stijging van de uitgaven. We worden gecompenseerd door het rijk via de Hervormingsagenda Jeugd. Daarin zijn echter ook weer meteen bezuinigingen opgenomen. We zijn hierin ook afhankelijk van landelijk beleid. Grip krijgen op de kosten van de Jeugdzorg doen we regionaal, maar is met ingang van 2023 ook een lokale aangelegenheid. Vanaf 2023 is de bijdrage volledig gebaseerd op het profijtbeginsel. De in de begroting van de GR gepresenteerde weerstandratio is 0,81%. De buffer om onvoorziene tegenvallers op te vangen is daardoor beperkt en dit heeft effect op het gemeentelijk risicoprofiel.
- De GR OZHZ heeft een gemiddeld-hoog risico door het te verwachten (financieel) tekort in 2023 en de nog bestaande onzekerheden rondom de implementatie van de omgevingswet.

Overzicht verbonden partijen

Het overzicht van de verbonden partijen waarvan de gemeente Sliedrecht een financieel en bestuurlijk belang heeft, is onderverdeeld in:

- gemeenschappelijke regelingen,
- vennootschappen en coöperaties en
- stichtingen en verenigingen.

Sliedrecht neemt in geen andere verbonden partijen deel.

1. GR Sociaal

Naam, Vestigingsplaats	GR Sociaal, Dordrecht
Deelnemers	Dordrecht, Zwijndrecht, Papendrecht, Hendrik-Ido-Ambacht, Sliedrecht, Alblasserdam, Hardinxveld-Giessendam
Type organisatie	Gemeenschappelijke regeling met openbaar lichaam (Wgr, art 8.1)
Doelstelling (openbaar belang)	De GR Sociaal voert voor de Drechtstedengemeenten gedelegeerde en gemandateerde taken uit op het gebied van de sociale zekerheid. Het betreft de uitvoering van taken op het gebied van de Participatiewet en daarmee samenhangende wetten zoals de Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijke arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW), de Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAWZ), Wet sociale werkvoorziening (Wsw) en de Wet structuur uitvoeringsorganisatie werk en inkomen (SUWI). Tevens betreft het de uitvoering van taken op het gebied van Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) en de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening. (Wgs). Daarnaast voert zij op basis van een dienstverleningsovereenkomst taken uit op het gebied van de Wet inburgering 2021, de ondersteuning van de gedupeerden van de toeslagenaffaire en het verstrekken van leefgeld aan Oekraïense vluchtelingen. Tot slot levert de GR, op basis van een dienstverleningsinkomst, personeel voor het Startpunt in het Bonkelaarhuis (informatie en advies).
Bestuurlijk belang/ zeggenschap gemeente	Vertegenwoordiging in het Algemeen Bestuur (collegelid) Stemrecht in algemeen bestuur op grond van inwoneraantal: 8,67%.
Bestuurlijk vertegenwoordiger	Wethouder Paas (AB)
Relatie met programmabegroting	De GR Sociaal draagt vanuit verschillende onderdelen bij aan de speerpunten van beleid en reguliere taken binnen de programma's veilig & inclusief Sliedrecht en ondernemend & betrokken Sliedrecht.
Ontwikkelingen	In 2024 is door de GR Sociaal aandacht besteed aan de oplopende uitgaven in het sociaal domein, specifiek op de taken die door de GR Sociaal uitgevoerd worden. De GR Sociaal heeft verschillende beheersmaatregelen ontwikkeld en ingezet. Daarbij kan gedacht worden aan extra inzet op uitstroom uit de bijstand naar bijvoorbeeld beschutte werkplekken of parttime werk. Ook zijn er beheersmaatregelen getroffen op bedrijfsvoering, bijvoorbeeld door processen efficiënter te maken met betere formulieren en robotisering. Hierdoor heeft er geen stijging in fte plaatsgevonden, waar deze op grond van een grotere doelgroep en/of taak anders wel nodig was geweest. Omdat bestaanszekerheid een belangrijke basis is voor kunnen

	meedoen en jezelf ontwikkelen (naar werk) is er door de GR Sociaal ingezet op het voeren van bestaanszekerheidsgesprekken met cliënten, ook om het gebruik van alle (ook landelijke) minimaregelingen en toeslagen terug te dringen. Dit heeft geleid tot een hoger gebruik van regelingen. Daarmee is de bestaanszekerheid van inwoners toegenomen, maar de uitgaven ook. Gezien de 'dubbele' vergrijzing en de kenmerken van het huidige bijstandsbestand is de verwachting dat de uitgaven, ondanks alle maatregelen, toch, zij het minder snel en minder groot, blijven oplopen in de komende jaren. Beleidsmatige keuzes van de aangesloten gemeenten kunnen dan nodig zijn.
Uittredingsregeling	De uittreding is in artikel 34 t/m 38 van de GR geregeld. Een college kan geheel of gedeeltelijk uit de regeling treden door een daartoe strekkend besluit van het betreffende college en na verkregen toestemming van de betreffende raad. Een college zendt het besluit tot uittreding aan het Algemeen Bestuur. De procedure voor uittreding start de dag nadat het Algemeen Bestuur het besluit heeft ontvangen. De (gedeeltelijke) uittreding kan niet eerder plaatsvinden dan tegen 31 december van het tweede kalenderjaar volgend op de in het tweede lid bedoelde ontvangstdatum, tenzij het Algemeen Bestuur een kortere termijn bepaalt. Het Algemeen Bestuur stelt een uittredingsplan vast. Het uittredingsplan regelt de gevolgen van de uittreding.
Risicoprofiel	Hoog

2. GR Dienst Gezondheid & Jeugd Zuid-Holland Zuid

Naam, Vestigingsplaats	GR Dienst Gezondheid & Jeugd Zuid-Holland Zuid Dordrecht
Deelnemers	Alblasserdam, Dordrecht, Molenlanden, Hoeksche Waard, Gorinchem, Hardinxveld-Giessendam, Hendrik-Ido-Ambacht, Papendrecht, Sliedrecht en Zwijndrecht
Type organisatie	Gemeenschappelijke regeling met openbaar lichaam (Wgr, art 8.1)
Doelstelling (openbaar belang)	1. Vanuit het beginsel van verlengd lokaal bestuur en met inachtneming van hetgeen in deze regeling is bepaald, moet het samenwerkingsverband een bijdrage leveren aan het behartigen van gemeenschappelijke belangen van de deelnemende gemeenten om zo een evenwichtige en voorspoedige ontwikkeling in het gebied te bevorderen. 2. De belangen worden behartigd door de hoofdlijnen van gewenste ontwikkelingen te bepalen door sturing, ordening, integratie en in voorkomende gevallen uitvoering van de taakvelden: • publieke gezondheid,

	• onderwijs, • jeugdzorg, • maatschappelijke ondersteuning, meer in het bijzonder huiselijk geweld en kindermishandeling, zoals bedoeld in de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015, • ambulancezorg, • meldkamer ambulancevervoer en • geneeskundige hulpverlening. (7^e wijziging)
Bestuurlijk belang/ zeggenschap gemeente	Vertegenwoordiging in het Algemeen Bestuur (collegelid). Stemrecht in algemeen bestuur op grond van inwoneraantal: 5%.
Bestuurlijk vertegenwoordiger	Wethouder Paas
Relatie met programmabegroting	De Dienst Gezondheid & Jeugd heeft een taak bij de realisatie van de doelstellingen in de programma's veilig & inclusief Sliedrecht en ondernemend & betrokken Sliedrecht. In 2014 is de Serviceorganisatie Jeugd ZHZ (SOJ) als zelfstandig onderdeel aan de gemeenschappelijke regeling toegevoegd. De SOJ voert een groot deel van de nieuwe jeugdhulp taken uit die met de nieuwe Jeugdwet per 1-1-2015 aan gemeenten zijn overgedragen. In 2023 zijn vervolgens de organisatie onderdelen SOJ en DG&J samengevoegd om de integrale beleidsvorming te bevorderen, het bestuur één eindverantwoordelijk aanspreekpunt te geven en de goede bestuurlijke verbinding in stand te houden.
Ontwikkelingen	De financiële solidariteit is in drie jaar afgebouwd. Per 2023 betaalt elke gemeente de kosten die werkelijk voor haar gemeente gemaakt zijn. Het beheersen van de kosten in de jeugdzorg blijft een belangrijk aandachtspunt. Ook het goed prognosticeren is relevant om als gemeente te kunnen sturen op de begroting. <i>Meerjarenplan 2024-2027</i> In 2024 wordt uitvoering gegeven aan het meerjarenbeleidsplan 2024-2027. Voor elk van de vier merken van de DG&J én gemeenten spelen belangrijke landelijke ontwikkelingen, die van invloed zijn op de ambities en leidende principes voor de periode 2024-2027. De GGD moet inspelen op het Gezond en Actief Leven Akkoord, het Integraal Zorgakkoord en de landelijke beleidsagenda Versterking Infectieziektebestrijding en pandemische paraatheid GGD'en. Als het gaat om ontwikkelingskansen en onderwijsdeelname, de opgave waar LVS aan bijdraagt, dan krijgen we een verandering te zien in de benadering van de Leerplichtwet. De nadruk komt te liggen op het bevorderen van ontwikkeling en deelname aan het onderwijs, in plaats van reactief handhaven bij schoolverzuim en afwezigheid. De landelijke Hervormingsagenda Jeugd heeft consequenties voor de SOJ. En tot slot beweegt Veilig Thuis zich met de samenwerkende partners in de regio naar het landelijk ontwikkelde Toekomstscenario Kind- en

	Gezinsbescherming
Uittredingsregeling	De uittreding is in artikel 47 van de GR geregeld. Een deelnemende gemeente kan uittreden door een daartoe strekkend besluit van het college aan het Algemeen Bestuur te zenden. Het Algemeen Bestuur bepaalt de voorwaarden voor de uittreding en de (financiële) gevolgen. Uittreding kan niet eerder dan twee kalenderjaren nadat het uittredingsbesluit is genomen, tenzij het Algemeen Bestuur anders bepaalt.
Risicoprofiel	Hoog

3. GR Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid

Naam, Vestigingsplaats	GR Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid Dordrecht
Deelnemers	Alblasserdam, Dordrecht, Molenlanden, Hoeksche Waard, Gorinchem, Hardinxveld-Giessendam, Hendrik-Ido-Ambacht, Papendrecht, Sliedrecht en Zwijndrecht
Type organisatie	Gemeenschappelijke regeling met openbaar lichaam
Doelstelling (openbaar belang)	Het openbaar lichaam heeft tot doel: a. brandweezorg, rampenbestrijding, crisisbeheersing en geneeskundige hulpverlening (bij ongevallen en rampen) bestuurlijk en operationeel op regionaal niveau te integreren met behoud van lokale verankering, om zo -mede op basis van een gecoördineerde voorbereiding- doelmatige en slagvaardige hulpverlening te verzekeren; b. een platform voor samenwerking te zijn voor aan hulpverlening gelieerde diensten, partners, organisaties en andere openbare lichamen. (wijziging 2015)
Bestuurlijk belang/ zeggenschap gemeente	De burgemeester zit in het Algemeen Bestuur van de Veiligheidsregio. Wij hebben stemrecht in het Algemeen Bestuur van 10 gemeenten. Elke gemeente heeft 1 stem.
Bestuurlijk vertegenwoordiger	Burgemeester De Vries
Relatie met programmabegroting	De Veiligheidsregio levert een bijdrage aan het programma veilig & inclusief Sliedrecht.
Ontwikkelingen	De GR Veiligheidsregio ZHZ heeft in 2024 verder uitvoering

	gegeven aan het regionale beleidsplan 2022-2025. De focuspunten van dat beleidsplan zijn: 1. deskundig adviseren in risicobeheersing en verbindend regisseren in crisisbeheersing; 2. passend acteren op ons risicobeeld; 3. krachtige brandweezorg op maat leveren door professionals en vrijwilligers; 4. informatie gestuurd werken; 5. omgevingsgericht werken aan zelfredzaamheid en 6. wendbaar en duurzaam organiseren. Dat de begroting van de VRZHZ onder druk staat blijft een belangrijk aandachtspunt. De indexering van de loonkosten zorgt ervoor dat de veiligheidsregio lijkt af te stevenen op een fors tekort. Een advies over op welke wijze kan bespaard worden is in de maak. In 2024 is de aanbesteding voor de brandweerkazerne in Sliedrecht uitgevoerd. Dit heeft geleid tot de selectie van een aannemer die begin 2025 start met de realisatie van de brandweerkazerne aan de Rijnstraat. De regionale samenwerking op het gebied van de vluchtelingenopvang is in 2024 gecontinueerd. Vanuit Sliedrecht zijn we aangesloten bij een locatiemanagersoverleg waar maatregelen besproken worden, zoals de eigen bijdrage, leefgeld en protocollen.
Uittredingsregeling	De veiligheidsregio is een verplichte gemeenschappelijke regeling. De minister stelt bij AmvB de indeling van Nederland in regio's vast. Als er door een wijziging van de AmvB uittreding mogelijk zou worden en een gemeente daartoe zou overgaan, regelt artikel 43 dat het Algemeen Bestuur de voorwaarden voor uittreding bepaalt.
Risicoprofiel	Gemiddeld

4. GR Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid

Naam, Vestigingsplaats	GR Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid Dordrecht
Deelnemers	Alblasserdam, Dordrecht, Molenlanden, Hoeksche Waard, Gorinchem, Hardinxveld-Giessendam, Hendrik-Ido-Ambacht, Papendrecht, Sliedrecht, Zwijndrecht en provincie Zuid-Holland

Type organisatie	Gemeenschappelijke regeling met openbaar lichaam
Doelstelling (openbaar belang) (excl. de artikelen 3, 5 en 6)	1. De Omgevingsdienst kan adviserende, ondersteunende en uitvoerende werkzaamheden verrichten op het gebied van de zorg voor milieu en leefomgeving en op die gebieden ook programma's en projecten uitvoeren. 2. Met inachtneming van het door de deelnemers vastgestelde beleid voert de Omgevingsdienst voor de colleges van de gemeenten in elk geval de volgende taken en bevoegdheden uit: a. de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht en de in artikel 5.1 van die wet genoemde wetten; b. milieutaken op grond van andere wet- en regelgeving dan genoemd onder a, voor zover een of meer gemeenten besluiten tot mandatering van deze taken en bevoegdheden aan de Omgevingsdienst; c. de Algemene wet bestuursrecht en andere relevante regelgeving betreffende de procedures in samenhang met de taken genoemd onder a en b, met inbegrip van het adviseren, ondersteunen en vertegenwoordigen van de colleges in bezwaar- en beroepsprocedures; d. de Wet op de economische delicten en het coördineren van (opsporings-) overlegverbanden met alle handhavingpartners. Met betrekking tot de reikwijdte, uitvoering en nadere invulling van de in de vorige leden genoemde taken maakt het dagelijks bestuur jaarlijks schriftelijk werkafspraken met het college. (4de wijziging)
Bestuurlijk belang/zeggenschap gemeente	Stemrecht in algemeen bestuur van 10 gemeenten en provincie Zuid-Holland op basis van omzet: 3%.
Bestuurlijk vertegenwoordiger	Wethouder Bijderwieden
Relatie met programmabegroting	De Omgevingsdienst levert een bijdrage aan het programma ruimtelijke vernieuwing en aan de uitvoering van de gemeentelijke milieutaken (vergunningverlening, toezicht en handhaving).
Ontwikkelingen	De OZHZ en zijn opdrachtgevers zien in de maatschappelijke opgaven van de gemeenten en provincie in de komende periode belangrijke kansen en uitdagingen. Deze opgaven zijn van zo'n omvang en belang dat gekozen is voor een programmatische, doelgerichte aanpak. Voor 2022 tot en met 2025 heeft OZHZ meerdere programmalijnen, die aansluiten op wat de regio het hardst nodig heeft, wat op rijksniveau speelt en die passen in de huidige collegeprogramma's. Deze aanpak kent met ingang van 2023 4 programma's:

	• werken met de Omgevingswet; • toekomstgerichte gebiedsontwikkeling; • samen meer grip op milieuschade; • beter benutten van data.
Uittredingsregeling	In artikel 40 van de GR is de uittreding geregeld. Een deelnemende gemeente kan uittreden na verkregen toestemming van zijn vertegenwoordigend orgaan en met inachtneming van een opzegtermijn van tenminste één kalenderjaar. Het Algemeen Bestuur regelt met een meerderheid van $\frac{3}{4}$ van de stemmen de financiële en andere randvoorwaarden voor de uittreding. De schadeloosstelling bedraagt tenminste driemaal de jaarmzet van de betreffende deelnemer in het jaar waarin het besluit tot uittreding wordt genomen.
Risicoprofiel	Gemiddeld - Hoog

5. GR Gevudo/ N.V. Huisvuilcentrale NH (HVC)

Naam, Vestigingsplaats	GR Gevudo (Dordrecht) en N.V. Huisvuilcentrale NH (HVC) (Alkmaar)
Deelnemers	Alblasserdam, Dordrecht, Gorinchem, Hardinxveld-Giessendam, Hendrik-Ido-Ambacht, Molenlanden, Papendrecht, Sliedrecht en Zwijndrecht.
Type organisatie	Gemeenschappelijke regeling met openbaar lichaam
Doelstelling (openbaar belang)	Het behartigen van aandeelhoudersbelangen van de deelnemers in NV HVC in de ruimste zin van het woord en het daarbij uitoefenen van stemrecht in de aandeelhoudersvergaderingen van NV HVC. Doel van deze verbonden partij is om vanuit milieuverantwoord afvalbeheer een bijdrage te leveren aan een duurzame leefomgeving.
Financieel belang van de Gemeente	GR Gevudo bezit 14,48% van de aandelen van de NV HVC. De ontvangen provisie wordt naar rato van inwonersaantal verdeeld over de deelnemende gemeenten na aftrek van de kosten van de GR zelf. In 2024 was dit voor de gemeente Sliedrecht 5,95%. NV HVC voert gesprekken met gemeenten m.b.t. toetreding. Hierdoor zou het belang de komende jaren iets kleiner kunnen worden. De gemeente Sliedrecht heeft op basis van de afspraken binnen de GR Gevudo een garantierisico-aandeel van 0,81% op het totaal van de door HVC aangetrokken leningen waarvoor de aandeelhouders A garant staan.
Bestuurlijk belang/ zeggenschap gemeente	Vertegenwoordiging in het Algemeen Bestuur (collegelid). De GR Gevudo is aandeelhouder in HVC.

Bestuurlijk vertegenwoordiger	Wethouder Spek
Relatie met programmabegroting	De GR ontvangt een vergoeding voor de afgegeven garantie ten aanzien van de leningen die HVC heeft aangetrokken. Vanwege de wens om te komen tot zelfstandige financiering vindt er geen dividenduitkering plaats. De gemeente Dordrecht verzorgt de operationele taken van GR Gevudo.
Ontwikkelingen	Er is geen sprake van nieuw beleid t.a.v. GR Gevudo. De ontwikkelingen bij HVC zijn wel van belang. Gestart als afvalverwerkingsbedrijf heeft NV HVC zich inmiddels ontwikkeld tot een energie- en afvalbedrijf van 52 gemeenten en 8 waterschappen. Daarmee heeft HVC een actieve rol in de energietransitie. De exploitatie werkt op basis van het principe dat alle aandeelhouders investeren in het geheel van bedrijfsactiviteiten; er wordt geen scheiding aangebracht tussen warmte en afval. Uitgangspunten van HVC zijn het mitigeren van risico's en het uitvoeren van toegewezen taken tegen zo laag mogelijke maatschappelijke kosten. Zowel voor verduurzamen van de afvalactiviteiten als het inzetten op duurzame energie wil NV HVC de komende jaren blijven investeren. Afzonderlijke activiteiten moeten daarbij zelfstandig renderen. In de aandeelhoudersvergadering van 30 mei 2024 is besloten om de garantstelling per aandeel op te hogen van 202.000 euro naar 222.000 euro. Het doel van HVC is om per 2027 zelfstandig investeringen te kunnen financieren zonder dat daar garantiestellingen van haar aandeelhouders voor nodig zijn. Daartoe wil HVC nieuwe aandeelhouders aantrekken. GR Gevudo heeft een concept wijziging van de GR doorgestuurd op 24 mei 2024. Het college van Sliedrecht heeft namens de raad van Sliedrecht hierop geen zienswijze ingediend. Met de wijziging van de GR wordt de warmtetransitie, de aanpak van netcongestie en circulariteit toegevoegd aan de maatschappelijke doelen van de GR. Daarnaast krijgt de raad meer kans om een zienswijze uit te brengen. De GR verbindt zich in de nieuwe regeling ertoe om besluiten die een grote beleidsmatige of politieke impact hebben eerst voor te leggen aan de raden. Ten slotte krijgen de colleges van deelnemende gemeenten de kans om met twee leden aan te sluiten bij het algemeen bestuur.
Uittredingsregeling	De uittreding is in artikel 35 van de GR geregeld. Een deelnemende gemeente kan uittreden door een daartoe strekkend besluit van haar bestuursorganen aan het Algemeen Bestuur te zenden. Het Algemeen Bestuur bepaalt met tenminste twee-derde meerderheid de voorwaarden voor de uittreding en de (financiële) gevolgen. Uittreding kan niet eerder dan één kalenderjaar nadat het uittredingsbesluit is genomen, tenzij het Algemeen Bestuur anders bepaalt.

Risicoprofiel	Laag
---------------	------

B. Vennootschappen en coöperaties

6. Bank Nederlandse Gemeenten N.V.

Naam, Vestigingsplaats	Bank Nederlandse Gemeenten N.V. Den Haag
Deelnemers	Aandeelhouders van de bank zijn uitsluitend overheden. De Staat is houder van de helft van de aandelen, de andere helft is in handen van gemeenten, elf provincies en een hoogheemraadschap.
Type organisatie	Naamloze Vennootschap
Doelstelling (openbaar belang)	De Bank Nederlandse Gemeenten is een bank van en voor de overheid. De bank biedt financiële diensten als kredietverlening, betalingsverkeer en advisering. De BNG heeft de hoogste rating voor kredietwaardigheid (triple A).
Financieel belang van de gemeente	De gemeente heeft 31.200 aandelen (0,06%) in haar bezit.
Bestuurlijk belang/zeggenschap gemeente	Aandeelhouder
Bestuurlijk vertegenwoordiger	Wethouder Paas
Relatie met programmabegroting	De BNG draagt bij aan zo laag mogelijke kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger en genereert dividendinkomsten in het ondersteunende programma Financiën en belastingen.
Ontwikkelingen	Geen bijzonderheden
Risicoprofiel	Laag

7. Oasen N.V.

Naam, Vestigingsplaats	Oasen N.V. Gouda
Deelnemers	21 gemeenten binnen het voorzieningengebied
Type organisatie	Naamloze Vennootschap
Doelstelling (openbaar belang)	Drinkwaterversorging inwoners Sliedrecht
Financieel belang van de	De gemeente heeft 24 van de 2500 aandelen, elk nominaal EUR

gemeente	455 groot. Dit is 0,96% van het totaal.
Bestuurlijk belang/ zeggenschap gemeente	Aandeelhouder
Bestuurlijk vertegenwoordiger	Wethouder Spek
Relatie met programmabegroting	Het doel van Oasen is een duurzame en doelmatige drinkwatervoorziening binnen het verzorgingsgebied te bieden. Oasen genereert dividendinkomsten in het ondersteunende programma Financiën en belastingen.
Ontwikkelingen	Op de lange termijn dreigt in ons gebied een tekort aan schoon drinkwater. Daarom moet er geïnvesteerd worden in infrastructuur. Een complicerende factor daarbij is het ruimtebeslag dat die investeringen met zich meebrengen in een openbare ruimte waarop veel partijen claims leggen. Oasen wil in 2025 onderzoek doen naar de effecten op de omgeving van nieuwe wingebieden in de Alblasser- en Krimpenerwaard.
Risicoprofiel	Laag

8. Stedin N.V.

Naam, Vestigingsplaats	Stedin Holding N.V. Rotterdam
Deelnemers	42 Nederlandse gemeenten en de Staat der Nederlanden
Type organisatie	Naamloze Vennootschap
Doelstelling (openbaar belang)	Stedin is netbeheerder van het elektriciteits- en gasnet in het grootste deel van Zuid-Holland en de provincies Utrecht en Zeeland. Stedin houdt zich bezig met de volgende kerntaken: woningen en bedrijven aansluiten op het elektriciteitsnet, elektriciteit en gas transporteren, elektriciteit- en gasnetten aanleggen en onderhouden, plaatsen en onderhouden van slimme meters, aansluit- en meetgegevens beheren voor marktpartijen en bestrijden van energiediefstal en -fraude.
Financieel belang van de gemeente	De gemeente Sliedrecht houdt 2.371 of 0,57% van de cumulatief preferente aandelen en 28.115 of 0,49% van de reguliere aandelen.
Bestuurlijk belang/ zeggenschap gemeente	Aandeelhouder (historisch bezit).
Bestuurlijk vertegenwoordiger	Wethouder Paas
Relatie met programmabegroting	Stedin genereert dividendinkomsten in het programma Financiën van Sliedrecht.

Ontwikkelingen	Stedin heeft een belangrijke rol in de energietransitie. Die transitie gaat in het verzorgingsgebied van Stedin sneller dan verwacht. Dat leidt tot schaarste op het net. Stedin staat dan ook voor een dubbele uitdaging: de servicelevels op peil houden en meewerken aan de verduurzaming. Dit is een enorme uitdaging die veel tijd, geld en menskracht kost. Netbeheer Nederland geeft in een investeringsprognose aan dat de jaarlijkse investeringen in energie-infrastructuur in heel Nederland zullen toenemen van € 8,4 miljard in 2024 tot € 15,1 miljard in 2040. Om de uitbreiding en verzwaring van het elektriciteitsnet te kunnen betalen ging Stedin op zoek naar nieuwe bronnen van financiering. Deze heeft ze in 2024 gevonden door 21 nieuwe aandeelhouders aan te trekken. Naast de provincies Utrecht en Zeeland, zijn 7 Utrechtse en 12 Zeeuwse gemeenten aandeelhouder geworden. Gezamenlijk versterkten de nieuwe aandeelhouders het eigen vermogen van Stedin Groep met € 33 miljoen. Daarnaast heeft Stedin verschillende groene obligatieleningen uitgegeven ad € 1,5 miljard en is de Staat der Nederlanden met een kapitaalinjectie van € 500 miljoen toegetreden tot de aandeelhouders. Tenslotte heeft een uitspraak van het College van Beroep voor het bedrijfsleven (CBb) ervoor gezorgd dat de basis voor de tariefberekening van de netwerkbeheerders moet aangepast worden. Hierdoor krijgen netwerkbeheerders meer ruimte om hogere tarieven aan te rekenen, hetgeen Stedin gefaseerd wil gaan doen. Deze combinatie maatregelen zorgt ervoor dat Stedin klaar is voor de investeringsopgave van de komende jaren. Stedin heeft in 2024 een dochtermaatschappij opgericht, Netverder, die zich zal gaan bezig houden met de investering in warmtenetten als belangrijk onderdeel van de energietransitie. Door de geringe sommen die vooralsnog omgaan in deze activiteit en financiële afscherming van de andere activiteiten is het risico dat hierdoor ontstaat erg gering.
Risicoprofiel	Laag

9. ROM-D N.V.

Naam, Vestigingsplaats	ROM-D N.V. Dordrecht
Deelnemers	Alblasserdam, Dordrecht, Hendrik-Ido-Ambacht, Papendrecht, Sliedrecht, Zwijndrecht, de Provincie Zuid-Holland en het Ontwikkelingsbedrijf Rotterdam (OBR).
Type organisatie	ROM-D is een publiek-privaat samenwerkingsverband en bestaat uit drie onderdelen: ROM-D Holding: de gemeenten van de Drechtsteden bundelen in de houdstermaatschappij hun aandelenbelang in ROM-D Beheer en ROM-D Capital Beheer. De holding stuurt de regionale ontwikkeling van bedrijventerreinen aan.

	• ROM-D Beheer: naast de gemeenten nemen in de ROM-D Beheer ook private partijen als het Ontwikkelingsbedrijf Rotterdam deel. • ROM-D Capital: Publiek kapitaal is ondergebracht in ROM-D Capital. Het kapitaal wordt gebruikt om de projecten die vanuit ROM-D worden ontwikkeld van eigen vermogen te voorzien. Naast de gemeenten van de Drechtsteden neemt ook de Provincie Zuid-Holland deel aan ROM-D Capital. Ook andere publieke organen kunnen risicodragend kapitaal onderbrengen. Dankzij deze constructie kunnen winsten uit deelnemingen in nieuwe ontwikkelingen worden gebruikt om verliezen uit deelnemingen in herontwikkelingsprojecten te verevenen.
Doelstelling (openbaar belang)	De belangrijkste doelstelling van ROM-D is het meewerken aan het behoud en de creatie van werkgelegenheid, door werklocaties te ontwikkelen. Dit betreffen veelal ontwikkelingen en herontwikkelingen van bedrijventerreinen.
Financieel belang van de gemeente	Kapitaaldeelname met stemrechten. ROM-D Holding NV Gemeente Sliedrecht € 127.819 (2,8%). Dordtse Kil III CV Commanditair Kapitaal Sliedrecht € 163.247 (1,7%).
Bestuurlijk belang/zeggenschap gemeente	De gemeente Sliedrecht heeft zitting in de Holding N.V. als aandeelhouder.
Bestuurlijk vertegenwoordiger	Wethouder Bijderwieden
Relatie met programmabegroting	ROM-D draagt via projecten bij aan het programma Ruimtelijke vernieuwing. Het genereert dividendinkomsten in het ondersteunende programma Financiën en belastingen.
Ontwikkelingen	In 2024 zette ROM-D in op het uitvoering geven aan ruimtelijke projecten in de Drechtsteden die een bijdrage leveren aan de ambities van de Smart Delta. Het gaat dan om complexe projecten met een duidelijke maatschappelijke meerwaarde waar indien nodig ook kapitaal ingezet moet worden. In Sliedrecht zet ROM-D zich onder meer in voor de ontwikkeling van de Nijverwaard (adviesrol).
Risicoprofiel	Laag

10. MerwedeLingelijn B.V.

Naam, Vestigingsplaats	MerwedeLingeLijn B.V. (Gorinchem)
Deelnemers	Dordrecht, Sliedrecht, Hardinxveld-Giessendam, Gorinchem, Molenlanden, Vijfherenlanden, West-Betuwe.
Type organisatie	Besloten Vennootschap

Doelstelling (openbaar belang)	Het doel van deze B.V. is om in samenwerking tot een verbetering van de Merwedelingelijn te komen door onder meer nieuwe stations te realiseren.
Financieel belang van de gemeente	Sliedrecht heeft 101.575 van de 250.000 aandelen. Dit is 40,63% van het totaal. De aandelen hebben een nominale waarde van € 1 per stuk.
Bestuurlijk belang/zeggenschap gemeente	Aandeelhouder/vertegenwoordiging in algemene aandeelhoudersvergadering.
Bestuurlijk vertegenwoordiger	Wethouder Spek
Relatie met programmabegroting	De Merwedelingelijn levert een bijdrage aan de programma's ruimtelijke vernieuwing en ondernemend & betrokken Sliedrecht.
Ontwikkelingen	Op de halte Gorinchem Noord na zijn alle onderdelen van het project gerealiseerd. Eind 2023 heeft de gemeente Gorinchem aangegeven de ontwikkeling van deze halte <i>on hold</i> te willen zetten. Reden was de prioritering in projecten. Intussen heeft Gorinchem aangegeven geen extra station meer te willen bouwen.
Risicoprofiel	Laag

Bijdrage aan gemeenschappelijke regelingen

Bijdrage aan	Realisatie 2024		Begroot 2024	
GR Sociaal	N	26.590	N	25.151
Dienst gezondheid & Jeugd ZHZ (DG-J)	N	1.811	N	1.814
Serviceorganisatie Jeugd ZHZ (SOJ)	N	7.787	N	8.579
GR Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid	N	2.300	N	2.396
GR Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid	N	903	N	654
Totaal bijdrage gemeenschappelijke regelingen	N	39.391	N	38.594

Paragraaf Grondbeleid

Inleiding

In deze paragraaf laat de gemeente zien hoe invulling wordt gegeven aan het grondbeleid. Het grondbeleid is opgenomen in de nota Grondbeleid 2025 en nota Kostenverhaal 2024. Het grondbeleid heeft veel invloed op en is nauw verbonden met de uitvoering van programma's zoals Openbare Ruimte, Verkeer en Vervoer, Ruimtelijke Ordening, Milieu en Wonen.

In de nota Grondbeleid staat beschreven dat de gemeente actief grondbeleid toepast wanneer de grond bij de planvorming in eigendom is, of als de planvorming door de gemeente wordt geïnitieerd en de onderhandelingen over het te realiseren plan en het kostenverhaal dreigen vast te lopen. In de overige gevallen wordt faciliterend grondbeleid toegepast. Het bijbehorende instrumentarium, het proces, en de sturing en verantwoording worden in de nota beschreven.

In de nota Kostenverhaal wordt beschreven hoe de gemeente de gemeentelijke kosten verhaalt op de initiatiefnemer van het plan. De nota gaat in op de mogelijkheden, het nut en de noodzaak, evenals de uitvoering van het kostenverhaal. Hiermee geeft de gemeente invulling aan de wettelijke verplichting tot kostenverhaal.

Jaarlijks worden bij het opstellen van de jaarrekening de grondexploitaties geactualiseerd en wordt de marktwaarde van de materiële vaste activa (MVA) opnieuw bepaald. Dit leidt tot een nieuwe prognose van het resultaat voor de grondexploitaties en mogelijk een afwaardering bij de MVA, indien de boekwaarde hoger is dan de marktwaarde. De raming van de jaarlijkse baten en lasten wordt vervolgens verwerkt in de begroting van het daaropvolgende jaar.

Bouwgronden in exploitatie

De onderstaande tabellen geven per grondexploitatie het verloop van de baten en lasten aan dat in de jaren van de plannen 'onderhanden' is.

Het jaarlijkse verschil tussen de lasten en baten wordt geactiveerd als 'onderhanden werk' onder de vlottende activa op de balans. Wanneer het plan gerealiseerd is, kan het resultaat worden bepaald. Het verwachte resultaat staat in de tabel opgenomen, op basis van eindwaarde.

Sinds de vernieuwing van de BBV-regelgeving rondom grondexploitaties zijn gemeenten verplicht tussentijds winst te nemen via de 'Percentage of completion'-methode (POC). Het resultaat van grondexploitaties die een positieve eindwaarde laten zien, wordt gefaseerd genomen volgens de geldende regelgeving. Echter houdt gemeente het voorzichtigheidsbeginsel in acht door de winst pas te nemen wanneer deze gerealiseerd is. Het moment waarop dit bepaald wordt is de jaarrekening. Derhalve zijn de geprognosticeerde resultaten niet opgenomen in het saldo van de begroting.

Stationspark II

De grondexploitatie Stationspark II bevindt zich in de afrondende fase. Alle werkzaamheden zijn bijna afgerond, de verwachting is daarom dat deze exploitatie in de loop van 2025 kan worden afgesloten. Vooruitlopend daarop is conform de voorgeschreven POC-methode (percentage of completion) winst genomen.

Het voordeel ontstaat doordat de verwerkingskosten van de grond veel lager uit zijn gevallen dan begroot.

Bedragen x € 1.000

Stationspark II	OHW JR 2024	2025	2026	2027	2028 en verder	Eindwaarde BIE
Uitgaven	-1.013	-84				-1.097
Inkomsten	1.572					1.572
Genomen winst	-445					-445
<i>Verwachte mutatie OHW</i>		-84				
Stand balans per 31-12	114	30				30

Stationspark III

In 2022 is besloten om de grondexploitatie van Stationspark III afzonderlijk te behandelen van het krediet Sliedrecht Buiten. Daarom is de grondexploitatie van Stationspark III in 2022 separaat door de gemeenteraad vastgesteld.

Met de jaarrekening van 2024 is deze grondexploitatie geactualiseerd. De ontwikkelingen voor Stationspark III zijn sterk afhankelijk van de ontwikkelingen van Sliedrecht Buiten. Pas wanneer deze ontwikkeling voltooid is, kan worden begonnen met de realisatie van Stationspark III. Op dit moment wordt er geen wijziging in de planning voorzien, waarbij de laatste grondverkoop gepland staan voor 2029.

De huidige actualisatie omvat de gebruikelijke indexaties. Daarnaast zijn gronden die oorspronkelijk geboekt waren onder deze grondexploitatie nu overgeboekt als strategische grond voor Sliedrecht Buiten. Dit resulteert, ondanks de indexaties, in een positiever resultaat voor de grondexploitatie.

Bedragen x € 1.000

Stationspark III	OHW JR 2024	2025	2026	2027	2028 en verder	Eindwaarde BIE
Uitgaven	-3.351	-448	-2.561	-4.217	-2.192	-12.769
Inkomsten	214			8.285	17.072	25.571
<i>Verwachte mutatie OHW</i>		-448	-2.561	4.068	14.880	
Stand balans per 31-12	-3.137	-3.585	-6.146	-2.078	12.802	12.802

Groen van Prinsterer

In de tweede helft van 2024 heeft de gemeenteraad de grondexploitatie voor de ontwikkellocatie Groen van Prinsterer vastgesteld. Met deze vaststelling zijn de materiële vaste activa, namelijk het voorbereidingskrediet van € 133.000, overgeheveld naar de vlottende activa, de grondexploitatie.

Door de recente vaststelling van deze grondexploitatie zijn er weinig wijzigingen ten opzichte van de vaststelling. Momenteel wordt voornamelijk gewerkt aan de verdere uitwerking van het plan en de uitgifteprocedure van de gronden.

Bedragen x € 1.000

Groen van Prinsterer	OHW JR 2024	2025	2026	2027	2028 en verder	Eindwaarde BIE
Uitgaven	-199	-386	-202	-47		-834
Inkomsten		846				846
<i>Verwachte mutatie OHW</i>		460	-202	-47		
Stand balans per 31-12	-199	261	59	12		12

Burg. Winklerplein/Bouwblok C

De laatste jaren stond op deze plek ook de grondexploitatie Burgemeester Winklerplein. Met een raadsbesluit bij de Winternota 2023 is deze echter opgeheven. Het financiële resultaat is in de jaarrekening 2023 verwerkt. Omdat deze grondexploitatie nog wel in de Begroting 2024 was opgenomen komt hij hier nu terug.

Vorbereidingskosten

Vorbereidingskosten zijn de gemeentelijke kosten die worden gemaakt voor het onderzoeken van een (potentiële) ontwikkellocatie. Deze kosten worden gemaakt voordat de bouwgronden in exploitatie komen. Het budget voor deze voorbereidingskosten wordt in een voorbereidingskrediet door de gemeenteraad vastgesteld.

Voordat bouwgronden in exploitatie komen, moet de gemeenteraad een grondexploitatie vaststellen waarin de voorbereidingskosten worden verrekend. Dit is van toepassing wanneer de gemeente actief grondbeleid hanteert. Als de gemeente daarentegen faciliterend grondbeleid hanteert, wordt er geen grondexploitatie vastgesteld. In dat geval worden de kosten vastgelegd in bijvoorbeeld een anterieure overeenkomst volgens het principe van kostenverhaal, om de voorbereidingskosten te dekken.

Er zijn een tweetal projecten die moeten resulteren in een grondexploitatie, waarvoor voorbereidingskosten op de balans staan. Dit betreft de Binnenstedelijke Herstructurering Sliedrecht en Sliedrecht-Noord.

Faciliterend grondbeleid

Naast de projecten die de gemeente zelf uitvoert door middel van grondexploitaties of investeringskredieten, zijn er ook projecten die door derden worden uitgevoerd. Voor deze projecten is de gemeente verantwoordelijk voor de ruimtelijke ordening, de bevordering van brede welvaart en het behalen van gemeentelijke doelstellingen. Hierdoor ontstaan er ook gemeentelijke kosten voor deze projecten die moeten worden verhaald. Dit wordt vaak vastgelegd in een anterieure overeenkomst, waarin inhoudelijke en financiële afspraken tussen de ontwikkelaar en de gemeente worden vastgelegd.

Paragraaf Grote projecten

Inleiding

Ook in 2024 hebben we gewerkt aan de grote projecten. Deze grote projecten zijn divers van karakter en daarom is de rol van de gemeente binnen de projecten verschillend. In sommige projecten heeft de gemeente een actieve, stimulerende rol en rust er veel verantwoordelijkheid bij de gemeente. In andere projecten heeft de gemeente een kaderstellende, faciliterende rol zoals het Watertorenterrein en Baanhoek-West.

In de projecten is de samenwerking met inwoners en het bedrijfsleven belangrijk en is er ook rekening gehouden met actuele ontwikkelingen. De gemeenteraad is separaat geïnformeerd over de projecten binnen het Programma Ruimtelijke Vernieuwing via het jaarlijkse Programmaplan.

Stand van zaken

Hieronder geven we de stand van zaken van de grote projecten weer zoals die is op het moment van aanbieden van deze jaarrekening.

Baanhoek-West

Doel:

Ontwikkeling van een hoogwaardige woonwijk aan de westkant van Sliedrecht met ca. 950 woningen, enkele bedrijfskavels en voorzieningen als een basisschool en medisch centrum.

Status:

De woningbouw is voor driekwart gerealiseerd en grote delen van de wijk zijn ingericht en opgeleverd. De 62 grondgebonden woningen en de openbare ruimte in de eerste fase van het Buurtschap zijn in 2024 opgeleverd. De bouw van een deel van de nieuwe woningen in de volgende fase is gestart. Oplevering volgt later in 2025. De planning voor de verdere afronding van de wijk wordt in de loop van 2025 bekend. Het woonrijpmaken van de bedrijfslussen is deels uitgevoerd (Tenorweg) maar aan de zijde van de Sopraanweg zijn de werkzaamheden opgeschoven door verzakking van het riool. Dit werk start in Q1 2025.

Planning

- Q1 2025: Woonrijp maken/ afronding omgeving Sopraanweg
- Q4 2025 Oplevering eerste woningen fase 2 Oost. (2e fase Buurtschap)

Burgemeester Winklerplein

Doel

Het Burgemeester Winklerplein herstructureren.

Status

Bij de jaarrekening 2022 is een motie aangenomen die oproept om opnieuw in onderhandeling te gaan met de ontwikkelaar waarbij gezocht moet worden naar een plan waarvoor geen aanvullende financiële middelen nodig zijn. De gesprekken hierover hebben niet tot overeenstemming geleid en daarom is de overeenkomst met de ontwikkelaar in september 2024 ontbonden. De grondexploitatie voor dit project is al gesloten in december 2023.

Complicerende factoren in dit dossier zijn de opgelopen kosten en het feit dat de gemeente slechts in beperkte mate eigenaar is van het benodigde vastgoed. De twee delen van het project (Blok C en Blok B) worden vanaf 2025 afzonderlijk verder ontwikkeld. Bij Blok C zijn 3 appartementen eigendom van de gemeente en het overige vastgoed is eigendom van anderen. De grond die nodig is voor de bouw van Blok B is eigendom van een ontwikkelaar. Met beide partijen worden gesprekken gevoerd over het voortzetten van de ontwikkeling. Het streven is er op gericht om in 2025 afspraken te maken met beide ontwikkelaars. Bij het zoeken naar ontwikkelingsmogelijkheden zijn we gebonden aan juridische en financiële spelregels.

De Driehoek

De gebiedsvisie is op 28 maart 2023 vastgesteld. De ontwikkelende partijen hebben gewerkt aan de uitwerking van initiatieven. We hebben de Driehoek met succes ingebracht als projectvoorstel voor de Regiodeal en een miljoen aan cofinanciering van het rijk ontvangen. Dit ten behoeve van de benodigde voorbereidende werkzaamheden, zoals het geschikt maken van de grond, ontwikkelen van een calamiteitendoorsteek en overige plan- en onderzoekskosten.

De gemeente is gestart met de uitvoering van gebieds-brede onderzoeken. Zo is in november 2024 het nader ecologisch onderzoek opgeleverd en is in september 2024, in samenwerking met de Omgevingsdienst, een plan van aanpak opgesteld voor grond- en bodem gerelateerde werkzaamheden in de Driehoek. De werkzaamheden zijn nodig in voorbereiding op het bouwrijp maken van het gebied.

Sliedrecht Buiten/ Stationspark III

Doel

Het realiseren van het recreatief knooppunt 'Sliedrecht Buiten' ten noorden van de Betuweroute. Het recreatief knooppunt kan als uitvalsbasis dienen om het buitengebied te ontdekken. Daarnaast richten we een gebied in als natuurgebied om te wandelen en te ontdekken. Verder realiseren we er een parkeer- en een horecavoorziening. In Sliedrecht Buiten wordt ook voetbalvereniging VV Sliedrecht, tennisvereniging SLTC en karatevereniging Budokai gehuisvest.

Door het verplaatsen van de sportvelden naar de nog te ontwikkelen locatie Sliedrecht Buiten ten noorden van het Stationspark III, ontstaat er ruimte voor het ontwikkelen van het bedrijventerrein Stationspark III. Deze locatie voor kleinschalige lokale en regionale bedrijvigheid is cruciaal om te voorzien in de lokale groei behoeft en vervangingsvraag.

Stand van zaken

Het bestemmingsplan is vastgesteld in de raad. Er loopt een beroep op het bestemmingsplan, hierover moet de Raad van State een besluit nemen. Het is nog onduidelijk wanneer dit gebeurt.

Om regie te houden op de ontwikkeling van Sliedrecht Buiten, heeft de gemeente een zogenaamd voorkeursrecht op gronden het in het gebied gevestigd. Hiermee krijgt de gemeente een voorkeurspositie op de grondmarkt. Eigenaren die hun grond willen verkopen, zijn nu verplicht de grond eerst aan de gemeente aan te bieden. Alle grondeigenaren die dit betreft, hebben hierover donderdag 3 oktober 2024 een brief ontvangen.

Stationspark II

Doel

De ontwikkeling van enkele kavels tot een hoogwaardig kantoorterrein.

Status

De werkzaamheden voor de woonrijpe situatie zijn volledig afgerond, inclusief de afvoer van PFAS-houdende grond. De waterretentie is volledig afgegraven, wat heeft geleid tot de aanleg van een grotere A-watgang.

In maart moet de inplant van grond worden uitgevoerd, afhankelijk van het plantseizoen. Daarnaast is de scope van het project uitgebreid met de plaatsing van leuningen op de twee bruggen binnen het projectgebied.

Planning

De werkzaamheden worden in 2024 volledig afgerond. In de tweede helft van 2025 kan het krediet worden afgesloten.

Watertorenterrein

Doel

Ontwikkeling van het Watertorenterrein tot woningbouwlocatie.

Status

Het watertorenterrein is 100% particulier eigendom van Watertoren B.V. Naast de wettelijke bevoegdheden heeft de gemeente een faciliterende rol bij de gebiedsontwikkeling, omdat het hier gaat om een ontwikkeling van een externe partij. Op 20 december 2023 heeft Watertoren B.V. een aanvraag omgevingsvergunning (wabo) ingediend voor een woningbouwontwikkeling van 180 woningen. Sindsdien is gemeente Sliedrecht, in afstemming met de ontwikkelaar, bezig met de behandeling van de aanvraag.

Paragraaf Wet Open Overheid

Inleiding

Onder regie van de Servicegemeente Dordrecht is gestart met de implementatie van de Wet open overheid (hierna: Woo). De informatiecategorieën die onder de Woo vallen dienen gefaseerd actief openbaar gemaakt te worden conform de door de Rijksoverheid bepaalde fasering. Er is voldaan aan de openbaarmaking van de informatiecategorieën in lijn met de fasering die voor 2024 geldt.

Daarnaast is er aandacht besteed aan bewustwording onder medewerkers middels presentaties en interne berichtgeving. Dit met als resultaat de lopende implementatie van de Woo goed te laten landen binnen de organisatie.

In 2024 zijn 14 Woo-verzoeken en vijf informatieverzoeken ingediend. Dit zijn twee Woo-verzoeken meer dan in 2023. In dit jaar werden er 12 Woo-verzoeken ingediend en geen enkel informatieverzoek. Een informatieverzoek is erop gericht informatie te ontvangen, bijvoorbeeld voor eigen gebruik. Een Woo-verzoek richt zich op het openbaar maken van informatie. Van de 14 Woo-verzoeken zijn er 11 in 2024 afgerond. De overige drie verzoeken hebben een langere doorlooptijd. Vijf van de 11 afgeronde Woo-verzoeken zijn afgewezen. In 2023 werden er drie van de 12 afgeronde Woo-verzoeken afgewezen. Bij afgewezen Woo-verzoeken bleek de informatie niet in bezit te zijn van onze organisatie. Verzoeker is in sommige gevallen doorgestuurd naar het bestuursorgaan dat deze informatie mogelijk wel in bezit heeft.

Jaarrekening

Grondslagen voor waardering en bepaling van het resultaat

Het doel van de jaarrekening is verantwoording af te leggen over het gevoerde beleid en beheer. Het is het sluitstuk van de budgetcyclus. De jaarrekening geeft inzicht in de financiële positie van de gemeente en bepaalt achteraf de realiteitswaarde van de begroting. Zowel cijfermatig als inhoudelijk.

Bij de samenstelling van de jaarrekening nemen we de voorschriften uit de Gemeentewet en het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) in acht. Er bestaat enige vrijheid waar de eigenheid van de gemeente in het geding kan komen.

Volgens artikel 200 van de Gemeentewet moet de gemeenteraad de jaarrekening vaststellen vóór 15 juli van het jaar dat op het dienstjaar volgt. We voldoen dan aan één van de voorwaarden om in aanmerking te komen voor repressief (terughoudend) toezicht door de provincie.

De grondslag voor de algemene uitkering van het gemeentefonds is de decembercirculaire.

De GR Sociaal verantwoordt de eigen bijdrage van het Centraal Administratie Kantoor. Die wordt verrekend met de gemaakte kosten.

Grondslag Rechtmatigheidsverantwoording

Algemene grondslagen voor de Rechtmatigheidsverantwoording

De in de jaarrekening opgenomen rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld op basis van de kaders zoals besloten in de financiële verordening en op basis van de kadernota rechtmatigheid. Dat betekent dat:

- De rechtmatigheidsverantwoording toeziet op de financiële rechtmatigheid van baten, lasten, balansmutaties, alsmede de baten en lasten inzake de specifieke uitkeringen op grond van art. 17 Financiële-verhoudingswet;
- De financiële rechtmatigheid waaronder het voorwaardencriterium, het begrotingscriterium en het misbruik & oneigenlijk gebruik criterium omvat:
 - o Voor het voorwaardencriterium bestaat de norm uit het normenkader zoals op 7 februari 2023 door de raad is vastgesteld;
 - o Voor het begrotingscriterium geldt dat alle overschrijdingen van lasten en investeringskredieten onrechtmatig zijn, waarbij voor een aantal scenario's in de financiële verordening is beschreven wanneer deze overschrijdingen acceptabel zijn. Voor over- en onderscheidingen van baten, onderschrijdingen van lasten en onderschrijdingen van investeringskredieten geldt dat deze als onrechtmatig zijn aangemerkt indien ze niet tijdig aan de raad zijn gemeld.
 - o Ten aanzien van het M&O criterium is de nota M&O beleid van onze organisatie leidend bij het voorkomen en opsporen van misbruik en oneigenlijk gebruik. Omdat alleen bij misbruik sprake is van een onrechtmatigheid zijn eventuele gevallen van misbruik (mits cumulatief met andere fouten of onduidelijkheden boven de verantwoordingsgrens) opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording.
- De rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld binnen de kaders van de kadernota rechtmatigheid 2023 van de Commissie BBV alsmede onze eigen financiële verordening. Dit betekent dat:
 - o Een verantwoordingsgrens van 3% (zijnde €2.778.000) is gehanteerd waarboven cumulatieve fouten en onduidelijkheden in de rechtmatigheidsverantwoording worden opgenomen;
 - o Een rapporteringstolerantie van € 50.000 is gehanteerd waarboven fouten en onduidelijkheden in de paragraaf bedrijfsvoering worden opgenomen

Waarderingsgrondslagen voor baten en lasten

We rekenen baten en lasten toe aan het jaar waarop zij betrekking hebben. We nemen de baten en winsten alleen als ze op de balansdatum gerealiseerd zijn. Verliezen en risico's met een oorsprong voor het einde van het begrotingsjaar, nemen we in acht als ze voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn.

Waarderingsgrondslagen voor de balans

Immateriële vaste activa

Onder de immateriële vaste activa nemen we op:

- kosten van onderzoek en ontwikkeling en
- bijdrage aan activa in eigendom van derden.

We waarderen de immateriële activa op verkrijgings- of vervaardigingsprijs verminderd met afschrijvingen. Voor de kosten van onderzoek en ontwikkeling geldt een afschrijvingsduur van maximaal 5 jaar (artikel 34 b BBV). Voor de bijdragen aan activa in eigendom van derden schrijven we af over de levensduur. De afschrijvingsduur van deze bijdragen is maximaal gelijk aan de afschrijvingsduur van de activa die door de betreffende derden wordt gehanteerd. Gemeente Sliedrecht hanteert geen langere afschrijvingsduur dan de afschrijvingsduur die gehanteerd wordt bij derden.

Materiële vaste activa

Onder de materiële vaste activa nemen we investeringen op die betrekking hebben op:

- de gemeentelijke organisatie:
 - gebouwen waarin gemeentelijke activiteiten zijn ondergebracht en
 - machines, apparaten, installaties, inventaris, vervoermiddelen e.d.
- objecten die de gemeente exploiteert:
 - gronden en terreinen, bedrijfsgebouwen en woonruimten etc en
 - de infrastructuur van de gemeente: wegen, straten, bruggen, groenvoorziening, riolering, verkeersvoorzieningen e.d.

Materiële vaste activa worden gewaardeerd op basis van de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. De verkrijgingsprijs omvat de inkoopprijs en de bijkomende kosten. De vervaardigingsprijs omvat de aanschaffingskosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige kosten, welke rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend. In de vervaardigingsprijs kunnen voorts worden opgenomen een redelijk deel van de indirecte kosten en de rente over het tijdvak dat aan de vervaardiging van het actief kan worden toegerekend; in dat geval vermeldt de toelichting dat deze rente is geactiveerd. Bijdragen van derden (subsidies) die betrekking hebben op een specifiek activum, worden hierop in mindering gebracht. Op materiële vaste activa met een beperkte gebruiksduur wordt jaarlijks afgeschreven volgens een stelsel dat is afgestemd op de verwachte toekomstige gebruiksduur. De afschrijvingen geschieden onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar.

Met uitzondering van de gebouwen schrijven we alle investeringen met jaarlijks gelijke bedragen af (lineair). Gezien de waardeontwikkeling schrijven we gebouwen op annuïteitenbasis af. Dat is reëel als er nauwelijks sprake is van waardevermindering en er voor het uitvoeren van planmatig onderhoud bijtijds wordt gespaard.

Op activa die in de loop van het jaar zijn aangeschaft, schrijven we af met ingang van het eerstvolgende boekjaar na ingebruikname.

Vanaf 2011 houden we bij de bepaling van de afschrijving rekening met een restwaarde. Door die restwaarde dalen de af te schrijven bedragen en daarmee ook de jaarlijkse afschrijvingskosten. De restwaarde bij gebouwen is bepaald op 25% van de verkrijgings- of vervaardigingsprijs.

Voor activa met een economisch nut én een economische functie wordt per balansdatum bepaald of er een indicatie is van een duurzame waardevermindering. Indien sprake is van een duurzame waardevermindering wordt afgewaardeerd naar de directe opbrengstwaarde. Deze afwaardering vindt plaats met behulp van een voorziening.

Voor in erfpacht uitgegeven gronden geldt de uitgifteprijs van eerste uitgifte als verkrijgingsprijs. Gronden in eeuwigdurende erfpacht worden gewaardeerd tegen registratiewaarde.

Financiële activa

Onder financiële vaste activa vallen kapitaalverstrekkingen en verstrekte leningen met een rentetypische looptijd langer dan een jaar. Deze worden gewaardeerd tegen nominale waarde (verstrekte waarde, verminderd met aflossingen en andere ontvangsten). Voor financiële vaste activa wordt per balansdatum bepaald of er een indicatie is van een duurzame waardevermindering. Indien sprake is van een duurzame waardevermindering wordt afgewaardeerd naar de directe opbrengstwaarde. Deze afwaardering vindt plaats met behulp van een voorziening.

Voorraden

De als onderhanden werken opgenomen bouwgronden in exploitatie zijn gewaardeerd tegen de vervaardigingsprijs dan wel de lagere marktwaarde. De vervaardigingsprijs omvat de kosten die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend (zoals grondaankopen en kosten van bouw- en woonrijp maken) alsmede de rentekosten berekend zoals voorgeschreven in het BBV en de administratie- en beheerskosten. Voor winstnemering geldt de percentage of completion methode: naar rato van de realisatie van kosten en baten, verminderd met project specifieke risico's. Indien er sprake is van een lagere marktwaarde als gevolg van een verwacht negatief resultaat wordt de benodigde verliesvoorziening hiervoor berekend op grond van het resultaat tegen de netto contante waarde per 1/1 van het komende jaar.

Liquide middelen, vorderingen en overlopende activa

Vorderingen, liquide middelen en overlopende activa worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid van vorderingen is een voorziening in mindering gebracht. Onder de overlopende activa zijn ook de nog te verhalen kosten in het kader van facilitair grondbeleid (antérieure overeenkomsten) opgenomen, na aftrek van reeds ontvangen bijdragen.

Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit de algemene reserves, bestemmingsreserves en het gerealiseerde resultaat. Aan iedere reserve ligt een besluit van de raad ten grondslag.

Voorzieningen

Voorzieningen worden in beginsel gewaardeerd op het nominale bedrag van de verplichting of het voorzienbare verlies. In afwijking van deze algemene regel wordt de pensioenverplichting ten behoeve van de wethouders op de contante waarde van de toekomstige uitkeringsverplichtingen gewaardeerd (actuariële waarde). De voorzieningen zijn gebaseerd op de jaarlijkse dotaties verminderd met onttrekkingen en bestedingen gedurende het boekjaar.

Opgenomen langlopende geldleningen en waarborgsommen

We nemen langlopende leningen op voor de oorspronkelijke waarden, verminderd met de gedane aflossingen conform de overeengekomen aflossingsschema's. Voor zover mogelijk lossen we leningen met een hoge rente af door gebruik te maken van overliquiditeit of door nieuwe leningen met een lagere rente aan te trekken. Per saldo moet er wel sprake zijn van een voordeel. Boeterente als gevolg van vervroegde aflossingen verantwoorden we in één keer ten laste van de exploitatie.

Kortlopende schulden en overlopende passiva

Schulden en overlopende passiva nemen we op voor de nominale waarden. Voor zover er binnen de jaarlijkse exploitatie nog uitgaven of inkomsten te verwachten zijn, nemen we die in de betreffende balansbedragen op volgens het stelsel van lasten en baten.

Voorzieningen die gevoed zijn vanuit voorschotbedragen van Europese en Nederlandse

overheidslichamen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren nemen we afzonderlijk op onder de overlopende passiva.

Onzekerheid eigen bijdragen CAK

Op basis van de overzichten van het Centraal administratiekantoor (CAK) kan gemeente Sliedrecht de aantallen personen, soort en omvang van de zorgverlening beoordelen aan de hand van de eigen Wmo-administratie. Probleempunt is dat op deze overzichten van het CAK inkomensgegevens ontbreken. Hierdoor zijn deze overzichten niet geschikt om de juistheid van de eigen bijdragen op persoonsniveau, en volledigheid van de eigen bijdragen als geheel, te kunnen vaststellen. Door de systematiek te kiezen van het vaststellen van de eigen bijdragen door het CAK, heeft de wetgever in feite bepaald, dat de verantwoordelijkheid voor de juistheid en volledigheid van de eigen bijdragen geen gemeentelijke verantwoordelijkheid is. Dat betekent dat gemeente Sliedrecht geen zekerheden over omvang en hoogte van de eigen bijdragen kan verkrijgen. Gemeente Sliedrecht is verplicht, op grond van de kadernota rechtmatigheid, deze onzekerheid te noemen in de jaarstukken, ook al ligt de oorzaak niet bij ons. Dit geldt overigens voor alle gemeenten.

Risico's

We beschrijven de risico's in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing van het jaarverslag.

Gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten

Gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten

Overzicht gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten (x € 1.000)

Programma	Begroting 2024 vóór wijziging			Begroting 2024 ná wijziging			Realisatie 2024		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Programma 1 Samenleving	N 46.340	V 10.012	N 36.327	N 51.119	V 15.862	N 35.257	N 49.691	V 16.304	N 33.387
Programma 2 Economie, onderwijs, sport en cultuur	N 9.025	V 2.694	N 6.331	N 10.127	V 2.947	N 7.180	N 9.148	V 2.618	N 6.530
Programma 3 Ruimte	N 20.889	V 15.524	N 5.365	N 22.116	V 13.927	N 8.189	N 21.848	V 15.438	N 6.410
Programma 4 Bestuur en organisatie	N 2.110	-	N 2.110	N 2.148	-	N 2.148	N 1.715	V 14	N 1.701
Programma 5 Financiën	N 425	V 421	N 5	N 439	V 1.493	V 1.053	N 420	V 1.777	V 1.358
Sub-totaal baten en lasten programma's	N 78.789	V 28.651	N 50.139	N 85.949	V 34.228	N 51.721	N 82.821	V 36.151	N 46.671
Algemene dekkingsmiddelen	N 1.658	V 62.318	V 60.659	N 424	V 65.002	V 64.579	N 421	V 64.930	V 64.509
Overhead	N 11.821	V 365	N 11.456	N 11.584	V 389	N 11.195	N 11.546	V 811	N 10.735
Vennootschapsbelasting	-	-	-	-	-	-	N 9	-	N 9
Onvoorzien	N 61	-	N 61	N 61	-	N 61	N 57	-	N 57
Sub-totaal	N 13.541	V 62.683	V 49.142	N 12.069	V 65.391	V 53.323	N 12.033	V 65.741	V 53.708
Totaal saldo van baten en lasten	N 92.330	V 91.334	N 996	N 98.018	V 99.619	V 1.601	N 94.855	V 101.892	V 7.037
Toevoeging / onttrekking aan reserves									
Programma 1 Samenleving	-	V 377	V 377	-	V 1.304	V 1.304	N 36	V 1.242	V 1.206
Programma 2 Economie, onderwijs, sport en cultuur	-	V 123	V 123	-	V 347	V 347	N 102	V 343	V 242
Programma 3 Ruimte	N 623	V 955	V 332	N 2.514	V 1.934	N 580	N 784	V 1.784	V 1.001
Programma 4 Bestuur en organisatie	-	V 534	V 534	-	V 706	V 706	N 70	V 693	V 623
Programma 5 Financiën	N 200	-	N 200	N 4.023	V 2.118	N 1.905	N 4.023	-	N 4.023
Sub-totaal toevoeging/onttrekking aan reserves	N 823	V 1.990	V 1.167	N 6.537	V 6.409	N 128	N 5.015	V 4.062	N 952
Resultaat	N 93.153	V 93.324	V 171	N 104.555	V 106.028	V 1.473	N 99.869	V 105.954	V 6.085

Analyse van financiële afwijkingen per programma

Inleiding

Per programma wordt hieronder inzicht gegeven in het resultaat dat op het programma ontstaat. Bij elk programma is een regel overige verschillen die verder niet wordt toegelicht. Deze regel bestaat uit verschillen kleiner dan € 25.000. In sommige gevallen is het totaal van het saldo overige verschillen wel groter dan € 25.000 omdat meerdere kleine verschillen zijn opgeteld.

Wanneer er voor bestemming budget is overgeheveld conform besluitvorming bij de Winternota 2024 dan is dat benoemd. Het gevolg hiervan is dat er soms ook regels met saldo nul zijn toegelicht.

Enkele verschillen geven aanleiding tot een voorstel voor resultaat bestemming. Dit is eveneens benoemd in de toelichting.

Analyse van financiële afwijkingen programma 1

Nr.	Verschillen programma Samenleving	Lasten	Baten	Mutaties Reserves	Saldo
1	Veilig en inclusief Sliedrecht	N 1	-	-	N 1
2	Alg. maatschappelijke dienstverlening	V 247	N 127	N 62	V 59
3	Inburgering	V 142	N 72	-	V 71
4	Welzijnswerk	V 15	V 1	-	V 15
5	Jeugd- en jongerenwerk	V 65	-	-	V 65
6	Jeugdzorg	V 439	N	-	V 439
7	WMO	V	-	-	V
8	Individuele voorzieningen WMO	V 342	V 461	-	V 803
9	Algemene gezondheidszorg	V 11	V 2	-	V 13
10	Bijstand, participatie, etc.	V 142	V 92	N 36	V 198
11	Burgerzaken	N 36	V 84	-	V 48
12	Openbare orde en veiligheid	V 61	V 1	-	V 61
	Verklaring verschil	V 1.428	V 442	N 98	V 1.772

Bedragen x € 1.000

	Toelichting verschil	Lasten	Baten	Mutaties reserves	Saldo
1	Veilig en inclusief Sliedrecht	-	-	-	-
a					-
2	Alg. maatschappelijke dienstverlening	V 249	N 127	N 62	V 60
a	Op 12 december 2023 heeft de gemeenteraad een motie aangenomen om, vanuit het budget flankerend beleid energiearmoede en dienstverlening, een eenmalige energietoeslag van € 150 mogelijk te maken voor een specifieke doelgroep inwoners. Van de daarvoor € 65.000 is € 12.331 uitgegeven aan deze eenmalige energietoeslag. De rest is herbestemd voor de pilot 'wijkgerichte aanpak arbeidsmarkt en energietransitie' en 'werkgeversdienstverlening geldzorgen op de werkvloer'. In mei 2024 is de raad, via beantwoording van technische vragen, hierover geïnformeerd. Sinds medio 2024 zijn voorbereidende gesprekken gestart voor de werkgeversdienstverlening 'geldzorgen op de werkvloer' en de overeenkomst hiervoor is eind 2024 afgesloten. Dit was later dan gepland en kwam mede door ziekte/drukke bij opdrachtnemer.	V 28			V 28
b	Lagere uitgaven op vroegsignalering schulden doordat een aantal voorgenomen incidentele activiteiten zijn doorgeschoven naar 2025 en de kosten voor de werkgeversdienstverlening 'geldzorgen op de werkvloer' lager uitvielen door samenwerking met Hardinxveld-Giessendam, waardoor aanvullend budget niet nodig bleek.	V 31			V 31
c	Uit de vaststelling subsidie 2023 die verstrekt is aan Stichting Sociaal Team Sliedrecht blijkt dat de toegekende middelen voor het volwassenenfonds en het uitbreiden van participatieplekken niet volledig zijn benut. Dit heeft geleid tot een positieve afrekening en hierdoor is er € 62.000 minder onttrokken uit de Koers 2030 dan begroot	V 190	N 127	N 62	V 1
3	Inburgering	V 151	N 77	-	V 74
a	Bij de noodopvang vluchtelingen Oekraïne heeft in 2024 is het aantal beschikbare bedden gedurende het jaar uitgebreid. Dit leidt tot een hogere normvergoeding van het Rijk.		V 105		V 105
b	Een deel van de aanloopkosten 2024 inzake het AZC zijn reeds aan het COA doorbelast; COA en het ministerie zijn nog met elkaar in gesprek over wijze van declareren. Hangende de uitkomst hiervan hebben we nog even gewacht met het in rekening brengen van de aanloopkosten over de rest van 2024. Helaas vraagt het afwikkelen van de declaratieafwikkeling bij het COA en het ministerie meer tijd dan we hadden verwacht.	N 31			N 31
c	Vanuit het Rijk worden jaarlijks Inburgeringsgelden ontvangen. In 2024 is er minder uitgegeven dan de bevoorschotting vanuit het Rijk. Het niet gebruikte deel is doorgeschoven naar volgend jaar.	V 182	N 182		-

Nr.	Verschillen programma Samenleving			Mutaties	
4	Welzijnswerk	-	-	-	-
					-
5	Jeugd- en jongerenwerk	V 71	-	-	V 71
a	Positieve afrekening subsidie Stichting Open Jeugdwerk Sliedrecht van € 28.569. Tevens aanvullende dekking vanuit SPUK GALA Brede Regeling Combinatiefunctionaris van € 42.000	V 71			V 71
6	Jeugdzorg	V 434	-	-	V 434
a	Positieve afrekening met Stichting Sociaal Team Sliedrecht / Stichting Jeugdteams ZHZ als gevolg van het feit dat de toegekende subsidie in het kader van Jeugdhulp naar Voren is onder besteed. Het is slechts gedeeltelijk gelukt om de gewenst GGZ deskundigheid naar voren te halen.	V 143			V 143
b	Afrekening SOJ op basis van de concept jaarrekening 2024 is € 218.000 lager dan waar in de winternota rekening mee is gehouden. De definitieve afrekening 2023 is € 25.000 lager dan waar in de jaarrekening 2023 vanuit is gegaan.	V 243			V 243
c	Afrekening DG&J op basis van de concept jaarstukken 2024 is € 48.000 positief	V 48			V 48
7	WMO	-	-	-	-
a					-
b					
8	Individuele voorzieningen WMO	V 352	V 462	-	V 814
a	Positieve afrekening met Stichting Sociaal Team als gevolg van het minder kunnen inzetten op het project WMO naar de voorkant.	V 263			V 263
b	Op basis van de bevoorschottingsbrief Beschermd Wonen & Opvang hielden we rekening met een overschot van € 650.500. Conform de voorlopige afrekening 2024 is de verwachting dat het aandeel van de Gemeente Sliedrecht op het overschot Beschermd Wonen & Opvang € 1.112.000 bedraagt. Dit resulteert in een positief verschil van € 461.500.		V 462		V 462
c	In de begroting was rekening gehouden met een deel van de SPUK GALA middelen als dekking voor de gestegen CAO's bij de subsidiepartijen. Uiteindelijk kunnen we meer kosten verantwoorden onder de SPUK GALA doelen waardoor extra dekking is gevonden op diverse onderdelen van SPUK GALA.	V 89			V 89
					-
9	Algemene gezondheidszorg	-	-	-	-
a					-
10	Bijstand, participatie, etc.	V 141	V 91	N 36	V 196
a	In 2023 heeft de Gemeente Sliedrecht van het Rijk een bijdrage energietoeslag ontvangen. Na uitbetaling aan de gerechtigden medio 2024 resteert een voorlopige positieve afrekening energietoeslag. Dit overschot zal overgeheveld worden naar 2025 ter uitvoering van de Witgoedregeling (zie bijlage Witgoedregeling bij de jaarrekening)	V 378			V 378
b	Bij het opstellen van de jaarrekening 2023 is er op basis van de conceptjaarrekening van de GR Sociaal een inschatting gemaakt van de nog te betalen kosten. De daadwerkelijke afrekening die volgde in het najaar 2024 was € 134.000 hoger.	N 134			N 134
c	Op basis van de conceptjaarstukken wordt er een aanvullende bijdrage gevraagd van € 56.000 inzake de toeslagenproblematiek. Aanvullend krijgt de gemeente Sliedrecht echter nog een vergoeding van het Rijk van € 128.000. Daarnaast wordt er een aanvullende afrekening verwacht van € 47.000 negatief.	N 103	V 128		V 25
d	Conform besluit in de Winternota worden de gelden die eenmalig beschikbaar zijn gesteld voor kosten verbonden aan de ondersteuning aan de doelgroep vallend onder de eenverdienersproblematiek doorgeschoven naar 2025. Gezien de complexiteit van en onduidelijkheid omtrent de uitvoer van deze ondersteuning zullen de kosten niet gemaakt worden in 2024, maar in 2025.			N 36	N 36
e	Diverse vaststellingen vanuit het Ministerie die pas later in het jaar in beeld waren. Vaststelling Bijstandsverlening Zelfstandigen € 5.600, vaststelling TOZO 2023 € 18.400,		N 37		N 37

Nr. Verschillen programma Samenleving				Mutaties	
	vaststellingen kwijschelding hersteloperatie kindertoeslagenaffaire € 13.300				-
11	Burgerzaken	N 36	V 84	-	V 48
a	Binnen Dienstverlening is een overschrijding gerealiseerd van € 36.000 op de uitgaven en € 84.000 meer aan inkomsten dan begroot. Dit geeft een nettoresultaat van € 48.000 positief. Dit wordt voornamelijk gerealiseerd doordat er meer paspoorten en rijbewijzen zijn uitgegeven dan vooraf geprognosticeerd. Daarmee lijkt de paspoorten piek naar voren te zijn gekomen. Dit is het gevolg van de wetswijziging in 2014 waarbij de geldigheidsduur van documenten werd verlengd van 5 naar 10 jaar.	N 36	V 84		V 48
12	Openbare orde en veiligheid	V 61	-	-	V 61
a	Overschrijding in kosten doordat er in de begroting geen rekening is gehouden met de verzekering milieuschade, hogere kosten suswachten doordat de gemeente in de laatste 5 maanden van het jaar de volledige kosten moest dragen, stijgende kosten lijkschouw en diverse kosten waarbij de kosten harder zijn gestegen dan waar in de begroting rekening mee was gehouden.	N 45			N 45
b	Positieve afrekening Veiligheidsregio op basis van de jaarstukken 2024. Daarnaast een afwikkeling van de coronatoegangsbewijsgelden 2023.	V 106			V 106
					-
13	Overige verschillen	V 6	V 10	N	V 15
	Toelichting verklaring verschil	V 1.428	V 442	N 98	V 1.772

Analyse van financiële afwijkingen programma 2

Nr.	Verschillen programma Economie, Onderwijs, sport en cultuur	Lasten	Baten	Mutaties Reserves	Saldo
1	Ondernemend en betrokken Sliedrecht	V 109	-	-	V 109
2	Maatschappelijk vastgoed	N 113	N 76	N 82	N 271
3	Sport	V 24	V 12	-	V 36
4	Sportaccommodaties	V 354	N 119	N	V 235
5	Onderwijshuisvesting	V 25	N 7	N 4	V 14
6	Onderwijs- en leerlingzaken	V 316	N 149	N 20	V 148
7	Economische zaken	V 259	V	-	V 259
8	Beschut werk	V 22	-	-	V 22
9	Kinderopvang- en peuterspeelzalen	V 25	N 36	-	N 11
	Verklaring verschil	V 1.021	N 375	N 105	V 541

Bedragen x € 1.000

	Toelichting verschil	Lasten	Baten	Mutaties reserves	Saldo
1	Ondernemend en betrokken Sliedrecht	V 109	-	-	V 109
a	In 2024 is gewerkt aan de planverkenning en -vorming voor het opstellen van buurtagenda's. Perspectivity is in opdracht van gemeente Sliedrecht gestart met de vormgeving van een plan van aanpak in september 2024. De gemeenteraad is hier door middel van een collegeinformatiebrief over geïnformeerd op 30 september 2024. In de collegeinformatiebrief is de gemeenteraad geïnformeerd over de aanpak, waarbij onder andere twee dorpsdialogen zijn uitgevoerd. Zoals voorgenomen vindt de afronding van de opdracht plaats in Q1 2025, waardoor een deel van de opdracht niet is gefactureerd in 2024 (factuur 2024 van € 37.000 moet nog geboekt worden)	V 35			V 35
b	In 2024 is er € 74.000 minder uitgegeven dan begroot aan ondernemend en betrokken Sliedrecht. Het beschikbaar gestelde bedrag is ingezet voor het ontwikkelen van de economische recreatieve functie, wonder het opstellen van een plan van aanpak, het verbeteren van de beeldkwaliteit buitenruimte en het in samenwerking met stakeholder versterken en promoten van het aanbod op het gebied van Sport, cultuur, recreatie en economie. Door beperkte ambtelijke beschikbaarheid is er niet de gewenste invulling gegeven dan vooraf verwacht.	V 74			V 74
2	Maatschappelijk vastgoed	N 128	N 76	N 82	N 286
a	BAES BV In 2024 is er € 167.750 begroot voor de oprichting van Baes BV. De werkzaamheden zijn in 2024 niet volledig afgerond Het saldo van € 82.000 hevelen we over naar 2025. Lagere verhuur opbrengst Bij verschillende panden waar huurders inzitten , is er minder aan huur gerealiseerd dan begroot. Dit is niet toe te wijzen aan één specifiek pand. Afwaardering Stationsweg 4 Aan de hand van de accountantcontrole op het boekjaar 2023 is geconstateerd dat de oude renovatiekosten van het pand aan de stationsweg 4 de afboeking niet had plaats gevonden. Dit is als nog in 2024 gebeurd.	V 82 N 210	 N 76	N 82	- N 76 N 210
3	Sport	V 14	V 6	-	V 20
a	kosten lokaal sportakkoord moeten nog worden geboekt n.a.v. opgave SOJS				-

Nr.	Verschillen programma Economie,			Mutaties	
b	Er zijn een aantal postieve vaststellingen 2023 inzake sportsubsidies uitgevoerd. Tevens zijn de verstrekte subsidies 2024 iets lager dan begroot.	V 14			V 14
c	De verwachte vergoeding van het Ministerie inzake SPUK Stimulering Sport is € 5.600 hoger dan begroot.		V 6		V 6
4	Sportaccommodaties	V 337	N 125	-	V 212
a	Bij diverse sportaccommodaties heeft geen onderhoud of reparaties plaats hoeven vinden. Ook heeft er geen aanschaf van hulpmiddelen gymnastiekmaterialen plaatsgevonden, waardoor er minder is uitgegeven dan begroot	V 80			V 80
b	Terugbetaling MEOZ Vanuit het Rijk is er destijds een tijdelijke beschikking ontvangen met betrekking tot meerkosten energie openbare zwembaden (MEOZ). Na de definitieve vaststelling en aanlevering van de werkelijke kosten is een nieuw bedrag beschikt. Dit betreft € 132.000. Deze was niet in de begroting opgenomen.	V 257	N 125		V 132
5	Onderwijshuisvesting	V 25	-	-	V 25
a	De betaalde OZB scholen is lager dan waar vooraf in de begroting rekening mee is gehouden.	V 25			V 25
6	Onderwijs- en leerlingzaken	V 301	N 162	-	V 139
a	Voor 2024 was een hoger bedrag inbegroot voor leerlingenvervoer dan nodig bleek te zijn gedurende het jaar. In 2024 zijn er diverse verschuivingen ontstaan vanwege de nieuwe vervoerder MRC naar RMC, dankzij scherpere tarieven hebben we daar een voordeel gehaald. Bovendien is er door de eerste mislukte aanbesteding een stijging in tarieven uitgesteld naar 2025. In 2025 (tweede helft van het jaar) zullen de kosten weer stijgen vanwege de nieuwe vervoerder die tegen een hogere prijs het vervoer zal uitvoeren. Qua in- en uitstroom zien we een vrij normaal beeld qua leerlingen zoals het staatje ook laat zien.	V 96			V 96
b	Via de winternota 2024 is er een besluit genomen om maximaal € 55.000 over te hevelen naar 2025 inzake tijdelijke huisvesting PWA Waalslaan. Aangezien er reeds kosten zijn gemaakt in 2024, resteert nog een budget van € 20.000.	V 20			V 20
c	In de begroting was rekening gehouden met een deel van de SPUK GALA middelen als dekking voor de gestegen CAO's bij de subsidiepartijen. Uiteindelijk kunnen we meer kosten verantwoorden onder de SPUK GALA doelen waardoor extra dekking is gevonden op diverse onderdelen van SPUK GALA.	V 23			V 23
d	De bestedingen inzake het Onderwijsachterstandenbeleid zijn lager dan waar in de begroting rekening mee is gehouden. Dit resulteert in zowel lagere uitgaven als lagere inkomsten. Het budget blijft wel beschikbaar voor de resterende bestedingsperiode.	V 162	N 162		-
7	Economische zaken	V 249	-	-	V 249
a	Aantrekkelijkheid winkelcentra is € 49.000 minder uitgegeven dan begroot. In de winternota is er al reeds € 75.000 van het budget afgeraamd. Uit overleg met de centrummanager, de winkeliers en de gemeente is gebleken dat de regeling onvoldoende is benut, met name doordat investeringen voor een groot deel door de ondernemers zelf moeten worden gedragen. Dit leek een belemmering voor het doen van aanvragen, met name bij maatregelen gericht op de lange termijn, maar bleek niet gegrond; men had meer tijd nodig voor onderlinge afstemming. Naar aanleiding van het overleg is afgesproken dat winkeliers in 2025 alsnog gezamenlijk een aanvraag zullen indienen voor investeringen in het aantrekkelijker maken van de winkelcentra.	V 49			V 49
b	Meervoudige lokale samenwerking is € 200.000 minder uitgegeven dan begroot. Per juni 2024 is er ambtelijk invulling gegeven aan een functie die hiermee aan de slag gaat. Het streven was om in Q4 2024 een onderzoek naar arbeidsmigratie op te starten, echter door interne processen die trager liepen dan gepland is dat pas begin 2025 gebeurd. De kosten die voor dit onderzoek in 2024 waren begroot komen daarom ten laste van 2025.	V 200			V 200
8	Beschut werk	V 22	-	-	V 22
a	Hieruit wordt onder andere individueel personenvervoer betaald voor woon-werkverkeer/Drechtwerk. Deze kosten zijn uiteindelijk lager uitgevallen dan begroot.	V 22			V 22
10	Kinderopvang- en peuterspeelzalen	-	-	-	-

Nr.	Verschillen programma Economie,			Mutaties	
a					-
11	Overige verschillen	V 92	N 17	N 23	V 51
	Toelichting verklaring verschil	V 1.021	N 375	N 105	V 541

Analyse van financiële afwijkingen programma 3

Nr.	Verschillen programma Ruimte			Mutaties	
		Lasten	Baten	Reserves	Saldo
1	Ruimtelijke vernieuwing	V 61	N 100	V 2.104	V 2.065
2	Ruimtelijke ordening	V 307	N 10	N 306	N 9
3	Faciliterend grondbeleid	V 147	N 96	-	V 51
4	Bouw- en woningtoezicht	N 17	V 73	-	V 56
5	Wonen	N 47	V 77	-	V 30
6	Bereikbaarheid	V 845	N 550	V	V 294
7	Bouwgronden in exploitatie	N 728	V 402	-	N 326
8	Grondzaken	N 71	N 34	-	N 105
9	Overig vastgoed	V 2	N 17	-	N 16
10	Milieu	N 127	V 249	-	V 122
11	Duurzaamheid	V 359	N 145	N 207	V 7
12	Huishoudelijk afval	N 239	V 181	N 7	N 65
13	Bedrijfsafval	N 16	V 15	N	N
14	Openbare ruimte	V 38	V 1.534	N 3	V 1.568
15	Riolering	N 250	N 30	-	N 280
16	Begraven	V 5	N 38	V	N 33
Verklaring verschil		V 268	V 1.511	V 1.581	V 3.360

Bedragen x € 1.000

	Toelichting verschil	Lasten	Baten	Mutaties reserves	Saldo
1	Ruimtelijke vernieuwing	V 2.232	N 100	N 14	V 2.118
a	Op voorschrift van de accountant is de verwerking van het resultaat uit 2023 aangepast. Dat resulteert in dit programma in een voordeel, terwijl onder de Financiën van Sliedrecht een even groot nadeel ontstaat.	V 2.118			V 2.118
b	Door het programmabureau Ruimtelijke vernieuwing is € 114.000 minder uitgegeven dan begroot. Hiertegenover staat een lagere onttrekking van € 14.000 en minder inkomsten van € 100.000.	V 114	N 100	N 14	
2	Ruimtelijke ordening	V 305	-	N 305	-
a	Voor de implementatie van de Omgevingswet was in 2024 een bedrag beschikbaar van € 557.000. Hiervan is een bedrag van € 305.000 niet uitgegeven. Dit schuiven we voor € 180.000 door naar de exploitatie 2025 en € 125.000 is niet onttrokken uit de reserve Koers 2030.	V 305		N 305	-
3	Faciliterend grondbeleid	V 147	N 96	-	V 51
a	Het project Baanhoek West veroorzaakt in de jaarrekening een financieel voordeel, met name als gevolg van de afkoop van groenonderhoud.	V 147	N 96		V 51
4	Bouw- en woningtoezicht	N 17	V 73	-	V 56
a	In het laatste kwartaal van 2024 zijn een aantal vergunningen verleend met relatief hoge legesopbrengsten. Hierdoor zijn de legesinkomsten hoger dan gedacht en begroot.	N 17	V 73		V 56
5	Wonen	-	-	-	-
a					-
6	Bereikbaarheid	V 826	N 524	-	V 302
a	Prorail realiseert in samenwerking met de gemeente en de Provincie fietsenstallingen op	V 826	N 524		V 302

Nr.	Verschillen programma Ruimte			Mutaties	
	de Sliedrechtse stations. De uitvoering heeft vertraging opgelopen, waardoor de middelen niet zijn ingezet				
7	Bouwgronden in exploitatie	N 786	V 455	-	N 331
a	In verband met de ontwikkelingen rondom Burg. Winklerplein (de ontwikkelaar) is er een voorziening gevormd. De besluitvorming in 2025 werkt namelijk terug in de jaarrekening 2024.	N 786			N 786
a	De afrondende werkzaamheden aan Stationspark II zijn aanzienlijk goedkoper uitgevallen dan begroot, met name door minder kosten voor de verwerking van grond		V 455		V 455
8	Grondzaken	N 71	N 34	-	N 105
a	Het nadeel ontstaat om dat de belastingaanslag van het waterschap centraal is geboekt en niet is verdeeld over alle bijbehorende gronden. Daarnaast heeft de verkoop van 'snippergroen' minder opgeleverd dan begroot.	N 71	N 34		N 105
9	Overig vastgoed	-	-	-	-
a	-				-
10	Milieu	N 131	V 245	-	V 114
a	In 2024 is er sprake van ruim 10% overschrijding van het jaarprogramma. De toename van de taken van de omgevingsdienst komen deels door extra noodzakelijke werkzaamheden in het kader van de implementatie van de Omgevingswet en een grotere vraag vanuit onze organisatie door het ontbreken van voldoende capaciteit op het beleidsveld milieu.	N 131			N 131
b	Op de balans per 31/12/23 stond nog een oude ISV subsidie. Aangezien deze niet meer terugbetaald hoefde te worden is in overleg met de accountant bepaald dat deze kan vrijvallen (zie ook Accountantsverslag 2023)		V 245		V 245
11	Duurzaamheid	V 365	N 158	N 207	-
a	Het fysieke energieloket is niet meer in 2024 gerealiseerd. Hiervoor was een incidenteel bedrag van € 207.000 in de begroting opgenomen. In de Winternota is dit budget voor budgetoverheveling naar 2025 aangevraagd en goedgekeurd. Dit bedrag wordt uit de reserve Duurzaamheid gedekt, de werkelijke onttrekking doen we niet in 2024, vandaar dat er een nadeel voor hetzelfde bedrag aan de baten kant staat.	V 207		N 207	-
b	Binnen duurzaamheid zijn er verschillende specifieke uitkeringen waarmee wij uitgaven binnen duurzaamheid kunnen dekken. Denk hierbij aan het Nationaal isolatie programma, proeftuin aardgasvrije wijken en de CDOKE middelen. Alle niet uitgegeven middelen hevelen wij over naar het volgende begrotings jaar. Per saldo heeft dit geen effect in de jaarrekening	V 158	N 158		-
12	Huishoudelijk afval	N 239	V 181	N 7	N 65
a	De hogere kosten zijn het gevolg van uitgevoerde inspecties aan ondergrondse containers. Op basis van deze inspecties zijn herstelwerkzaamheden uitgevoerd om aan de eisen (m.n. op het gebied van veiligheid) te blijven voldoen. Een gedeelte van deze kosten kon worden opgevangen door hogere opbrengsten met betrekking tot oud papier.	N 239	V 181	N 7	N 65
13	Bedrijfsafval	-	-	-	-
a	-				-
14	Openbare ruimte	-	V 1.534	-	V 1.534
a	In 2024 zijn we tot een afronding gekomen van het incasseren van leges en degeneratievergoedingen van diverse lopende projecten van nutsbedrijven. Dit heeft erin geresulteerd dat er begin 2025 afrekeningen zijn verstuurd aan diverse nutsbedrijven. Door de aanleg van glasvezel, het warmtenet en investeringen in het elektriciteitsnet resulteert dit in voordeel van € 1.405.000.		V 1.534		V 1.534
15	Riolering	N 250	N 30	-	N 280

Nr. Verschillen programma Ruimte				Mutaties	
a	Er is een aanvullende storting gedaan in de voorziening van het Wrp.	N 190	-		N 190
b	Er zijn minder BTW en overheadkosten dan begroot. Als gevolg hiervan wordt er meer gedoteerd aan de voorziening om op 100% kostendekkendheid uit te komen. Omdat BTW en overheadkosten extracomptabel worden toegerekend ontstaat er toch een nadeel.	N 60	N 30		N 90
16	Begraven	V 5	N 38	-	N 33
a	De inkomsten in relatie tot begraven zijn lager uitgevalen dan begroot.	V 5	N 38		N 33
17	Overige verschillen	N 2.117	V 3	V 2.114	N 1
	Toelichting verklaring verschil	V 268	V 1.511	V 1.581	V 3.360

Analyse van financiële afwijkingen programma 4

Nr.	Verschillen programma Bestuur en organisatie	Lasten	Baten	Mutaties Reserves	Saldo
1	Slagvaardige organisatie	-	-	-	-
2	Bedrijfsvoering	V 38	V 423	N 83	V 377
3	Huisvesting	-	-	-	-
4	Raad en griffie	V 595	V 14	-	V 608
5	Verkiezingen	N 6	-	-	N 6
6	Bestuur	N 156	-	-	N 156
	Verklaring verschil	V 471	V 436	N 83	V 824

Bedragen x € 1.000

	Toelichting verschil	Lasten	Baten	Mutaties reserves	Saldo
1	Slagvaardige organisatie	-	-	-	-
a					-
2	Bedrijfsvoering	V 342	V 114	N 70	V 386
a	Vanwege regelgeving vanuit het BBV kon een bedrag van € 800.000 in de Voorziening buitengewoon onderhoud gebouwen daar niet blijven staan. Dit bedrag is daarom vrijgevallen in het resultaat 2024. Het bedrag is echter nodig ter dekking van een gedeelte van de kosten van de verbouwing van het gemeentekantoor. Met de voorgestelde resultaatbestemming blijft de beoogde dekking beschikbaar.	V 800			V 800
b	Op het totale personele budget van de organisatie van bijna € 14 miljoen is een nadeel opgetreden. In 2024 is er gestuurd op het totaal én totale inzet van de personele kosten. Hierdoor kon er bijvoorbeeld op de afdeling Samenleving tijdelijk extra inhuur plaatsvinden, omdat er op andere afdelingen budget over was (omdat het invullen van vacatures tijd vroeg). Dit was onder andere nodig vanwege langdurige uitval als gevolg van ziekte. Op deze manier was er maximale capaciteit beschikbaar voor het totaal van de organisatie. Dit zodat de organisatie optimaal kon bijdragen aan het realiseren van de gestelde doelen.	N 418	V 114		N 304
	Doordat er in het laatste kwartaal meer mensen zijn gestart en omdat inhuur minder snel is stopgezet (dan aangenomen richting de Winternota) treedt een overschrijding op. Door het langer inhuren ontstond er bijvoorbeeld tijd om werkzaamheden zorgvuldiger over te dragen naar medewerkers in vaste dienst.				
c	Er zijn minder uren geschreven op investeringen dan begroot (door vast personeel), waardoor er ook minder overhead toegerekend kon worden.	N 60			N 60
d	Er is € 50.000 meer uitgegeven aan Wet Open overheid dan begroot. In 2024 is er een omvangrijk Woo-verzoek bij de gemeente Sliedrecht binnengekomen. Om het Woo-verzoek in behandeling te kunnen nemen is hulp ingeschakeld van het Juridisch Kenniscentrum en een advocatenkantoor.	N 50			N 50
d	Er is € 70.000 minder uitgegeven aan organisatieontwikkeling dan vooraf begroot. Dit heeft als reden dat er gedurende het jaar door personele bezetting later is gestart met het uitvoeren van de werkzaamheden. In de Winternota is er akkoord gegeven om € 70.000 over te hevelen naar 2025. Dit is bedrag is minder onttrokken uit de reserve en verklaard de € 70.000 nadeel.	V 70		N 70	-
3	Huisvesting	-	-	-	-
a					-
4	Raad en griffie	V 666	-	-	V 666
a	Vanwege regelgeving vanuit het BBV kon een bedrag van € 720.000 in de Voorziening buitengewoon onderhoud gebouwen daar niet blijven staan. Dit bedrag is daarom vrijgevallen in het resultaat 2024. Het bedrag is echter nodig ter dekking van een gedeelte van de kosten van de verbouwing van het raadhuis. Met de voorgestelde resultaatbestemming blijft de beoogde dekking beschikbaar.	V 720			V 720

Nr. Verschillen programma Bestuur en				Mutaties	
b	Er is een voorschot SIM subsidie (2017) ontvangen voor het raadhuis. We voldoen niet aan de uiteindelijke voorwaarden, waardoor we het ontvangen voorschot terug moeten betalen.	N 54			N 54
5	Verkiezingen	-	-	-	-
a					-
6	Bestuur	N 154	-	-	N 154
a	Door de daling van de rekenrente is de voorziening voor wethouderspensioenen toegenomen ten opzichte van het vorige boekjaar. De rekenrente is gedaald van 3,160% in 2023 naar 2,325% in het huidige boekjaar.	N 154			N 154
7	Overige verschillen	N 383	V 322	N 13	N 74
	Toelichting verklaring verschil	V 471	V 436	N 83	V 824

Analyse van financiële afwijkingen programma 5

Nr.	Verschillen programma Financien	Lasten	Baten	Mutaties Reserves	Saldo
1	Algemene uitkering	V 61	N 344	N 2.118	N 2.401
2	Gemeentelijke belastingen	N 59	V 272	-	V 213
3	Treasury	V 20	V 284	-	V 304
4	Vennootschapsbelasting	N 9	-	-	N 9
5	Onvoorzien	V 4	-	-	V 4
Verklaring verschil		V 17	V 212	N 2.118	N 1.889

Bedragen x € 1.000

Bedragen x
€ 1.000

	Toelichting verschil	Lasten	Baten	Mutaties reserves	Saldo
1	Algemene uitkering	V 61	N 2.462	-	N 2.401
a	Op voorschrift van de accountant is de verwerking van het resultaat uit 2023 aangepast. Dat resulteert in dit programma in een nadeel, terwijl bij programma Ruimte een even groot voordeel ontstaat.		N 2.118		N 2.118
b	Op voorschrift van de accountant is de bekening van de algemene uitkering op basis van de decembercirculaire aangepast.		N 192		N 192
c	De decembercirculaire bevatte een klein voordeel ten opzichte van de septembercirculaire. Dit betrof aanpassingen in de maatstaven, volumegroei. Tevens zijn er een aantal kleinere taakmutaties opgenomen. Deze vind u terug in de resultaatbestemming.		V 183		V 183
d	Over afgelopen jaren zijn er ook enkele afrekeningen ontvangen van de fondsbeheerder die door aanpassingen in de hoeveelheden per saldo negatief uitpakken.		N 120		N 120
e	Bij de jaarrekening 2023 is een specifieke uitkering opgenomen voor de gestegen energieprijzen voor de Lockhorst. De subsidieverstrekker heeft de uitkering uiteindelijk lager vastgesteld dan in 2023 is verantwoord. Het verschil is de lagere vaststelling.		N 215		N 215
f	Voor de taakmutaties die toegekend worden in de algemene uitkering nemen we een een stelpost op. De beschikbare middelen zijn niet ingezet.	V 61			V 61
2	Gemeentelijke belastingen	N 57	V 264	-	V 207
a	De OZB voor woningen is in 2024 incidenteel hoger uitgevallen dan vooraf ingeschat. Hogere opbrengsten uit op te leggen aanslagen is hiervoor de verklaring.		V 42		V 42
b	De OZB voor niet-woningen is in 2024 incidenteel hoger uitgevallen dan vooraf ingeschat. De hogere opbrengst was niet eerder voorzien omdat niet voor alle panden tijdig de waarden bekend waren op basis waarvan de aanslag is opgelegd. Hierdoor is het ook niet ten tijde van de winternota bekend geweest.		V 222		V 222
c	De in de begroting opgenomen post voor de lasten voor heffing en inning van de gemeentelijke belastingen is per abuis te laag opgenomen.	N 57			N 57
3	Treasury	V 20	V 284	-	V 304
a	De ontvangen rente over het kasgeld is hoger uitgevallen dan begroot. Het merendeel betreft de opbrengst van het zogenaamde schatkist bankieren, daarnaast is er ook meerdere keren geld uitgeleend aan mede-overheden.	V 20	V 176	-	V 196
b	De definitieve afwikkeling van oudere belastingaangifte heeft ertoe geleid dat er minder BTW als kosten genomen hoeft te worden, waardoor er een voordeel ontstaat.		V 108		V 108
4	Vennootschapsbelasting	N 9	-	-	N 9
a	De lasten betreffen de aanslag 2020. Voor de jaren erna zijn nog geen kosten genomen. Richting de Belastingdienst nemen we namelijk het standpunt in dat er vanuit eerdere jaren verrekenbare verliezen zijn. Vanuit dat perspectief hebben we ook tegen de aanslag 2020 bezwaar gemaakt. Om belastingrente te voorkomen hebben we de aanslag wel betaald.	N 9			N 9
5	Onvoorzien	V 4	-	-	V 4

Nr. Verschillen programma Financien				Mutaties	
a	De stelpost voor onvoorzien is niet ingezet.	V 61			V 61
b	De vrije ruimte binnen de werkkostenregeling (onbelaste vergoedingen naar werknemers, maar ook raadsleden) is overschreden. Hierdoor ontstaat er een belastingplicht.	N 94			N 94
c	De voorziening dubieuze debiteuren is zoals elk jaar beoordeeld of deze de juiste hoogte heeft passend bij de omvang van de openstaande debiteuren op balansdatum en passend bij de meerjarige ervaringscijfers van het wel of niet betalen van debiteuren.	V 37			V 37
6	Overige verschillen	N 2	V 2.126	N 2.118	V 6
	Toelichting verklaring verschil	V 17	V 212	N 2.118	N 1.889

Overzicht van incidentele baten en lasten

Incidentele baten en lasten

Het BBV (art. 19 en 28) schrijft voor dat de gemeente bij de begroting én bij de jaarrekening een overzicht presenteert van incidentele baten en lasten. Voor de raad en de provincie is het overzicht een essentieel onderdeel bij het bepalen van het structureel evenwicht van de exploitatie. We verkrijgen de structurele exploitatie na eliminatie van de incidentele baten en lasten. Het overzicht van incidentele baten en lasten bevat alleen 'eenmalige of tijdelijke' baten en/of lasten die bij ongewijzigd beleid en ongewijzigde omstandigheden voor maximaal drie jaar vaststaan.

Budgetverschillen op activiteiten voor structureel bestaand beleid blijven in hun aard onderdeel van de 'structurele exploitatie'. Conform de financiële verordening specificeren we de incidentele baten en lasten groter dan € 25.000,- in deze jaarrekening afzonderlijk in het overzicht incidentele lasten en baten.

Bedragen x € 1.000		
Incidentele baten/lasten	Lasten 2024	Baten 2024
<u>Programma 1</u> Sliedrechtshouders schuldenvrij en actief	188	
<u>Programma 2</u> Geen incidentele posten		
<u>Programma 3</u> Programma Ruimtelijke Vernieuwing - programmakosten	486	
Stationspark II		445
Grondexploitaties	601	601
<u>Programma 4</u> Geen incidentele posten		
<u>Programma 5</u> Geen incidentele posten		
Totaal incidentele baten/lasten	1.275	1.046
Effect op structureel begrotingssaldo		229

Toelichting

Sliedrechtshouders schuldenvrij en actief

Vanuit de reserve Koers 2030 wordt het incidentele project Sliedrechtshouders schuldenvrij en actief gerealiseerd.

Programma Ruimtelijke Vernieuwing – programmakosten

Vanuit de reserve Koers 2030 worden de programmakosten van het programma afgedekt.

Stationspark II

Vanuit de grondexploitatie Stationspark II wordt een opbrengst gerealiseerd.

Grondexploitaties

Grondexploitaties zijn per definitie een project en de bijbehorende kosten en opbrengsten dus incidenteel.

Overzicht van structurele baten en lasten

Uit deze jaarrekening blijkt dat er een structurele doorwerking is van € 1.072.000,- per jaar (zie tabel hieronder in de kolom structurele verminderingen).

Overzicht structurele en incidentele mutaties in reserves (x €1.000)

Omschrijving	Totaal		Resultaat 2023		Incidenteel		Structureel	
	Vermeerdering	Vermindering	Vermeerdering	Vermindering	Vermeerdering	Vermindering	Vermeerdering	Vermindering
Algemene bestemmingsreserve	7.481	4.413	6.886	-	595	4.413	-	-
Reserve vervanging materieel afdeling PR	288	242	-	-	288	242	-	-
Reserve vervanging containers	108	109	-	-	108	109	-	-
Reserve kapitaallasten invest. economisch nut	351	888	-	-	351	-	-	888
Reserve kapitaallasten invest. maatschappelijk nut	-	184	-	-	-	-	-	184
Reserve herplantfonds	-	17	-	-	-	17	-	-
Reserve Koers 2030	6.141	674	-	-	6.141	674	-	-
Reserve vastgoed niet in kernportefeuille	-	-	-	-	-	-	-	-
Reserve egalisatie tarieven afvalstoffenheffing	-	5	-	-	-	5	-	-
Totaal	14.369	6.532	6.886	-	7.483	5.460	-	1.072

Presentatie van het structureel begrotingssaldo		JR 2024
Saldo van baten en lasten		6.546
Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves		-951
Begrotingssaldo inclusief reservemutaties		5.595
Incidentele reservemutaties		2.023
Incidentele baten en lasten		229
Structureel begrotingssaldo		7.847

Het bijbehorende financiële kengetal is voor de structurele exploitatie ruimte 7,69%.

WNT-verantwoording

Op 1 januari 2013 trad de Wet normering topinkomens (WNT) in werking. Die wet is van toepassing op de gemeente Sliedrecht. Het voor onze gemeente toepasselijke bezoldigingsmaximum was in 2024 € 233.000,- (bezoldigingsmaximum lokale overheden).

We stelden deze verantwoording op, op basis van de op Sliedrecht van toepassing zijnde regelgeving, het algemene bezoldigingsmaximum.

We berekenden het weergegeven individuele toepasselijke bezoldigingsmaximum naar rato van de omvang (en voor topfunctionarissen ook de duur) van het dienstverband. Daarbij kan de omvang van het dienstverband voor de berekening nooit groter zijn dan 1,0 fte.

Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling plus degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt.

Gegevens 2024		
bedragen x € 1	R.P.A. van Aalst	N.H. Kuiper
Functiegegevens	Griffier	Gemeentesecretaris / algemeen directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2024	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1	1
Dienstbetrekking?	ja	ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	103.498	135.047
Beloningen betaalbaar op termijn	16.621	22.668
<i>Subtotaal</i>	<i>120.120</i>	<i>157.714</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	233.000	233.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging	120.120	157.714
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t. / N.v.t.	N.v.t. / N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2023		
bedragen x € 1	R.P.A. van Aalst	N.H. Kuiper
Functiegegevens	Griffier	Gemeentesecretaris / algemeen directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2023	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	0,954	1
Dienstbetrekking?	ja	ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	93.832	128.514
Beloningen betaalbaar op termijn	15.031	21.638
<i>Subtotaal</i>	<i>108.863</i>	<i>150.152</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	212.676	223.000
Bezoldiging	108.863	150.152

Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2024 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

Balans

Balans

Balans per 31 december 2024 (bedragen x 1.000)				
Activa	2024		2023	
Vaste activa				
Immateriële vaste activa		3.329		2.460
Kosten onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief	1.141		230	
Bijdragen aan activa in eigendom van derden	2.188		2.230	
Materiële vaste activa		87.986		80.165
Investeringen met economisch nut				
gronden uitgegeven in erfpacht	11		11	
overige investeringen met een economisch nut	55.867		54.070	
Investeringen met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven				
overige investeringen met economisch nut met heffing	12.493		6.800	
Investeringen met maatschappelijk nut				
grond-, weg- en waterbouwkundige werken	17.216		17.041	
overige investeringen met een maatschappelijk nut	2.399		2.242	
Financiële vaste activa		4.569		4.502
Kapitaalverstrekkingen aan:				
Deelnemingen	2.306		2.306	
Gemeenschappelijke regelingen				
Overige langlopende leningen	2.264		2.196	
Totaal vaste activa		95.884		87.126
Vlottende activa				
Voorraden		4.757		3.397
Onderhanden werk:				
Bouwgronden in exploitatie	4.757		3.397	
Uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar		48.414		33.634
Vorderingen op openbare lichamen	8.088		5.255	
Verstrekte kasgeldleningen aan openbare lichamen	26.400		5.000	
Rekening-courantverhouding met het Rijk	12.502		21.314	
Rekening-courantverhoudingen overige niet-financiële instellingen	369		417	
Overige vorderingen	1.055		1.048	
Liquide middelen		4		2.082
Banken	4		2.082	
Overlopende activa		5.478		4.310
Van Europese of Nederlandse overheden nog te ontvangen bedragen met een specifiek bestedingsdoel	397		1.639	
Overige nog te ontvangen bedragen	4.502		2.031	
Vooruitbetaalde bedragen	579		640	
Totaal vlottende activa		58.654		43.422
Totaal activa		154.538		130.548

Balans per 31 december 2024 (bedragen x 1.000)				
Passiva	2024		2023	
Vaste passiva				
Eigen vermogen		69.326		62.289
Reserves:				
Algemene reserve	9.545		6.477	
Bestemmingsreserves	53.636		48.926	
Gerealiseerd resultaat volgens uit het overzicht van baten en lasten	6.085		6.886	
Voorzieningen		9.930		10.039
Voorzieningen risico's en verplichtingen	2.797		1.765	
Onderhoudsregulatievoorzieningen	2.316		3.450	
Voorziening voor bijdragen aan toekomstige	-		4.824	
Voorziening voor van derden verkregen middelen met een specifiek bestedingsdoel	4.817		-	
Vaste schulden met een rentetypische looptijd ≥ 1 jaar		33.861		36.942
Onderhandse leningen:				
van binnenlandse banken en overige financiële instellingen	29.827		32.408	
van openbare lichamen	4.000		4.500	
Waarborgsommen	34		34	
Totaal vaste passiva		113.116		109.269
Viottende passiva				
Netto viottende schulden met een rentetypische looptijd < 1 jaar		5.229		9.363
Banksaldi	1.329		-	
Overige schulden	3.901		9.363	
Overlopende passiva		36.192		11.916
Overlopende verplichtingen	4.878		4.937	
Van Europese of Nederlandse overheidslichamen ontvangen specifiek te besteden uitkeringen	31.285		6.694	
Overige vooruitontvangen bedragen	30		285	
Totaal viottende passiva		41.421		21.279
Totaal passiva		154.536		130.548

Toelichting op de balans

In onderstaande balansspecificaties maken we een vergelijking met de balanspositie per 31 december 2024.

ACTIVA

Vaste activa

Immateriële vaste activa

Overzicht verloop immateriële vaste activa

Omschrijving	Boekwaarde 1-1-2024	Investerings	Des- investerings	Af- schrijvingen	Bijdragen derden	Boekwaarde 31-12-2024
Kosten onderzoek en ontwikkeling	230	1.239	199	-	129	1.141
Bijdragen aan activa in eigendom van derden	2.230	-	-	43	-	2.188
Totaal	2.460	1.239	199	43	129	3.329

Er is een besluit genomen ten aanzien van het maken van voorbereidingskosten voor een grondexploitatie. Dit betreft € 1.239.000 als investering onder 'Kosten onderzoek en ontwikkeling'. Van deze investering heeft € 676.000 betrekking op de nieuwe voorbereidingskosten van de locatie Noord. De locatie Groen van Prinsterer is in 2024 een grex geworden en de eerder geactiveerde voorbereidingskosten van €199.000 zijn ingebracht in de betreffende grondexploitatie onder de voorraden. In bovenstaande tabel blijkt deze reclassificatie uit de kolom desinvesteringen.

Investerings	Krediet	Besteed t/m 2023	Besteed in 2024	Totaal besteed
Voorber.kosten BHS (MaasIn,Middeldiep,Valkweg)		96	491	588
Voorbereidingskosten Noord		-	682	682
Totaal	-	96	1.174	1.270

Materiële vaste activa met economisch nut

Omschrijving	Boekwaarde 1-1-2024	Investerings	Des- investerings	Af- schrijvingen	Bijdragen derden	Boekwaarde 31-12-2024
Erpachtgronden	11	-	-	-	-	11
Gronden en terreinen	7.535	551	-	-	-	8.086
Woonruimten	387	-	-	8	-	379
Bedrijfsgebouwen	44.440	2.636	281	1.197	18	45.579
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	403	488	-	30	85	776
Vervoermiddelen	706	105	-	140	-	672
Machines, apparaten en installaties	1.414	307	-	218	-	1.503
Overige materiële vaste activa	376	78	-	45	-	409
MVA naar voorraden	-1.191	-	-	-	-	-1.536
Totaal	54.081	4.165	281	1.638	103	55.878

Ten aanzien van de MVA economisch nut zijn de afschrijvingen geboekt. Van de afschrijvingen hebben er in 2024 beperkte correcties plaats gevonden ten aanzien van de afschrijvingsmethode en ten aanzien van het juist toepassen van een restwaarde. (De omvang hiervan bedraagt circa € 27.000). Gebouwen worden op basis van de annuïteitenmethode met restwaarde afgeschreven, de overige activa worden via de lineaire methode afgeschreven zonder restwaarde. Er zijn twee activakaarten gedesinvesteerd voor een totaal van € 281.000. Voor de ene activakaart is in 2024 een nieuwe aangevraagd, waardoor de oude kaart is komen te vervallen. Daarnaast hebben we de inventaris van de bibliotheek verkocht wat ervoor heeft gezorgd dat de restwaarde op de activakaart is gedesinvesteerd.

De belangrijkste investeringen in het afgelopen boekjaar met betrekking tot de materiele vaste activa met economisch nut betreffen (investeringen > € 100.000):

Investerings	Krediet	Besteed t/m 2023	Besteed in 2024	Totaal besteed
Aankoop kavel L663 (totale kavel)		-	107	107
Aankoop kavel L667 (totale kavel)		-	299	299
Aankoop kavel L668 (totale kavel)		-	144	144
Toekomstbestendig maken zwembad De Lockhorst		423	104	526
Herinrichting Gemeentekantoor		37	128	165
Uitbreiding Prins Willem-Alexanderschool		238	1.643	1.881
Brandweerkazerne Rijnstraat 315		94	343	436
Vorbereidingskrediet Zwembad		-	102	102
Renovatie Kunstgrasveld sportaccomm.vv Sliedrecht		-	488	488
Gazonmaaier		-	119	119
Elektrisch laden gemeentewerf		-	141	141
Totaal	-	792	3.617	4.409

Materiële vaste activa met economisch nut waarvoor heffing wordt geheven

Omschrijving	Boekwaarde 1-1-2024	Investerings	Des-investeringen	Af-schrijvingen	Bijdragen derden	Boekwaarde 31-12-2024
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	5.741	8.052	92	57	2.168	11.477
Vervoermiddelen	460	-	-	90	-	369
Machines, apparaten en installaties	134	58	-	17	-	175
Overige materiële vaste activa	466	118	-	112	-	472
Totaal	6.800	8.228	92	276	2.168	12.493

Ten aanzien van de MVA economisch nut waarvoor heffing wordt geheven zijn de afschrijvingen geboekt.

De investeringen betreffen met name rioolvervanging en de begraafplaats. Ten aanzien van de afschrijvingen hebben er in 2024 beperkte correcties plaats gevonden ten aanzien van de afschrijvingsmethode en ten aanzien van het juist toepassen van een restwaarde. Gebouwen worden op basis van de annuïteitenmethode met restwaarde afgeschreven, de overige activa worden via de lineaire methode afgeschreven zonder restwaarde.

De belangrijkste investeringen in het afgelopen boekjaar met betrekking tot de materiële vaste activa met economisch nut waarvoor heffing wordt geheven betreffen (investeringen > € 100.000):

Investerings	Krediet	Besteed t/m 2023	Besteed in 2024	Totaal besteed
Rioolvervanging Vogelbuurt 2019-2023		82	5.860	5.941
Rioolvervanging - Elzenhof		-	492	492
Hemelwaterafvoerstelsel Stormrand, Leiakker e.o.		-	332	332
Gemaal Leeghwaterstraat		-	125	125
Rioolvervanging IJsvogel		-	207	207
Relinen (2024)		-	-	-
Gemalen (2024)		-	114	114
Riool Leeghwaterstraat		-	568	568
Aanleg asfaltpaden begraafplaats		-	110	110
Totaal	-	82	7.806	7.888

Materiële vaste activa met maatschappelijk nut

Investerings voor 2017 geactiveerd	Boekwaarde 1-1-2024	Investerings	Des-investeringen	Af-schrijvingen	Bijdragen derden	Boekwaarde 31-12-2024
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	198	-	-	7	-	191
Machines, apparaten en installaties	-	-	-	-	-	-
Overige materiële vaste activa	21	-	-	3	-	19
Totaal	220	-	-	10	-	210

Investerings vanaf 2017 geactiveerd	Boekwaarde 1-1-2024	Investerings	Des-investeringen	Af-schrijvingen	Bijdragen derden	Boekwaarde 31-12-2024
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	16.843	605	-	415	8	17.024
Machines, apparaten en installaties	1.975	292	-	121	-	2.146
Overige materiële vaste activa	246	1	-	13	-	234
Totaal	19.064	899	-	549	8	19.405

Ten aanzien van de MVA met maatschappelijk nut zijn de afschrijvingen geboekt. De investeringen betreffen het herstraten van de Vogelbuurt, Elzenhof en de Stormrand t/m Hoepel-Oost. Gebouwen worden op basis van de annuïteitenmethode met restwaarde afgeschreven, de overige activa worden via de lineaire methode afgeschreven zonder restwaarde.

De belangrijkste investeringen in het afgelopen boekjaar met betrekking tot de materiele vaste activa met maatschappelijk nut betreffen (investeringen > € 100.000):

Investerings	Krediet	Besteed t/m 2023	Besteed in 2024	Totaal besteed
Herstraten Vogelbuurt - Jaarschijf 2019-2023		2.142	-1.593	549
Herstraten Elzenhof		152	492	644
Herstraten Stormrand t/m Hoepel-oost		100	595	695
Vervanging negental bruggen		27	147	174
Herinrichten omgeving Stationsweg 4 (Elektra)		17	355	372
Voorbereidingskrediet Noord-Zuidverbinding		-	441	441
Vervanging lichtmastarmaturen (2024)		-	104	104
Totaal	-	2.438	542	2.979

Financiële vaste activa

Ten aanzien van de Financiële vaste activa zijn de regulieren aflossingen ontvangen, daarnaast zijn er meer startersleningen verstrekt in 2024.

Overzicht financiële vaste activa

Omschrijving	Boekwaarde 1-1-2024	Investerings	Aflossingen/ afschrijvingen	Boekwaarde 31-12-2024
Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen	2.306	-	-	2.306
Kapitaalverstrekkingen aan gemeenschappelijke regelingen		-	-	
Overige langlopende leningen	2.196	345	278	2.264
Totaal	4.502	345	278	4.569

Flottende activa

Voorraden

Overzicht voorraden

Omschrijving	Boekwaarde 1-1-2024	Vermeerderingen	Verminderingen	Boekwaarde 31-12-2024
Onderhanden werk Stationspark 2	-1.172	1.058	-	-114
Onderhanden werk Kerkbuurt 16-18	-	-	-	-
Onderhanden werk Burg. Winklerplein	-	-	-	-
Onderhanden werk Stationspark 3	3.378	-	241	3.137
Onderhanden werk Groen van Prinsterer	-	199	-	199
Onderhanden werk Rijnstraat 315	1.191	345	-	1.536
Totaal	3.397	1.602	241	4.757

Ten aanzien van de grondexploitatie vinden de boekingen plaats binnen de exploitatie. Wanneer standen definitief zijn vindt verrekening met de balans plaats.

De investering gereed product en handelsgoederen betreft het pand aan de Rijnstraat 315 dat geschikt gemaakt gaat worden voor de Veiligheidsregio. Aangezien het pand overgedragen gaat worden aan de Veiligheidsregio heeft het geen duurzaam karakter voor de gemeente, derhalve is dit pand opgenomen onder handelsvoorraad.

Uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar

Overzicht uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar

Omschrijving	Saldo 31-12-2024	Saldo 31-12-2023
Vorderingen openbare lichamen	8.088	5.255
Verstrekte kasgeldleningen aan openbare lichamen	26.400	5.000
Rekening-courantverhouding met het Rijk	12.502	21.914
Rekening-courantverhoudingen overige niet-financiële instellingen	369	417
Overige vorderingen	1.055	1.048
Overige uitzettingen	-	-
Totaal	48.414	33.634

De stijging in de uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar wordt veroorzaakt door twee leningen die verstrekt zijn aan de gemeente Tilburg (€ 10 miljoen) en aan het Havenschap Moerdijk (€ 16,4 miljoen).

Voor verwachte oninbaarheid van debiteuren is een voorziening opgenomen van € 310.000 bepaald op basis van geschatte inningskansen:

Omschrijving	Saldo 31-12-2024	Saldo 31-12-2023
Overige vorderingen	1.365	1.411
Voorziening oninbaar	-310	-363
Netto waardering overige vorderingen	1.055	1.048

In het kader van schatkist bankieren is, conform artikel 52c BBV, voor het begrotingsjaar 2024 een drempelbedrag geldig van € 1.867.000.

In onderstaande tabel is de benutting drempelbedragen inzichtelijk gemaakt. Zie ook paragraaf 4.4. Financiering.

	1e kwartaal	2e kwartaal	3e kwartaal	4e kwartaal
Bedrag aan middelen buiten 's Rijks schatkist aangehouden	890	1.357	1.097	1.070

Liquide middelen

Overzicht liquide middelen

Omschrijving	Saldo 31-12-2024	Saldo 31-12-2023
Bank Nederlandse Gemeenten	-	2.080
Rabobank	4	2
Totaal	4	2.082

Overlopende activa

Overzicht overlopende activa

Omschrijving	Saldo 31-12-2024	Saldo 31-12-2023
Nog te ontvangen voorschotbedragen van Europese en Nederlandse overheden met een specifiek bestedingsdoel	397	1.639
Overige nog te ontvangen bedragen	4.502	2.031
Vooruitbetaalde bedragen	579	640
Totaal	5.478	4.310

Overzicht verloop van nog te ontvangen voorschotbedragen van Europese en Nederlandse overheden met een specifiek bestedingsdoel:

Omschrijving	Saldo 1-1-2024	Toevoegingen	Ontvangen	Saldo 31-12-2024
Europese overheidslichamen				
1 NVT	-	-	-	-
Totaal Europese overheidslichamen	-	-	-	-
het Rijk				
1 Spuk Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne	176	156	176	156
2 Spuk Specifieke uitkering gemeentelijke hulp toeslagenproblematiek	327	128	327	128
3 Spuk Kwijtschelding gemeentelijke belastingen	-	1	-	1
4 Spuk hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	13	-	13	-
5 Gazprom compensatie	421	-	421	-
6 Saldo te consolideren nto bijdragen Rijk	102	-	102	-
Totaal het Rijk	1.039	286	1.039	286
Overige Nederlandse overheidslichamen				
1 Provincie Zuid Holland	493	-	381	112
2 Gemeente Dordrecht	69	-	69	-
3 HVC	25	-	25	-
4 Spuk toeslagenaffaire	13	-	13	-
Totaal overige Nederlandse overheidslichamen	600	-	488	112
Totaal	1.639	286	1.527	398

PASSIVA

Vaste passiva

Eigen vermogen

Overzicht eigen vermogen

Omschrijving	Saldo 1-1-2024	Toevoeging voorgaand boekjaar	Toevoegingen cf. overzicht baten en lasten	Onttrekkingen cf. overzicht baten en lasten	resultaat 2024	Verminderings ivm afschrijving op activa	Saldo 31-12-2024
Algemene reserve	6.477	6.886	595	4.413		-	9.545
Bestemmingsreserves	48.926		6.889	2.119		-	53.696
Gerealiseerd resultaat	6.886	-6.886			6.085	-	6.085
Totaal	62.289	-	7.484	6.532	6.085	-	69.326

De algemene reserve neemt als gevolg van de resultaatbestemming jaarrekening 2023 toe.

Een verdere toelichting van de reserves vindt plaats onder het overzicht Reserves en voorzieningen.

Voorzieningen

Overzicht voorzieningen

Omschrijving	Saldo 1-1-2024	Toevoeging	Vrijval	Aanwendungen	Saldo 31-12-2024
Voorzieningen risico's en verplichtingen	1.765	1.160	11	117	2.797
Onderhoudsregalisatievoorzieningen	3.450	643	1.520	258	2.316
Voorziening voor bijdragen aan toekomstige vervangingsinvesteringen met heffing	4.824	-	4.824	-	-
Voorziening voor van derden verkregen middelen met een specifiek bestedingsdoel	-	2.135	-2.682	-	4.817
Totaal	10.039	3.938	3.673	374	9.930

Een verdere toelichting van de voorzieningen vindt plaats onder het overzicht Reserves en voorzieningen.

Vaste schulden met een rentetypische looptijd ≥ 1 jaar

Overzicht vaste schulden met een rentetypische looptijd ≥ 1 jaar

Omschrijving	Saldo 31-12-2024	Saldo 31-12-2023
Onderhandse leningen van binnenlandse banken en overige financiële instellingen	29.827	32.408
Onderhandse leningen van openbare lichamen (art. 1a Wet Fido)	4.000	4.500
Waarborgsommen	34	34
Totaal	33.861	36.942

Het saldo van de vaste lasten is ten opzichte van 2023 gedaald omdat de gemeente heeft afgelost op de openstaande leningen en geen nieuwe leningen heeft aangetrokken. De totale rentelast voor het jaar 2024 met betrekking tot de vaste schulden bedraagt € 420.000.

In onderstaand overzicht wordt het verloop weergegeven van de vaste schulden over het jaar 2024.

Omschrijving	saldo 1-1-2024	Vermeer- deringen	Aflossingen	saldo 31-12-2024
Onderhandse leningen van binnenlandse banken en overige financiële instellingen	32.408	-	2.581	29.827
Onderhandse leningen van openbare lichamen (art. 1a Wet Fido)	4.500	-	500	4.000
Totaal	36.908	-	3.081	33.827

Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd < 1 jaar

Overzicht netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd < 1 jaar

Omschrijving	Saldo 31-12-2024	Saldo 31-12-2023
Kasgeldleningen	-	-
Banksaldi	1.329	-
Overige schulden	3.901	9.363
Totaal	5.229	9.363

Overlopende passiva

Overzicht overlopende passiva

Omschrijving	Saldo 31-12-2024	Saldo 31-12-2023
Overlopende verplichtingen	4.878	4.937
Vooruitontvangen bedragen van Europese en Nederlandse overheden met een specifiek bestedingsdoel	31.285	6.694
Overige vooruitontvangen bedragen	30	285
Totaal	36.192	11.916

Verloopoverzicht van ontvangen bedragen van Europese en Nederlandse overheden met een specifiek bestedingsdoel.

Omschrijving	Saldo 1-1-2024	Mutaties		Saldo 31-12-2024
		Ontvangen	Vrijgevallen	
Europese overheidslichamen				
-				
Totaal Europese overheidslichamen	-	-	-	-
het Rijk				
Onderwijsachterstandenbeleid (OAB)	527	2.003	1.730	801
Uitkoopregeling woningen onder hoogspanningslijnen	180	-	32	147
Aardgasvrije wijken - Decentralisatie uitkering	3.386	-	1.300	2.086
Specifieke uitkering ventilatie in scholen	178	-	178	-
Tijdelijke ondersteuning toezicht en handhaving	-	-	-	-
Spec. Uitk. Nationaal Programma Onderwijs (NPO)	207	-	-	207
SPUK Aanpak energiearmoede	419	-	160	259
Voorbereidingssubsidie geluidsmaatregelen	97	-	-	97
SPUK Stimulering Sport	-	151	151	-
Uitbreiding fietsenstalling station Sliedrecht	397	26	-	423
SPUK Onderwijsroute	-	23	19	5
Planvorming bedrijventerreinen	14	-	14	-
SPUK Informatiepunten Digitale Overheid	-	26	26	-
Cap dec.overheden v.klimaat-en energiebel.(CDOKE)	193	625	284	534
Brede SPUK-regeling	65	20	84	-
SPUK Nationaal Isolatieprogramma	507	1.033	212	1.328
SPUK Tijdelijke impulsregeling klimaatadaptatie	156	-	26	130
SPUK Woningbouw op korte termijn (Sisa E104)	-	22.342	-	22.342
Spuk Lokale Bibliotheekvoorziening (Sisa D23)	-	199	83	116
SPUK Woningbouwimpuls 6e tranche BHS (Sisa C9)	-	2.231	-	2.231
Spuk flex.inzet onderst.Woningbouw-BHS(Sisa C210B)	-	263	142	121
Spuk noodopvang vluchtelingen Oekraïne Sisa (A16)	-	4.051	4.051	-
Spuk Inburgering (G10)	-	316	15	301
Spuk Domeinoverstijgend samenwerking (H39)	-	157	-	157
Aansluiting met jaarstukken 2023	368	-368	-	-
Totaal het Rijk	6.694	33.096	8.506	31.285
overige Nederlandse overheidslichamen				
xxx				
Totaal overige Nederlandse overheidslichamen	-	-	-	-
Totaal	6.694	33.096	8.506	31.285

Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

Overzicht gewaarborgde geldleningen

Omschrijving	Saldo 31-12-2024	Saldo 31-12-2023
Directe borgstellingen	18.879	19.648
Achternvang WSW	161.822	147.059
Totaal	180.701	166.706

Een gedetailleerd overzicht met betrekking tot de gewaarborgde geldleningen is te vinden in de paragraaf Financiering

Reserves en voorzieningen

Reserves

In 2024 was het verloop van de algemene reserve en bestemmingsreserves als volgt:

Reserves (bedragen x € 1000)	1-1-2024	Vermeer- deringen	Bestemming resultaat vorig boekjaar	Verminderen ter dekking van kapitaallasten	Vermin- deringen	31-12-2024
Bestaande reserves						
Algemene bestemmingsreserve	6.477	595	6.886	-	-4.413	9.545
Reserve vervanging materieel afdeling PR	760	288	-	-	-242	806
Reserve vervanging containers	762	108	-	-	-109	761
Reserve kapitaallasten invest. economisch nut	19.149	351	-	-888	-	18.613
Reserve kapitaallasten invest. maatschappelijk nut	4.238	-	-	-184	-	4.054
Reserve herplantfonds	35	-	-	-	-17	18
Reserve Koersvast 2030	23.667	6.141	-	-	-674	29.134
Reserve vastgoed niet in kernportefeuille	309	-	-	-	-	309
Opgeheven reserve						
Reserve egalisatie tarieven afvalstoffenheffing	5	-	-	-	-5	-
Totaal	55.402	7.484	6.886	-1.072	-5.460	63.241

Bestaande reserves

Algemene reserve

De algemene reserve is een buffer. Het dekt risico's af en kan incidentele tegenvallers opvangen.

Reserve vervanging materieel PR

We vormden deze 'Reserve vervanging materieel PR' voor het dekken van kapitaallasten van investeringen in nieuw materieel. Daardoor wordt de exploitatie geëgaliseerd en dat is belangrijk voor een solide tarievenbeleid voor de reinigingsrechten. We baseerden de storting in de reserve op het integraal vervangingsplan. De onttrekkingen zijn gebaseerd op de werkelijke vervangingen.

Reserve vervanging containers

Het doel van de 'Reserve vervanging containers' is tweeledig:

- de kapitaallasten van de investeringen voor de aanschaf van huisvuil-, papier- en bedrijfsvuilcontainers dekken en
- de investeringen in ondergrondse afvalinzameling dekken.

We baseren de storting op een integraal vervangingsplan en de onttrekkingen op de werkelijke vervangingen.

Reserves kapitaallasten investeringen economisch nut

De 'Reserves kapitaallasten investeringen economisch nut' dekken de kapitaallasten van (in het verleden) geactiveerde investeringen. Het gaat alleen om investeringen die op grond van het besluit begroting en verantwoording (BBV) aangemerkt worden als investeringen met een economisch nut. In de nieuwe nota reserves en voorzieningen zijn de volgende reserves toegevoegd aan de reserve kapitaallasten investeringen met een economisch nut:

- Reserve kapitaallasten verenigingsverzamelgebouwen;
- Reserve kapitaallasten niet gemeentekantoor;
- Reserve kapitaallasten nieuwbouw gemeentewerf.

Reserve kapitaallasten investeringen maatschappelijk nut

Deze 'Reserve kapitaallasten investeringen maatschappelijk nut' dekt de kapitaallasten van (in het verleden) geactiveerde investeringen. Het gaat alleen om investeringen die op grond van het besluit begroting en verantwoording (BBV) aangemerkt worden als investeringen met een maatschappelijk nut. Bijvoorbeeld de aanleg/reconstructies van wegen en investeringen in openbare verlichting.

Reserve herplantfonds

De 'Reserve herplantfonds' gebruiken we voor het herplanten van bomen zoals bedoeld in het vastgestelde groenbeleidsplan.

Reserve Koersvast 2030

De 'Reserve Koersvast 2030' staat in het teken van de komende termijn tot en met 2030. De middelen worden ingezet zodat doelen uit de Koers 2030 gerealiseerd kunnen worden. Op basis daarvan kunnen we ideeën en plannen omzetten naar concrete projecten en resultaten en vruchten plukken.

Reserve vastgoed niet in kernportefeuille

Het afstoten van de niet-kern portefeuille vastgoed is een meerjarig traject. Een traject waarin opbrengsten en kosten lastig zijn te plannen en onverwachte ontwikkelingen leiden tot een versnelling, danwel een vertraging. De reserve is bedoeld om het afstoten van de niet-kernportefeuille te kunnen uitvoeren, zonder dat dit bij elk P&C product leidt tot (technische) begrotingsmutaties en vertraging in processen vanwege een ontbrekend mandaat voor het college.

Opgeheven reserve

Reserve egalisatie tarieven afvalstoffenheffing

In de nota Reserves & Voorzieningen (2023) was opgenomen dat deze reserve werd opgeheven en het saldo wat toen nog in de reserve zat, vrij zou komen te vallen in de exploitatie in de jaren 2023 en 2024. Deze vrijval is te zien in bovenstaande tabel.

Voorzieningen

In 2024 was het verloop van de voorzieningen als volgt:

Voorzieningen	1-1-2024	Toevoegingen	Vrijval t.g.v. baten en lasten	Aanwending	31-12-2024
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's					
Voorziening spaarverlof ambtenaren	69	50	-	-	119
Voorziening wachtgeld	18	-	-	18	-
Voorziening pensioen voormalige wethouders	1.643	323	-	99	1.867
Voorziening liquidatie Logopedische Dienst Kring Sliedrecht	35	-	11	-	25
Voorziening Burg. Winklerplein	-	786	-	-	786
Onderhoudsegalisatievoorzieningen					
Voorziening buitengewoon onderhoud gebouwen	1.878	398	1.520	68	688
Voorziening onderhoud haven	104	6	-	-	110
Voorziening onderhoud wegen	1.195	193	-	177	1.211
Voorziening onderhoud bruggen	273	46	-	13	306
Voorziening voor bijdrage aan toekomstige vervangingsinvest., waarvoor een heffing wordt geheven					
Voorziening onderhoud/egalisatie producten riolering	4.824	-	4.824	-	-
Voorziening voor van derden verkregen middelen met een specifiek bestedingsdoel					
Voorziening riolering	-	2.135	-2.682	-	4.817
Totaal	10.039	3.937	3.673	375	9.929

Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's

Voorziening spaarverlof ambtenaren

We vormden de 'Voorziening spaarverlof ambtenaren' om de kosten van vervanging te kunnen bekostigen als medewerkers spaarverlof opnemen. De invoering van spaarverlof ambtenaren is in de CAO 2021-2022 opgenomen.

Voorziening wachtgeld personeel

De 'Voorziening wachtgeld personeel' is bedoeld voor WW-verplichtingen van (voormalige) bestuurs- en personeelsleden.

Voorziening pensioen voormalige wethouders

We hebben de 'Voorziening pensioen voormalig wethouders' gevormd voor de pensioenverplichtingen van twee voormalige wethouders. We baseren de stand op actuariële berekeningen.

Voorziening liquidatie Logopedische Kring (LDKS)

Sliedrecht wikkelt als centrumgemeente de liquidatie van de voormalige Logopedische Dienst Kring Sliedrecht (LDKS) af. De baten en lasten daarvan zijn opgenomen in de exploitatie. We vormden de 'Voorziening liquidatie Logopedische kring' voor mogelijke risico's die samenhangen met de liquidatie die doorloopt tot en met 2026.

Onderhoudsegalisatievoorzieningen

Voorziening buitengewoon onderhoud gebouwen

De 'Voorziening buitengewoon onderhoud gebouwen' bestaat voor de egalisatie van kosten van het buitengewoon onderhoud van diverse gemeentelijke gebouwen en objecten én van gebouwen en objecten die voor de huisvesting van vooral gesubsidieerde instellingen worden gebruikt.

Voorziening onderhoud haven

De 'Voorziening onderhoud haven' is in het leven geroepen voor de egalisatie van het groot onderhoud van de haven.

Voorziening onderhoud wegen

De 'Voorziening onderhoud wegen' is er voor egalisatie van het groot onderhoud aan wegen en voor het nog niet uitgevoerd straatwerk uit programma's van voorgaande jaren.

Voorziening onderhoud bruggen

De 'Voorziening onderhoud bruggen' is er voor de egalisatie van het groot onderhoud van bruggen.

Voorziening voor van derden verkregen middelen met een specifiek bestedingsdoel

Voorziening riolering

De voorziening riolering is gevormd na het vaststellen van het WRP in 2024. De overschotten en eventuele tekorten binnen de rioolheffing worden middels deze voorziening vereffend. De negatieve vrijval betreft de overheveling van de oorspronkelijke voorziening riolering.

SiSa overzicht

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
Kwaliteitsindicatoren

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2024 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking ssa - d.d. 7-01-2025							
Verstreker	Uitkeringcode	Specifieke uitkering Aardelijke Besteding Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
FIN	B2	Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek Gemeenten	Aantal uitgeverde plannen van aanpak in (jaar T)	Cumulatief aantal uitgeverde plannen van aanpak (t/m jaar T)	Normbedragen voor a, b, d en f (ja/nee) Nee: reeks 1 / Ja: reeks 2	Normbedragen voor e (ja/nee) Nee: reeks 1 / Ja: reeks 2	Eindverantwoording (Ja/Nee)
			Aard controle D2 Indicator: B2/01	Aard controle n.v.t. Indicator: B2/02	Aard controle n.v.t. Indicator: B2/03	Aard controle n.v.t. Indicator: B2/04	Aard controle n.v.t. Indicator: B2/05
			3	65	Ja	Nee	Nee
			Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel a, b, d en f (artikel 3) Keuze werkelijke kosten Aard controle R Indicator: B2/06	Reeks 1 Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdelen a, b, d en f (artikel 3) Keuze werkelijke kosten Aard controle n.v.t. Indicator: B2/07			
			Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3) Werkelijke kosten Aard controle R Indicator: B2/08	Reeks 1 Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3) Werkelijke kosten Aard controle R Indicator: B2/09	Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3) Keuze werkelijke kosten Aard controle R Indicator: B2/10	Reeks 1 Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e met betrekking tot de kindregeling (artikel 3) Werkelijke kosten Aard controle R Indicator: B2/12	Reeks 1 Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e met betrekking tot de kindregeling (artikel 3) Werkelijke kosten Aard controle R Indicator: B2/13
			€47.300	€ 50.950	€63.981	€129.700	€0
			Reeks 2 Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerden (jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/14	Reeks 2 Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerde cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/15	Reeks 2 Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak (jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/16	Reeks 2 Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/17	Reeks 2 Normbedrag onderdeel d x aantal nasorgtrajecten en/of PVA's cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/19
			€1.173	€33.093	€10.707	€225.723	€5.541
			Reeks 2 Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden), indien nog niet eerder opgegeven (jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/20	Reeks 2 Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden) cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/21	Reeks 2 Normbedrag onderdeel f x aantal driegesprekken (jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/22	Reeks 2 Normbedrag onderdeel f x aantal driegesprekken cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/23	Totaal Totale verantwoording (jaar T) voor de SPUK B2 regeling Aard controle n.v.t. Indicator: B2/24
			€0	€0	€0	€0	€128.402
BZK	C62	Specifieke uitkering aan gemeenten voor de bekostiging van de kwijtschelding van gemeentelijke belastingen van gedupeerden door de toeslagenaffaire	Gederfde opbrengsten (jaar T) die voortvloeien uit het kwijtschelden van gemeentelijke belastingen Aard controle R Indicator: C62/01	Eindverantwoording (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: C62/02			
			€ 1.246	Nee			
BZK	C92	Regeling specifieke uitkering Informatiepunten Digitale Overheid	Besteding (jaar T) Aard controle R Indicator: C92/01	Bedrag doorsgeschoven naar t+1 Aard controle R Indicator: C92/02	Aantal informatiepunten dat de gemeente financiert Aard controle n.v.t. Indicator: C92/03	Aantal vragen dat in het afgelopen jaar bij de informatiepunten in de gemeente behandeld is Aard controle n.v.t. Indicator: C92/04	Aantal gebruikte leermiddelen Aard controle n.v.t. Indicator: C92/05
			€ 25.765	€ 0	1	207	0
OCW	D8	Onderwijsachterstandenbeleid 2023-2026 (OAB)	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwalificaties (conform artikel 159, eerste lid WPO)	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 158 WPO)	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en vroegschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 160 WPO)	Correctie besteding (jaar T-1) Let op bij correctie verder verwerken bij indicator 05	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)
		Gemeenten	Aard controle R Indicator: D8/01	Aard controle R Indicator: D8/02	Aard controle R Indicator: D8/03	Aard controle R Indicator: D8/04	Aard controle R Indicator: D8/05
			€ 443.684	€ 249.097	€ 184.155	€ 0	€ 527.231
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen Aard controle n.v.t. Indicator: D8/07	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid Bedrag Aard controle R Indicator: D8/08	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen Aard controle n.v.t. Indicator: D8/09	Van andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid Bedrag Aard controle R Indicator: D8/10	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T) Aard controle R Indicator: D8/06
			1				
			2				
			100				

OCW	D14	Regeling specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen	Besteding (jaar T) maatregelen artikel 3, lid 2, a t/m e samen opgesteld	Besteding (jaar T) voor tijdelijke extra huur van bestaande huisvesting indien deze extra huisvesting nodig is voor de uitvoering van maatregelen die scholen of gemeenten in het kader van het Nationaal Programma Onderwijs nemen	Besteding (jaar T) voor ambtelijke capaciteit van de gemeente of inkoop van expertise voor de uitvoering van het Nationaal Programma Onderwijs			
			Aard controle R Indicator: D14/01	Aard controle R Indicator: D14/02	Aard controle R Indicator: D14/03			
			€ 0	€ 0	€ 0			
			Correctie besteding (jaar T-1)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)	Opgebouwde reserve (jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)		
			Aard controle R Indicator: D14/04	Aard controle R Indicator: D14/05	Aard controle R Indicator: D14/06	Aard controle n.v.t. Indicator: D14/07		
			€ 0	€ 207.243	€ 207.243	Nee		
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen daarnaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen daarnaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Van andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs		
			Aard controle n.v.t. Indicator: D14/08	Aard controle R Indicator: D14/09	Aard controle n.v.t. Indicator: D14/10	Aard controle R Indicator: D14/11		
			1					
			2					
10								
OCW	D23	Regeling eenmalige specifieke uitkering en subsidies lokale bibliotheekvoorzieningen	Beschikingsnummer/referentiernummer	Aard van de activiteit besteding (jaar T)	Besteding (jaar T)	Indien van toepassing: bedrag dat wordt meegenomen van 2024 naar 2025.	Aard van de activiteit Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)
			Aard controle n.v.t. Indicator: D23/01	Aard controle n.v.t. Indicator: D23/02	Aard controle R Indicator: D23/03	Aard controle n.v.t. Indicator: D23/04	Aard controle n.v.t. Indicator: D23/05	Aard controle n.v.t. Indicator: D23/06
			1 SB240043	b) De verruiming van bemande openingstijden	€ 28.800	€ 40.320	b) De verruiming van bemande openingstijden	€ 28.800
			2 SB240043	c) De doorontwikkeling van een bestaande beperkte bibliotheekvoorziening	€ 53.940	€ 75.516	b) De verruiming van bemande openingstijden	€ 53.940
			Eindverantwoording (Ja/Nee)					
			Aard controle n.v.t. Indicator: D23/07					
			1 Nee					
			2 Nee					
			10					

IenW	E44B	Tijdelijke impulsregeling klimaatadaptatie 2021-2027 (SiSa tussen medeoverheden)	Hieronder per regel één CBS(code) uit (jaar T) selecteren en in de kolommen daarnaast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen	Beschikingsnummer	Besteding (jaar T) ten laste van de verstrekker	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) ten laste van de verstrekker	Besteding ten laste van cofinanciering (jaar T)	Besteding cofinanciering cumulatief (t/m jaar T)
			Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/01	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/02	Aard controle R Indicator: E44B/03	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/04	Aard controle R Indicator: E44B/05	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/06
			1 060482 Gemeente Alblasserdam	5000006246	€ 16.165	€ 16.165	€ 32.330	€ 32.330
			2 060482 Gemeente Alblasserdam	5000006246	€ 9.642	€ 9.642	€ 42.900	€ 42.900
			15 Kopie CBS(code)	Kopie beschikingsnummer	Eindverantwoording (Ja/Nee)			
			Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/07	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/08	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/09			
			1 060482 Gemeente Alblasserdam	5000006246	Nee			
			2 060482 Gemeente Alblasserdam	5000006246	Ja			
			15 Kopie CBS(code)	Kopie beschikingsnummer	Naamnummer maatregel	Maatregel afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee) - per maatregel		
			Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/10	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/11	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/12	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/13		
IenW	E104	Specifieke uitkering woningbouw op korte termijn door bovenplanse infrastructuur	Beschikingsnummer	Cumulatieve totale besteding (t/m jaar T-1)	Totale besteding (jaar T)	Cumulatieve totale besteding (t/m jaar T)	Cumulatieve aantal woningen bouw gestart (t/m jaar T)	Cumulatieve aantal betaalbare woningen bouw gestart (t/m jaar T)
			Aard controle n.v.t. Indicator: E104/01	Aard controle R Indicator: E104/02	Aard controle R Indicator: E104/03	Aard controle n.v.t. Indicator: E104/04	Aard controle n.v.t. Indicator: E104/05	Aard controle n.v.t. Indicator: E104/06
			1 5000006652	€ 0	€ 0	€ 0	0	0
			2					
			3					
			4					
			Kopie beschikingsnummer	Cumulatieve aantal woningen opgeleverd (t/m jaar T)	Cumulatieve aantal betaalbare woningen opgeleverd (t/m jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)		
			Aard controle n.v.t. Indicator: E104/07	Aard controle n.v.t. Indicator: E104/08	Aard controle n.v.t. Indicator: E104/09	Aard controle n.v.t. Indicator: E104/10		
			1 5000006652	0	0	Nee		
			2					
			Naam infrastructuurle voorziening	Cumulatieve totale besteding (t/m jaar T-1) per infrastructuurle voorziening	Totale besteding (jaar T) per infrastructuurle voorziening	Cumulatieve totale besteding (t/m jaar T) per infrastructuurle voorziening	Infrastructuurle voorziening afgerond? (Ja/Nee)	
			Aard controle n.v.t. Indicator: E104/11	Aard controle R Indicator: E104/12	Aard controle R Indicator: E104/13	Aard controle n.v.t. Indicator: E104/14	Aard controle n.v.t. Indicator: E104/15	
			1 Aanleg Noord-Zuid-Verbinding	€ 0	€ 0	€ 0	Nee	
			2					
			40					

SZW	G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet, gemeentedeel 2024 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Besteding (jaar T) algemene bijstand Gemeente I.1 Participatiewet (PW) Aard controle R Indicator: G2/01	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk) Gemeente I.1 Participatiewet (PW) Aard controle R Indicator: G2/02	Besteding (jaar T) IOAW (exclusief Rijk) Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) Aard controle R Indicator: G2/03	Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk) Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) Aard controle R Indicator: G2/04	Besteding (jaar T) IOAZ Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) Aard controle R Indicator: G2/05	Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk) Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) Aard controle R Indicator: G2/06
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			Besteding (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004) Aard controle R Indicator: G2/07	Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud (exclusief Rijk) Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004) Aard controle R Indicator: G2/08	Baten (jaar T) WWIK (exclusief Rijk) Gemeente I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK) Aard controle R Indicator: G2/09	Besteding (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet Gemeente I.7 Participatiewet (PW) Aard controle R Indicator: G2/10	Baten (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (exclusief Rijk) Gemeente I.7 Participatiewet (PW) Aard controle R Indicator: G2/11	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Participatiewet (PW) Aard controle R Indicator: G2/12
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
SZW	G2A	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet, totaal 2023 Gemeenten die uitvoering in (jaar T-1) geheel of gedeeltelijk hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr verantwoordten hier het totaal (jaar T-1) (Dus: deel Openbaar lichaam uit SiSa (jaar T-1) regeling G2B + deel gemeente uit (jaar T-1) regeling G2A)	Hieronder per regel één gemeente(code) uit (jaar T-1) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen Aard controle n.v.t. Indicator: G2A/01	Besteding (jaar T-1) algemene bijstand Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.1 Participatiewet (PW) Aard controle R Indicator: G2A/02	Baten (jaar T-1) algemene bijstand (exclusief Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.1 Participatiewet (PW) Aard controle R Indicator: G2A/03	Besteding (jaar T-1) IOAW Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) Aard controle R Indicator: G2A/04	Baten (jaar T-1) IOAW (exclusief Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) Aard controle R Indicator: G2A/05	Besteding (jaar T-1) IOAZ Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) Aard controle R Indicator: G2A/06
			1 2 100	1 2 100	1 2 100	1 2 100	1 2 100	1 2 100
			060610 Gemeente Sliedrecht	060610 Gemeente Sliedrecht	060610 Gemeente Sliedrecht	060610 Gemeente Sliedrecht	060610 Gemeente Sliedrecht	060610 Gemeente Sliedrecht
			€ 7.836.288	€ 86.692	€ 302.236	€ 5.188	€ 11.205	€ 11.205
SZW	G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (uitsluitend kapitaalverstrekking), gemeentedeel 2024 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Gemeente Aard controle R Indicator: G3/01	Baten (jaar T) vanwege vanaf 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk) Gemeente Aard controle R Indicator: G3/02	Baten vanwege vóór 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk) Gemeente Aard controle R Indicator: G3/03	Besteding (jaar T) Bob Gemeente Aard controle R Indicator: G3/04	Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk) Gemeente Aard controle R Indicator: G3/05	Besteding (jaar T) onderzoekskosten artikel 52, eerste lid, onderdeel b, Bbz 2004 (Bob) Gemeente Aard controle R Indicator: G3/06
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			BBZ vóór 2020 – levensonderhoud (exclusief BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Aard controle R Indicator: G3/07	BBZ vóór 2020 – kapitaalverstrekking (exclusief BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ en achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Aard controle R Indicator: G3/08	BBZ vóór 2020 – levensonderhoud en kapitaalverstrekking (BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ en achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Aard controle R Indicator: G3/09	BBZ vanaf 2020 – kapitaalverstrekking Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Aard controle R Indicator: G3/10	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente Aard controle n.v.t. Indicator: G3/11	BBZ vanaf 2020 – kapitaalverstrekking (BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ en achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in (jaar T-1) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Aard controle R Indicator: G3/12
			1 2 100	1 2 100	1 2 100	1 2 100	1 2 100	1 2 100
SZW	G3A	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (uitsluitend kapitaalverstrekking), totaal 2023 Gemeenten die uitvoering in (jaar T-1) geheel of gedeeltelijk hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr verantwoordten hier het totaal (jaar T-1) (Dus: deel Openbaar lichaam uit SiSa (jaar T-1) regeling G3B + deel gemeente uit (jaar T-1) regeling G3)	Hieronder per regel één gemeente(code) uit (jaar T-1) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen Aard controle n.v.t. Indicator: G3A/01	Besteding (jaar T-1) kapitaalverstrekking Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam Aard controle R Indicator: G3A/02	Baten (jaar T-1) vanwege vanaf 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam Aard controle R Indicator: G3A/03	Baten (jaar T-1) vanwege vóór 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam Aard controle R Indicator: G3A/04	Baten (jaar T-1) vanwege vóór 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam Aard controle R Indicator: G3A/05	Baten (jaar T-1) Bob (exclusief Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam Aard controle R Indicator: G3A/06
			1 2 100	1 2 100	1 2 100	1 2 100	1 2 100	1 2 100
			060610 Gemeente Sliedrecht	060610 Gemeente Sliedrecht	060610 Gemeente Sliedrecht	060610 Gemeente Sliedrecht	060610 Gemeente Sliedrecht	060610 Gemeente Sliedrecht
			€ 0	€ 5.609	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0

SZW	G4	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo), gemeentedeel 2024	Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over Tozo (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Welke regeling betreft het?	Besteding (jaar T) levensonderhoud	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking	Baten (jaar T) levensonderhoud	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (aflossing)	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (overig)				
				Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente					
				Aard controle n.v.t. Indicator: G4/01	Aard controle R Indicator: G4/02	Aard controle R Indicator: G4/03	Aard controle R Indicator: G4/04	Aard controle R Indicator: G4/05	Aard controle R Indicator: G4/06				
				1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0				
				2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0				
				3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0				
				4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0				
				5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0				
				6 Totaal	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0				
				Kopie regeling	Aantal besluiten levensonderhoud (jaar T)	Aantal besluiten kapitaalverstrekking (jaar T)	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)						
				Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente						
				Aard controle n.v.t. Indicator: G4/07	Aard controle R Indicator: G4/08	Aard controle R Indicator: G4/09	Aard controle n.v.t. Indicator: G4/10						
				1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	0	0	Nee						
				2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	0	0	Nee						
				3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	0	0	Nee						
				4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	0	0	Nee						
				5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	0	0	Nee						
				6 Totaal	0	0	N.v.t.						
				Kopie regeling	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht)	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), aflossing	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), overig	Uitvoeringskosten (jaar T) uitvoering Tozo buitenland (gemeente Maastricht)					
				Aard controle n.v.t. Indicator: G4/11	Aard controle R Indicator: G4/12	Aard controle R Indicator: G4/13	Aard controle R Indicator: G4/14	Aard controle R Indicator: G4/15					
				1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)									
				2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)									
				3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)									
				4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)									
				5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)									
				6 Totaal	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0					
				Kopie regeling	Levensonderhoud - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud Tozo in jaar T i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Levensonderhoud- Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren (jaar T) als gevolg van kwijt te schelden schulden levensonderhoud Tozo i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Kapitaalverstrekkingen - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen op kapitaalverstrekkingen Tozo in jaar T i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire						
				Aard controle n.v.t. Indicator: G4/16	Aard controle R Indicator: G4/17	Aard controle D2 Indicator: G4/18	Aard controle R Indicator: G4/19						
				1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 0						
				2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 0						
				3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 0						
				4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 0						
				5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 0						
				6 Totaal	€ 0	€ 0	€ 0						
				SZW	G4A	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo), totaal 2023	Gemeenten die uitvoering in (jaar T-1) geheel of gedeeltelijk hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr verantwoorden hier het totaal (jaar T-1). Dit totaal (jaar T-1) regeling G4B + (jaar T-1) regeling G4 blijkt uit de vestatlingsbeschikking die uw gemeente van het Ministerie van SZW over 2023 heeft ontvangen. De gegevens uit de beschikking neemt u hier op.	Welke regeling betreft het?	Besteding (jaar T-1) levensonderhoud	Besteding (jaar T-1) kapitaalverstrekking	Baten (jaar T-1) levensonderhoud	Baten (jaar T-1) kapitaalverstrekking (aflossing)	Baten (jaar T-1) kapitaalverstrekking (overig)
								Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam
Aard controle n.v.t. Indicator: G4A/01	Aard controle R Indicator: G4A/02	Aard controle R Indicator: G4A/03	Aard controle R Indicator: G4A/04					Aard controle R Indicator: G4A/05	Aard controle R Indicator: G4A/06				
1 Tozo 1 (1 maart 2020 tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 6.803					€ 2.624					
2 Tozo 2 (1 juni 2020 tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 3.019					€ 0					
3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 1.893					€ 632					
4 Tozo 4 (1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 998					€ 0					
5 Tozo 5 (1 juli 2021 tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 438					€ 0					
Kopie regeling	Baten (jaar T-1) kapitaalverstrekking (overig)	Aantal besluiten levensonderhoud (jaar T)	Aantal besluiten kapitaalverstrekking (jaar T-1)										
Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam										
Aard controle n.v.t. Indicator: G4A/06	Aard controle R Indicator: G4A/07	Aard controle R Indicator: G4A/08	Aard controle R Indicator: G4A/09										
1 Tozo 1 (1 maart 2020 tot 1 juni 2020)	€ 0	0	0										
2 Tozo 2 (1 juni 2020 tot 1 oktober 2020)	€ 0	0	0										
3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 168	0	0										
4 Tozo 4 (1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	0	0										
5 Tozo 5 (1 juli 2021 tot 1 oktober 2021)	€ 0	0	0										
Kopie regeling	Levensonderhoud - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud Tozo in jaar T-1 i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Levensonderhoud- Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren (jaar T-1) als gevolg van kwijt te schelden schulden levensonderhoud Tozo i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Kapitaalverstrekkingen - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen op kapitaalverstrekkingen Tozo in jaar T-1 i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire										
Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam										
Aard controle n.v.t. Indicator: G4A/10	Aard controle R Indicator: G4A/11	Aard controle D2 Indicator: G4A/12	Aard controle R Indicator: G4A/13										
1 Tozo 1 (1 maart 2020 tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 0										
2 Tozo 2 (1 juni 2020 tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 0										
3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 0										
4 Tozo 4 (1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 0										
5 Tozo 5 (1 juli 2021 tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 0										

SZW	G10	Wet inburgering 2021_gemeentedeel 2024	Besteding (jaar T)	Baten (jaar T) (exclusief Rijk)	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)		
			Gemeente	Gemeente	Gemeente		
			Aard controle R Indicator: G10/01	Aard controle R Indicator: G10/02	Aard controle n.v.t. Indicator: G10/03		
SZW	G12	Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire_gemeentedeel 2024	Gederfde baten die voortblijven uit kwijtschelden schulden	Gederfde baten die voortblijven uit kwijtschelden schulden Wet Inburgering van 13 september 2012 in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)		
			Bijzondere bijstand in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire				
			Gemeente	Gemeente	Gemeente		
			Aard controle R Indicator: G12/01	Aard controle R Indicator: G12/02	Aard controle n.v.t. Indicator: G12/03		
SZW	G13	Onderwijsroute_deel gemeente 2024	Bestedingen onderwijsroute (jaar T)	Baten onderwijsroute (jaar T) (exclusief Rijk)	Bestedingen overige voorzieningen (jaar T)	Baten overige voorzieningen (jaar T) (exclusief Rijk)	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)
			Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	
			Aard controle R Indicator: G13/01	Aard controle R Indicator: G13/02	Aard controle R Indicator: G13/03	Aard controle R Indicator: G13/04	Aard controle n.v.t. Indicator: G13/05
			€ 18.581	€ 0	€ 0	€ 0	Ja

VWS	H4	Regeling specifieke uitkering stimulerend sport 2024-2025	Gemeenten	Ontvangen Rijksbijdrage (jaar T)	Totale werkelijke berekende uitkering					
				Aard controle n.v.t. Indicator: H4/01	Aard controle n.v.t. Indicator: H4/02					
				€ 151.198	€ 176.087					
				Activiteiten	Totale werkelijke berekende uitkering per project (jaar T)	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 18% (jaar T) Onroerende zaken	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 18% (jaar T) Roerende zaken	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 18% (jaar T) Dienstverlening door derden	Toelichting	
				Aard controle n.v.t. Indicator: H4/03	Aard controle n.v.t. Indicator: H4/04	Aard controle R Indicator: H4/05	Aard controle R Indicator: H4/06	Aard controle R Indicator: H4/07	Aard controle n.v.t. Indicator: H4/08	
				1 Beheer en exploitatie	€ 63.907	€ 0	€ 63.907	€ 0		
				2 Stationspark 3	€ 9.574	€ 0	€ 0	€ 9.574		
				3 Renovatie kunstgrasveld	€ 84.846	€ 0	€ 0	€ 84.846		
				4 Mengpercentage	€ 17.760	€ 0	€ 0	€ 17.760		
				Naam onderdeel		Totaalbedrag (jaar T) toegekend per onderdeel	Besteding ten laste van Rijksmiddelen (jaar T) per onderdeel	Cumulatieve besteding ten laste van Rijksmiddelen (t/m jaar T) per onderdeel	Volstaan aan afspraken in akkoorden (Ja/ Nee/ n.v.t.)?	Meegewerkt aan de monitoring (Ja/Nee/ n.v.t.)?
VWS	H30	Specifieke uitkering versterking voor sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis 2023-2026		Aard controle n.v.t. Indicator: H30/01	Aard controle n.v.t. Indicator: H30/02	Aard controle R Indicator: H30/03	Aard controle n.v.t. Indicator: H30/04	Aard controle n.v.t. Indicator: H30/05	Aard controle n.v.t. Indicator: H30/06	
				1 Lokaal Sportakkoord	€ 22.316	€ 22.316	€ 43.739	Ja	Ja	
				2 Brede regeling combinatiefuncties		€ 152.777	€ 152.777	€ 521.492	Ja	Ja
				3 Terugdringen Gezondheidsachterstanden	€ 34.332	€ 35.774	€ 62.140	Ja	Ja	
				4 Kansrijke Start	€ 27.466	€ 32.410	€ 64.914	Ja	Ja	
				5 Mentale Gezondheid	€ 8.583	€ 25.695	€ 34.923	Ja	Ja	
				6 Aanpak overgewicht en obesitas	€ 30.040	€ 35.808	€ 58.878	Ja	Ja	
				7 Valpreventie	€ 81.539	€ 86.281	€ 141.444	Ja	Ja	
				8 Leefomgeving	€ 17.167	€ 17.888	€ 31.071	Ja	Ja	
				9 OKO & Vroegsignalering alcoholproblematiek	€ 4.292	€ 10.266	€ 13.562	Ja	Ja	
10 Versterken sociale basis		€ 61.798	€ 73.828	€ 121.946	Ja	Ja				
11 Mantelzorg		€ 17.167	€ 10.462	€ 23.645	Ja	Ja				
12 Eén tegen eenzaamheid		€ 17.167	€ 20.462	€ 33.645	Ja	Ja				
13 Welzijn op recept		€ 16.308	€ 18.121	€ 25.371	Ja	Ja				
14 Versterking kennis- en adviesfunctie GGD		€ 4.292	€ 5.116	€ 8.412	Ja	Ja				
15 Coördinatiekosten regionale aanpak		€ 12.531	€ 15.464	€ 27.197	Ja	Ja				
Eindverantwoording (Ja/Nee)										
Aard controle n.v.t. Indicator: H30/07										
Nee										

VWS	H35B	Specifieke uitkering IZA-doelen 2023-2026 (SiSa tussen medeoverheden)	Hieronder per regel één code selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen	Besteding (jaar T)			
			Aard controle n.v.t. Indicator: H35B/01	Aard controle R Indicator: H35B/02			
			1 060505, Gemeente Dordrecht	€ 27.043			
VWS	H39	Regeling specifieke uitkering domein-overstijgend samenwerken_zonder centraal persoon_2024	Projectnummer	Experiment gerealiseerd (jaar T)? (Ja/Nee)	Heeft u meegewerkt aan de verplichte monitoring van de resultaten door middel van een door de Minister vastgesteld format? (Ja/Nee/NM)	Toelichting (Verplicht indien bij H39/02 of H39/03 "Nee" is ingevuld)	
			Aard controle n.v.t. Indicator: H39/01	Aard controle n.v.t. Indicator: H39/02	Aard controle D1 Indicator: H39/03	Aard controle n.v.t. Indicator: H39/04	
			1 1045848	Nee	Nee	Door omstandigheden is het niet gelukt om het plan uit te voeren.	
			2				
			3				
			4				
			5				
			Kopie Projectnummer	Besteding (jaar T) – zelfstandige uitvoering	Eigen bijdrage en bijdragen derden (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) – Inclusief uitvoering door medeoverheden vanaf SiSa 2025	
			Aard controle n.v.t. Indicator: H39/05	Aard controle R Indicator: H39/06	Aard controle R Indicator: H39/07	Aard controle R Indicator: H39/08	
			1 1045848	€ 0	€ 0	€ 0	
			2				
			3				
			4				
			5				
			Volledige zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)	Eindverantwoording? (Ja/Nee)			
Aard controle n.v.t. Indicator: H39/09	Aard controle n.v.t. Indicator: H39/10						
Nee	Ja						

VRO	J9	Specifieke uitkering woningbouwimpuls	Projectnaam/nummer	Aantal woningen waarvan bouw gestart in (jaar T) komt overeen met fasering uit de projectaanvraag (Ja/Nee) - bij Nee is indicator 15 verplicht	Algesproken datum van start bouw van de eerste woning uit de projectaanvraag binnen 3 jaar na toekenning gehaald? (Ja/Nee)	Aantal woningen waarvan de bouw gestart is cumulatief (t/m jaar T)	Aantal betaalbare woningen waarvan de bouw gestart is cumulatief (t/m jaar T)	Aantal gerealiseerde woningen (t/m jaar T)
			Aard controle n.v.t. Indicator: J9/01	Aard controle n.v.t. Indicator: J9/02	Aard controle D1 Indicator: J9/03	Aard controle n.v.t. Indicator: J9/04	Aard controle n.v.t. Indicator: J9/05	Aard controle n.v.t. Indicator: J9/06
			2024-0000032767	Nee	Nee	0	0	0
			2					
			20					
			Kopie projectnaam/nummer	Uitvoering WBI-maatregelen verloopt conform fasering projectaanvraag (Ja/Nee) - bij Nee is indicator 15 verplicht	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Opbrengsten (jaar T)	Cumulatieve opbrengsten (t/m jaar T)
			Aard controle n.v.t. Indicator: J9/07	Aard controle n.v.t. Indicator: J9/08	Aard controle R Indicator: J9/09	Aard controle n.v.t. Indicator: J9/10	Aard controle R Indicator: J9/11	Aard controle n.v.t. Indicator: J9/12
			1	2024-0000032767	Nee	€ 0	€ 0	€ 0
			2					
			20					
VRO	J32	Regeling specifieke uitkering ventilatie in scholen	Beschikkingnummer /naam	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Start bouwactiviteiten uiterlijk 31 december 2023 (Ja/Nee)	Toelichting (verplicht als bij start bouwactiviteiten (indicator 04) 'Nee' is ingevuld)	Eindverantwoording (Ja/Nee)
			Aard controle n.v.t. Indicator: J32/01	Aard controle R Indicator: J32/02	Aard controle n.v.t. Indicator: J32/03	Aard controle D2 Indicator: J32/04	Aard controle n.v.t. Indicator: J32/05	Aard controle n.v.t. Indicator: J32/06
			1	SUVIS21-00906724	€ 0	€ 9.899	Ja	Ja
			2					
			100					
			Kopie Beschikkingnummer/Naam	Zijn de begrotingsposten waarvoor een uitkering is aangevraagd uitgevoerd? (Ja/Nee/N.v.t.)	Toelichting (verplicht als bij indicator 08 nee is ingevuld)			
			Aard controle n.v.t. Indicator: J32/07	Aard controle D2 Indicator: J32/08	Aard controle n.v.t. Indicator: J32/09			
			1	SUVIS21-00906724	Nee	De Johannes Calijnschool heeft in 2024 geen kosten meer gemaakt.		
			2					
			100					
VRO	J41B	Regeling specifieke uitkering flexibele inzet woningbouw	Hieronder per regel één provincie(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die provincie invullen	Besteding (jaar T) aan flexibele ondersteuning, capaciteit en expertise	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) aan flexibele ondersteuning capaciteit en expertise	Cumulatieve cofinanciering (t/m jaar T)	Aantal projecten dat (in jaar T) is geholpen met middelen	Aantal projecten dat cumulatief (t/m jaar T) is geholpen met middelen
			Aard controle n.v.t. Indicator: J41B/01	Aard controle R Indicator: J41B/02	Aard controle n.v.t. Indicator: J41B/03	Aard controle R Indicator: J41B/04	Aard controle n.v.t. Indicator: J41B/05	Aard controle n.v.t. Indicator: J41B/06
			1	030008 Provincie Zuid-Holland	€ 31.452	€ 116.489	€ 16.489	0
			2					1
			3					
			4					
			5					
			Kopie provinciecode	Cumulatief aantal (t/m jaar T) woningen dat in deze projecten wordt gerealiseerd	Eindverantwoording (Ja/Nee)			
			Aard controle n.v.t. Indicator: J41B/07	Aard controle n.v.t. Indicator: J41B/08	Aard controle n.v.t. Indicator: J41B/09			
			1	030008 Provincie Zuid-Holland	704	Ja		
VRO	J55	Aanpak energiaremoede	Het aantal huishoudens in huurwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/de energierekening	Besteding (jaar T) van de onder indicator 01 gemeelde kosten	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 01 gemeelde kosten	Het aantal huishoudens in koopwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/de energierekening	Besteding (jaar T) van de onder indicator 04 gemeelde kosten	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 04 gemeelde kosten
			Aard controle n.v.t. Indicator: J55/01	Aard controle R Indicator: J55/02	Aard controle n.v.t. Indicator: J55/03	Aard controle n.v.t. Indicator: J55/04	Aard controle R Indicator: J55/05	Aard controle n.v.t. Indicator: J55/06
			37	Het aantal huishoudens dat ondersteuning -bijvoorbeeld via advies aan huis- heeft gekregen in de vorm van advies over vermindering van het energiegebruik voor zijn specifieke woningen waar de bewoner direct zijn/haar energieverbruik mee heeft kunnen verminderen.	€ 19.094	€ 58.792	0	€ 5.854
				Besteding (jaar T) van de onder indicator 07 gemeelde kosten	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 07 gemeelde kosten			€ 7.385
			Aard controle n.v.t. Indicator: J55/07	Aard controle R Indicator: J55/08	Aard controle n.v.t. Indicator: J55/09			
			0		€ 36.875			
			Het aantal kleine gasbesparende maatregelen (w.o. radiatorfolie en tochtstrips)	Het aantal kleine elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. LED-lampen)	Het aantal grote(re) gasbesparende maatregelen (w.o. dakisolatie, vloerisolatie, spouwmuurisolatie etc.)	Het aantal grote(re) elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. vervangen koelkasten, vasmachines etc.)	Het aantal gegeven adviezen met directe verlaging energieverbruik/energierekening tot gevolg.	Het aantal overige energierekening verlagende maatregelen
			Aard controle n.v.t. Indicator: J55/10	Aard controle n.v.t. Indicator: J55/11	Aard controle n.v.t. Indicator: J55/12	Aard controle n.v.t. Indicator: J55/13	Aard controle n.v.t. Indicator: J55/14	Aard controle n.v.t. Indicator: J55/15
			30	24	0	0	2	0

VRO	J94	Regeling houdende regels verstrekking specifieke uitkering aan gemeenten verduurzaming [...] van eigenaars, woonverenigingen en wooncoöperaties	Beschikkingnummer	Besteding (jaar T), in C94/06 t/m C94/08 opgesplitst	Het totaal aantal woningen waar maatregelen zijn getroffen dat voldoet aan artikel 6, eerste lid, onderdeel a	Het aantal woningen waar maatregelen zijn getroffen met een WOZ-waarde boven het gemeentelijk gemiddelde (peildatum 2022) of een WOZ-waarde van € 429.300	Bedrag dat van de vijfde kolom van bijlage III besteed is aan doe-het-zelfmaatregelen, inclusief activiteiten als bedoeld in artikel 2, derde lid (zoals ondersteuning vanuit gemeentelijke (al)ken van besparing voor tranche 2).	Bedrag dat vanuit de specifieke uitkering besteed is aan gerichte ondersteuning en/of het bedrag waarvoor derden met de benodigde expertise zijn ingeschakeld als bedoeld in artikel 2, derde lid, onderdeel a
			Aard controle n.v.t. Indicator: J94/02	Aard controle R Indicator: J94/02	Aard controle D1 Indicator: J94/03	Aard controle D1 Indicator: J94/04	Aard controle R Indicator: J94/05	Aard controle R Indicator: J94/06
			1 LA/23-03619638	€ 186.679,0	0	0	0	€ 186.679
			2					
		10	Bedrag dat vanuit de specifieke uitkering besteed is ten behoeve van uitvoering als bedoeld in artikel 2, derde lid, onderdeel b	Bedrag dat vanuit de specifieke uitkering besteed is aan die energiebesparende isolatiemaatregelen, eventueel in samenhang met energiezuinige ventilatiemaatregelen.	Eindverantwoording (Ja/Nee)			
			Aard controle n.v.t. Indicator: J94/07	Aard controle n.v.t. Indicator: J94/08	Aard controle n.v.t. Indicator: J94/09			
			1	€ 0	Nee			
			2					
			100					
VRO	J2108	Meerjarige regeling specifieke uitkering flexibele inzet woningbouw Sisa tussen medeoverheden	Hiervoor per regel één provincie(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die provincie invullen	Cumulative besteding (t/m jaar T) aan flexibele ondersteuning capaciteit en expertise	Cumulative cofinanciering (t/m jaar T)	Aantal projecten dat in (jaar T) is geholpen met middelen	Cumulative aantal (t/m jaar T) woningen dat in deze projecten wordt gerealiseerd	Eindverantwoording (Ja/Nee)
			Aard controle n.v.t. Indicator: J2108/01	Aard controle R Indicator: J2108/02	Aard controle R Indicator: J2108/03	Aard controle n.v.t. Indicator: J2108/04	Aard controle n.v.t. Indicator: J2108/05	Aard controle n.v.t. Indicator: J2108/06
			1 030008 Provincie Zuid-Holland	€ 8.033	€ 0	1	1	Nee
			2 030008 Provincie Zuid-Holland	€ 0	€ 0	1	1	Nee
			3 030008 Provincie Zuid-Holland	€ 5.499	€ 0	1	1	Nee
			4 030008 Provincie Zuid-Holland	€ 53.000	€ 0	1	1	Nee
			5 030008 Provincie Zuid-Holland	€ 100.000	€ 14.785	1	1	Ja
KGK	K1	Regeling aankoop woningen onder een hoogspanningsverbinding	Projectnaam/UWHS-nummer	Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen per woning	Is de bestemming gewijzigd (Ja/Nee)	Eindverantwoording per woning (Ja/Nee)	Cumulative besteding ten laste van Rijksmiddelen (t/m jaar T)	Toelichting
			Aard controle n.v.t. Indicator: K1/03	Aard controle R Indicator: K1/03	Aard controle D1 Indicator: K1/03	Aard controle D1 Indicator: K1/04	Aard controle R Indicator: K1/05	Aard controle n.v.t. Indicator: K1/06
			1 Baanhoek 257 - UWHS170033	€ 5.888	Ja	Nee	€ 419.203	
			2 Baanhoek 269 - UWHS170032	€ 1.166	Ja	Nee	€ 175.644	
			3 Baanhoek 283 - UWHS170022	€ 1.183	Ja	Nee	€ 196.551	
			4 Baanhoek 285 - UWHS170023	€ 6.856	Ja	Nee	€ 211.330	
			5 Baanhoek 287 - UWHS170189	€ 1.021	Ja	Nee	€ 187.794	
			6 Baanhoek 289 - UWHS170198	€ 1.285	Ja	Nee	€ 243.356	
			7 Baanhoek 291 - UWHS170224	€ 1.152	Ja	Nee	€ 105.998	
			8 Baanhoek 293 - UWHS170163	€ 1.589	Ja	Nee	€ 110.947	
			9 Baanhoek 295 - UWHS170153	€ 1.883	Ja	Nee	€ 281.704	
			10 Baanhoek 309 - UWHS170100	€ 1.063	Ja	Nee	€ 164.145	
			11 Baanhoek 311 - UWHS170031	€ 1.069	Ja	Nee	€ 158.537	
			12 Baanhoek 313 - UWHS170030	€ 1.015	Ja	Nee	€ 165.406	
			13 Baanhoek 315 - UWHS170095	€ 1.147	Ja	Nee	€ 208.642	
			14 Baanhoek 317 - UWHS170048	€ 2.289	Ja	Nee	€ 197.188	
			15 Baanhoek 319 - UWHS170166	€ 1.202	Ja	Nee	€ 266.326	
			16 Rivierdijk 42 - UWHS170058	€ 1.816	Ja	Nee	€ 1.169.744	
			17 Rivierdijk 52 - UWHS170250	€ 797	Ja	Nee	€ 298.160	
KGK	K28	Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid	Besteding apparaatkosten (jaar T) : salarissen en sociale lasten voor ambtelijk personeel	Besteding apparaatkosten (jaar T) : kosten voor ingeleend personeel	Besteding apparaatkosten (jaar T) : overige goederen en diensten	Cumulative bestedingen (t/m jaar T) apparaatkosten	Besteding (jaar T) overige kosten gerelateerd aan apparaatkosten	Cumulative bestedingen (t/m jaar T) overige kosten gerelateerd aan apparaatkosten
			Aard controle R Indicator: K28/01	Aard controle R Indicator: K28/02	Aard controle R Indicator: K28/03	Aard controle n.v.t. Indicator: K28/04	Aard controle R Indicator: K28/05	Aard controle n.v.t. Indicator: K28/06
			€ 167.558	€ 101.235	€ 14.935	€ 191.515	€ 276.536	€ 88.323
			Eindverantwoording (Ja/Nee)					
			Aard controle n.v.t. Indicator: K28/07					
			Nee					
AenM	M16	Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne Gemeenten	Vul in totaal te ontvangen normbedrag per gerealiseerde gemeentelijke plek per dag (GOO) (jaar T)	Vul in verschil bij hogere werkelijke bestedingen ten opzichte van de uitkomst van M16/01 (jaar T) : uitzonderingsbepaling (GOO)	Vul in vrijwillige teruggave bij lagere werkelijke bestedingen ten opzichte van de uitkomst onder M16/01 (jaar T) : uitzonderingsbepaling (GOO)	Besteding (jaar T) t/m de transitie - uitgezonderd uitvoeringskosten	Besteding (jaar T) van uitvoering ten behoeve van de transitie	Besteding (jaar T) uitgekeerde verstrekkingen (GOO en POO)
			Aard controle R Indicator: M16/01	Aard controle R Indicator: M16/02	Aard controle n.v.t. Indicator: M16/03	Aard controle R Indicator: M16/04	Aard controle R Indicator: M16/05	Aard controle R Indicator: M16/06
			€ 4.005.260		€ 0	€ 0	€ 0	€ 190.379
			Totaal bedrag vorderingen (/ onrechtmatig uitgekeerde) verstrekkingen GOO en POO (jaar T)	Totaal te ontvangen normbedrag uitvoeringskosten per geregistreerde persoon waaraan in een maand een verstrekking is gedaan (POO) (jaar T)	Totaal bedrag ontvangen eigen bijdrage van ontheemden GOO (jaar T)	Berekening totale besteding (jaar T)	Cumulative besteding (t/m jaar T)	
			Aard controle R Indicator: M16/07	Aard controle R Indicator: M16/08	Aard controle R Indicator: M16/09	Aard controle n.v.t. Indicator: M16/10	Aard controle n.v.t. Indicator: M16/11	
			€ 0	€ 11.592	€ 0	€ 4.207.231	€ 4.207.231	

Specificatie overhead

Inleiding

Sinds de invoering van het gewijzigde BBV mogen kosten van overhead niet meer worden opgenomen in de ramingen van de verschillende thema's die Sliedrecht kent in haar begroting. Daarom is de overhead opgenomen als apart thema onder Programma 4 Bestuur, Organisatie en Veiligheid. Overhead betreft alle indirecte kosten welke niet rechtstreeks aan een thema te koppelen is. Het gaat hier om kosten van:

- Financiën, Toezicht en Controle;
- Personeelszaken en organisatie;
- Inkoop;
- Interne en externe communicatie;
- Juridische zaken;
- Bestuurszaken en bestuursondersteuning;
- Informatievoorziening en automatisering van PIOFACH-systemen;
- Facilitaire zaken en huisvesting (incl. beveiliging);
- Documentaire informatievoorziening (DIV);
- Managementondersteuning primair proces.

Bedragen x € 1000

Specificatie overhead		2024
A. Personeelskosten	N	5.823
1. Directe- en indirecte personeelskosten	N	2.284
2. Personeel van derden	N	3.214
3. Cursussen en seminars	N	151
4. Secundaire personeelskosten	N	174
B. Materiële uitgaven	N	1.286
1. Facilitaire kosten	N	32
2. Materieel, voertuigen en gereedschappen	N	427
3. Schoonmaak, beveiliging, verzekeringen, energie en onderhoud	N	376
4. Lidmaatschappen en contributies	N	145
5. Advies- en onderzoekskosten op juridische en personele vraagstukken	N	206
6. Overig (incl. doorbelasting tractiemiddelen)	N	99
C. Voorzieningen	N	163
1. Dotatie voorzieningen groot onderhoud eigen huisvesting	N	163
D. Kapitaallasten	N	690
1. kapitaallasten eigen huisvesting	N	690
E. Bijdrage gemeenschappelijke regelingen	N	4.362
1. Bijdrage gemeenschappelijke regelingen SCD en OCD	N	4.362
Totaal lasten Overhead	N	12.323
F. Vergoedingen	V	774
1. Huuropbrengsten eigen huisvesting	V	773
2. Overige vergoedingen eigen huisvesting	V	1
Totaal baten overhead	V	774
Totaal overhead	N	11.549

Gebeurtenissen na balansdatum

Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen relevante gebeurtenissen na balansdatum.

Rechtmatigheidsverantwoording

Rechtmatigheidsverantwoording

Verantwoordelijkheid college van burgemeester & wethouders

De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties, blijken een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreffen het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium. In deze rechtmatigheidsverantwoording licht het college van burgemeester en wethouders toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium zijn nageleefd. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties in overeenstemming zijn met door de raad vastgestelde kaders zoals de begroting en gemeentelijke verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door de raad op 15 april 2025 vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht.

Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door de raad bepaald en bedraagt 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan de reserves en is daarmee vastgesteld op € 3.082.000. De grondslag voor deze verantwoording is de Kadernota Rechtmatigheid 2024 van de Commissie BBV van oktober 2024.

Bevinding

Het college stelt vast dat de omvang van de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties die niet rechtmatig tot stand zijn gekomen € 554.000 bedraagt. Dit is lager dan de daarvoor gestelde grens van € 3.082.000. Dit ziet er in tabelvorm als volgt uit:

Omschrijving	Bedrag x € 1.000
Begrotingscriterium	
1a. Overschrijding lasten programma's	0
1b. Overschrijding investeringsbudgetten (kredieten)	62
2. Ongeautoriseerde reservemutaties	0

3. Overschrijding van baten en/of onderschrijding van lasten, investeringen en baten die niet tijdig tot een begrotingswijziging hebben geleid of niet tijdig aan de raad zijn gemeld	460
4. Totaal begrotingsonrechtmatigheden (onderdeel 1 t/m 3)	522
5a. Totaal van de begrotingsonrechtmatigheden (van onderdeel 1 en 2) dat past binnen het vooraf vastgestelde beleid en daarmee vooraf als acceptabel is geïd.	0
5b. De niet -acceptabele begrotingsonrechtmatigheden (onderdeel 4 -/- onderdeel 5a)	522
Voorwaardencriterium	
6. Inkopen ten onrechte niet Europees aanbesteed.	32
M&O criterium	
7. Geen bevindingen.	0
Totaal Onrechtmatigheden (onderdeel 4+6+7)	554

Waarvan acceptabel (onderdeel 5b)	0
Waarvan niet-acceptabel	554

Voor bevindingen boven de vastgestelde rapportagegrens van € 50.000 is de paragraaf bedrijfsvoering aanvullende informatie opgenomen over de financiële rechtmatigheid. In deze paragraaf heeft het college ook beschreven welke actie hij onderneemt om vermelde afwijkingen in de toekomst te voorkomen.

Totaaloverzicht baten en lasten per taakveld

Totaaloverzicht baten en lasten per taakveld

Lasten

Taak veld	Taakveld omschrijving	Progr.	Programma omschrijving	Begroting na wijziging 2024	Rekening 2024	Verschil 2024
0.1	Bestuur	92-04	Bestuur en organisatie	N 2.037	N 1.598 V	439
0.2	Burgerzaken	92-01	Samenleving	N 1.301	N 1.337 N	36
		92-04	Bestuur en organisatie	N 83	N 89 N	6
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	92-02	Economie, onderwijs, sport en cultuur	N 65	N 295 N	230
		92-03	Ruimte	N 216	N 273 N	57
0.4	Overhead	92-04	Bestuur en organisatie	N 11.584	N 11.546 V	38
0.5	Treasury	92-05	Financiën	N 439	N 420 V	20
0.64	Belastingen overig	92-05	Financiën	N 359	N 417 N	57
0.8	Overige baten en lasten	92-05	Financiën	N 122	N 57 V	65
0.10	Mutaties reserves	92-01	Samenleving		N 36 N	36
		92-02	Economie, onderwijs, sport en cultuur		N 102 N	102
		92-03	Ruimte	N 2.514	N 784 V	1.731
		92-04	Bestuur en organisatie		N 70 N	70
		92-05	Financiën	N 4.023	N 4.023	-
0.11	Resultaat van de rekening van baten en lasten	92-05	Financiën	N 1.473		V 1.473
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	92-01	Samenleving	N 2.967	N 2.904 V	63
		92-03	Ruimte	N 37	N 56 N	20
1.2	Openbare orde en veiligheid	92-01	Samenleving	N 260	N 262 N	2
		92-03	Ruimte	N 60	N 62 N	1
2.1	Verkeer en vervoer	92-03	Ruimte	N 5.895	N 5.106 V	790
2.4	Economische havens en waterwegen	92-03	Ruimte	N 52	N 25 V	27
2.5	Openbaar vervoer	92-03	Ruimte	N 118	N 125 N	7
3.1	Economische ontwikkeling	92-02	Economie, onderwijs, sport en cultuur	N 1.429	N 1.053 V	377
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	92-02	Economie, onderwijs, sport en cultuur	-	N 4 N	4
		92-03	Ruimte	N 517	N 601 N	84
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	92-02	Economie, onderwijs, sport en cultuur	N 736	N 739 N	4
4.1	Openbaar basisonderwijs	92-02	Economie, onderwijs, sport en cultuur	N 112	N 117 N	6
4.2	Onderwijshuisvesting	92-02	Economie, onderwijs, sport en cultuur	N 1.105	N 1.071 V	34
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	92-01	Samenleving	N 159	N 180 N	21
		92-02	Economie, onderwijs, sport en cultuur	N 1.749	N 1.436 V	313
5.1	Sportbeleid en activering	92-01	Samenleving	N 20	N 18 V	2
		92-02	Economie, onderwijs, sport en cultuur	N 1.229	N 1.205 V	24
5.2	Sportaccommodaties	92-02	Economie, onderwijs, sport en cultuur	N 1.583	N 1.229 V	354
5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	92-02	Economie, onderwijs, sport en cultuur	N 624	N 551 V	73
5.4	Musea	92-02	Economie, onderwijs, sport en cultuur	N 26	N 26 V	
5.5	Cultureel erfgoed	92-02	Economie, onderwijs, sport en cultuur	N 5	N 8 N	4
		92-03	Ruimte	N 6	N 2 V	4
5.6	Media	92-02	Economie, onderwijs, sport en cultuur	N 658	N 682 N	24
		92-04	Bestuur en organisatie	N 28	N 28 N	
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	92-02	Economie, onderwijs, sport en cultuur	N 160	N 145 V	16
		92-03	Ruimte	N 1.569	N 1.501 V	68
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	92-01	Samenleving	N 6.713	N 6.232 V	481
		92-02	Economie, onderwijs, sport en cultuur	N 525	N 478 V	47
6.2	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	92-01	Samenleving	N 3.272	N 2.834 V	439
6.3	Inkomensregelingen	92-01	Samenleving	N 12.786	N 12.653 V	134
		92-03	Ruimte	N 214	N 230 N	16
		92-05	Financiën	N 3	N 4 N	1
6.4	WSW en beschut werk	92-01	Samenleving	N 2.948	N 3.066 N	118
		92-02	Economie, onderwijs, sport en cultuur	N 102	N 80 V	22
6.5	Arbeidsparticipatie	92-01	Samenleving	N 1.685	N 1.602 V	83

6.5	Arbeidsparticipatie	92-01	Samenleving	N	1.685	N	1.602	V	83
6.6	Maatwerkvoorzieningen (WMO)	92-01	Samenleving	N	1.856	N	1.830	V	26
6.71A	Hulp bij het huishouden (WMO)	92-01	Samenleving	N	2.570	N	2.767	N	197
6.71B	Begeleiding (WMO)	92-01	Samenleving	N	3.204	N	2.975	V	229
6.71C	Dagbesteding (WMO)	92-01	Samenleving	N	1.348	N	1.424	N	76
6.71D	Overige maatwerkarrangementen (WMO)	92-01	Samenleving	N	8	N	9	N	
6.72A	Jeugdhulp begeleiding	92-01	Samenleving	N	1.380	N	1.467	N	87
6.72B	Jeugdhulp behandeling	92-01	Samenleving	N	318	N	161	V	157
6.72C	Jeugdhulp dagbesteding	92-01	Samenleving	N	810	N	695	V	115
6.72D	Jeugdhulp zonder verblijf overig	92-01	Samenleving	N	5	N	142	N	137
6.73A	Pleegzorg	92-01	Samenleving	N	584	N	540	V	44
6.73B	Gezinsgericht	92-01	Samenleving	N	198	N	233	N	36
6.73C	Jeugdhulp met verblijf overig	92-01	Samenleving	N	1.644	N	1.447	V	197
6.74A	Jeugdhulp behandeling GGZ zonder verblijf	92-01	Samenleving	N	1.855	N	1.871	N	16
6.74B	Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf	92-01	Samenleving	N	581	N	598	N	17
6.74C	Gesloten plaatsing	92-01	Samenleving		-	N	6	N	6
6.81A	Beschermd wonen (WMO)	92-01	Samenleving	N	168	N	150	V	18
6.81B	Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)	92-01	Samenleving	N	85	N	34	V	51
6.82A	Jeugdbescherming	92-01	Samenleving	N	572	N	566	V	7
6.82B	Jeugdreclassering	92-01	Samenleving	N	57	N	35	V	21
7.1	Volksgezondheid	92-01	Samenleving	N	1.763	N	1.654	V	110
		92-03	Ruimte	N	5			V	5
7.2	Riolering	92-03	Ruimte	N	3.232	N	3.478	N	245
7.3	Afval	92-03	Ruimte	N	2.772	N	3.016	N	243
7.4	Milieubeheer	92-03	Ruimte	N	3.432	N	3.206	V	226
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	92-02	Economie, onderwijs, sport en cultuur	N	20	N	29	N	9
		92-03	Ruimte	N	602	N	597	V	5
8.1	Ruimte en leefomgeving	92-03	Ruimte	N	1.196	N	886	V	310
8.2	Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	92-03	Ruimte	N	58	N	63	N	5
8.3	Wonen en bouwen	92-03	Ruimte	N	2.134	N	2.622	N	487
0.9	Vennootschapsbelasting (VpB)	92-05	Financiën			N	9	N	9
Saldo				N	106.028	N	99.869	V	6.159

Baten

Taak veld	Taakveld omschrijving	Progr.	Programma omschrijving	Begroting na wijziging 2024	Rekening 2024	Verschil 2024
0.1	Bestuur	92-04	Bestuur en organisatie		V 14 V	14
0.2	Burgerzaken	92-01	Samenleving	V 464 V	548 V	84
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	92-02	Economie, onderwijs, sport en cultuur	V 16 V	3 N	13
		92-03	Ruimte	V 157 V	120 N	37
0.4	Overhead	92-04	Bestuur en organisatie	V 389 V	811 V	423
0.5	Treasury	92-05	Financiën	V 1.493 V	1.777 V	284
0.61	OZB woningen	92-05	Financiën	V 2.657 V	2.698 V	42
0.62	OZB niet-woningen	92-05	Financiën	V 2.498 V	2.721 V	223
0.64	Belastingen overig	92-03	Ruimte	V 43 V	45 V	2
		92-05	Financiën	V 116 V	123 V	7
0.7	Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds	92-05	Financiën	V 59.732 V	59.603 N	129
0.8	Overige baten en lasten	92-05	Financiën		N 215 N	215
0.10	Mutaties reserves	92-01	Samenleving	V 1.304 V	1.242 N	62
		92-02	Economie, onderwijs, sport en cultuur	V 347 V	343 N	4
		92-03	Ruimte	V 1.934 V	1.784 N	149
		92-04	Bestuur en organisatie	V 706 V	693 N	13
		92-05	Financiën	V 2.118	- N	2.118
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	92-01	Samenleving	V 1	N	1
		92-03	Ruimte	V 116 V	122 V	6
1.2	Openbare orde en veiligheid	92-01	Samenleving		V 2 V	2
		92-03	Ruimte		V 2 V	2
2.1	Verkeer en vervoer	92-03	Ruimte	V 1.101 V	2.112 V	1.011
2.4	Economische havens en waterwegen	92-03	Ruimte	V 95 V	68 N	27
2.5	Openbaar vervoer	92-03	Ruimte		V 5 V	5
3.1	Economische ontwikkeling	92-02	Economie, onderwijs, sport en cultuur	V 35	- N	35
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	92-02	Economie, onderwijs, sport en cultuur	V 47 V	54 V	7
		92-03	Ruimte	V 517 V	1.046 V	529
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	92-02	Economie, onderwijs, sport en cultuur	V 137 V	165 V	28
4.1	Openbaar basisonderwijs	92-02	Economie, onderwijs, sport en cultuur	V 13 V	13	-
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	92-02	Economie, onderwijs, sport en cultuur	V 818 V	662 N	156
5.1	Sportbeleid en activering	92-01	Samenleving	V 20 V	18 N	2
		92-02	Economie, onderwijs, sport en cultuur	V 220 V	232 V	12
5.2	Sportaccommodaties	92-02	Economie, onderwijs, sport en cultuur	V 1.079 V	959 N	119
5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	92-02	Economie, onderwijs, sport en cultuur	V 72 V	58 N	14
5.6	Media	92-02	Economie, onderwijs, sport en cultuur	V 180 V	189 V	9
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	92-02	Economie, onderwijs, sport en cultuur	V 84 V	114 V	29
		92-03	Ruimte	V 76 V	69 N	7
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	92-01	Samenleving	V 5.021 V	4.814 N	208
		92-02	Economie, onderwijs, sport en cultuur	V 246 V	169 N	76
6.2	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	92-01	Samenleving	V 9 V	125 V	116
6.3	Inkomensregelingen	92-01	Samenleving	V 9.546 V	9.541 N	6
6.6	Maatwerkvoorzieningen (WMO)	92-01	Samenleving	V 1 V	1 N	
6.72A	Jeugdhulp begeleiding	92-01	Samenleving	V 27 V	27	-
6.81A	Beschermd wonen (WMO)	92-01	Samenleving	V 547 V	1.009 V	461
7.1	Volksgezondheid	92-01	Samenleving	V 225 V	220 N	5
7.2	Riolering	92-03	Ruimte	V 3.922 V	3.892 N	30
7.3	Afval	92-03	Ruimte	V 4.174 V	4.370 V	196
7.4	Milieubeheer	92-03	Ruimte	V 1.954 V	2.054 V	100
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	92-03	Ruimte	V 792 V	754 N	38
8.1	Ruimte en leefomgeving	92-03	Ruimte	V 10 V	4 N	6
8.3	Wonen en bouwen	92-03	Ruimte	V 969 V	775 N	194
Saldo				V 106.028 V	105.954 N	74

Overige

Investeringsoverzicht

Investeringsoverzicht

Onderstaande tabel laat het verloop van de investeringskredieten in 2024 zien. De eerste kolom is de omschrijving van het investeringskrediet gevolgd door de aanduiding of het een uitgave of een inkomst betreft (U/I). De 4 kolommen daarna zijn de gegevens ten aanzien van 2024: investeringskrediet, uitgaven, inkomsten en over/onderschrijding. De laatste kolom bevat of handhaven of afsluiten (H/A). Dit geeft aan of voor het krediet voorgesteld wordt om het restantkrediet af te sluiten of te handhaven voor het jaar 2025.

(Bedragen x1.000)

Nr.	Omschrijving		Totaal beschikbaar krediet t/m 2024	Realisatie t/m 2024	Totale over- / onderschrijding t/m 2024	Krediet 2024 incl. restantkrediet 2023	Realisatie 2024	Over- / onderschrijding 2024	Handhaven / afsluiten	Over te brengen kredietbedrag naar 2024
	Herinrichting Raadhuis	U	498	505	-7	75	82	-7	H	0
1	Uitvoering begraafplaats 2020-2025 VAT	U	561	586	-25	6	30	-25	A	0
	Uitvoering begraafplaats 2020 t/m 2024	U	2.494	2.494	0	0	0	0	A	0
	Uitvoering begraafplaats - herinrichten grafveld	U	0	0	0	0	0	0	A	0
	Uitvoering begraafplaats - aanleg groen	U	264	234	30	87	57	30	H	30
	Uitvoering begraafplaats - beheerdersonderkomen	U	1.509	1.509	0	0	0	0	A	0
	Uitvoering begraafplaats voorber. locatie 7	U	92	92	0	1	1	0	A	0
	Atlas TW 150 Kraan tbv milieustraat	U	60	0	60	60	0	60	H	60
	Vervanging ondergrondse afvalcontainers (2024)	U	300	96	204	300	96	204	A	0
	Vervanging huisvuilcontainers (2024)	U	30	13	17	30	13	17	A	0
	Toekomstbestendig maken zalencentrum de Lockhorst	U	10	10	0	0	0	0	A	0
2	Renovatie pand Elektra Stationsweg 4	U	2.232	2.255	-24	25	49	-24	H	0
	Renovatie pand Elektra Stationsweg 4	I	-1	-1	0	0	0	0	H	0
	Herinrichten omgeving Stationsweg 4 (Elektra)	U	370	372	-2	353	355	-2	H	0
	Toekomst bestendig maken sporthal de Lockhorst	U	6	3	3	6	3	3	H	3
	Renovatie buitenschil bronbad De Lockhorst 2017	U	46	46	0	0	0	0	A	0
	Toekomstbestendig maken zwembad de Lockhorst	U	549	526	22	126	104	22	H	22
	Gronden Sliedrecht buiten tbv sportpark	U	4	4	0	0	0	0	A	0
	Gronden Sliedrecht buiten tbv sportpark	I	-1	-1	0	0	0	0	A	0
	Vervanging fundering en asfalt Parallelweg-west	U	169	166	3	10	7	3	H	3
	Herstraten Vogelbuurt - Jaarschijf 2019-2023	U	5.253	618	4.636	3.043	-1.593	4.636	H	4.636
	Herstraten Vogelbuurt - Jaarschijf 2019-2023	I	-69	-69	0	0	0	0	H	0
	Herstraten Professorenbuurt - Jaarschijf 2019-2022	U	88	88	0	0	0	0	H	0
	Fietspad Stationsweg/Borgesiusweg (nieuwe aanleg)	U	1.150	976	175	262	88	175	A	0
	Fietspad Stationsweg/Borgesiusweg (nieuwe aanleg)	I	-425	-425	0	0	0	0	A	0
	Herstraten Elzenhof	U	702	644	58	550	492	58	H	58
	Herstraten Elzenhof	I	0	0	0	0	-0	0	H	0
	Herstraten Stormrand t/m Hoepel-oost	U	700	695	5	600	595	5	H	5
	Aanleg veilige fietsroute langs Craijensteijn	U	3.787	3.150	637	680	43	637	A	0
	Aanleg veilige fietsroute langs Craijensteijn	I	-995	-995	0	0	0	0	A	0
	Jac Catsstraat-zuid - vervanging wegbedekking	U	1.009	107	902	950	48	902	H	902
	P.A. de Genestetstraat - vervanging wegbedekking	U	0	0	0	0	0	0	H	0
	Vervanging div. asfaltdekkingen - Jaarschijf 2023	U	328	328	0	-0	0	-0	A	0
	Vervanging div. asfaltdekkingen - Jaarschijf 2023	I	-15	-15	0	0	0	0	A	0
	Herbestraten - Baaneweer,Koningsweer,Locksweer	U	0	0	0	0	0	0	H	0
	Herbestraten - Rivierenbuurt-noord	U	0	0	0	0	0	-0	A	0
	Vervanging negental bruggen	U	287	174	113	260	147	113	H	113
	Vervanging lichtmastarmaturen (2023)	U	96	96	0	93	93	0	A	0
	Vervanging lichtmasten (2024)	U	99	95	3	99	95	3	A	0
	Vervanging lichtmastarmaturen (2024)	U	211	104	107	211	104	107	H	107
	Rioolvervang Vogelbuurt 2019-2023	U	8.182	7.524	657	4.359	3.701	657	H	657
3	Rioolvervang Vogelbuurt 2019-2023	I	-3.286	-3.758	-129	-146	-17	-129	H	0
	Rioolverv. Professorenbuurt 2019 (GRP 2019-2023)	U	20	20	0	0	0	0	A	0
	Vervangen drukriolering (GRP 2019-2023)	U	316	289	27	84	57	27	H	27
	Vervangen drukriolering (GRP 2019-2023)	I	0	-24	0	0	0	0	H	24
	Rioolverv. Rivierenbuurt-zuid 2022 (GRP 2019-2023)	U	245	227	18	18	0	18	A	0
	Rioolverv. Rivierenbuurt-zuid 2022 (GRP 2019-2023)	I	0	-6	0	0	0	0	A	0
	Rioolvervang - Elzenhof	U	563	506	56	548	492	56	H	56
	Rioolvervang - Elzenhof	I	0	-10	0	0	0	0	H	10
	Hemelwaterafvoerstelsel Stormrand, Leiakker e.o.	U	380	337	43	375	332	43	H	43
	Hemelwaterafvoerstelsel Stormrand, Leiakker e.o.	I	0	-5	0	0	0	0	H	5
	Gemaal Leeghwaterstraat	U	308	253	55	180	125	55	H	55
	Gemaal Leeghwaterstraat	I	-123	-123	0	0	0	0	H	0

Rioolvervanging Ijsvogel	U	210	207	3	210	207	3	A	0
Vervanging drukriolerling (2024)	U	600	0	600	600	0	600	H	600
Afkoppelen hemelwater van gemengde riool (2024)	U	60	53	7	60	53	7	H	7
Afkoppelen hemelwater van gemengde riool (2024)	I	-10	-10	0	-10	-10	-0	H	0
Aanpassen aansl. Parallelweg op Nijverwaard (VBP)	U	486	353	133	100	-33	133	H	133
Reconstr. kruispunt Parallelweg/op- en afrit A15 N	U	41	18	23	30	7	23	H	23
Vervanging installatiedeel wasstraat gemeentewerf	U	13	0	13	13	0	13	H	13
Renovatie parkeerdek gemeentekantoor	U	0	0	0	0	0	0	A	0
4 Herinrichting Gemeentekantoor	U	104	165	-61	67	128	-61	H	0
Herinrichting gemeentekantoor installaties	U	0	5	-5	0	5	-5	H	0
5 Herinrichting gemeentekantoor inrichting	U	0	35	-35	0	35	-35	H	0
Trekker 1 John Deere 5720	U	75	0	75	75	0	75	H	75
Trekker 2 John Deere 5620	U	72	0	72	72	0	72	H	72
Opel Corsa Z-772-NK (verv. Skoda 16-PSF-6)	U	47	34	12	47	34	12	A	0
Bedrijfswagen Skoda (vervanging 17-PSF-6)	U	47	34	12	47	34	12	A	0
Vervanging Opel Vivaro (9-VSP-62)	U	50	37	13	50	37	13	A	0
Vervanging Mercedes Sprinter 513 (VG-996-B)	U	60	0	60	60	0	60	H	60
Sneeuwschuif Jongerius voor tractor	U	15	0	15	15	0	15	H	15
Sneeuwploeg/zoutstrooier tbv haakarmwagen Scania	U	65	0	65	65	0	65	H	65
Sneeuwploeg/zoutstrooier tbv haakarmwagen DAF	U	65	0	65	65	0	65	H	65
Tractor Kubota	U	0	0	0	0	0	0	H	0
Kipwagen 2 (Minidumper type 7 ton)	U	30	0	30	30	0	30	H	30
Vervanging Mitsubishi VL-423-G Fuso Canter	U	65	0	65	65	0	65	H	65
Waterwagen t.b.v. tractor	U	18	0	18	18	0	18	H	18
Sneeuwploeg/zoutstrooier t.b.v. Mercedes	U	35	0	35	35	0	35	H	35
Sneeuwschuif t.b.v. tractor JD 5620	U	15	0	15	15	0	15	H	15
Herderarm t.b.v. tractor	U	18	0	18	18	0	18	H	18
Transporter t.b.v. begraaftplaats (electrisch)	U	50	0	50	50	0	50	H	50
Borstelarm	U	20	18	2	20	18	2	A	0
Perceel in de Driehoek	U	226	226	0	0	0	0	A	0
6 Inrichting Elektra	U	0	12	-12	0	12	-12	H	0
Renovatie Kunstgrasveld sportaccomm.vv Sliedrecht	U	580	488	92	580	488	92	A	0
7 Renovatie Kunstgrasveld sportaccomm.vv Sliedrecht	I	-100	-85	-15	-100	-85	-15	A	0
8 Voorbereidingskrediet Zwembad	U	50	102	-52	50	102	-52	H	0
Voorbereidingskrediet Zwembad	I	0	-18	18	0	-18	18	H	18
Sportcomplex Sliedrecht Buiten	U	244	48	196	244	48	196	H	196
Uitbreiding Prins Willem-Alexanderschool	U	1.881	1.881	0	1.643	1.643	0	A	0
9 Integraal Kindcentrum Valkweg	U	6	89	-83	6	89	-83	H	0
Integraal Kindcentrum Valkweg tijd, huisvesting	U	109	5	104	109	5	104	H	104
Aankoop kavel L663 (totale kavel)	U	108	107	1	108	107	1	A	0
Aankoop kavel L667 (totale kavel)	U	300	299	1	300	299	1	A	0
Aankoop kavel L668 (totale kavel)	U	144	144	0	144	144	0	A	0
10 voorbereidingskosten locatie Groen van Prinster	U	183	199	-15	50	65	-15	A	0
11 Voorber.kosten BHS (Maaslin,Middeldiep,Valkweg)	U	575	588	-13	479	491	-13	H	0
Voorber.kosten BHS (Maaslin,Middeldiep,Valkweg)	I	-100	-123	23	-100	-123	23	H	23
Voorbereidingskosten Noord	U	755	682	73	755	682	73	H	73
Voorbereidingskosten Noord	I	0	-5	5	0	-5	5	H	5
Schulthuisje	U	45	41	4	45	41	4	H	4
12 Brandweerkazerne Rijnstraat 315	U	395	436	-41	301	343	-41	H	0
Fietspad Sopraanweg	U	57	51	6	6	0	6	A	0
Brandweerkazerne - Buitenruimte Rijnstraat	U	0	9	-9	0	9	-9	H	0
Keermuur en Damwand Molshoefweer	U	90	0	90	90	0	90	H	90
Groen Jacob Catsstraat	U	130	1	129	130	1	129	H	129
Gazonmaaier	U	119	119	0	119	119	0	A	0
Voorbereidingskrediet Noord-Zuidverbinding	U	900	441	459	900	441	459	H	459
13 Voorbereidingskrediet Noord-Zuidverbinding	I	-200	-8	-192	-200	-8	-192	H	0
Beschoeiing Stationsweg	U	50	40	10	50	40	10	H	10
Riool Jacob Catsstraat	U	300	3	297	300	3	297	H	297
Modems	U	25	9	16	25	9	16	H	16
Lozingspunt gemaal Thorbeckelaan	U	50	4	46	50	4	46	H	46
Relinen (2024)	U	115	0	115	115	0	115	A	0
Gemalen (2024)	U	211	114	97	211	114	97	H	97
Kolken (2024)	U	390	42	348	390	42	348	H	348
Riool Leeghwaterstraat	U	820	568	252	820	568	252	H	252
Keldergraven	U	14	14	0	0	0	0	A	0
Aanleg esfaltpaden begraaftplaats	U	238	110	128	238	110	128	H	128
ICT beweegt	U	25	26	-1	25	26	-1	H	0
Sleutelkast gemeentekantoor	U	24	0	24	24	0	24	H	24
Elektrisch laden gemeentewerf	U	281	141	140	281	141	140	H	140
Herinrichting Raadhuis installaties	U	20	17	3	20	17	3	H	3
14 Herinrichting Raadhuis inrichting	U	0	31	-31	0	31	-31	H	0
Totaal		39.313	27.504	11.161	23.267	12.106	11.161		10.642

Toelichting overschrijdingen > € 10.000

1. Uitvoering begraaftplaats 2020-2025 VAT

Het budget van project uitvoering begraaftplaats is als geheel beschikbaar gesteld. Op dit deel is in 2024 een overschrijding. Op andere delen is een overschot, het totale saldo wordt als budget meegenomen naar 2025. Het resterende budget is afdoende om het project af te ronden.

2. Renovatie pand Elektra Stationsweg 4

Er zijn meer werkelijke kosten gemaakt dan we van tevoren hadden ingeschat.

3. Rioolvervanging Vogelbuurt

Het project is nog niet volledig uitgevoerd. Nog niet alle kosten zijn gemaakt, daarom hebben we ook nog niet de volledige subsidie ontvangen.

4. Herinrichting gemeentekantoor

Het krediet is doorgezet naar 2025 voor een bedrag van € 1.287.000. De € 67.000 voor 2024 blijkt uiteindelijk iets te scherp ingeschat.

5. Herinrichting gemeentekantoor inrichting

Het krediet is doorgezet naar 2025 voor een bedrag van € 338.000. Er zijn in 2024 extra kosten gemaakt voor het inrichten van een nieuwe vergaderruimte.

6. Inrichting Elektra

Het krediet is (deels) doorgezet naar 2025. In 2024 zijn er toch nog kosten gekomen die betrekking hebben op deze investering.

7. Renovatie kunstgrasveld v.v. Sliedrecht

We hebben minder van de Spuk Sport ontvangen dan we hadden aangevraagd. In 2025 doen we hiervoor nog een extra aanvraag.

8. Voorbereidingskrediet Zwembad

De kosten passen binnen het goedgekeurde budget. Een gedeelte van de kosten is echter al gemaakt in 2024 in plaats van in 2025, waardoor er op de jaarschijf een overschrijding ontstaat.

9. Integraal Kindcentrum Valkweg

Dit krediet is samen met het krediet van het 'Integraal Kindcentrum Valkweg huisvesting' vastgesteld. Als project is er in 2024 nog voldoende ruimte voor deze kredieten.

10. Voorbereidingskosten locatie Groen van Prinsterer

Dit betreft de gemaakte kosten om uitvoering te kunnen geven aan het raadsbesluit d.d. 13 december 2022. De kosten worden onderdeel van de grondexploitatie die aan u zal worden voorgesteld ter besluitvorming. De voorbereidingskosten zijn toegelicht in het raadsbesluit van 13 december 2022 en passen binnen de afgegeven inschatting in dit raadsvoorstel. Bij het starten van de grondexploitatie worden deze voorbereidingskosten hier ingebracht. Om deze reden is de overschrijding op dit krediet niet toegelicht in de rechtmatigheidsverantwoording.

11. Voorbereidingskosten BHS (Maaslaan, Middeldiepstraat en Valkweg)

Er is meer subsidie ontvangen dan begroot, daarom zijn er ook niet begrote kosten gemaakt. De netto gerealiseerde kosten vallen binnen het goedgekeurde budget.

12. Brandweerkazerne Rijnstraat 315

De kosten passen binnen het goedgekeurde budget. Een gedeelte van de kosten is echter al gemaakt in 2024 in plaats van in 2025, waardoor er op de jaarschijf een overschrijding ontstaat.

13. Voorbereidingskrediet Noord-Zuidverbinding

Het project is nog niet volledig uitgevoerd. Nog niet alle kosten zijn gemaakt, daarom hebben we ook nog niet de volledige subsidie ontvangen.

14. Herinrichting Raadhuis inrichting

De kosten zijn eerder opgetreden dan eerder ingeschat. Het project verloopt binnen budget. De overschrijding wordt in mindering gebracht op het budget 2025.

Interbestuurlijk toezicht

Interbestuurlijk toezicht

Toezichtsgebied	Trede IBT-ladder	IBT-Oordeel	Toelichting
Ruimtelijke Ordening	0 Geen interventie	groen	De bestemmingsplannen zijn geactualiseerd en voldoen aan de Omgevingsverordening.
Omgevingsrecht	1 Signaleren	groen	De gemeente voldoet aan de minimale procescriteria die de provincie hanteert voor vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) op grond van de Omgevingswet en het Omgevingsbesluit. In 2023 heeft Sliedrecht zich gericht op haar VTH-beleidscyclus en de voorbereidingen voor 2024, met de implementatie van de Omgevingswet en de gefaseerde inwerkingtreding van de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen. De gemeente heeft voldaan aan de gemaakte ambtelijke afspraken en heeft in februari 2024 het VTH Beleidsplan 2024-2028, het VTH Uitvoeringsprogramma 2024 en de VTH Evaluatie over de periode 2020-2023 vastgesteld. Deze documenten, die samen zorgen voor een programmatische en strategische uitvoering en handhaving, hebben betrekking op de VTH-taken die door de gemeentelijke organisatie zelf worden uitgevoerd (de zogenaamde thuishaken). De gemeenteraad is tijdig geïnformeerd over de relevante VTH-stukken, zowel met betrekking tot de thuishaken als de VTH-milieutaken die zijn ondergebracht bij de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid (OZH). Hierdoor is de raad in staat haar controlerende en evaluerende rol effectief te vervullen. Voor de milieutaken zijn een (concept)begroting 2024, een jaarverslag en de jaarstukken 2023 beschikbaar. Bovendien is er voor deze taken meerjarig beleid van kracht, namelijk de Nota VTH-beleid OZH 2018-2022, die is verlengd tot 2025. Inmiddels is ook het nieuwe VTH-beleid OZH 2025-2028 vastgesteld. De toezichthouder heeft vertrouwen dat de gemeente aandacht heeft voor de wettelijke vereiste beleidsdocumenten en de door de provincie gehanteerde termijnen. Voor 2024 staat Sliedrecht op trede 1 (groen/signaleren), wat aangeeft dat de toezichthouder de
Monumentenzorg en archeologie	2a Informatie opvragen	geel	Het oordeel voor 2024 is gebaseerd op de nieuwe indicatoren zoals vermeld in het Uitvoeringsprogramma IBT 2024. De gemeente scoort geel vanwege de afwezigheid van erfgoedbeleid en omdat de beschikbare formatie, de uitwerking van archeologische bepalingen en de prioriteit t.a.v. toezicht en handhaving niet lijken te voldoen. Ook waren er enkele zaken niet ingevuld. Hierover gaan wij graag met de gemeente in gesprek.
Informatie- en archiefbeheer	2a Informatie opvragen	geel	Het archiefverslag over 2023 wijst uit dat de gemeente nog niet voldoet aan alle wettelijke eisen. Het verslag is in december 2024 door het college van B&W vastgesteld en middels een CIB aangeboden aan de gemeenteraad. In de brief van 3 december reageert het college op de aanbevelingen uit het archiefverslag en benoemt de stappen die de gemeente samen met SGD-DIV heeft gezet en nog gaat uitvoeren om het informatiebeheer beter op orde te krijgen.
Huisvesting vergunninghouders	0 Geen interventie	groen	De gemeente heeft op 31 december 2024 voldaan aan de taakstelling met een voorsprong van 2 vergunninghouders en is daarom op 1 januari 2025 op trede 0 van de IBT-ladder geplaatst: taakstelling gerealiseerd.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

RA4517

Aan: de gemeenteraad van de gemeente Sliedrecht

Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2024

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2024 van de gemeente Sliedrecht gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van de baten en lasten over 2024 en van het vermogen van de gemeente Sliedrecht op 31 december 2024 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV).

De jaarrekening bestaat uit:

- ▶ het overzicht van baten en lasten over 2024;
- ▶ de balans per 31 december 2024;
- ▶ de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen, waaronder de rechtmatigheidsverantwoording van het college van burgemeester en wethouders over de financiële rechtmatigheid van baten, lasten en balansmutaties over 2024;
- ▶ de SiSa-bijlage met de verantwoordingsinformatie over specifieke uitkeringen; en
- ▶ de bijlage met het overzicht van de gerealiseerde baten en lasten per taakveld.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), het controleprotocol dat is vastgesteld door de gemeenteraad op 20 augustus 2024 (Zaaknummer: 2024-0098671) en het Controleprotocol Wet normering topinkomens (WNT) 2024 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van de gemeente Sliedrecht zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Informatie ter ondersteuning van ons oordeel

Wij hebben onze controlewerkzaamheden bepaald in het kader van de controle van de jaarrekening als geheel en bij het vormen van ons oordeel hierover. Onderstaande informatie ter ondersteuning van ons oordeel en onze bevindingen moeten in dat kader worden gezien en niet als afzonderlijke oordelen of conclusies.

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 998.000. De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves, zoals voorgeschreven in artikel 2 lid 1 Bado.

Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in het Controleprotocol WNT 2024. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado.

Wij zijn met de gemeenteraad overeengekomen dat wij aan de raad tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de € 50.000 rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve, SiSa- of WNT-redenen relevant zijn.

Controleaanpak frauderisico's

Wij hebben risico's geïdentificeerd en ingeschat op een afwijking van materieel belang in de jaarrekening die het gevolg zijn van fraude. Wij hebben tijdens onze controle inzicht verkregen in de gemeente en haar omgeving, de componenten van het interne beheersingssysteem, waaronder het risico-inschattingsproces en de wijze waarop het college van burgemeester en wethouders inspeelt op frauderisico's en het interne beheersingssysteem monitort en de wijze waarop de gemeenteraad toezicht uitoefent, alsmede de uitkomsten daarvan. Wij verwijzen naar de paragraaf bedrijfsvoering, waarin het college van burgemeester en wethouders uiteen heeft gezet op welke wijze frauderisicobeheersing is vormgegeven. In onze controle richten wij ons op frauderisico's die een risico op een materiële fout tot gevolg kunnen hebben.

Wij hebben de opzet en de relevante aspecten van het interne beheersingssysteem en in het bijzonder de frauderisicoanalyse geëvalueerd zoals bijvoorbeeld ook het integriteitsbeleid, de klokkenluidersregeling en de incidentenregistratie. We hebben in dit kader het college nog wel aanbevolen om aanvullend nog een frauderisicoanalyse te formaliseren. Wij hebben de opzet en het bestaan geëvalueerd, en voor zover wij noodzakelijk achten, de werking getoetst van interne beheersmaatregelen gericht op het mitigeren van frauderisico's.

Als onderdeel van ons proces voor het identificeren van risico's op een afwijking van materieel belang in de jaarrekening die het gevolg is van fraude, hebben wij frauderisicofactoren overwogen met betrekking tot frauduleuze financiële verslaggeving, oneigenlijke toe-eigening van activa en omkoping en corruptie. Wij hebben geëvalueerd of deze factoren een indicatie vormden voor de aanwezigheid van het risico op afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude.

In onze controle bouwen wij een element in van onvoorspelbaarheid. Ook hebben wij de uitkomst van andere controlewerkzaamheden beoordeeld en overwogen of er bevindingen zijn die aanwijzing geven voor fraude of het niet-naleven van wet- en regelgeving.

Wij hebben kennis genomen van de beschikbare informatie en om inlichtingen gevraagd bij het college en de gemeenteraad.

De door ons geïdentificeerde frauderisico's en uitgevoerde specifieke werkzaamheden zijn als volgt:

Frauderisico	Onze controlewerkzaamheden en observaties
<i>Het doorbreken van interne beheersmaatregelen door het management</i> Op grond van onze controlestandaarden gaan wij uit van de veronderstelling dat altijd een risico aanwezig is op doorbreking van interne beheersmaatregelen door het management en het college van burgemeester en wethouders. Hierdoor veronderstellen wij dat een risico op verslaggevingsfraude bestaat. Meer concreet zien wij het risico van het doorbreken van maatregelen van interne beheersing door het management en het college van burgemeester en wethouders met name in: ▶ Journaalposten en andere aanpassingen die tijdens het opstellen van de jaarrekening zijn gemaakt; ▶ de betrouwbaarheid van schattingen en schattingsprocessen; ▶ Significante transacties buiten het kader van de normale bedrijfsuitoefening.	Wij hebben de opzet en het bestaan geëvalueerd van de maatregelen van interne beheersing in de processen voor het genereren en verwerken van journaalposten en het maken van schattingen. Wij hebben journaalposten geselecteerd op basis van risicocriteria en hierop specifieke controlewerkzaamheden verricht. Deze werkzaamheden omvatten onder meer inspectie van informatie uit brondocumenten. Wij hebben geen significante transacties buiten de normale bedrijfsuitoefening geïdentificeerd. Daarnaast hebben wij op basis van risicocriteria specifieke controlewerkzaamheden verricht ten aanzien van belangrijke schattingen van het college van burgemeester en wethouders waaronder: ▶ de waardering van de grondexploitaties; ▶ de waardering van vaste activa; ▶ de waardering van debiteuren en andere vorderingen; ▶ het toereikend zijn van voorzieningen. Wij hebben in het bijzonder aandacht gehad voor het inherente risico van vooringenomenheid van het college van burgemeester en wethouders bij deze posten en daarbij tevens aandacht besteed aan de risico's die voortkomen uit nevenfuncties. Onze werkzaamheden hebben niet geleid tot specifieke aanwijzingen voor fraude of vermoedens van fraude ten aanzien van het doorbreken van de interne beheersing door het college van burgemeester en wethouders.

<i>Frauderisico in de inkoopprocedure</i> Binnen het inkoopproces is sprake van onvoldoende controle-technische functiescheiding, waardoor medewerkers bestellingen kunnen plaatsen en tevens de inkoopfactuur kunnen goedkeuren. Hierdoor is een risico aanwezig op het onrechtmatig onttrekken van middelen aan de organisatie. Om die reden hebben wij aan dit risico significante aandacht besteed.	Als gevolg van de tekortkomingen in de interne beheersing rondom de inkoopprocedures, konden wij niet op de interne beheersing steunen. Onze bevindingen rondom de administratieve organisatie en interne beheersing hebben wij schriftelijk aan het college gerapporteerd. Om het risico op onrechtmatige onttrekkingen van middelen te ondervangen hebben wij de volgende werkzaamheden uitgevoerd: ► Wij hebben door middel van een aselechte deelwaarneming verantwoorde inkopen geselecteerd en hiervan getoetst in hoeverre de prestatielevering aantoonbaar is en kosten terecht ten laste van de gemeente zijn gebracht. Onze werkzaamheden hebben niet geleid tot specifieke aanwijzingen voor frauduleuze handelingen of vermoedens daarvan.
--	---

Het in de controlestandaarden veronderstelde frauderisico rondom de opbrengstverantwoording is door ons weerlegd. Een gemeente laat zich typeren als een meerdoelenbestedingshuishouding en is daarmee inherent niet gericht op het verwerven van opbrengsten. De van toepassing zijnde opbrengstenstromen (voornamelijk algemene en specifieke uitkeringen en gemeentelijke heffingen), de transparante wijze van totstandkoming hiervan en de relatief beperkte omvang van de beïnvloedbare opbrengstenstromen zorgen ervoor dat het frauderisico rond de opbrengstverantwoording als geheel door ons als een niet-significant risico is aangemerkt.

Wij hebben tijdens onze controle geen specifieke aanwijzingen gekregen voor (een vermoeden van) fraude.

Controleaanpak veronderstellingen inzake financiële risico's in relatie tot de financiële positie

Zoals toegelicht in het onderdeel 'paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing' in de jaarstukken, heeft het college van burgemeester en wethouders een beoordeling opgesteld van de mogelijkheden van de gemeente om de risico's vanuit de normale bedrijfsvoering financieel op te vangen en de bedrijfsvoering zonder tussenkomst van de provinciale toezichthouder voort te zetten.

Onze werkzaamheden hebben bestaan uit:

- ▶ Het uitvoeren van een risicoanalyse gericht op het risico dat er gerede twijfel bestaat over de mogelijkheden om de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen, zonder tussenkomst van de toezichthouder.
- ▶ Het kennisnemen van de analyse in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing van het college en overwegen of deze alle relevante informatie bevat waarvan de accountant als gevolg van de controle van de jaarrekening kennis heeft en het bevragen van het college over de belangrijkste veronderstellingen en uitgangspunten.
- ▶ Het kennisnemen van de meerjarenbegroting in relatie tot de ontwikkelingen in de sector decentrale overheden.
- ▶ Het kennisnemen van de beoordeling van de (meerjaren)begroting van de gemeente door de toezichthouder.
- ▶ Het vaststellen dat de volgens het BBV verplichte financiële kengetallen in lijn liggen met de gangbare normen.
- ▶ Het inwinnen van inlichtingen bij het college over zijn kennis van het niet in staat kunnen zijn om financiële risico's op te vangen vanuit de reguliere bedrijfsvoering.
- ▶ Het verkrijgen van inlichting over gebeurtenissen of omstandigheden na de periode waarvoor het college een beoordeling heeft gemaakt.
- ▶ Het evalueren of voldoende en geschikte controle-informatie is verkregen met betrekking tot de conclusie en veronderstellingen van het college inzake het opvangen van financiële risico's in relatie tot de financiële positie.

Onze controlewerkzaamheden hebben geen informatie opgeleverd die strijdig is met de veronderstellingen en aannames van het college van burgemeester en wethouders over de gehanteerde uitgangspunten om de normale bedrijfsvoering door te kunnen zetten.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2024 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6 sub a WNT en artikel 5 lid 1 sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

De jaarstukken omvatten andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij. De andere informatie bestaat uit:

- ▶ De Inhoudsopgave;
- ▶ Het Voorwoord;
- ▶ Het hoofdstuk Algemeen;
- ▶ Het jaarverslag, waaronder de programmaverantwoording, basisset beleidsindicatoren en de paragrafen;
- ▶ Het hoofdstuk Overige

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het college van burgemeester en wethouders is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het jaarverslag, in overeenstemming met het BBV.

Verklaring betreffende overige door wet- of regelgeving gestelde eisen

Ingevolge artikel 213 lid 3 (b) van de Gemeentewet hebben wij onderzocht of de baten en lasten, alsmede de balansmutaties met betrekking tot specifieke uitkeringen als bedoeld in artikel 17 van de Financiële-verhoudingswet (hierna: de specifieke uitkeringen) rechtmatig tot stand zijn gekomen. In de jaarrekening is verantwoordingsinformatie opgenomen over deze specifieke uitkeringen (de SiSa-bijlage).

Naar ons oordeel zijn de baten en lasten, alsmede de balansmutaties over 2024 met betrekking tot de specifieke uitkeringen in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de vereisten aan de specifieke uitkeringen bij en krachtens artikel 58a BBV en de Financiële-verhoudingswet - Regeling Informatieverstreking SiSa.

Het college van burgemeester en wethouders is verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties met betrekking tot de specifieke uitkeringen, in overeenstemming met de vereisten aan de specifieke uitkeringen bij en krachtens artikel 58a BBV en de Financiële-verhoudingswet - de Regeling Informatieverstreking SiSa. In dit kader is het college van burgemeester en wethouders tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het college van burgemeester en wethouders noodzakelijk acht om de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Het is onze verantwoordelijkheid een redelijke mate van zekerheid te krijgen voor ons oordeel ingevolge artikel 213 lid 3 (b) van de Gemeentewet. Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado) en de Nota Verwachtingen Accountantscontrole 2024, zoals opgenomen in de Nota procedure aanlevering SiSa-verantwoordingsinformatie 2024 in bijlage 2 van de Regeling Informatieverstreking SiSa. Wij hebben bij de controle van de baten en lasten, alsmede de balansmutaties met betrekking tot specifieke uitkeringen dezelfde materialiteit toegepast als bij de controle van de jaarrekening.

Onze controle bestond onder andere uit:

- ▶ het identificeren en inschatten van de risico's dat baten en lasten alsmede de balansmutaties met betrekking tot de specifieke uitkeringen als gevolg van fouten of fraude niet in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel;
- ▶ het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeente;
- ▶ het evalueren of de baten en lasten alsmede de balansmutaties met betrekking tot de specifieke uitkeringen in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het college van burgemeester en wethouders en de gemeenteraad voor de jaarrekening

Het college van burgemeester en wethouders is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het BBV. Het college van burgemeester en wethouders is ook verantwoordelijk voor de financiële rechtmatigheid van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving, waaronder gemeentelijke verordeningen, opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in het door de gemeenteraad vastgestelde normenkader op 16 april 2025 en voor het getrouw toelichten van de financiële rechtmatigheid in de jaarrekening.

In dit kader is het college van burgemeester en wethouders tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het college van burgemeester en wethouders noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van het normenkader voor de financiële rechtmatigheid mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het college van burgemeester en wethouders de veronderstellingen inzake de financiële risico's in relatie tot de financiële positie onderbouwen en afwegen of de gemeente in staat is de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen zonder tussenkomst van de toezichthouder. Het college van burgemeester en wethouders moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de financiële risico's kunnen worden opgevangen toelichten in de jaarrekening.

De gemeenteraad is verantwoordelijk voor het vaststellen van het normenkader voor de financiële rechtmatigheid en het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de gemeente.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Bado, het controleprotocol dat is vastgesteld door de gemeenteraad op 20 augustus 2024 (Zaaknummer: 2024-0098671), het Controleprotocol WNT 2024, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- ▶ het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- ▶ het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeente;
- ▶ het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het college van burgemeester en wethouders en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- ▶ het vaststellen dat de door het college van burgemeester en wethouders gehanteerde veronderstellingen aanvaardbaar zijn inzake de afweging dat de gemeente in staat is de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen zonder tussenkomst van de toezichthouder. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan omtrent de financiële positie. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen echter van materiële betekenis zijn voor de financiële positie van de gemeente;
- ▶ het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- ▶ het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Gegeven onze eindverantwoordelijkheid voor het oordeel zijn wij verantwoordelijk voor de controle van de jaarrekening van de gemeente, rekening houdend met de invloed daarop van de aard en de significantie van de activiteiten van uitvoeringsorganisaties ten behoeve van de gemeente. Op basis hiervan hebben wij de aard en omvang bepaald van de uit te voeren werkzaamheden ten aanzien van deze uitvoeringsorganisaties.

Wij communiceren met de gemeenteraad onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Rotterdam, 1 juli 2025

BDO Audit & Assurance B.V.
namens deze,

F.P. (Arne) Koole MSc RA